

59895

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΘΕΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΧΕΤΥΠΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

ΑΛΒΑΝΙΚΗ
ΕΔ. ΕΣΑ

1274

Διά τὴν ΕΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ
ΔΩΡΕΑ
ΦΩΛΙΠΠΟΥ Κ. ΦΩΛΙΠΠΟΥ

ΣΕΝΤΙ ΘΝΙΓΙΑ ΠΑΣ ΛΟΥΚΑΝ ΕΣΕ
ΚΕΘΥΕΡΕ ΠΡΕΙ ΓΡΕΚΙΣΤΕΣΕ ΒΙΕΤΕΡΕ

Σ Κ Ι Π

Νδε γλῶσσε Τσοκερίσσε.

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک رخصتیلہ
۲۳ جادی الآخر ۳۰۳ و ۱۷ مارت ۳۰۲ نومرو ۵۵
مصارفی انکلیز بیبل شرکتی طرفندن تسویہ اولندرق

ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕ.

Νδε στυπα-θκρόνε τε Α. Χ. Βοjadσιάνιτ.

53

ИДЖУОЛ АТАХ
ИЗДАНИЕ ПЕРВОЕ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ
ΑΓΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'.

- 1 ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συντάξωσι διήγησιν περὶ τῶν μετὰ πληροφορίας βεβαιωμένων εἰς ἡμᾶς
2 πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι αὐτόπται
3 καὶ ὑπηρεταὶ τοῦ λόγου, ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ εὐλογον, ὅστις διηρεύνησα πάντα ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς, νὰ σοὶ γράψω κατὰ σειρὰν περὶ τούτων, κράτιστε Θεόφιλε· διὰ νὰ γνωρίσῃς τὴν βεβαιότητα τῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων κατηχήθης.
- 5 ΥΠΗΡΞΕΝ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις τὸ ὄνομα Ζαχαρίας, ἐκ τῆς ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦτο ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβητ. Ἦσαν δὲ ἀμφοτέροι δίκαιοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, περιπατοῦντες ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ τοῖς δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμειπτοι. Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβητ ἦτο στεῖρα, καὶ ἀμφοτέροι ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.
- 8 Ἐνῶ δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κληρὸς νὰ θυμιάσῃ,
9 εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· καὶ

ΣΕΝΤΙ ΘΝΪΑ
ΠΑΣ
Λ Ξ Κ Ε Σ Ε.

Κρεῖ 1.

- 1 Πασσί βόνε δόρε ὄδμε βέτε τε δεφτένε με τάκς περ ἀτό πόνετ
2 ἕε γάνε βερτετάρε με νε, σικένδρε να ικάνε λένε ἀτά ἕε ι πάνε με σύ ἕε νδε κρύε τε χέρεσε, εδέ
3 ὄβένε σερβετόρετ' ε φιάλεσε, ε πάσε με ὄδε εδέ ὄνε ἕε ι ράσε πράπα τε γίθαβε νῆ περ νῆ ἕε νδε κρύε τε χέρεσε, ἕε τε τε σκράν με ράδε
4 περ κρετό, ο ι πσττέσιμ Θεοφίλ, ἕε τε νόχτῶ τε βερτετάρετ' ε ατύρε πόνεβετ ἕε ὄμεσόβε.
- 5 Νδε δίτ τε Ιρόδιτ, μερέτιτ Ισδέσε, ἴστε νῆ πρίφτ, ἕε ια θόσιν' ἕμερινε Ζαχαρί, πρέι εφιμερίσε Αβιάιτ: εδέ γράσα ε ατί ἴστε πρέι σε δί-
6 ἕε Ααρόνιτ, εδέ ια κήδανιν' ἕμεριν' Ἐλισαβέτε. Εδέ κρετά τε δύ ἴσινε τε ἀρείτε περπάρα Περενδίσε, τσε ἔτσρε πα νδρεσί νδε γίθ' ὄδε-
7 ρίμετ ε ἀρείτερίμετ τε Ζότιτ. Εδέ ἀτά νκε κίσινε διάλε, σεπσέ Ἐλισαβέτα ἴστε ὄτέρπε, εδέ τε δύ ἴσινε τε λάστε νδε δίτ τε τύρε.
- 8 Εδέ αὐ κρε ἴστε τσε ἕερε πόνετ' ε πριφτερίσε περπάρα Περενδίσε
9 νδε τάκσιτ τε εφιμερίσε τί, πας ζακόνιτ πόνεσε πριφτερίσε, ι ρά ὄόρτα τε τυμόσνε με κνέμ' κρε
10 χύρι νδε τέμπλε τε Ζότιτ: εδέ γίθε ὄδμίτσα ε λαζιτ ἴστε τσε

LRM
473

- πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσήυχετο ἔξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.
- 11 Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἱστάμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσια-
- 12 στηρίου τοῦ θυμιάματος· καὶ ὁ Ζαχαρίας ἰδὼν ἐταράχθη, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ’
- 13 αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ θέλει γεννήσει υἱὸν εἰς σέ, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάν-
- 14 νην. Καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σέ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ θέλουσι
- 15 χαρῇ διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ. Διότι θέλει εἶσθαι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν θέλει πίνει, καὶ θέλει πληρωθῆ Πνεύματος Ἁγίου ἔτι ἐκ κοιλίας τῆς μητρὸς
- 16 αὐτοῦ. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέφει εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. Καὶ αὐτὸς θέλει ἔλθεῖ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰς καρδίας τῶν πατέρων πρὸς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν φρόνησιν τῶν δικαίων, διὰ νὰ ἐταιμάσῃ εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.
- 18 Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρων, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐ-
- 19 τῆς. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν, ἐγὼ εἶμαι Γαβριήλ, ὁ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην διὰ νὰ λαλήσω πρὸς σέ, καὶ νὰ σέ εὐαγγελίσω ταῦτα. Καὶ ἰδοῦ, θέλεις εἶσαι σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λαλήσῃς, ἕως τῆς ἡμέρας καθ’ ἣν θέλουσι γένηαι ταῦτα· διότι δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οἵτινες θέλουσιν ἐκπληρωθῆ εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.
- 21 Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχαρίαν,
- φάλλοι περὶ ἅπαντα νὰε κόγιε τε τυμὸσθριτ με κενέμ.
- 11 Ἐδέ ἰσδὸκ ἐνγέλι ἰ Ζότιτ, νδένυρε μβ’ ἀνε τε διάθτε τε θερόρεσε κενέ-
- 12 μιτ: ἐδέ Ζαχαρία κθρ πᾶ, σδρόθ ἐδέ
- 13 ε μόρι φρίκα. Πό ἐνγέλι ἰ θά, Μός σφρικεσό, Ζαχαρί: σεπσέ λδτε ja jότε σνδιγδα: ἐδέ γρδα ja jότε Ἐλι- σαβέτα δοτε τε πιέλε διάλε, ἐδέ
- 14 δοτ’ ἰα ἰχδαντῶ ἐμερινε Joάν. Ἐδέ δοτε jέτε μδε τυῖ γεζίμ ε γας: ἐδέ σδμε βέτε δοτε γεζόνενε περ
- 15 λίνδε jεν’ ε ατί. Σεπσέ δοτε jέτ’ ἰ μάθ περπάρα Ζότιτ: ἐδέ νσχε δοτε πίγε βέρε ε σίκερα, ἐδέ δοτε μδλδ- σετε με Φρύμε τε Σεντερδαρε ἰε
- 16 νγα δάρκ8 ἰ σ’ ἐμεσε. Ἐδέ κᾶ περ τε κθύερε σδμε βέτε νγα τε δjτ’ ε Ἰσραῖλιτ μδε Ζόνε Περενδίν’ ε τύρε.
- 17 Ἐδέ αὐ δοτε βίνε περπάρα ατί με φρύμ’ ε με φ8κί τε Ἰλίστ, περ τε κθύερε ζέμερατ’ ε ἀτρεβετ μδε δjέμτ, ἐδέ τε πανδιγδαρσμιτε νδ’ σρτεσίτ τε δρέϊτεβετ, περ τε βέρε γατί νέ λαδς τε νδρέκ8ρε περ Ζόνε.
- 18 Ἐδέ Ζαχαρία ἰ θά ἐνγέλιτ, Κύσ δοτ’ ε μάρ βέσ κετέ πδνε; σεπσέ δνε jάμ πλάκ, ἐδέ γρδα ja ἰμε ἔστ’
- 19 ε λάστε νδε δίτ τε σά ja. Ἐδέ ἐνγέλι σπεργέχ ε ἰ θά, δνε jάμ Γαβριῖλι ἰε ρί περπάρα Περενδίσε: ἐδέ σδεργδασ8 ἰε τε φλάς τυῖ, ἐδέ τε τ’ ἀπ ζέριν’ ε μίρε περ κετό
- 20 πδνε. Ἐδέ νὰ τε νσχε δοτε βέντῶ ζε, ἐδέ δοτε μος μδντῶ τε φλάτῶ, γερ μβ’ ατέ δίτε ἰε τε βένενε κετό: σεπσέ ν8κ’ 8 ζδρε βέσε φιάλεβετ μία, τε τσίλατε δοτε μδλδσενε νδε κόγετ τε τύρε.
- 21 Ἐδέ λαδζι πο πρίστε Ζαχαρίνε,

- καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν τῷ
 22 ναῶ. Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἰδύνατο νὰ
 λαλήσῃ πρὸς αὐτούς· καὶ ἐνόησαν ὅτι
 ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναῶ· καὶ αὐτοὶ
 ἔκαμνον εἰς αὐτοὺς νεύματα, καὶ διέ-
 μενε κωφός.
- 23 Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι
 τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς
 24 τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς
 ἡμέρας συνέλαβεν ἡ Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ
 αὐτοῦ· καὶ ἔκρυπτεν ἑαυτὴν πέντε μῆ-
 25 νας, λέγουσα, Ὅτι οὕτως ἔκαμνον εἰς
 ἐμὲ ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις καθ'
 ἃς ἐπέβλεψε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδος
 μου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.
- 26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη
 ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
 πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομέ-
 27 νην Ναζαρέτ, πρὸς παρθένον ἠρῶαβω-
 νισμένην μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰω-
 σῆφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα
- 28 τῆς παρθένου Μαριάμ. Καὶ εἰσελθὼν ὁ
 ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, χαῖρε κε-
 χαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σου· εὐ-
 29 λογημένη σὺ ἐν γυναιξί. Ἐκείνη δὲ
 ἰδοῦσα, διαταράχθη διὰ τὸν λόγον αὐ-
 30 τοῦ· καὶ διελογίζετο ὁποῖος τάχα ἦτο
 ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγ-
 γελος πρὸς αὐτὴν, Μὴ φοβοῦ Μαριάμ·
 31 διότι εὖρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ
 ἰδοῦ, θέλεις συλλάβει ἐν γαστρὶ, καὶ
 θέλεις γεννήσει υἱόν· καὶ θέλεις καλέ-
 32 σει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ. Οὗτος
 θέλει εἶσθαι μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου
 θέλει ὀνομασθῆ· καὶ θέλει δώσει εἰς αὐ-
 τὸν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ
 33 πατρὸς αὐτοῦ· καὶ θέλει βασιλεύσει
 ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶ-
 νας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δὲν θέλει
 εἶσθαι τέλος.
- ἐδὲ τῶσδ' ἰτεῖσινε περσὲ μενόντε νδε
 22 τέμπδλε. Ἐδὲ κερ δόλι, νδκε μνντε
 τ'8 φλίστε ατύρε: ἐδὲ ε κ8πετδανε
 σε τῶτῶ' ι σφανίτ νδε τέμπδλε:
 ἐδὲ αὐ 8 δέντε ατύρε με σένε,
 ἐδὲ μδέτι σδρθ.
- 23 Ἐδὲ σι σμδλδσνε δίττ' ε σερδέ-
 σεσ' ατί, βάτε νδε στερπίτ τε τί.
 24 Ἐδὲ πασ κετύρε δίτε Ἐλισαθέτα
 γρδαја ε ατί σμδάρσ: ἐδὲ ε φσίχτε
 25 βέτεχενε πέσε μδσј, τ8κε θένε, Σε
 κεσῶδ βέρι Ζότι μδε μδσ νδεσρ κετό
 δίτ, κε βέρι ρέ τε χέχε τε περκέ-
 σδριτε πρέι μέγε νδεσρμέστ τε νέ-
 ρέζετ.
- 26 Ἐδὲ μδε τε γάσῳττινε μδσј, ἐνγέλι
 Γαβριήλ σδεργδσ πρέι Περενδίσε νδε
 κυτέτ τε Γαλιλέσε, κε ε κίστε ἐμε-
 27 ρινε Ναζαρέτ, τε νε βεργέρεσε κε
 ἰσ βλδσρε με νε δέρε κε κδδχέι
 Ιοσίφ, πρέι στερπίσε Δαβίδιτ: ἐδὲ
 βεργέρεσα ε κίστε ἐμερινε Μαριάμε.
 28 Ἐδὲ ἐνγέλι κερ χύρι τεκ αјό, θά,
 Γεζόν8, ο ε γεζδσρε; Ζοτι ἐστε δά-
 σκε με τυϊ: ε δεκδσρε јε τί νδεσρ-
 29 μέστ τε γρδβετ. Ἐδὲ αјό κερ пδ,
 στραζδσ περ φιάλεν' ε ατί: ἐδὲ
 μενδόνεϊ τῶ' δοτε јέτε κετá τε
 30 περσενδέτδρε. Ἐδὲ ἐνγέλι ι θά, Μός
 σφρικεσό, Μαριάμε: σεπσε γέτε χίρ
 31 περάνε Περενδίσε. Ἐδὲ νά τε δοτε
 μδάρσεσ νδε δάρκ, ἐδὲ δοτε πιέλτῶ
 διάλε: ἐδὲ δοτ' ια κδδαντῶ ἐμερινε
 32 Јисδ. Κύι δοτε јέτ' ι μάθ, ἐδὲ δοτε
 κδδχέτ' ι Βίρι τε Λάρτιτ: ἐδὲ Ζότι
 Περενδία δοτ' ι άπε θρόν' ε Δα-
 33 βίδιτ ατιτ ατί: ἐδὲ δοτε μδερετερόνε
 νδε στερπί τε Ιοκόβιτ περ γίθε јέ-
 τενε, ἐδὲ μδερετερία ε ατί νδκε
 δοτε κέτε τε μδσρδσρε.

34 Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγε-
 λον, Πῶς θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἐπειδὴ
 35 ἄνδρα δὲν γνωρίζω; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
 ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτήν, Πνεῦμα Ἁ-
 γιον θέλει ἐπέλθει ἐπὶ σέ, καὶ δύνα-
 ναιμις τοῦ Ὑψίστου θέλει σέ ἐπισκιά-
 σει· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ
 ἅγιον, θέλει ὀνομασθῆ Ἰῖὸς τοῦ Θεοῦ.

36 Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου,
 καὶ αὐτὴ συνέλαβεν υἱὸν εἰς τὸ γῆρας
 αὐτῆς· καὶ οὗτος εἶναι μὴν ἕκτος εἰς
 37 αὐτὴν τὴν καλουμένην στεῖραν. Διότι
 οὐδὲν πρᾶγμα θέλει εἶσθαι ἀδύνατον
 38 παρὰ τῷ Θεῷ. Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ,
 Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμέ
 κατὰ τὸν λόγον σου.

Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγ-
 γελος.

39 Σηκωθεῖσα δὲ ἡ Μαριάμ ἐν ταῖς
 ἡμέραις ταύταις, ὑπῆγε μετὰ σπουδῆς
 40 εἰς τὴν ὄρεινὴν, εἰς πόλιν Ἰουδα· καὶ
 εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ
 41 ἠσπάσθη τὴν Ἐλισάβετ. Καὶ ὡς ἤ-
 κουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς
 Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ
 κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος
 42 Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησε
 μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ εἶπεν, Εὐ-
 λογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογη-
 43 μένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ
 πόθεν μοι τοῦτο, νὰ ἔλθῃ ἡ μήτηρ
 44 τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; Διότι ἰδοὺ,
 καθὼς ἦλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ
 σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν
 ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ
 45 μου. Καὶ μακαρία ἡ πιστεῦσασα· διότι
 θέλει γείνει ἐκπλήρωσις τῶν λαλη-
 θέντων πρὸς αὐτήν παρὰ Κυρίου.

46 Καὶ εἶπεν ἡ Μαριάμ.

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,
 47 καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν

34 Εδὲ Μαριάμα ἰ θά ἐνῆλιτ, Κῦσ
 δοτε ἰέτε κεῖό πῆνε, σεπσέ δνε σ'νόχ
 35 ὀρῆ; Εδὲ ἐνῆλιτ σπεργέχ ε ἰ θά,
 Φρύμ' ε Σῆντερδαρε δοτε βίνε μβι
 τυῖ, εδέ φ8χί' ε τε Λάοτιτ δοτε τε
 χιεσόνε: περανδάι εδέ αῖό γῆ ε
 σῆντερδαρε ἕε λέν πρέι τέε, δοτε
 36 ἕῖεχτε Βίρ Περενάιε. Εδέ νά Ελι-
 σαβέτα, φῖσι ὕτ, εδέ αῖό σμβάρε
 με βίρ νάε πλεχερί τε σαῖ: εδέ
 κύι μάαῖ ἕστ' ἰ γάσττι ασᾶι ἕε
 37 ἕῖεχτε στέρπε. Σεπσέ σ'ἕσττε πῆνε
 ἕε σ' μῆντ τε βένεττε περανε Περεν-
 38 δῖσε. Εδέ Μαριάμα θά, Νά σερβε-
 τόρεῖα ε Ζότιτ: σδέφτε μβε μάα
 πασ φιάλεσε σάτε.

Εδέ ἐνῆλι ἰκ8 πρέι ασᾶι.

39 Εδέ νά' ἀτό αῖτ Μαριάμα σνγρίτ,
 ε βάτε με νάσιτίμ νάε μαλεσί, νάε
 40 νε κυτέτ τε Ἰδῆσε: εδέ χύρι νάε
 στεπίτ τε Ζαχαρίσε, εδέ περσενδέτι
 41 Ελισαβέτενε. Εδέ Ελισαβέτα κερ
 ναιγῶι τε περσενδέτδριτ' ε Μα-
 ρῖσε, φόνια κετσεῖ νάε βάρκστ
 τ' ασᾶι: εδέ Ελισαβέτα σμβλῶ με
 42 Φρύμε τε Σῆντερδαρε: εδέ δερτίτι
 με ζῆ τε μάθ, ε θά, Ε δεκδαρε
 ἰε τί νάερμέστ τε γράβετ, εδέ ε
 δεκδαρε ἕσττε πέμ' ε βάρκστ τέντ.
 43 Εδέ νγα με γα8 κεῖό πῆνε τε βίν' ε
 44 ἕμ' ε Ζότιτ τ'ίμ τεκ δνε; Σεπσέ
 νά πόσα ἐρδι ζῆρι ἰ τε περσενδέ-
 τδριτ τέντ νάε βέσῆτ' ε μῖ' φόνια
 κετσεῖ με γεζίμ νάε βάρκστ
 45 τ'ίμ. Εδέ λῶμ αῖό ἕε τε δεσόνε:
 σεπσέ δοτε μβλῶσενε τεκ αῖό τῶ'
 ἰάνε φόλε νγα Ζότι.

46 Εδέ Μαριάμα θά,

47 Σπίρτι ἰμ μαδερὸν Ζόνε, εδέ
 φρύμα ἰμε σγεζῶα μβε Περενάινε

- 48 Θεὸν τὸν σωτῆρά μου· διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι με
- 49 μακαρίζει πᾶσαι αἱ γενεαί· διότι ἔκαμνεν εἰς ἐμὲ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ
- 50 ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν· Ἐνήργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ· διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν· Ἐκρήμνισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς· Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀπὸ ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς· Ἐβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δούλον αὐτοῦ, ἐνθυμηθεὶς τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς τὸν Ἀβραάμ, καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.
- 56 Ἐμεινε δὲ ἡ Μαριάμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
- 57 Εἰς δὲ τὴν Ἐλισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ γὰ γεννήσῃ· καὶ ἐγέννησεν υἱόν· Καὶ ἤκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτήν· καὶ συνέχαιρον αὐτήν.
- 59 Καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ τὸ περιτέμωσι τὸ παιδίον· καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν· Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, Οὐχί, ἀλλ' Ἰωάννης θέλει ὀνομασθῆ· Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν, Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται μετὰ τὸ ὄνομα τοῦτο· Ἡρώτων δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἔθηκε νὰ δοθῇ εἰς αὐτό· Καὶ ζητήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Καὶ ἐθαύμασαν πάντες· Ἡνοίχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ
- 48 ὅπρημιτάρινε τ'ίμ: σεπσέ ὄτύρι σῦτε μδε τε περὸν γριτ' ε σερβετόρεσε τί: σεπσέ νά ξε ταῶτί ε πασκατάγ γίθη βρέζατε δοτε με λσμερόνενε:
- 49 σεπσέ ι Φόρτι βέρι πόνε τε μεδῶ τεκ ἴνε, εδέ έμερι ι ατί έστ' ι
- 50 σεντερδαρα: εδέ περδελίμ' ι ατί έστε βρέζα πασ βρέζαῶ μδ' ατά ξε
- 51 ι κάνε φρικε. Βέρι πδῶτέτ με κράχεν' ε τί: περνδῶδ μαδεῶτόρετε νδε
- 52 μενδίμ τε ζέμεραδεν ατύρε. Σβρίτι φβκίτаре πρέι Θρόνεῶ, εδέ νγρίτι
- 53 νέρεε τε περὸν γριτ. Τε δρίτδριτ' ι μδλῶσι σε μίραῶ, εδέ τε πάσδριτ' ι
- 54 ι δεργῶι jáστε σδράζετε. Ι νδιχῶ Ισραήλιτ σερβετόριτ τί, κδρ πδρι
- 55 νδερ μέντ περδελίμιν' ε τί, σικδνδρε φόλι μδ' άτεριτ τάνε, μδ' Αδραάμινε, εδέ μδε φάρεν' ε ατί περ γίθη έτένε.
- 56 Εδέ Μαριάμα μδέτι δάσκε με ατέ αφερό τρέ μδaj: παστάj σκθύε νδε ὄτεπίτ τε σαϊ.
- 57 Εδέ Ελισαβέτεσ' ι δμδλῶσ κόχα
- 58 περ τε πιέλε: εδέ πόλι διάλε. Εδέ φεκίντ' ε φίσι ι ασῶι νδιγδανε σε Ζότι μαδερῶι περδελίμιν' ε τί τεκ ajό: εδέ γεζόνεσινε δάσκε με ατέ.
- 59 Εδέ νδε τε τέττενε δίτε έρδε τε ρεθ-πρέσενε διάλενε: εδέ ε χjδαι-
- 60 τινε Ζαχαρί, μδ' έμεριτ τέτ. Πό ε έμα δπεργέκ ε θά, Jό, πό δοτε
- 61 χjδχετε Jοάν. Εδέ ατά ι θάν' ασῶι, Σε νδκ' έστε νδονέ νδε φίστ τέντ,
- 62 ξε χjδχετε με κστέ έμερε. Εδέ δέ-νινε με σένε τε ι άτι ατί, τῶ δό
- 63 ξε τε χjδχέτ' αυ. Εδέ αυ κερ-κῶι νέ δεράσε σκρόνε, εδέ σκρῶι, τδκε θένε, 'Εμερ' ι ατί έστε Jοάν,
- 64 Εδέ τε γίθ' στῶδλίτνε. Εδέ περνε-

πάραυτα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν.

- 65 Καὶ ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς γείτονας αὐτῶν· καὶ καθ' ὅλην τὴν ὄρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο πάντα τὰ πράγματα ταῦτα. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἔβαλον αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ παιδίον τοῦτο; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦτο μετ' αὐτοῦ.
- 66 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου· καὶ προεφήτευσεν, λέγων,
- 67 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, διότι ἐπεσκέφθη καὶ ἔκαμε λύτρωσιν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἀνήγειρεν εἰς ἡμᾶς κέρας σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δούλου αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν πατέρων αὐτοῦ· σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ τῆς χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς· διὰ τὴν ἐκπληρώσιν τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἁγίαν διαθήκην αὐτοῦ· τὸν ὄρκον τὸν ὁποῖον ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς, νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἐκ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ νὰ λατρεύσωμεν αὐτὸν ἀφόβως, ἐν ἰσότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πασῶν τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς ἡμῶν.
- 76 Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης τοῦ Ἐψίστου θέλεις ὀνομασθῆ· διότι θέλεις προπορευθῆ πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, εἰς τὸ νὰ ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, εἰς τὸ νὰ δώσῃς γινῶσιν σωτηρίας εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐπεσκέ-

χέρε γόγ' ε ατὶ ἐδέ γῆσ'χ' ε ατὶ σχάπ: ἐδέ φλίστε τσκε δεκδαρε Περενδίνε.

- 65 Εδέ 8 ἐρδι φρίκε γίθ' ατύρεβε χε ρῖνε ρέθ ατὶ: ἐδέ τε γίθα κετό φιάλε φλίτεσινε νδεπερ γίθε μαλεσίν' ε Ισδέσε. Εδέ γίθ' ατά χε ναιγδανε ι βδνε κετό πδνε νδε ζεμερατ τε τύρε, τσκε θένε, Βάλε τσ' δοτε jετε κύι διάλε; Εδέ δόρ' ε Περενδίσε ἴστε βάσκε με ατέ.
- 67 Εδέ Ζαχαρία ι ατι δμβλδσ με Φρύμε τε Σεντερδαρε: ἐδέ προφιτέτσι, τσκε θένε.
- 68 Κόφτε δεκδαρε Ζότι Περενδία ι Ισραήλιτ, σεπσέ βδρι ρε, ἐδέ βερι σπερδλίμ μδε λασον' ε τί: ἐδέ νγρίτι δρι σπετίμι μδε νε νδε στεπίτ τε Δαβίδιτ σερβετόριτ τί, σικδνδρε φόλι με άνε τε γόξεσε σεντόρεβετ τί προφιτέβετ χε jετεσε: σπετίμ πρέι αρμύκετ τάνε, ἐδέ πρέι δόρεσε γίθ' ατύρεβε χε να κάνε μερί: περ τε βέρε περδελίμιν' ε τι τεκ άτεριτε τάνε, ἐδέ περ τε περμένδρε διάτεν' ε τί τε σεντερδαρενε: πασ βέσε χε ι σβετδα Αβραάμιτ ατιτ τάνε, 74 σε δοτε να άπε τε σπετόιμε πρέι δόρεσ' αρμύκετ τάνε, ἐδέ τ'ι σερβείμε πα φρίκε, με σεντερρί ε με δρεϊτερί περπάρα ατὶ 76 γίθε δίττ' ε jετεσε τόνε. Εδέ τί, ο διάλε, δοτε χjδ'χεσ προφίτ ι τε Λάρτιτ: σεπσέ δοτε σκόντσ περπάρα φάκεσε Ζότιτ, περ τε βέρε γατί 77 δδετ' ε ατὶ, περ τε δένε μέντ σπετίμι λαδζιτ ατὶ, με νδε jέσεν' ε φάjεβετ ατύρε, με άνετ τε περδελίμιτ θέλε Περενδίσε τένε, χε να βδρι ρε τε λίνδριτ' ε διέλιτ πρέι

79 φθη ἡμᾶς ἀνατολή ἐξ ὕψους, διὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον ἠϋξανα, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ ἦτο ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Κεφ. 6'.

1 ΕΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῇ πᾶσα ἡ οἰκουμένη.
2 Ἡ αὕτη ἡ ἀπογραφή ἔγεινε πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος.
3 Καὶ ἤρχοντο πάντες νὰ ἀπογραφῶνται,
4 ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατρίδος τοῦ
5 Δαβὶδ, διὰ νὰ ἀπογραφθῇ μετὰ τῆς Μαριὰμ τῆς ἡρῶδωνισμένης μετὰ αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἐγκυος. Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι
7 τοῦ νὰ γεννήσῃ· καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι δὲν ἦτο τόπος δι' αὐτοὺς ἐν τῷ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς

9 ἐπὶ τὸ ποίμνιον αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐτοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.

10 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι

79 σε λάρτι, περ τὲ νδρίτθρ' ατά κε ρίνε νδ' ἐρξσίρε ε νδε χίε τὲ βδέ- κερεσε, κε τὲ βένε κέμβετε τόνα τὲ ἔτσενενε δρέιτε νδ' ἴδε τὲ πακτίμιτ.

80 Εδέ τὸννι ρίτει ε φορτσόνει νδε φρύμε, εδέ ἴστε νδε σκρετετίρατ γερ μβ' ατέ δίτε κε δοτε δεφτέ- νεῖ τε Ἰσραήλι.

Κρεῖ 2.

1 Εδέ νδ' ἀτό δίτ δόλι ἄρδερε πρέι Κέσαριτ Αβγόςτιτ τὲ σκρὸχενε
2 γίθε βότα. Κετά τὲ σκρῶρε ἴδε ε πάρα, κερ ἴστε Κυρίνι κυβερνιτάρ
3 ι Συρίσε. Εδέ τὲ γίθε βίνε τὲ σκρὸχέσινε, σι-τοῖλι νδε κυτέτ τὲ
4 τῖ. Χίπι εδέ Ιοσίφι πρέι Γαλιλέσε, πρέι κυτέτιτ Ναζαρέτ, νδε Ιδδέτ, νδε κυτέτ τὲ Δαβίδιτ κε κέχχετε Βιθλεέμ, σεπσέ αὐ ἴστε πρέι ὅτε-
5 πίσε εδέ πρέι ατερίσε Δαβίδιτ, κε τὲ σκρὸχέι δάσκε με Μαριάμενε, κε ἴστε βλῶρε με ατέ περ γρῶα, ε
6 τοῖλα ἴστε με βάρε. Εδέ ατά τεκ ἴσιν' ατιέ, ασᾶι ι δμβλῶνε δίτε κε
7 τὲ πιέλε: εδέ πόλι βίρ' ε σᾶι τὲ παραλίνδρινε, εδέ ε πεστόλι νδε σπάργερε, εδέ ε βέρι νδε γράστ: σεπσέ νέκε κίσινε βέντ ατιέ κσ κί- σινε ρένε.

8 Εδέ νδ' ατέ βέντ ἴσινε τσά βα- ρίν ρένε νδερ ἄρα, τσκε ρσᾶιτθρε

9 με ράδε νάτενε τσφεν' ε τύρε. Εδέ jáβοκα ἐνγελ' ι Ζότιτ τεκ ἐρδι μβ' ατά, εδέ λαβδί' ε Ζότιτ νδρίτι ρότθλ' ατύρε, εδέ σφρικεσῶνε με

10 φρίκε τὲ μάδε. Εδέ ἐνγελι 8 θά ατύρε, Μός φρικεσόχι: σεπσέ νά τε πο 8 ἀπ jῶβε ζε τὲ μίρε

11 εἰς ἐσαῶς χαρὰν μεγάλην, ἣτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν· διότι σημερον ἐγεννήθη εἰς ἐσαῶς ἐν πόλει Δαβὶδ σωτῆρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος. Καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσαῶς, θέλετε εὐρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον ἐν τῇ φάτνῃ.

12 Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐφάνη πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόυ, ὑμνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

13 Καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἄς ἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς. Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. Καὶ ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαληθέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

14 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς. Ἡ δὲ Μαριάμ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ ὑμνοῦντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθησαν πρὸς αὐτοὺς.

15 Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτὼ ἡμέραι διὰ τὸ περιτέμωσι τὸ παιδίον, ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ ὀνομασθέν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

16 Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὸ παραστήσωσιν

11 περ ἡ γέζιμ τε μάθ, κῆ δοτε γέτε μδε γίθε λαζζινε: σεπσέ σότ' 8 λίνδι γῆθε νδε κυτέτ τε Δαβίδιτ ἡ σπετιμτάρ, ι τσίλι ἔστῃ Ζοτι-Κρίστ.

12 Εδέ κεζό σένε δότε γέτε νδε γῆ, Δοτε γένι ἡ φόσνε πεστιέλε νδε σπάργερε, ἀεργερε νδε γράστ.

13 Εδέ βάσκε με ἐνγελινε σαδκ πα πρίτρε ἡ σμίτσε σότερι κιελόρε, τσε λαδερδρε Περενδίνε, ε τσε 14 θένε, Λαβδί μδε Περενδίνε κῆ ἔστε μδε τε λάρτατ, εδέ πακτίμ μδε δέτ, πελλίμ νδε ἡερεζιτ.

15 Εδέ ἐνγέγετε σι ἰκνε πρέι ατύρεβε νδε κιέλ, ατά βαρίντε θάνε ἡερι γάτεριτ, Λέτε βέμιτανί γερ νδε Βιθλεέμ, ε τε σόχμε κετέ πδνε κῆ ἔστῃ βέρε, τε τσίλενε να ε δεφτέσ 16 Ζότι. Εδέ ἐρδε με βράπ, ε γέτνε Μαριάμενε εδέ Ιοσίφνε, εδέ φόσνενε 17 ἀεργερε νδε γράστ. Εδέ ατά σι πάνε, δεφτύενε περ φιάλενε κῆ σφὸλ ατύρεβε περ κετέ διάλε.

18 Εδέ γίθ' ατά κῆ νδιγδανε στσδδίτνε περ από φιάλε κῆ σ φόλνε 19 ατύρε βαρίντε Εδέ Μαριάμα ρδαντε με βέτε γίθε κετό φιάλε, τσε μενδρε νδε ζέμερετ τε σαῖ 20 περ από. Εδέ βαρίντε σκθύενε τσε λαδερδρε' ε τσε νδερεδρε Περενδίνε, περ γίθ' από κῆ νδιγδαν' ε πάνε, σικδνδρε σφὸλ τεκ ατά.

21 Εδέ κερ σμδλδσνε τε τέτε δίττε περ τε ρεθ-πρέρε διάλενε, ἔμερ' ι ατί σκῆσῆτ Ιισδ, κῆ ἴστε κῆσῆτρε πέι ἐνγελιτ πάρα σε κῆ ζένε νδε βάρκστ.

22 Εδέ κερ σμδλδσνε δίττ' ε τε παστρεδρετ ασάι, πασ νόμιτ Μοῖσίστ, ε πδνε νδε Ιερσαλίμ, τ' ε

- 23 εἰς τὸν Κύριον· καθὼς εἶναι γεγραμ-
 μένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, ὅτι
 πᾶν ἄρσενικὸν διανοῖγον μήτραν, θέλει
 24 κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον· καὶ διὰ
 νὰ προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρη-
 μένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, Ζευ-
 γος τριγόνων, ἣ δύο νεοσσούς περι-
 στερωῶν.
- 25 Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπός τις ἐν Ἰε-
 ρουσαλήμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν· καὶ
 ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐ-
 λαβῆς, προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ
 Ἰσραὴλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπ'
 26 αὐτόν. Καὶ ἦτο εἰς αὐτόν ἀποκεκα-
 λυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁ-
 γίου, ὅτι δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον πρὶν
- 27 ἰδῆ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου. Καὶ ἤλ-
 θε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ ἱερόν· καὶ
 ὅτε οἱ γονεῖς εἰσέφεραν τὸ παιδίον
 Ἰησοῦν, διὰ νὰ κάμωσι περὶ αὐτοῦ
 28 κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου, αὐτὸς
 ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ,
 καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,
- 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέ-
 σποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ·
 30 διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτή-
 31 ρίόν σου, τὸ ὁποῖον ἠτοίμασας ἐνώ-
 32 πιον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς φω-
 τισμὸν τῶν ἐθνῶν, καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ
 σου Ἰσραὴλ.
- 33 Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
 ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐ-
 34 τοῦ. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν,
 καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέ-
 ρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτώ-
 σιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσ-
 ραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον·
 35 καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία
- 23 νδσίρινε περπάρα Ζότιτ: σικένδρε
 ἔσττε σκρδαρε νδε νόμτ τε Ζότιτ,
 Σε τσ' δό μάσκλε κε χάπ στρά-
 τιν' ε βάρκδτ, δοτε κῆσχετε σέντ τε
 24 Ζότι: εδέ περ τε δένε κερδάνινε,
 σικένδρε ἔσττε θένε νδε νόμτ τε
 Ζότιτ, Νε πάρ τδρτσῆ, α δύ ζόκ
 πελδμδασ.
- 25 Εδέ νά τεκ ἰσθε νε νερί νδε
 Ιερδσαλίμ, κε κίστε ἐμερινε Συμεόν:
 εδέ κύι νερί ἰσθε ι ἀρείτε ε με
 φρίκε τε Περενδίσσε, τσκε πρίτδρε
 νγδσδλίμιν' ε Ισραίλιτ: εδέ Φρύμ'
 26 ε Σέντερδαρε ἰσ μβί ατέ. Εδέ ἰσ
 σδδλδαρε τεκ αὐ πρέι Φρύμεσε
 Σέντερδαρε, τε μος σόχε δδέκεε
 πάρα σε τε σόχε Κρίστιν' ε Ζότιτ.
- 27 Εδέ ἐρδι με άνε τε Φρύμεσε Σέν-
 τερδαρε νδε χιερόρετ: εδέ περίνδετε
 κερ πρδνε δρένδα διάλενε Ιισδνε,
 κε τε δένινε περ ατέ πας ζακόνιτ
 28 νόμιτ, αὐ ε μόρι νδε δδαρ τε τί, εδέ
 δεκδι Περενδίνε, ε θά,
- 29 Ταστί, ο Ζοτερί, λεσό σερδεδτό-
 ρινε τέντ με πακτίμ, πας φιάλεσε
 30 σάτε: σεπσέ σῦτ' ε μί πάνε σπε-
 31 τίμινε τέντ, κε δέρε γατί περπάρα
 32 σῦσ γίθε λαδζεβετ, ἀρίτε περ τε
 νδρίτδριτ' ε κόμδεβετ εδέ λαβδί
 περ λαδσνε τέντ Ισραίλινε.
- 33 Εδέ Ιοσίφι εδέ ε ἔμα πο τδδαί-
 τεσινε περ από κε φλίτεσινε περ
 34 ατέ. Εδέ Συμεόνι ι δεκδι, εδέ ι θά
 Μαριάμεσε, σ' ἔμμο' ατί, Νά κύιτε
 γένδετε περ τε ρένε εδέ περ τε
 νγρίτδρε σδμε βέτεβε νδε Ισραίλιτ,
 εδέ περ σένε κε φλίτετε κδνδρε
 35 ατῆ: εδέ νε σπάτε κᾶ περ τε

- θέλει διαπεράσει· διὰ τὰ ἀνακαλυφθῶ-
σιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν·
- 36 Καὶ ὑπῆρχέ τις Ἄννα προφῆτις,
θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀ-
σσήρ· αὕτη ἦτο πολὺ προβεβηκυῖα εἰς
ἡλικίαν, ἣτις ἔζησε μετὰ τοῦ ἀνδρός
αὐτῆς ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τῆς παρθενίας
- 37 αὐτῆς. Καὶ αὕτη ἦτο χήρα ὡς ἐτῶν
ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣτις δὲν ἀπε-
μακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νύκτα καὶ
ἡμέραν λατρεύουσα τὸν Θεὸν ἐν νη-
στεύσει καὶ προσευχαῖς. Καὶ αὕτη φθά-
σασα ἐν αὐτῇ τῇ ᾠρᾷ, ἐδοξολόγει τὸν
Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς
πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν
ἐν Ἱερουσαλήμ.
- 39 Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ
κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐ-
τῶν Ναζαρέτ.
- 40 Τὸ δὲ παιδίον ἠύξανε καὶ ἐδυνα-
μοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον
σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.
- 41 Ἐπορεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ'
ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ
- 42 πάσχα. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἐτῶν δώδε-
κα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα
- 43 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐτε-
λείωσαν τὰς ἡμέρας, ἐνῶ αὐτοὶ ὑπέ-
στρεφον, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν
ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ δὲν ἐνόησεν
- 44 ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Νομί-
σαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνο-
δείᾳ, ἦλθον μιᾶς ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀ-
νεζήτησαν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν
- 45 καὶ τῶν γνωρίμων. Καὶ μὴ εὐρόντες
αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζη-
τοῦντες αὐτόν. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέ-
ρας εὑρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμε-
νον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ
ἀκούοντα αὐτοῦ, καὶ ἐρωτῶντα αὐ-
τούς. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούον-
- 47 δεπερτῶνε σπῆρτινε τέντ: ἕε τε
σδδλόνενε μενδίμετ' ε σδμε ζε-
μραβε.
- 36 Εδέ ατιέ ἴστε Ἄννα νε προφιτε-
ρέσε, ε δί' ε Φανδλίτι, πρέι φάρεσ'
Ασίριτι: αἰό ἴστε σδμ' ε λάστε νεδερ
δίτ, κίστε ρδανε στάτε βιέτ δάσχε
- 37 με δδρνε πασ βεργερίσε σαῖ. Εδέ
αἰό ἴστε γρδα ε βε αφερό τετε-δίετ'
ε κάτρε βιέτσ, ε τσίλα νεχε νά-
χει πρέι χιερόρεσε, τσχε λδτρε με
αγερίμε ε με τε φάλδρα νατ' ε
- 38 δίτε. Εδέ αἰό, πασί χαρίτι ατέ
κόχε, λαδδρόντε Ζόνε, εδέ σ
φλίστε περ ατέ γίθ' ατύρεβε ἕε
πρίσιννε σπερδλίμ. νεδε Ιερδσαλίμ.
- 39 Εδέ σι μδαρδανε γίθε πδνετε πασ
νόμιτ Ζότιτ, σκθύνε νεδε Γαλιλέ,
νεδε Ναζαρέτ, κυτέτιν' ε τύρε.
- 40 Εδέ διαλι ρίτεϊ ε φορτσόνει νεδε
φρύμε, τσχε μδλδσδρε με διτδρί:
εδέ χίρι ι Περενδίσε ἴστε μδὶ ατέ.
- 41 Εδέ περίνδετ' ε ατί δίινε περβιέτ
νεδε Ιερδσαλίμ περ τε κρέμτεν' ε
- 42 πάσχεσε. Εδέ σι σδδε δυ-μδε-δίετε
βιέτσ, ατά χίπνε νεδε Ιερδσαλίμ
- 43 πασ ζακόνιτ σε κρέμτεσε, εδέ σι
σμδαρδανε δίττε, μδε τε κθύερετ
τε τύρε, διαλι Ιισδί μβέτι πράπα
νεδε Ιερδσαλίμ: εδέ Ιοσίφι εδέ ε
- 44 ἔμα νεχε δίινε. Πό κδγτδανε σε
αύ ἔστε μδ'δδε με σόκετ, ατά ἐρδε
νε δίτ' δδε: εδέ ε κερκόνινε νεδεπερ
- 45 φίστ ε νεδεπερ τε νόχδριτ. Εδέ
πασσί νεχ' ε γέτνε, σκθύνε νεδε
46 Ιερδσαλίμ. τσχε κερκδαρ' ατέ. Εδέ
πασ τρι δίτσ ε γέτνε νεδε χιερόρετ,
νεδένδρε νεδε μέστ τε μεσόνεσετ,
τσχε νδιγδαρ' ατά, ε τσχε πύετδρ'
- 47 ατά. Εδέ γίθ' ατά ἕε ε νδιγόνινε

- τες αὐτὸν, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.
- 48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἔπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τί με ἐζητεῖτε; δὲν ἐξεύρετε ὅτι πρέπει νὰ ἦμαι εἰς τὰ τοῦ
- 49 Πατρὸς μου; καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐλάλησε πρὸς αὐτούς.
- 51 Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ὁ Ἰησοῦς προεκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώποις.

Κεφ. γ'.

- 1 ἘΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνιτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς, ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἔγεινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ.
- 3 Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα
- 4 μενανοίας εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν· ὡς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐ-

μανίτεσινε περ μὲνδεγεν' ε περ τε περγέγγρατ' ε ατῖ.

- 48 Εδέ κερ πάνε ατέ σχαβίτνε: εδέ ε ἔμα ι θά, Ο διάλε, τσ' να βέρε κεστῆ; νά υτ-άτε εδέ ἔνε τε πο τε
- 49 κερκόιμε με πικελίμ. Εδέ αὐ σ θά ατύρε, Περσέ με κερκόνιτε; ν8κ' ε δίνι, σε ἔνε δέχτετε τε jέμ νδε
- 50 πένετ τε τιμέτ; πό ατά ν8κε κ8πετάνε φιάλενε κε σ φύλι ατύρε.
- 51 Εδέ σβρίτι βάσκε με ατά, εδέ ἐρδι νδε Ναζαρέτ: εδέ ἴστε νδεγ' ἔρδεριτ τ' ατύρεβε. Εδέ ε ἔμα ρδαντε γίθε κετό φιάλε νδε ζέμερετ
- 52 τε σαῖ. Εδέ Γισδι βίντε μβάρε νδε αιτρῖ ε νδε μόσε ε νδε χῖρ περάνε Περενδίσε ε νέρεζισ.

Κρεῖ 3.

- 1 Εδέ μδε τε πεσε-μδε-δίεττινε βίτ τε κυβερνίσε Τιβέριτ Κεσάριτ, κερ ἴστε Πιλάτ Ποντίσ κυβερνιτάρ ι Ισδέσε, εδέ Ιρόδι κατρδεδεράτες ι Γαλιλέσε, ε Φιλίππι ι βελαῖ κα-
- 2 τρδεδεράτεσ' ι Ιτδρέσε εδέ βένδιτ Τραχονιτίσε, εδέ Λυσανία κατρδεδεράτες ι Αβιλίνεσε, νδε δίτ τε κρυεπρίφτρεβετ Ἄνεσε εδέ Καϊάφρεσε, ἐρδι φιάλ' ε Περενδίσε μδε Ιοάννε τε δῖριν'ε Ζαχαρίσε νδε σκρετετίρετ.
- 3 Εδέ ἐρδι νδε γίθε βένδινε ρότ8λε Ιορδάνιτ, τ8κε λετσίτ8ρε παγεζίμ πενδίμι περ νδεjέσεγ' ε φάγεβετ:
- 4 σικ8νδρε ἔσττε σκρδαρα νδε διβλίτ τε φιάλεβετ προφίτιτ Ισαῖ, κε θότε, Ζερ' ι ατῖ κε δερτέτ νδε σκρετετίρετ: Βέγι γατῖ ἔδεν' ε Ζότιτ,

- 5 θείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῆ, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς θέλει ταπεινωθῆ, καὶ τὰ σχολιά θέλουσι γείνει εὐθέα, καὶ αἱ
- 6 τραχεῖαι ὁδοὶ ὀμαλαί. Καὶ πᾶσα σὰρξ θέλει ἰδεῖ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.
- 7 Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐρχομένους διὰ νὰ βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἑσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελ-
8 λούσης ὀργῆς; Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἀρχίσητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν
- 9 Ἀβραάμ. Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν κалὸν ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
- 10 Καὶ ἠρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγον-
11 τες, Τί λοιπὸν θέλομεν κάμει; Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἅς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφᾶς ἅς κάμῃ ὁμοίως.
- 12 Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι διὰ νὰ βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δι-
13 δάσκαλε, τί θέλομεν κάμει; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσώτερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἑσᾶς.
- 14 Ἠρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιωτικοὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βιάσητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε εἰς τὰ σιτηρέσιά σας.
- 15 Ἐνῶ δὲ ἐπρόσμενον ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε εἶ-
- 5 βῆνι τε δρεῖτα ρῆγατ' ε ατῖ. Τῶ δὲ ὀπέλε δοτε μβλῶστετε, ἐδέ τῶ δὲ μάλ ε κόδρε δοτε ἐνγῆτε, ἐδέ τε ὀτρεμβερατε δοτε βῆνετε τε δρεῖτα, ἐδέ ἴδετ' ε ἄσπερα δοτε βῆνετε τε
- 6 ὄβτα, ἐδέ τῶ δὲ μῖσ δοτε ὀόχε ὀπετίμιν' ε Περενδίσε.
- 7 Ἰ θόστε πρᾶ γῆνδεῖσε κε ὀκόνινε ἰάστε τε παγεζόνεσινε πρέι ατῖ, Κελύσ νεπέρκασ, κῶσ 8 δεφτέσ ἰῶβε τε ἰκενι πρέι ζεμερίμιτ κε κᾶ
- 8 περ τ' ἀρδρε; Βῆνι πρᾶ πέμε τε βεῖύερα περ πενδίμινε: ἐδέ μός ζῖρι τε θόνι με θέτε, σε Κέμι ἀτε Ἀβραάμινε: σεπσέ πο 8 θέμ ἰῶβε σε Περενδιά μῆντ τ'ι νγᾶλνε ἀῖεμ Ἀβραάμιτ πρέι κετύρε γῶρεβε.
- 9 Ἐδέ ταῶτί γῆνδετ' ἐδέ σοπάτα νδε ρῆζετ τε ἀρῶβετ: τῶ δὲ ἀρῶ πρᾶ κε ν8κε βῆν πέμε τε μῖρε, πρίτετε, ἐδέ χῖδετε νδε ζιάρ.
- 10 Ἐδέ γῆνδεῖσε ε πύεσινε, τ8κε θῆνε
- 11 Τῶ δοτε βῆῖμε πρᾶ; Ἐδέ αὐ 8 περγέκ ε 8 θά ατύρε, Κ8ῶ τε κέτε αὐ πάλε ρόβα λετ' ι ἀπε ατῖ κε σ' κᾶ: ἐδέ κ8ῶ τε κέτε νγρένα, λέτε βῆνε κεῶτῶ.
- 12 Ἐρδε ἐδέ κ8μερῶρε κε τε παγεζόνεσινε, ἐδέ ι θανε, Μεσόνεσ,
- 13 τῶ δοτε βῆῖμε; Ἐδέ αὐ 8 θά ατύρε, Μός μέρνι γῆμῆ τέπερε, θέτῶ ασᾶι κε ἔστ' 8ρδερῶρε μβε ἰῶ.
- 14 Ἐδέ ε' πύεσιν' ἐδέ λ8φτετᾶρετε, τ8κε θῆνε, Ἐδέ νᾶ τῶ δοτε βῆῖμε; Ὡ θά ἐδέ ατύρε, Μός βῆνι ἀέμ, ας μός καλεζόνι κέκ περ νερῖ: ἐδέ λετ' 8 ἰένε μῖαφτ πάγατε τῶαῖα.
- 15 Ἐδέ λαῶζι πασσί ἴστε τ8κε πρίτρε, ἐδέ τε γῖθε μενδόνεσινε νδερ ζέμερατ τε τύρε περ Ἰοάννε, βᾶλε

- 16 ναι αὐτὸς ὁ Χριστὸς, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς πάντας, λέγων, Ἐγὼ μὲν σὰς βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὁμοῦς ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιός νά λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σὰς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ
- 17 πυρὶ· τοῦ ὁποίου τὸ πτυάριον εἶναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συναῆξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.
- 18 Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.
- 19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν κ
- 20 κῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης, προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
- 21 Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη πᾶς ὁ λαὸς, βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ προσ
- 22 ευχομένου, ἠνοίχθη ὁ οὐρανός, καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περιστέρα, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς εἰς σὲ εὐηρεστήθην.
- 23 Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρχιζε νά ἔναι ὡς τριάκοντα ἐτῶν, ὧν καθὼς ἐ
- 24 νομίζετο υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλὶ, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ
- 25 Ἰανναῖ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοῦμ, τοῦ Ἐσλὶ, τοῦ
- 26 Ναγγαὶ, τοῦ Μαᾶθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεὶ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωανναῖ, τοῦ Ῥησά, τοῦ Ζοροβάβελ,
- 16 μὸς ἔστ' αὐτὸς Κρίστι, Ἰωάννι σπεργέχ τε γίθεβε, τσχε θένε, θὺν' σ παγεζόν ἰβδε με ἰβδε: πό βιέν με ἰ φόρτι σε ἰβνε, τε τσίλιτ σ' ἰάμ ἰ ζότι τ' ἰ σγίθ ρότν' ε σόλεβετ: αὐ δοτ' σ παγεζόνε ἰβδε με Φρύμε
- 17 τε Σέντερσαρ' ε με ζιάρ: ἰ τσίλι μβάν λοπάτενε νδε δόρε τε τί, εδέ δοτε κερόνε λέμεν' ε τί, εδέ δοτε μβελέδε γρδρετε νδε γρδνάρ τε τί, εδέ δοτε διέγε κάστενε νδε ζιάρ τε πασάρε.
- 18 Εδέ τσχε μεσάρε ἰ ἔπτε ζέν' ε μίρε λαδζιτ περ σδμε τε τιέρα πδνε.
- 19 Εδέ Ἰρόδι καρδρδεράτεσι, πασσί κερτόνει πρέι ατί περ Ἰροδιάδνε γρδαν' ε Φιλίππιτ τε βελάτ, εδέ περ γίθ' ατό τε κελία κε πάτ βέρε
- 20 Ἰρόδι, στόϊ εδέ κετέ περμβί τε γίθα, εδέ μβύλι Ἰοάννε νδε δβργστ.
- 21 Εδέ γίθε λαδζι πασσί σπαγεζσα, εδέ Ἰισδῖ κερ ἰσθε τσχε παγεζσαρ' ε τσχε φάλδρε, σγάπ κιέλι, εδέ Φρῦμ' ε Σέντερσαρε σδρίτι μβι ατέ με νε φάρε τρδπι ποσι πελδμπ, εδέ ἐρδι νε ζε νγα κιέλι, τσχε θένε, Τί ἰε Βίρι ἰμ ἰ δάσδρι, τυῖ τε πελκέβα.
- 23 Εδέ αὐ Ἰισδῖ ζδρι τε ἰέτε αφερό τρι-διετε βιέτδ, κε ἰσθε σι ε κελτόννε βότα ἰ βίρ' ἰ Ἰοσίφιτ, ἰ
- 24 Ἰλίστ, ἰ Ματθάτιτ, ἰ Ἀεβίστ, ἰ
- 25 Μελχίστ, ἰ Αννάιτ, ἰ Ἰοσίφιτ, ἰ Ματταθίστ, ἰ Ἀμόσιτ, ἰ Ναδμιτ, ἰ
- 26 Εσλίστ, ἰ Ναγγαίτ, ἰ Μαάθιτ, ἰ Ματταθίστ, ἰ Σεμείτ, ἰ Ἰοσίφιτ, ἰ
- 27 Ἰδδεσε, ἰ Ἰοανναίτ, ἰ Ρισαίτ, ἰ Ζοροβαβέλιτ, ἰ Σαλαθιλιτ, ἰ Νιρίστ,

28 τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρι, τοῦ Μελχί,
 τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ,
 29 τοῦ Ἡρ, τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ
 30 Ἰωρεῖμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευῖ, τοῦ
 Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ
 31 Ἰωνάν, τοῦ Ἐλιακείμ, τοῦ Μελεᾶ, τοῦ
 Μαϊνάν, τοῦ Ματταθά, τοῦ Ναθάν, τοῦ
 32 Δαβίδ, τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ωβήδ, τοῦ Βοόζ,
 33 τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, τοῦ Ἀμινα-
 δάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές,
 34 τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ,
 τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ,
 35 τοῦ Σαρούχ, τοῦ Ραγαῦ, τοῦ Φαλέτ,
 36 τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαάλ, τοῦ Καϊνάν, τοῦ
 Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ
 37 Λάμεχ, τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ,
 τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊ-
 38 νάν, τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ,
 τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. δ'.

1 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁ-
 γίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην· καὶ
 ἐφέρετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔ-
 2 ρημον, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου
 ἡμέρας τεσσαράκοντα· καὶ δὲν ἔφαγεν
 οὐδὲν τὰς ἡμέρας ἐκείνας· ἀφοῦ δὲ
 αὐταὶ ἐτελείωσαν, ὕστερον ἐπέινασε.
 3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος,
 Ἐάν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπέ πρὸς
 4 τὸν λίθον τοῦτον νὰ γείνη ἄρτος. Καὶ
 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, λέ-
 γων, Εἶναι γεγραμμένον, Ὅτι μὲ
 ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζῆσει ὁ ἄν-
 5 θρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον Θεοῦ.
 6 Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς
 ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πάντα
 τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης ἐν μιᾷ
 6 στιγμῇ χρόνου· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ
 διάβολος, Εἰς σὲ θέλω δώσει ἅπασαν
 τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν
 αὐτῶν· διότι εἰς ἐμὲ εἶναι παραδεδο-

28 ἰ Μελχίστ, ἰ Αδδίστ, ἰ Κοσάμιτ,
 29 ἰ Ελμοδάμιτ, ἰ Ἰριτ, ἰ Ιοσίστ, ἰ
 Ελιέζεριτ, ἰ Ιορείμιτ, ἰ Ματθάτιτ,
 30 ἰ Λεβίστ, ἰ Σιμεόνιτ, ἰ Ιδδεσε, ἰ
 31 Ιοσίφιτ, ἰ Ιονάνιτ, ἰ Ελιακίμιτ, ἰ
 Μελεάιτ, ἰ Μαϊνάνιτ, ἰ Ματταθαίτ,
 32 ἰ Ναθάνιτ, ἰ Δαβίδιτ, ἰ Ιεσσέστ, ἰ
 Οβίδιτ, ἰ Βοόζιτ, ἰ Σαλμόνιτ, ἰ
 33 Ναασσόνιτ, ἰ Αμιναδάβιτ, ἰ Αράμιτ,
 34 ἰ Εσρόμιτ, ἰ Φαρέσιτ, ἰ Ιδδεσε, ἰ
 Ιακόβιτ, ἰ Ισαάκστ, ἰ Αβραάμιτ, ἰ
 35 Θαραίτ, ἰ Ναχόριτ, ἰ Σαρδύχστ, ἰ
 Ραγάβιτ, ἰ Φαλέκστ, ἰ Εβέριτ, ἰ
 36 Σαλαίτ, ἰ Καϊνάνιτ, ἰ Αρφακσάδιτ,
 37 ἰ Σίμιτ, ἰ Νόεσε, ἰ Λαμέχστ, ἰ
 Μαθσσάλεσε, ἰ Ενόχστ, ἰ Ιαρέδιτ, ἰ
 38 Μαλελείλιτ, ἰ Καϊνάνιτ, ἰ Ενόσιτ,
 ἰ Σίθιτ, ἰ Αδάμιτ, ἰ Περενδίσε.

Κρεῖ 4.

1 Εδέ Ιισθί πλότ με Φρύμε τε
 Ξέντερδαραε σκθύε νγα Ιορδάνι:
 εδέ σπρδ νγα Φρύμα νδε σκρετε-
 2 τίρετ, τσκε νγάρε νγα διαλι δυζέτ
 δίτ: εδέ νσκε χένγρι γε φάρε
 νδ' ατό δίτ: εδέ σι σμδλδσνε ατό,
 3 παστάι ἰ έρδι σρι. Εδέ διαλι ἰ θά,
 Νδε jε ἰ Βίρ' ἰ Περενδίσε θσαῖ
 4 κετί γδρι τε βένετε δσκε. Εδέ Ιι-
 σθί ἰ σπεργέχ τσκε θένε, Ἐστε
 σκρδαραε, Σε νερίδ νσκε δοτε ρόνε
 βέτεμε με δσκε, πό με τσ' δό
 5 φιάλε τε Περενδίσε. Εδέ διαλι ε
 χίπι μδε νε μάλ τε λάρτε, εἰ δεφ-
 τέσ γίθε μδερετερίτ' ε δότεσε
 6 περ νε γρίμε χέρε: εδέ διαλι ἰ
 θά, Δοτ' άπ γίθε κετέ πδστέτ,
 εδέ λαβδίν' ε ατύρεβε: σεπσέ
 έστε δένε νδε δόρετ τ' ἰμε, εδέ

μένη, καὶ εἰς ὄντινα θέλω, δίδω αὐ-
 7 τήν· σὺ λοιπὸν εἰάν προσκυνήσης ἐνώ-
 πιον μου, σοῦ θέλουσιν εἶσθαι πάντα.
 8 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ
 Ἰησοῦς, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ,
 διότι εἶναι γεγραμμένον, Θέλεις προσ-
 κυνήσει· Κύριον τὸν Θεὸν σου, καὶ
 9 αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει. Καὶ
 ἔφερον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
 ἔστησεν αὐτὸν, ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ
 ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν
 10 ἦσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν
 ἐντεῦθεν κάτω· διότι εἶναι γεγραμ-
 μένον, Ὅτι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐ-
 τοῦ θέλει προστάξει περὶ σοῦ, διὰ νὰ
 11 σὲ διαφυλάξωσι· καὶ Ὅτι θέλουσι
 σὲ σηκῶναι ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν,
 διὰ νὰ μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν
 12 πόδα σου. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς
 αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἶναι εἰρημένον,
 Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεὸν
 σου.
 13 Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε πάντα πειρα-
 σμὸν ὁ διάβολος, ἀπεμακρύνθη ἀπ' αὐτοῦ
 μέχρι καιροῦ.
 14 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστρεψεν ἐν τῇ
 δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλι-
 λαίαν· καὶ ἐξῆλθε φήμη περὶ αὐτοῦ
 15 καθ' ὅλην τὴν περίχωρον. Καὶ αὐτὸς
 ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν,
 δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.
 16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου
 ἦτον ἀνατεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κα-
 τὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὴν συνα-
 γωγὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, καὶ
 17 ἐσηκώθη νὰ ἀναγνώσῃ. Καὶ ἐδόθη εἰς
 αὐτὸν τὸ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου·
 καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὔρε τὸν τόπον
 18 ὅπου ἦτο γεγραμμένον, Πνεῦμα Κυ-
 ρίου εἶναι ἐπ' ἐμέ· διὰ τοῦτο με ἔκρι-
 σε· με ἀπέστειλε διὰ νὰ εὐαγγελίζω-
 μαι πρὸς τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ ἱα-
 τρεύσω τοὺς συντετριμμένους τὴν καρ-
 διάν, νὰ κηρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώ-

7 ια ἀπ κῆιτ τε δῶα: τί πρᾶ
 νδε μ' σφάλλῃ, κῆιτό τε γίθα δοτε
 8 jένε τε τῆατε. Πό Jισῆι σπεργέκ ε
 ι θά, Σπόρσ πράπα μέγε, Σατανά:
 σεπσέ ἔσθε σκρῶρε, Dot' ι
 φάλεσ Ζότιτ Περενδίσε τέντ, εδέ
 9 ατί βέτεμε dot' ι λῆτεσ. Εδέ αῦ
 ε πρῶρι νδε Jερσσαλίμ, εδέ ε κεν-
 δροῖ μβι φλέτεζετ τε χιερόρεσε,
 εδέ ι θά, Νδε jῆ ι Βίρ' ι Περεν-
 δίσε, χίθ βέτεχενε τένδε πόσθε σε
 10 κητέjμι: σεπσέ ἔσθε σκρῶρε, Σε
 dot' σρδερόνε ἔνγεjτ' ε τί περ
 11 τυῖ, κῆ τε τε ρδάνενε: εδέ Σε
 δοτε τε νγρένε μβι δῶαρετ κῆ τε
 μός περπιέκτῃ κῆμβενε τένδε μβε
 12 γῶρ. Εδέ Jισῆι σπεργέκ ε ι θά,
 Σε ἔσθε θένε, Νσκε κῆ περ τε
 νγᾶρε Ζόνε Περενδίνε τέντ.
 13 Εδέ διαῖλι πασσί μβαροῖ τῷ δό
 νγάσεjε, σῆλαργῶα πρέι ατί περ δισά
 κόχε.
 14 Εδέ Jισῆι σκεθῶε με φσκίν' ε
 Φρύμεσε νδε Γαλιῖετ: εδέ δόλι
 ζῆ περ ατέ μβε γίθ' ατέ βέντ ρό-
 15 τσλε. Εδέ αῦ μεσόντε νδεπερ σινα-
 γογίτ τ' ατύρεβε, τσκε λαβῶαρε
 πρέι σε γίθεσ.
 16 Εδέ ἐρδι νδε Ναζαρέτ, ατιέ κσ
 ἰσθε ρίτσρε: εδέ πασ ζακόνιτ τί
 χύρι νδε σιναγογίτ δίτεν' ε σῆτῆνε,
 17 εδέ σνγρίτ τε κενδόνε. Εδέ ατά ι
 δάνε βιβλίον' ε προφίτιτ Ισαί: εδέ
 σι χάπι βιβλίνε γέτι ατέ βένδινε
 18 κῆ ἰσθε σκρῶρε, Φρύμ' ε Ζότιτ
 ἔσθε μβι μῶα: περανδάι με λῆσ
 με βᾶj: με δεργοῖ τ' σ ἀπ ζῆν' ε
 μίρε τε βοδέχβετ, τε σερὸν ατά
 κῆ κάνε θύερε ζῆμρενε, τε λειτῆς
 δελίριε σκλέβετ, εδέ τε βέρδερετ

- τους ἐλευθερίαν, καὶ πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλεψιν, νὰ ἀποστείλω τοὺς
- 19 συντεθλασμένους ἐν ἐλευθερίᾳ, διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσδεκτον Κυρίου ἐνιαυτόν.
- 20 Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ἐκάθισε· πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν.
- 21 Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη ἡ γραφή αὕτη
- 22 εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς αὐτόν, καὶ ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ
- 23 Ἰωσήφ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαίως θέλετε μὲ εἰπεῖ τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν ὅτι ἔγειναν ἐν τῇ Καπερναοῦμ, κάμει καὶ ἐδῶ ἐν τῇ πατρίδι σου. Εἶπε δὲ, Ἀληθῶς σὰς λέγω,
- 24 ὅτι οὐδεὶς προφήτης εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. Καὶ ἐπ' ἀληθείας σὰς λέγω, Πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, καθ' ὃν καιρὸν ἔγεινε πείνα
- 26 μεγάλη ἐφ' ὅλην τὴν γῆν· καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ Ἡλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος πρὸς
- 27 γυναῖκα χήραν. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰμὴ Νεεμάν ὁ Σύρος,
- 28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν
- 29 τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα. Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἔφεραν αὐτόν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὀπίου ἡ
- 29 τε χάπριτ' ε σῦβει, τε δερ- γόν τε στρενγδαρετε νδε δελίριε, τε λεισὶς μοτ τε πελχύερε τε Ζότι.
- 20 Εδέ σι μβύλι βιβλίνε, ια δά σερ- δετόριτ, εδέ νδένι: εδέ τε γίθ' ατά κε ἰσινε νδε σιναγογίτ κίτινε ὅτυρε σῦτε μδι ατέ.
- 21 Εδέ ζσρι τ' 8 θόσπε ατύρε, Σε σότ σμβλσσ κεζό σκρόνε νδε βέσσετ
- 22 τσαῖ. Εδέ τε γίθε μαρτιρίσινε μδ' ατέ, εδέ τσδαίτεσινε περ φιάλετ' ε χί- ριτ κε δέλινε πρέι γόγισσ' ατί, εδέ θόσινε, Ν8κ' ἔσπε κύι ι Βίρ' ι
- 23 Ιοσίφιτ; Εδέ αὐ 8 θά ατύρε, Βερ- τέτ δοτε με θόνι κετέ παραβολί, Μιέκεε, σερρό βέτεχενε τένδε: σα νδιγδαμ κε γάνε βέρε νδε Καπερ- ναδμ, βέν εδέ κετδ νδε δέτ τέντ.
- 24 Πό αὐ θά, Βερτέτ πο 8 θέμ. γδβε, Σε αε νδονέ προφίτ ν8κ' ἔστ' ι
- 25 πελχύερε νδε δέτ τε τί. Εδέ με τε βερτέτε πο 8 θέμ. γδβε, Σδμε γρ τε βᾶ ἰσινε νδε Ισραῖλ νδε αίτ τε Ιλίστ, κ8ρ σμβύλ κίέλι τρέ βιέτ ε γάσπε μδαῖ, κ8ρ σδῆ νῆ ζι
- 26 ε μάδε μδε γίθε δένε: πό αε τε νδονέρα νγα ατό ν8κ' σδεργδα Ι- λίε, περβάτσ τε γρδαγα ε βέ νδε
- 27 Σαρέπετε τε Σιδόνεσε. Εδέ σδμε τε κρομόσ8ρ' ἰσινε νδε Ισραῖλ νδε αίτ τε προφίτιτ Ελίσσε: πό αε νδονέ νγα ατά ν8κ' σκερδα, βέτσ Νεεμάν Συριάνι.
- 28 Εδέ γίθ' ατά κε ἰσινε νδε σιναγο- γίτ κ8ρ νδιγδανε κετό, σμβλδσνε
- 29 με ζεμερίμ. Εδέ σνγρίτνε εδέ ε νδσδαρε γάσπε κυτέτιτ: εδέ ε πρνε γερ νδε δέζετ τε μάλιτ, ατίε κ8 ἰσ νδερτσαρε κυτέτ' ι α-

- πόλις αὐτῶν ἦτο ὠκοδομημένη, διὰ
 30 νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτόν. Αὐτὸς ὁ-
 μως περάσας διὰ μέσου αὐτῶν ἐπο-
 ρεύετο.
- 31 Καὶ κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, πόλιν
 τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς
- 32 ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἐξεπλήττοντο
 διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ὁ λόγος
 αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.
- 33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος
 ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου,
 καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης,
- 34 λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξύ ἡμῶν
 καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες νὰ
 ἀπολέσῃς ἡμᾶς; σὲ γνωρίζω τίς εἶ-
 35 σαι, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπετί-
 μησεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα,
 καὶ ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμό-
 νιον ἔρριψεν αὐτόν εἰς τὸ μέσον, καὶ
 ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάβῃ
- 36 αὐτόν παντελῶς. Καὶ ἐξεπλάγησαν
 πάντες, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλή-
 λους, λέγοντες, Τίς εἶναι ὁ λόγος οὗ-
 τος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμειος
 προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ
- 37 ἐξέρχονται; Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ
 αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.
- 38 Σηκωθείς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰ-
 σῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος·
 ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατεῖτο
 ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν
- 39 αὐτόν περὶ αὐτῆς. Καὶ σταθεὶς ἐπάνω
 αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ
 ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκω-
 40 θεῖσα ὑπῆρέτει αὐτούς. Ἐνῶ δὲ ἔδουεν
 ὁ ἥλιος, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενούν-
 τας ὑπὸ διαφορῶν νόσων, ἔφεραν αὐ-
 τοὺς πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας
 τὰς χεῖρας εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν,
- 41 ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἐξήρχοντο δὲ
 καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα
 καὶ λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς
 ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὰ
- τύρεβε, ἕε τ' ε ρεζόνινε περπόσ.
 30 Πό αὐ σκῶι περ μέε τ' ατύρεβε,
 εδέ ίκ8.
- 31 Εδέ σβρίτι νδε Καπερναόμ, κυ-
 τέτν' ε Γαλιλέσε: εδέ ίστε τ8κε
 μεσσαρ' ατά περ τε σετ8να.
- 32 Εδέ μανίτεσινε περ τε μεσσαρετ' ε
 τί: σεπσέ φιάλ' ε ατί ίστε με
 π8στέτ.
- 33 Εδέ νδε σιναγογίτ ίστε νέ νερί
 ἕε κίστε φρύμε διαλι τε νδύρε,
- 34 εδέ βερτίτι με ζε τε μάθ, τ8κε
 θένε, Μιέρ! τσ' κέ με νέ εδέ τί,
 Ιισ8 Ναζαρίνας; έρδε τε να χ8μ-
 βάτσ; τε νόχ σε τσίλι jε, Σέντι ι
- 35 Περενάίσε. Πό Ιισ8ί ε κερτῶι, τ8κε
 θένε, Μβελίθ γόjενε, εδέ δίλ πρέι
 ατί. Εδέ διαλι σι ε χῶδι νδε μέστ,
 δόλι πρέι ατί, πα ι βέρε δέμ
- 36 φάρε. Εδέ τε γίθ' σχαβίτνε, εδέ
 φλίσινε νέρι με jάτρινε, τ8κε θένε,
 Τσ' έστε κεjό φιάλε, ἕε σρδερόν
 φρύματ' ε νδύρα με π8στέτ ε με
- 37 φ8κί, εδέ δάλενε; Εδέ δίλτε ζε
 περ ατέ κ8δῶ κάρκ ατί βένδι.
- 38 Εδέ αὐ σνγρίτ πρέι σιναγογίσε,
 ε χύρι νδε στεπίτ τε Σιμόνιτ: εδέ
 κίσινε ζένε έθε τε μεδᾶ τε βιέχε-
 ρεν' ε Σιμόνιτ: εδέ ι σλ8τνε περ ατέ.
- 39 Εδέ αὐ σι νδένι σίπερ' ασάι,
 κερτῶι έθετε, εδέ ε λάνε: εδέ αjό
 περνέχέρε σνγρίτ, ε ι σερβέντε.
- 40 Εδέ κ8ρ πο περενδόντε διέλι, γίθε
 σα κίσινε τε σεμ8ρε πρέι τσ' δῶ
 φάρε λενγάτασ, ι πρ8νε τεκ αὐ: εδέ
 αὐ σι β8ρι δ8αρτε σίπερ μδι τσι-
- 41 λινεδῶ, ι σερῶι. Εδέ πρέι σ8μεσ
 δέλινε εδέ διάj τ8κε κλίθ8ρ' ε τ8-
 κε θένε, Σε τί jε Κρίστι ι Βίρ' ι
 Περενάίσε. Εδέ αὐ τ8κε κερτ8αρε

δὲν ἄφινε νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστός.

42 Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτὸν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτὸν διὰ νὰ μὴ ἀνα-

43 χωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, "Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλὰς πόλεις πρέπει νὰ εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶ-

44 μαι ἀπεσταλμένος. Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

Κεφ. ε'.

1 Ἐνῶ δὲ ὁ ὄχλος συνέθλιβεν αὐτὸν διὰ νὰ ἀκούῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἴστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεν-

2 νησαρέτ· καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀποβάαντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δί-

3 κτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, τὸ ὁποῖον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

4 Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Ἐπανάγαγε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθέα, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν

5 διὰ νὰ ὀψαρεύσητε. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες δὲν ἐπιάσαμεν οὐδὲν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ρίψαι τὸ δίκτυον.

6 Καὶ ἀφοῦ ἔκαμον τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο

7 τὸ δίκτυον αὐτῶν. Καὶ ἔκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ νὰ ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτούς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐγέμισαν ἀμ-

σ' ἰ λίντε τε φλίσινε, σεπσέ ε νίχινε σε αὐ ἰσ Κρίστι.

42 Εδέ σι σβῆ δίτε, δόλι ε βάτε νδε νέ βέντ τε σκρέτε: εδέ γένδε- ja ε κερκόνινε, εδέ έρδε γερ ατύ: εδέ ε μβάνινε, περ τε μος ίνε

43 πρέι ασίσ. Πό αὐ σ θά ατύρε, Σε δέχτετε τε άπ ζέν' ε μίρε περ μδερετερίν' ε Περενδίσε εδέ νδεπερ τε τίερετ χυτέτε: σεπσέ περ κετέ

44 πδνε jáμ. δεργδαρε. Εδέ ἰστε τεκε λετσίτδρε νδεπερ σιναγογίτ τε Γα- λιλέσε.

Κρεῖ 5.

1 Εδέ γένδε ja κερ ἰστε τεκε στρε- νγαρ' ατέ κε τε νδιγόνινε φιάλεν' ε Περενδίσε, αὐ κενδρόντε περάνε

2 λεκέριτ Γεννισαρέτιτ: εδέ πᾶ δῦ λδνδρα κενδράρε περάνε λεκέριτ: εδέ πεσκατόρετε δδαλε νγα ατό,

3 ε λάνινε ριέτατε. Εδέ αὐ χύρι μδε νέρενε νγα ατό λδνδρατε κε ἰστε ε Σιμόνιτ, ε ἰ σλστ τε λαργόνει πάκ πρέι τόκεσε. Εδέ σι νδένι με- σόντε γένδε jενε νγα λδνδρα.

4 Εδέ σι πδσοῖ σε φόλι, ἰ θά Σι- μόνιτ, Σίλ λδνδρενε λάρτ νδε δηρατ τε θέλα, εδέ χίθνι ριέτατε τσα ja

5 τε ζίρι πίσχ. Εδέ Σιμόνι σπεργέχ ε ἰ θά, Ο μεσόνεσ, γίθε νάτεν' σμδνδάμ, εδέ νδκε ζδμ γῆ: πό περ φιάλενε τένδε δοτε χέθ ριέ-

6 τενε. Εδέ σι βένε κετέ, μδύλνε βρένδα νέ σδμίτσε τε μάδε πίσχεσ,

7 εδέ ριέτα ε ατύρεβε πο τσίρει. Εδέ σ βένε με σένε σόκεβετ κε ἰσινε νδε λδνδρετ τιάτρε, τε βίνενε ε τ' σ νδιγίνε: εδέ ατά έρδε, εδέ μδδσνε τε

- φότερα τὰ πλοῖα, ὥστε ἐβυθίζοντο.
- 8 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός, Κύριε. Ἐπειδὴ ἔκπληξις κατέλαβεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγραν τῶν ἰχθύων
- 9 τὴν ὁποίαν συνέλαβον ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἄνθρώπους θέλεις ἀγρεύει. Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφήσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτὸν.
- 10 Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, ἰδοὺ ἄνθρωπος πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρεκάλεισεν αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ με καθάρῃς. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥγγισεν αὐτὸν, καὶ εἶπε, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔφυγεν
- 11 ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτὸν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, λέγει, καὶ δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.
- 12 Ἄλλ' ἔτι μᾶλλον διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ συνηθροίζοντο ὄχλοι πολλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ· ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρετο εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ προσηύχετο.
- 13 Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθηντο Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ δύνამις Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ ἰατρεύῃ αὐτούς.
- 14 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης
- 15 αὐτὸν ἄνδρα, κάκει σὰ ἀπὸ πο 8 μβύτεσινε. Εδέ Σιμόν Πιέτρι κερ πᾶ, ρᾶ νδερ κέμβε τε Jισθίτ, τσκε θένε, Dίλ πρέι μέγε, Ζότ, σεπσέ 9 jáμ νερί φαϊτδαρ. Σεπσέ στυμερδᾶ αὐ εδέ γίθ' ατά κε ἰσινε βάσκε με ατέ, νγα γάχ8 ι πίσκετ κε 10 ζένε: κεστῆ εδέ Jακόβι εδέ Jοάννι, τε δίτ' ε Ζεβεδέστ, τε τσίλετ' ἰσινε σόκε με Σιμόνινε. Εδέ Jισθί ι θά Σιμόνιτ, Μός κί φρίκε, σε πασ- 11 κετᾶj δότε γδαντῶ νέρες. Εδέ σι σδάλε λδνδρατε με τόκετ, ι λάνε τε γίθα εδέ βάνε πασ ατί. 12 Εδέ αὐ κερ ἰστέ νδε νέ νγα κυτέτετε, jáβοκα νέ νερί πλότ με κρόμε: ι τσίλι κερ πᾶ Jισίνε, ρᾶ περμβύς, εδέ ι σλῆτ, τσκε θένε, Ζότ, νδε δάτῶ, μέντ τε με κε- 13 ρόjσ. Ζδέ αὐ νδέjτι δόρενε, ε ι τσίκ8, εδέ θά, Dδᾶ, κερόν8. Εδέ σακακεχέρασ κρόμα ἰκ8 πρέι ατί. 14 Εδε αὐ ε ποροσίτι τε μός ι θόσ νδονέj: πό έτσε, θότε, ε δεφτέβέτεχενε τένδε τε πρίφτι, εδέ διέρε δδράτε περ τε κερδαρατ τάτ, σικδνδρε κᾶ σρδερδαραε Μοϊσί8, περ μαρτιρί μβ'ατά. 15 Πό φιάλα δέλτε με τέπερε περ ατέ: εδέ σδμε γένδεjε περμβελίδεσινε, περ τε νδιγδαρ' ε περ τε σερδαραε πρέι ατί: νγα σεμδνδεjετ' ε 16 τύρε. Εδέ αὐ στεμέγγει νδε σκρετετίρατ, εδέ φάλει. 17 Εδέ νέ δίτε, τεκ μεσόντε, ρίννε Φαρισέν ε νομμεσόνεσε, τε τσίλετε κίσιν' ἀρδδρε νγα τῶ δό φσάτ τε Γαλιλέσε ε τε Jδδέσε ε τε Jερδσαλίμιτ: εδέ φ8κί' ε Ζότιτ ἰστέ 18 περ τε σερδαρ' ατά. Εδέ jáβοκα,

- ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ
 ἐζήτουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω, καὶ
 19 νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ μὴ
 εὐρόντες δὲ πείρας εἰσόδου νὰ φέρωσιν
 αὐτὸν ἔσω ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέ-
 βησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ τῶν κε-
 ραμιδῶν κατεβίβασαν αὐτὸν μετὰ τοῦ
 κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ
 20 Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν,
 εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπε, συγκε-
 χωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι
 21 σου. Καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογίζωνται
 οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέ-
 γοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ
 βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ
 22 ἁμαρτίας, εἰμὴ ὁ μόνος ὁ Θεός; Νοήσας
 δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν,
 ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί
 23 διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας; Τί
 εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω, Συγκε-
 χωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι
 24 πάτε; Ἄλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι
 ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας,
 (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν·) Πρὸς σὲ
 λέγω, Σηκώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλι-
 νιδίόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν
 25 σου. Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον
 αὐτῶν, ἐσήκωσε τὸ κλινίδιον ἐφ' οὗ
 κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶ-
 26 κόν αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ἐδό-
 ξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φό-
 βου, λέγοντες, Ὅτι εἶδομεν παράδοξα
 σήμερον.
 27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ εἶδε
 τελώνην τινὰ Λευὴν τὸ ὄνομα, καθή-
 μενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς
 28 αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀφήσας
 ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν
 αὐτόν.
 29 Καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Λευῆς ὑπο-

- τσα νέρες τεκ σίλινε νέ νερί μβε
 ὄτράτ, ἕε ἰῶτε δλόκ: εδέ κερκόνινε
 τ'ε σίλινε βρένδα, ε τ' ια βίνινε
 19 περπάρα ατί. Εδέ πασσί σ' γέτινε
 πρέι τε άνε τ' ε βίινε βρένδα νγα
 γένδεja, χίπινε μβι ὄτεπίτ, εδέ ε
 σβρίτινε νγα κερραμίδετε βάσκε με
 ὄτράτινε νδε μέστ περπάρα Ji-
 20 σδίτ. Εδέ αύ κερ πᾶ βέσεν' ε
 ατύρεβε, ι θά, Ο νερί, τ' σνδεjίενε
 21 φάjet' ε τδ. Εδέ ὄκρόνεσιτ' ε Φα-
 ρισέντε ζδνε τε μενδόνεσινε, τσκε
 θένε, Κδσ ἔσττε κύι ἕε φλέτ βλα-
 σφιμί; κδσ μδντ τε νδεjένε φάje,
 22 περβάτδ βέτεμε Περενδίνε; Πό Ji-
 σδί σι κδπετδὶ μενδίνετ' ε ατύ-
 ρεβε, σπεργέκ ε δ θά ατύρε,
 Τδ' μενδόνι νδερ ζέμερατ τδαja;
 23 Τδ ἔσττε με κολάι τε θέμ, Τε jάνε
 νδεjίερε φάjet' ε τδ, από τε θέμ,
 24 Νγρέε εδέ έτσε; Πό ἕε τε δίνι
 σε ι Βίρ' ι νερίστ κᾶ πδστέτ μβι
 δέτ τε νδεjένε φάje, (ι θά δλόγστ:)
 Τε θέμ τυί, Νγρέε, εδέ νγρί ὄτρά-
 τνε τέντ, εδέ έτσε νδε ὄτεπίτ
 25 τένδε. Εδέ περνέχέρε σνγρίτ περ-
 πάρα ατύρεβε, εδέ νγρίτι ὄτράτινε
 ἕε δέργεϊ μδ' ατέ, εδέ ὄκδὶ νδε ὄτε-
 πίτ τε τι, τσκε λαβδδάρε Περενδίνε.
 26 Εδέ τε γίθε δδαλνε jάσττε μέντδ,
 εδέ λαβδδρόνινε Περενδίνε: εδέ
 δμδλδσνε με φρίκε, τσκε θένε, Σε
 σότ πᾶμ πδνε τε μεδᾶ.
 27 Εδέ πασανδάϊ δόλι, εδέ πᾶ νέ
 κδμερῶρ, ἕε ε κίστε έμερινε Λεβί,
 τσκε νδέ'δρε νδε κδμέρᾶ, εδέ ι θά,
 28 Έja παε μέje. Εδέ αύ λά τε γίθα,
 εδέ σνγρίτ ε βάτε παε ατί.
 29 Εδέ Λεβίε ε πρίτι με νδερ τε

δοχὴν μεγάλην ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ·
καὶ ἦτο πλῆθος πολὺ τελωνῶν καὶ
ἄλλων, οἵτινες ἐκάθηντο μετ' αὐτῶν
30 εἰς τὴν τράπεζαν. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ
γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες,
31 Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν
τρώγετε καὶ πίνετε; Καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι
χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ
32 πάσχοντες. Δὲν ἤλθον διὰ νὰ καλέσω
δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετα-
νοιαν.

33 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί οἱ
μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουσι συχνά,
καὶ κάμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ
τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ ἰδικοὶ σου τρώ-
34 γουσι καὶ πίνουσιν; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτοὺς, Μήπως, δύνασθε νὰ κάμητε
τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος νὰ νηστεύω-
σιν, ἐνόσφ εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμ-
35 φῖος; θέλουσιν ὅμως ἔλθεῖ ἡμέραι,
ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφῖος·
τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις
36 ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγε δὲ καὶ παρα-
βολὴν πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὐδεὶς βάλλει
ἐπίρραμμα ἱματίου νέου ἐπὶ ἱμάτιον
παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχί-
ζει, καὶ μετὰ τὸ παλαιὸν δὲν συμφωνεῖ
37 τὸ ἐπίρραμμα τὸ ἀπὸ τοῦ νέου. Καὶ
οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς
παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ νέος οἶνος θέ-
λει σχίσει τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς θέ-
λει ἐκχυθῆ, καὶ οἱ ἀσκοὶ θέλουσι
38 φθαρθῆ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλληται ὁ
νέος οἶνος εἰς ἀσκούς νέους· καὶ ἀμ-
39 φότερα διατηροῦνται. Καὶ οὐδεὶς ἀφοῦ
πίη οἶνον παλαιόν, θέλει εὐθύς νέον·
διότι λέγει, ὁ παλαιὸς εἶναι καλή-
τερος.

μάθ νδε ὅτεπίτ τε τί: ἐδέ ἴστε
ὄδμε γένδεξε κ8μερῶρεσ' ἐδέ τε
τιέρε, κε κῖσινε νδένδρε νδε με-
30 σάλε βάσκε με ατά. Ἐδέ σκρόνε-
σιτ' ε ατύρεβε ἐδέ Φαρισέντε μ8ρ-
μ8ρίσινε τε νδσένεσιτ' ε ατί, τ8κε
θένε, Περσέ χάνι ε πῖνι βάσκε με
31 κ8μερῶρ' ε' με φαjtόρε; Ἐδέ Ji-
σ8ῖ 8περγέχ ε 8 θά ατύρε, Τε
σενδῶσῆτε σ' κάνε νεβῶξε περ μιέ-
32 κες, πό ατά κε κάνε κέχ. Σ' κάμ
άρδε τε θερέε τε ἀρεῖτε νδε πενδίμ,
πό φαjtόρε.

33 Ἐδέ ατά ι θάνε, Περσέ νδσένε-
σιτ' ε Joάννιτ ἀγερόνενε ὄπέσ, ἐδέ
λ8τενε, κεστ8 ἐδέ τε Φαρισέντε,
34 πό τε τ8τε χάν' ε πῖνε; Ἐδέ αῦ
8 θά ατύρε, Μός μ8ντινι τε βένι
δjέμτ' ε ὅτεπίσε δένδεριτ' τ' ἀγε-
ρόνενε, γερ σα τε jέτε δένδερι
35 βάσκε με ατά; πό κάνε περ τάρ-
δρε δίτ, κ8ρ τε μέρετε δέν-
δερι πρέι ατύρεβε: ατεχέρε νδ' α-
36 τό δίτ δοτ' ἀγερόνενε. Ἐδέ 8
θῶστε ἐδέ νε παραβολῖ, Σε ασ-
νδονέ ν8κε βε άνδερε ρόβεξε τε
ρε μ8ι ρόβε τε βιέτερε: σε τιέτρα-
ζι, τ8ιερ ἐδέ τε ρένε, ἐδέ άνδερ' ε
37 ρε σ' βιέν νε με τε βιέτρενε. Ἐδέ
ασνδονέ ν8κε βε θέρε τε ρε νδε
τσαλίκε τε βιέτρε: σε τιέτραζι, βερ'
ε ρε δοτ' ι πλάσε τσαλίκετε, ἐδέ
αjό δοτε δέρδετε, ἐδέ τσαλίκετε
38 δοτε πρίσενε. Πό βερ' ε ρε δ8χετε
τε βίρετε νδε τσαλίκε τε ρῖ, ἐδέ
39 ατεχέρε τε δῶja ρ8χενε. Ἐδέ ασδονέ
κ8ρ πῖ θέρε τε βιέτερε, δό σακαχε-
χέρασ' τε ρε: σεπσέ θῶτε, ε βιέτρα
έστε με ε μίρε.

Κεφ. στ'.

Κεφ. 6.

- 1 ΚΑΤΑ δὲ τὸ δευτερόπρωτον σάββατον διέβαινον αὐτὸς διὰ τῶν σπαρτῶν· καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέσπων τὰ στάχυα, καὶ ἔτρωγον, τρίβοντες μὲ
- 2 τὰς χεῖρας· τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί πράττετε ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττητε ἐν
- 3 τοῖς σάββασι; Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ὁποῖον ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅποτε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ
- 4 μετ' αὐτοῦ ὄντες; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ
- 5 φάγωσιν εἰμὴ μόνον οἱ ἱερεῖς; Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.
- 6 Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐδίδασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ
- 7 δεξιὰ χεὶρ ἦτο ξηρά. Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλει θεραπεύσει, διὰ νὰ εὕρωσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ.
- 8 Αὐτὸς ὁμῶς ἐγνώριζε τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ξηρὰν τὴν χεῖρα, Σηκώθητι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον.
- 9 Καὶ ἐκεῖνος σηκωθείς, ἐστάθη. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσαι τι, Εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς σάββασι, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ
- 10 ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ; Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοὺς εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, "Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ

- 1 Ἐδὲ τῆ σῆτῆνεν' ε δῦτε πας σε πά-
ρῆσε αὐ πο ὄκόντε νδεπερ τῆ μδιέ-
λατ: εδέ νδσῆνεσιτ' ε ατὶ κηπέτινε
καλίν, εἰ χάνινε, τῆκε φερκῆαρε με
- 2 δόρε: τσά πρέϊ Φαρισένετ 8 θάν' α-
τύρε, Περσέ βῆνι ατέ χε ν8κ' ἔστ'ε
8δεσε τῆ βῆνι περ τῆ σῆτῆνα;
- 3 Ἐδέ Ιισθῖ 8περγέχ ε 8 θά ατύρε,
Ν8κ' ε κένι κενδῆαρε ας κητέ χε
βῆρι Δαβίδι, κ8ρ ι ἐρδι 8ρῖ ατὶ
εδέ ατύρε χε ἴσινε βάσχε με ατέ;
- 4 Κῦσ χύρι νδε ὄτεπίτ τῆ Περενδίσε,
εδέ μόρι βῆκετ' ε παραβῆνιεσε, εδέ
χῆνγρι, εδέ 8 δά εδέ ατύρεβε χε
ἴσινε βάσχε με ατέ, τῆ τσίλατε
ν8κ' ἴσθε ε 8δεσε τ' ι χάνινε τῆ
- 5 τίερε, περβάτῳ πρίφτρεβετ; Ἐδέ 8
θόσθε ατύρε, Σε ι Βίρ' ι νερι8τ
ἔστ' εδέ ι ζότι σε σῆτῆνεσε.
- 6 Ἐδέ περσερι νῆ τίετρε τῆ σῆτῆνε
χύρι νδε σιναγογίτ, εδέ μεσόντε:
εδέ ατιέ ἴσθε νῆ νερι χε κίσθε δό-
- 7 ρεν' ε διάθτε τῆ θάτε. Ἐδέ ὄκρό-
νεσιτ' ε Φαρισέντ' ε βεστρόνινε,
νδε κόφτε σε δοτε σερόντε πῆρ δίτε
τῆ σῆτῆνε, χε τῆ γένινε ὄκακ κῆν-
- 8 δρε ατὶ. Πό αὐ ι δίντε μενδίμετ'
ε ατύρεβε, ε ι θά νερι8τ χε κίσ
δόρεν' ε θάτε, Νγρέ8, εδέ κενδρό
νδε μέστ. Ἐδέ αὐ 8νγρίτ, εδέ κεν-
- 9 δροῖ. Ιισθῖ 8 θά πῆρ ατύρε, Δότ' 8
πύε8 ἵ8βε περ νῆ γῆ, 'Ἐστ' ε 8δε-
σε τῆ σῆτῆνατε τῆ βῆνε νερῖ8 μίρε,
ἀπό τῆ βῆνε κέκ; τῆ ὄπετόνε ὄπίρτ,
ἀπό τῆ χῆμπνε; Ἐδέ πασί βῆρι
ρῆ ατά ρέθ, ι θά νερι8τ, Νδέῃ δό-
ρενε τῆνδε. Ἐδέ αὐ βῆρι αῶτ8:

- δὲ ἔκαμεν οὕτω· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ
 11 χεὶρ αὐτοῦ ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη. Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν μανίας, καὶ συνωμί-
 λουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ κάμωσιν
 εἰς τὸν Ἰησοῦν.
- 12 Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξηλ-
 θεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῆ· καὶ
 διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ
 Θεοῦ.
- 13 Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς
 μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐ-
 τῶν δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ὠνό-
 14 μασεν ἀποστόλους· τὸν Σίμωνα τὸν
 ὁποῖον καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἄν-
 δρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ
 Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,
 15 Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν
 τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν κα-
 16 λούμενον Ζηλωτὴν, Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν
 Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην,
 ὅστις καὶ ἔγεινε προδότης.
- 17 Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη ἐπὶ
 τόπου πεδινοῦ· καὶ παρῆσαν ὄχλος μα-
 θητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ
 λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰε-
 ρουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίας Τύρου
 καὶ Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον διὰ νὰ ἀ-
 κούσωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ ἰατρευθῶσιν
 18 ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· καὶ οἱ ἐνο-
 χλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων,
 19 καὶ ἐθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐ-
 ζήτηε νὰ ἐγγίση αὐτόν· διότι δύναμις
 ἐξήρχετο παρ' αὐτοῦ, καὶ ἰάτρευε
 πάντας.
- 20 Καὶ αὐτὸς σηκώσας τοὺς ὀφθαλ-
 μούς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
 ἔλεγε.
- Μακάριοι σεῖς οἱ πτωχοί, διότι ἡμε-
 21 τέρα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μα-
 κάριοι οἱ πεινῶντες τώρα, διότι θέλε-
 τε χορτασθῆ. Μακάριοι οἱ κλαίοντες
 22 τώρα, διότι θέλετε γελάσει. Μακάριοι
 εἰσθε ὅταν σᾶς μισήσωσιν οἱ ἄνθρωποι,
- ἐδὲ δόρ' ε ἀτὶ 8βξ ε σενδόσε ποσι
 11 τιέτρα. Πό ατά 8μβλ8σνε μερῖ, ἐδέ
 φλίσιννε νέρι με jáτρινε, τσ' τ' ι
 βένενε Ιισ8ῖτ.
- 12 Εδέ νδ' από δίτ δδλι νδε μάλτ
 τε φάλει: ἐδέ ε σκῶι νάτενε τ8κε
 φάλδρε Περενδίσε.
- 13 Εδέ σι 8βξ δίτε, θίρι νδσένεσιτ'
 ε τί, ἐδέ σγῶδι du-μδε-δίετε νγα
 14 ατά, ἐδέ ι χῃ8αῖτι αποστόj: Σιμό-
 νινε χε ε χῃ8αῖτι Πιέτρε, ἐδέ Αν-
 δρένε τε βελάν' ε ατί, Ιακόβινε
 ἐδέ Ιοάννινε, Φιλίππινε ἐδέ Βαρθολο-
 15 μένε, Μαθένε ἐδέ Θομάνε, Ιακό-
 βινε τε βίριν' ε Αλφέ8τ, ἐδέ Σιμό-
 16 νινε χε 8χῃ8αῖτ Ζιλοτί, Ι8δνε τε
 βελάν' ε Ιακόβιτ, ἐδέ Ι8δε Ισκα-
 ριότινε, ι τσίλι 8βξ ἐδέ τραθτ8αρ.
- 17 Εδέ σδρίτι βά8κε με ατά, ε
 κενδρῶι μδε νέ βέντ σέσ: ἐδέ ίσιννε
 γένδεje νγα νδσένεσιτ' ε ατί, ἐδέ
 σ8με σ8μίτσε λα8ζι νγα γίθε Ι8-
 δέα ἐδέ νγα Ιερ8σαλίμι, ἐδέ νγα
 άν' ε δέτιτ Τύρεσ' ἐδέ Σιδόνεσε, τε
 τσίλετ' έρδε τε νδιγόνιν' ατέ, ἐδέ
 τε σερόνεσιννε νγα σεμδνδεjeτ' ε
 18 τύρε: ἐδέ ατά χε μδνδόνεσιννε νγα
 φρύματ' ε νδύρα, ἐδέ σερόνεσιννε.
- 19 Εδέ γίθε γένδεja κερκόνινε τ' ι
 τσίκινε: σεπσέ δίλτε φ8κί πρέι ατί,
 ἐδέ σερόντε τε γίθε.
- 20 Εδέ αύ σι νγρίτι σῦτ' ε τί μδε
 νδσένεσιτ' ε τί θῶστε,
- Ά8μ. j8 τε βοδέγετε, σεπσέ μδρε-
 τερῖ' ε Περενδίσε έστε j8αja.
- 21 Ά8μ. j8 χε κένι 8ρῖ τα8τί, σεπσέ
 δοτε νγίνι. Ά8μ. j8 χε χῃάνι τα8τί,
 22 σεπσέ δοτε κέσνι. Τε λ8μδρε jένι
 j8, κ8ρ τ' 8 μερζίτνενε νέρεζίτε,

καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσωσι, καὶ ὄνειδί-
σωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομά σας,
ὡς κακὸν, ἐνεκεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀν-
23 θρώπου. Χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
καὶ σκιρτήσατε· διότι ἰδοὺ ὁ μισθὸς
σας εἶναι πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπει-
24 δὴ οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς προφήτας
οἱ πατέρες αὐτῶν. Πλὴν οὐαὶ εἰς ἐσᾶς
25 τοὺς πλουσίους, διότι ἀπηλάυσατε τὴν
παρηγορίαν σας. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ κε-
χορτασμένοι, διότι θέλετε πεινάσει.
26 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα, διότι
θέλετε πενθήσει καὶ κλαύσει. Οὐαὶ
εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες οἱ ἄνθρωποι σᾶς
εὐφημήσωσι· διότι οὕτως ἔπραττον
εἰς τοὺς ψευδοπροφήτας οἱ πατέρες
αὐτῶν.
27 Ἀλλὰ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας
λέγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας·
ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μι-
28 σοῦσιν· εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς
καταρῶνται· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐ-
29 κείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσιν. Εἰς
τὸν τύποντά σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα,
πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ
ἀφαιροῦντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμ-
30 ποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα. Εἰς πάντα
δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ
ἀπὸ τοῦ ἀφαιροῦντος τὰ σά, μὴ ἀ-
31 παίτει. Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττω-
σιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐσεῖς
32 πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς. Καὶ ἐὰν
ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποία
χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ
οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶν-
33 τας αὐτούς. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς
ἀγαθοποιοῦντάς σας, ποία χάρις χρεω-
στεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτω-
34 λοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι. Καὶ ἐὰν δα-
νειζήτε εἰς ἐκείνους παρ' ὧν ἐλπίζετε
πάλιν νὰ λάβητε, ποία χάρις χρεω-
στεῖται εἰς ἐσᾶς, διότι καὶ οἱ ἁμαρ-
τωλοὶ εἰς ἁμαρτωλοὺς δανειζοῦσι, διὰ
35 νὰ λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγα-

εδέ κ8ρ τ' 8 βετσόνενε, εδέ τ' 8
περχέσνενε, εδέ τ' 8 νδσιέρεν' έμε-
ρινε, περ τε κέχ, περ π8νετ τε
23 Βίριτ νερίστ. Γεζόχι ατέ δίτε εδέ
κετσέني: σεπσέ νά πάγα j8αἰ τεκ
έστ' ε σ8με νδε χιέλ: σεπσέ κεστ8
8α βένιν' εδέ προφίτεβετ άτεριτ' ε
24 ατύρεβε. Πό μίερετ j8 τε πάσ8ριτε,
σεπσέ ε τρασ8εγ8ατε νγ8σ8λίμινε
25 τ8αἰ. Μίερετ j8 τε νγίν8ριτε, σε
δοτ' 8 βίνε 8ρι. Μίερετ j8 χε κέσνι
τασί, σε δοτε μδάνι ζι ε δοτε χάνι.
26 Μίερετ j8, κ8ρ τε θόνε μίρε περ
j8 γίθε νέρεζιτε: σεπσέ κεστ8 8α
βένιν' άτεριτ' ε ατύρεβε εδέ προ-
φίτεβετ γενεστάρε.
27 Πό 8 θέμ j8θε χε νδιγόνι, Δόνι
αρεμίχτε τ8αἰ: βένι μίρε ατύρεβε
28 χε 8 μερζιτνενε: δεκόνι ατά χε 8
μαλεκόνενε: εδέ φάλ8νι περ ατά χε
29 8 δεμετόνενε. Ατί χε τε τε διέρε
με σ8πλάχε φάχεσε, κεθέ-ι εδέ
τιάτρενε, εδέ ατί χε τε μέρ ρόδενε
30 τένδε, λέρ' ι εδέ κεμίσνενε. Εδέ
έπ-ι κ8ιδό χε λύπεν πρέι τέγε:
εδέ ατί χε τε μάρε τε τ8ατε, μός
31 ια λύπ. Εδέ σικ8νδρε δόνι τ' 8
βένενε νέρεζιτε j8θε, κεστ8 εδέ j8
32 βένι ατύρεβε. Εδέ νδε δάτσι ατά χε
8 δ8ανε j8θε, τ8' φάρε νδέρι κένι
j8; σεπσέ εδέ φαjtόρετε δ8αν' ατά
33 χε ι δ8ανε. Εδέ νδε 8 βέφσι μίρε
ατύρεβε χε 8 βένενε μίρε j8θε,
τ8' φάρε νδέρι κένι j8; σεπσέ εδέ
34 φαjtόρετε βένενε κεστ8. Εδέ νδε
8 δέντσι χ8α ατύρεβε χε σπερένι
τ' ι μέρνι πράπε, τ8' φάρε νδέρι
κένι j8; σεπσέ εδέ φαjtόρετ' 8
άπενε χ8α φαjtόρεβετ, χε τ' ι μά-
35 ρενε πράπε νέ περ νέ. Πό δόνι

- πᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθὸς σας πολὺς· καὶ θέλετε εἶσθε υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· διότι αὐτὸς εἶναι ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους, καὶ κα-
- 36 κούς. Γίνεσθε λοιπὸν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ σας εἶναι οἰκτίρμων.
- 37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε, καὶ
- 38 θέλετε συγχωρηθῆ. Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἑσᾶς· μέτρον καλὸν πεπιεσμένον καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον θέλουσι δώσει εἰς τὸν κόλπον σας· διότι μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τὸ ὁποῖον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἑσᾶς.
- 39 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Μήπως δύναται, τυφλὸς νὰ ὀδηγῇ τυφλόν; δὲν θέλουσι πέσει ἀμφότεροι
- 40 εἰς βόθρον; Δὲν εἶναι μαθητῆς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ τετελειωποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.
- 41 Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ σου ὀφθαλ-
- 42 μῷ δὲν παρατηρεῖς; Ἡ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφὸν σου, Ἀδελφὲ, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ἐνῶ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.
- 43 Διότι δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρ-
- αρεμίχτε τᾶϊ, ἐδέ βέγι μίρε, ἐδέ ἐπνι χῆα, πα πάσῃρε νδονῆ σπερῆσε μῆ: ἐδέ ατεχῆρε πάγα jβαῖ doτε jέτε ὄ8με: ἐδέ doτε jένι τε bήjt' ι τε Λάρτιτ: σεπσέ αῦ ἔστ' ι μίρε τεκ ατά χε ν8κε νόγενε τε
- 36 μίρε ἐδέ τε τε κεχίjtε. Βέχι πῶ τε περδεγλύερσῖμ, σικδνδρε ἐδέ Ἄτι jβαῖ ἔστ' ι περδεγλύερσῖμ.
- 37 Εδέ μος γυκόνι, ἐδέ ν8κε doτε γυκόχι: μος δεγόνι, ἐδέ ν8κε doτε δεγόχι: νδεjένι, ἐδέ dot' 8 νδεjένενε. Ἐπνι, ἐδέ dot' 8 ἀπενε j8βε: μάσε τε μίρε, τε νγέσ8ρ' ε τε τ8νδ8ρ' ε τε δέρδ8ρε περ b8ζε dot' ἀπενε νδε γίτ τᾶϊ: σεπσέ με ατέ μάσε χε μάτνι, doτε κεθένενε τ' 8 μάσεν' ἐδέ j8βε.
- 39 Εδέ 8 θά ατύρε νε παραβολῖ: Μος μέντ ι βέρβερι τ' ι χέκε 8δενε τε βέρβεριτ; α ν8κε doτε δίενε
- 40 τε δύ νδε γρόπετ; Ν8κ' ἔστε νδσένεσι περμδί μεσόνεσιν' ε τί: πό τσιλιδό χε ἔστ' ικ8λδαρε, doτε jέτε σι μεσόνεσι τί.
- 41 Εδέ περσέ σικόν λεμιόστενε χε ἔστε νδε σῦτ τυτ-βελαῖ, πό τῶνε χε ἔστε νδε σῦτ τέντ ν8κ' ε νδίεν,
- 42 Από σί μέντ τ' ι θ8ασ τυτ-βελαῖ; Βελα, δάλ τε τε νδσίερ λεμιόστενε χε κε νδε σῦτ τέντ, κ8ρ τί ν8κε σέχ τῶνε χε κε νδε σῦτ τέντ; Ἰποκρίτ, νδσίρ με περπᾶρα τῶνε πρέι σῦριτ τέντ, ἐδέ ατεχῆρε doτε ὄ8χτῶ μίρε τε νδσιέρτῶ λεμιόστενε χε ἔστε νδε σῦτ τυτ-βελαῖ.
- 43 Σεπσέ ν8κ' ἔστε νδονῆ δρ8 ι μίρε χε τε βένε πέμε τε κάλδ8ρε: ας νδονῆ δρ8 ι κάλδ8ρε χε τε βένε

44 πὸν καλόν. Ἐπειδὴ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συνάγουσιν ἐξ ἀκανθῶν σύκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βάτου σταφυλάς.

45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν· διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Διὰ τί δὲ με κράζετε, Κύριε, Κύριε καὶ δὲν πράττετε ὅσα λέγω;

47 Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κἀμνει αὐτοὺς, θέλω σᾶς δεῖξει μὲ ποῖον εἶ-

48 ναι ὅμοιος· εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔβαλε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ σαλευσῆ αὐτήν· διότι ἦτο τεθεμελιω-

49 μένη ἐπὶ τὴν πέτραν. Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κἀμνῃ, εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμέλιον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

Κεφ. ζ'.

1 ΑΦΟΥ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ.

2 Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δούλος, ὅστις ἦτο πολῦτιμος εἰς αὐτόν, κακῶς

3 ἔχων ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ. Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, παρακαλῶν αὐτόν νὰ ἔλθῃ νὰ διασω-

4 σῇ τὸν δούλον αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἐλθόντες

44 πέμετε τὴν μίρην. Σεπσέ τῶ' δὲ ἀρῆ νίχετε πρέι πέμεσε τί: σεπσέ νῆκε μβελέδενε φίλ νγα ἀρίζατε, ας νῆκε

45 βιέλενε ρῆσῶ νγα φέρατε. Νερίε ι μίρε νασίερ τε μίρενε πρέι θεσαρίτ μίρε τε ζέμερσε τί: εδέ νερίε ι λίχ νασίερ τε λίγενε πρέι θεσαρίτ λίχ τε ζέμερσε τί: σεπσέ γό' ε ατί φλέτ νγα τε τέπερετ' ε ζέμερσε.

46 Εδέ περσέ με θερίνι, Ζότ, Ζότ,

47 εδέ νῆκε βένι σᾶ θέμ; Κ8σῶό κῆ βιέν τεκ ἔνε, εδέ νδιγόν φιάλετ' ι μία, εδέ ι βέν, δοτ' 8 δεφτέν j8βε

48 με τσίλινε γᾶν: αὐ γᾶν με νῆ νερί κῆ νδερτόντε νῆ στέπι, ι τσίλι μίχ8 ε θελοῖ, εδέ στύρι θεμελί μδι σκέμπτ: εδέ κ8ρ ρῶδε ἔγρατε, 8περπόκ λῆμι πας ασᾶι στέπτε, εδέ νῆκε μνδι τ' ε τῆντνε: σεπσέ

49 ἴστε θεμελόσ8ρε μδι σκέμπτ. Πό κ8σῶό τε νδιγόνε ε τε μος βῆνε, περγᾶν με νῆ νερί κῆ νδερτοῖ στέπι μδι δέτ πα θεμελί: κῆ 8περπόκ λῆμι πας ασᾶι, εδέ ρᾶ περνῆ-χέρε, εδέ τε ρεζῶαρετ' ε ασᾶι στέπτε 8δε τε μάθ.

Κρεῖ 7.

1 Εδέ πασσί μβαροῖ γίθε φιάλετ' ε τί νδε βέσε τε λαζιτ, χύρι νδε Καπερναούμ.

2 Εδέ σερβετόρι ι νῆ κρευ-κίνδεσι, κῆ ε κίστε σῶμε τε βεjύερε, ἴστε

3 κέχ περ τε βδέκ8ρε. Εδέ κ8ρ νδιγῶι περ Jισ8νε, δεργῶι πλέκτ' ε J8δέβετ τεκ αὐ, τ8κε λῆτ8ρ' ατέ κῆ τε βίj ε τ' ι σπετόνε σερβετόριν' ε

4 ατί. Εδέ ατά ἐρδε τε Jισ8ί, ε ι

πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνως λέγοντες, "Ὅτι εἶναι ἄξιος ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον θέλεις κάμει
5 τοῦτο· διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὠκοδόμησεν
6 εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν.

Ἐνῶ δὲ ἀπεῖχεν ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ ἐνοχλεῖσαι· διότι δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέ-
7 γην μου· ὅθεν οὐδὲ ἑμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ εἶπέ λόγον καὶ θέλει ἱατρευθῆ ὁ δοῦλός
8 μου. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κά-
9 μνει. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τὸν ἀκολουθοῦντα αὐτὸν εἶπε, Σᾶς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ
10 εὔρον τοσαύτην πίστιν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὴν οἶκον εὔρον τὸν ἀσθενῆ δοῦλον ὑγιαίνοντα.

11 Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ συνεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ

12 ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως, ἰδοὺ ἐφέρετο ἔξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐ-

13 τῆς. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος εὐσπλαγγνίσθη δι' αὐτὴν, καὶ εἶπε πρὸς

14 αὐτὴν, Μὴ κλαῖε. Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸν νεκροκράββατον· οἱ δὲ βαστά-

λῆστεσινε με νδσιτίμ, τ8κε θένε,
5 Σε βεјέν τ' ια βένт5 κетέ: σεπсé
αύ dó κόμβινε тένε, еδέ αύ να
6 кᾶ νδερтδаре σинаγογίνε. Еδέ Ји-
сѣи έтсένте δάσкε με атá.

Еδέ аτιέ те ν8к' ίσινε λάрк σтс-
πίсе, κρυе-κίνδеси δεργоἰ μίχ тек
αύ, т8ке, ι θένε, Ζόт, мос 8μ8νδó:
σεпсé ν8кε јáμ ι ζóтι кε тε
7 χύнтō νде στρέχет т'ιμε: περánδáι
ас бέтеχενε т' íμε е γέта тε ζόνε
те бίν те тi: πό θ8аї νε φiáλe,
едé σερβетóρι íμ доте σερóнете.
8 Σεпсé еδέ 8νε јáμ. νε νεpἰ νдеν' 8p-
дере, еδέ кáμ. νдеνε бéтеχενε т' íμε
8σтетóре: еδέ ι θέμ. κетi, Ἐтсе,
едé бéте: еδέ тiáтpит, Ἐја, еδέ
биэн: еδέ σερβетóрит т'íμ, Бэн κетé,
9 еδέ е бέν. Еδέ Јисѣи к8р νдиγἰἰ
кетó, ст8дáит пер атé, еδέ 8кeθýе,
е ι θá γένдејесе кe ι бίνте пас,
Πó 8 θέμ ј8бе, се Ас νде Ιсραїл
10 σ' кáμ γέт8ре кáкe бéсе. Еδέ атá
кe ίσινε δεργδаре, к8р 8кeθýене
νде σтeπi, γéтνε σερβетóрин' е се-
м8ре тe σeνδóσε.

11 Еδέ м8е тe νέσpεμεт Јисѣи бiј
νде νe кутét кe кј8χeи Наїн: еδέ
бијне δáскe με атé еде мјáфт νга
νдсéνεсит' е тi, еде σ8мe γένдејe.

12 Еδέ к8р 8аферδá νде пóртет тe ку-
тétит, јáбока те сiлинε перјáσта νe
те бдéк8ре, тe тiлiн' е éма е кiште
бiр тe бéтeмe, еде ајó iште е бe:
едé δáскe με атé iште σ8мe

13 γένдејe пpéи кутétит. Еδέ Ζóтi
к8р пá атé, ι έpди кéк пер
атé, еде ι θá асáи, Мос кјáи.

14 Еде 8аферδá е ζ8ри σтpáтνε:
едé атá кe е мбáнинε кeνδpδанe,

ζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε,
 15 πρὸς σὲ λέγω, σηκώθητι. Καὶ ἀνεκά-
 θησεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλῇ·
 καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐ-
 16 τοῦ. Κατέλαβε δὲ ἅπαντας φόβος, καὶ
 ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, Ὅτι
 προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ
 ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
 17 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐ-
 τοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πᾶσι
 τοῖς περιχώροις.
 18 Καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.
 19 Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο
 τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἐπεμψε
 πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ
 ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;
 20 Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι
 εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς ἀπέστει-
 λεν ἡμᾶς πρὸς σὲ, λέγων, Σὺ εἶσαι
 ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;
 21 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολ-
 λούς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων, καὶ
 πνευμάτων πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς
 22 πολλοὺς ἐχάρισε τὸ βλέπειν. Καὶ ἀ-
 ποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,
 Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν
 Ἰωάννην ὅσα εἶδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι
 τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπα-
 τοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀ-
 κούωσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ
 23 εὐαγγελίζονται· καὶ μακάριος εἶναι
 ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.
 24 Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλ-
 μένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγῃ
 πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου,
 Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε;
 κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;
 25 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρω-
 πον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ
 οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶν-

εδέ θά, Διαλόσ, πο τε θέμ, νγρέ8.
 15 Εδέ ι βδέκ8ρι 8νγρίτ ε νδένι, εδέ
 ζ8ρι τε φλάσει: εδέ ια δά σ' ἐμεισε
 16 Εδέ τε γίθεβε 8 χύρι φρίκε, εδέ
 λαβδόνινε Περιενδίνε, τ8κε θένε, Σε
 προφίτ ι μάθ ἐστε νγρίτ8ρε νδε8
 νε, εδέ σε Περιενδία β8ρι ρε λα8-
 17 ζιν' ε τί. Εδέ κεjό φιαλε περ ατέ
 δόλι jάστε νδεπερ γίθε J8δένε,
 εδέ νδεπερ γίθε βένδετ ρότ8λε.
 18 Εδέ νδσένεσιτ' ε ατί ι δάνε ζε
 Jοάννιτ περ γίθε κετό.
 19 Εδέ Jοάννι θίρι περάνε δύ βέτε
 νγα νδσένεσιτ' ε τί, ε ι δεργόι τε
 Jισθί, τ8κε θένε, Τί jε αύ κε κα
 περ τ' άρδ8ρε, από πρέσμε τίετρε;
 20 Εδέ νέρεζιτε, σι έρδε τεκ αύ, θάνε,
 Jοάν Παγεζόρι να κα δεργάρε τε
 τί, τ8κε θένε, Τί jε αύ κε κα περ
 τ' άρδ8ρε, από πρέσμε τίετρε;
 21 Εδέ νδ' ατέ όρε αύ σεροί σόμε βέτε
 νγα σεμνδεjετ' ε νγα μ8νδίμετ'
 ε νγα φρύματ' ε λίγα, εδέ σόμε τε
 22 βέρβερεβε 8 φάλι τε πάρετε. Εδέ
 Jισθί 8περγέκ ε 8 θά, Έτ8ενι ε έπνι
 ζε Jοάννιτ περ γίθε σα πάτε ε
 νδιγδάτε, σε τε βέρβερε χάπνενε
 σύτε, τε τσάλε έτ8ένενε, τε χρομό-
 σ8ρε κερόνενε, τε σδρδ8ρε νδιγό-
 νενε, τε βδέκ8ρε νγάλενε, τε βο-
 23 βέγε νδιγόνενε ζεν' ε μίρε: εδέ
 λ8μ αύ κε τε μος σκανδάλισετε
 με με μ8α.
 24 Εδέ πασί ίχνε ατά κε ίσινε
 δεργάρε νγα Jοάννι, ζ8ρι τ'ι θόστε
 γένδεjεσε περ Jοάννε, Περσέ κένι
 δάλε νδε σκρετετίρετ τε σίχνι;
 25 καλάμ κε τένδετε νγα έρα; Πό
 περσέ κένι δάλε τε σίχνι; νερί
 βέσ8ρε με ρόβα τε β8τα; νά ατά

- τες, εὐρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικοῖς
 26 παλατίοις. Ἄλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδη-
 27 τε; προφήτην; Ναί, σᾶς λέγω, καὶ πε-
 27 ρισσότερον προφήτου. Οὗτος εἶναι
 περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον,
 Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
 μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει
 κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν
 28 σου. Διότι σᾶς λέγω, μεταξὺ τῶν
 γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς προ-
 φήτης εἶναι μεγαλείτερος Ἰωάννου τοῦ
 Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ
 βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλείτε-
 ρος αὐτοῦ.
- 29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ
 τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βα-
 πτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου.
- 30 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέ-
 τησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν βουλὴν τοῦ
 Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.
- 31 Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Μὲ τί λοιπὸν
 νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γε-
 νεᾶς ταύτης; καὶ μὲ τί εἶναι ὅμοιοι;
- 32 Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδία καθήμενα ἐν
 τῇ ἀγορᾷ καὶ φωνάζοντα πρὸς ἄλληλα,
 καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σᾶς ἐπαίξαμεν,
 καὶ δὲν ἐχορεύσατε, σᾶς ἐθρηνησά-
 33 μεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε. Διότι ἦλθεν
 Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μῆτε ἄρτον
 τρώγων, μῆτε οἶνον πίνων, καὶ λέ-
 34 γετε, Δαιμόνιον ἔχει. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ
 λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἴ-
 νοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτω-
 35 λῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάν-
 των τῶν τέκνων αὐτῆς.
- 36 Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἰς ἓκ τῶν
 Φαρισαίων νὰ φάγη μετ' αὐτοῦ· καὶ
- καὶ ἰάνε βέσθρε με ρόβα τε νδρί-
 26 ττρα, ἐδέ νδερ τε κενάκτρα, τε
 ἰάνε νδερπερ ἀυερετ τε μδερέτερα-
 27 βετ. Πό περσέ κένι δάλε τε σίχνι;
 προφίτ; Πό, σ θέμ ἰββε, ἐδέ μῆ
 27 τέπερε σε προφίτ. Κύι ἔστ' αὐ κα
 ἔσττε σκρδαρα περ ατέ, Νά ἐνε τε
 πο δεργόν ἐνγελινε τ'ίμ περπάρα
 φάκεσε σάτε, αὐ δοτε νδρέκνε
 28 ἰδενε τένδε περπάρα τέγε. Σεπσέ
 πο σ θέμ ἰββε, Μῆ ι μάθ προφίτ
 σε Joάν Παγεζόρι ασνδονέ νσκ' ἔσττε
 νγα σα κάνε λίνδρε πρέι γραῶ;
 πό μῆ ι βόγελι νδε μδερετερίτ τε
 Περενδίσε, ἔσττε μῆ ι μάθ σε αὐ.
- 29 Εδέ γίθη λαζζι, κερ νδιγδαν' ατέ,
 ἐδέ κμερκάρετε, νδσδαρα τε
 ἀρέιτε Περενδίνε, τσκε παγεζδαρα
 βέτεχεν' ε τύρε με παγεζίμ τε
 30 Joάννιτ. Πό Φαρισέντ' ἐδέ νομτά-
 ρετε χόδε πόσττε πρέι βέτεχεσε
 τύρε ἀνδεν' ε Περενδίσε, σεπσέ
 νσκ' σπαγεζδανε πρέι ατί.
- 31 Εδέ Ζότι θά, Με σέ τ' ι γαν
 πρᾶ νέρεζιτ' ε κρετί βρέζι; ἐδέ με
 32 σέ σμεβελένενε; Κετά γάνενε με
 τσδνα κα ρίνε νδε τρέκ, ἐδέ θερέ-
 σενε νέρι jáτρινε, ε θόνε, Ὠ ρᾶμ
 φύελιτ, ἐδέ νσκε κρετσύετε: βῆμ
 33 βάγε, ἐδέ νσκε κιάτε. Σεπσέ ἐρδι
 Joάν Παγεζόρι κα ας δσκε χᾶ, ας
 βέρε πι, ἐδέ θόνι, σε Κᾶ διάλε.
 Ἐρδι ι Βίρ' ι νερίστ τσκε νγρένε ε
 34 τσκε πίρε, ἐδέ θόνι, Νά νερί χάμεε
 ε βερε-πίρεε, μίκσ ι κμερκάρεβετε
 35 ι φατζόρεβετ. Εδέ διτδρία δόλι ε
 ἀρέιτε πρέι γίθη τε δίγβετ σαί.
- 36 Εδέ νέ πρέι Φαρισένετ ι λδτεί
 τε χάγε βάσκε με ατέ: ἐδέ αὐ

- εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.
- 37 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦτο ἀμαρτωλὴ, μαθοῦσα ὅτι καθηται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ἀλάβαστρον μύρου, καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρχισε νὰ βρέχῃ τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰ δάκρυα, καὶ ἐσπόγγιζε μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἤλειφε μὲ τὸ μύρον. Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν λέγων, Οὗτος, ἐὰν ἦτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὁποῖα εἶναι ἡ γυνὴ, ἣτις ἐγγεῖζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἀμαρτωλὴ.
- 39 Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν λέγων, Οὗτος, ἐὰν ἦτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὁποῖα εἶναι ἡ γυνὴ, ἣτις ἐγγεῖζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἀμαρτωλὴ.
- 40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σίμων, ἔχω νὰ σοὶ εἶπω τι.
- 41 Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ. Εἶχέ τις δανειστῆς δύο χρεωφειλέτας· ὁ εἰς ἐχρεώσται δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πεντήκοντα, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν αὐτὰ εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἶπέ, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερον;
- 42 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἔκρινας.
- 44 Καὶ στραφείς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ με τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε.
- 45 Φίλημα δὲν μοὶ ἔδωκας, αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου. Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἤλειψας· αὕτη
- χὺρι νδε ὅτεπίτ τε Φαρισεῖστ, ἐδέ νδένι νδε μεσάλε.
- 37 Ἐδέ *ιάβοκα* νε γρδα νδ' ατέ κυτέτ, ε τσίλα ἴστε φαϊτόρε, κερ νδιέσ σε κίσ ρένε νδε ὅτεπίτ τε Φαρισεῖστ, πρδρι νε αλαβάστρε με
- 38 *βάϊ* ἐρερασ: ἐδέ νδένι πράπα περ-άνε κέμβετ ατῖ τσκε χϊάρε, ἐδέ ζδ-ρι ε λάκτε κέμβετ' ε ατῖ με λότ. ἐδέ ια φσίντε με φλόκετ' ε κρέσε σαῖ, ἐδέ πδθε κέμβετ' ε ατῖ, ἐδέ
- 39 ια λύντε με *βάϊ* ἐρερασ. Ἐδέ αὐ Φαρισεῖσ κε ε κίσ θερίτρε, κερ πᾶ, θά με βέτεχε τε τί, τσκε θένε, Κύϊ νδε ἴστε προφίτ, δοτε νίχτε τσίλα ἐδέ τδ' φάρε γρδαε ετ' αϊό κε ε πρέκ, σεπσέ εῖτε φαϊτόρε.
- 40 Ἐδέ *Ιισθῖ* σπεργέκ ε ι θά ατῖ, Σιμόν, *διτσ'* κάμ τε τε θέμ. Ἐδέ
- 41 αὐ ι θότε. *Μεσόνες*, θσαῖ. *Νέχ* σα-δένες κίστε δύ δετόρε: *νέρι* ι κίστε δετύρε πέσε κίντ δινάρε,
- 42 ἐδέ *τιάτρι* πεσε-δίετε. Ἐδέ *πασσί* νσκε κίσινε τ' ια λάνινε, σα φάλι τε δύβε. *Θσαῖ* πρᾶ, *Τσίλι* νγα
- 43 *ατά*, *δοτ'* ε *δόξε* με τέπερε; Ἐδέ *Σιμόνι* σπεργέκ ε θά. *Με* δέσκετε σε αὐ, τε τσίλιτ ι φάλι με τε σδμενε: ἐδέ αὐ ι θά, *Γυκόβε* δρείτ.
- 44 Ἐδέ *σι* σκεθύε νγα γρδαα, ι θά *Σιμόνιτ*, *Λ* ε σέχ κετέ γρδα; *Χύρα* νδε ὅτεπίτ τένδε, τί νσκε με δέ δξε περ τε λάρε κέμβετε: πό αϊό με λάγδ κέμβετε με λότ, ἐδέ ι φσίε
- 45 με φλόκετ ε κρέσε σαῖ. Τί νσκε με πδθε: πό αϊό κε κερ χύρα, νσκε πδσῶι τσκε πδθρε κέμβετ' ε
- 46 *μία*. Τί νσκε με λέβε κρύετε με *βάϊ*: πό αϊό με λέε κέμβετε με *βάϊ*

δὲ μὲ μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας μου.
 47 Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγκεχωρημένοι
 εἶναι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί·
 διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὅντινα δὲ
 συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ.
 48 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Συγκεχωρημέ-
 49 ναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἤρχι-
 σαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν
 νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοὺς, Τίς εἶναι
 οὗτος ὅστις καὶ ἁμαρτίας συγχωρεῖ;
 50 εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις
 σου σὲ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

Κεφ. 9.

1 Καὶ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς
 πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων
 καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
 Θεοῦ· καὶ οἱ ὁδῶκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ,
 2 καὶ γυναῖκές τινες, αἵτινες ἦσαν τε-
 θεραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν
 καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη
 Μαγδαληνῆ, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἑκβῆ
 3 ἑπτὰ δαιμόνια, καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ
 τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου,
 καὶ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵ-
 τινες διηκόνουν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπαρ-
 χόντων αὐτῶν.
 4 Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολὺς
 καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης
 πόλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς.
 5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρη
 τὸν σπῆρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν,
 ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ
 κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ-
 6 ρανοῦ κατέφαγον αὐτό. Ἄλλο δὲ ἔ-
 πεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφυὲν,
 ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχεν ἰκμάδα.
 7 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν
 ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρώσασαι αἱ ἀκαν-
 8 θαι ἀπέπνιξαν αὐτό. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν
 ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφυὲν

47 ἐρερασ. Περανδαί πο τε θέμ., γάνε
 νδεξίερε φάjet' ε ασάι τε σδματα:
 σεπσέ δέσι σδμε: σεπσέ αὐ κε δό
 48 πάκ, πακ ι νδεξένενε φάjetε. Πα-
 σταῖ ι θά ασάι, Τε γάνε νδεξίερε
 49 φάjetε. Εδέ ατά κε κίσινε νδένδρε
 νδε μεσάλετ ζόνε τε θόνε με
 βέτεχεν' ε τύρε, Τσίλι ἔσττε κύι
 50 κε νδεξέν εδέ φάje; Εδέ αὐ ι θά
 γρδασε, Βέσα γότε τε σπετσί: χίχ
 νδε πακτίμ.

Κρεῖ 8.

1 Εδέ πασταῖ αὐ βίγ κυτέτ μδε
 κυτέτ, ε φσάτ μδε φσάτ, τσχε λε-
 τίτδρ' ε τσχε δένε ζέν' ε μίρε
 περ μδερετερίν' ε Περενδίσε: εδέ
 τε δυ-μδε-δίετετ' ἴσινε βάσχε με
 2 ατέ, εδέ τσά γρά κε ἴσινε σερδारे
 νγα φρύμα τε κελία ε νγα σεμδν-
 δεje, Μαρία κε κήδχει Μαγδαλινί,
 πρέι τε τσίλεσε πάννε δάλε στάτε
 3 διάj, εδέ Ιωάννα ε σόκεja ε Χσζάιτ,
 κsjδεστάριτ Ιρόδιτ, εδέ Σσσάννα,
 εδέ σδμε τε τίερα, τε τσίλατ' ι
 σερδένινε με πάσεjen' ε τύρε.
 4 Εδέ σι σμδελόθ σδμε γένδεje,
 εδέ βίνινε τεκ αὐ πρέι τσ' δό
 κυτέτι, φόλι με πκραβολί:
 5 Δόλι μδιέλεσι τε μδίλτε φάρεν' ε
 τί: εδέ αὐ τεκ μδίλτε, τσά ρά περ-
 άνε σδσε, εδέ σσκέλ, εδέ σπέ-
 6 σετ' ε κίελιτ ε χένγγρε. Εδέ τιάτρε
 ρά μδε γδρ, εδέ ποσά βί8 σθα,
 7 σεπσέ νδχε κίστε βλάκ. Εδέ
 τιάτρε ρά νδε μέστ τε δρίζαβετ,
 εδέ σι βίνε δρίζατε βάσχε με ατέ,
 8 ε μδύτνε. Εδέ τιάτρε ρά μδε δέ
 τε μίρε, εδέ σι βί8, δά πέμε περ

ἔκαμε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώναζεν, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ ἄς ἀκούῃ.

9 Ἐρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη

10 νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῶ βλέπουσι, καὶ νὰ μὴ καταλαμβά-

11 νωσιν ἐνῶ ἀκούουσιν. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ παραβολή.

12 Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ σπειρόμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες· ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν διὰ νὰ μὴ πιστεῦσωσι

13 καὶ σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ρίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πει-

14 ρασμοῦ ἀποστατοῦσι. Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκάνθας· οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάγουσι, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τε-

15 λεσφοροῦσι. Τὸ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάζει αὐτὸν μὲ σκεῦος, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ

17 εἰσερχόμενοι. Διότι δὲν ὑπάρχει κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γέινει φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γέινει γνωστόν· καὶ

18 ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν. Προσέχετε

νῆ νῆ κίντ. Τσκε θένε κετό, θερίστε, Κ8σ κᾶ βέσῃ τε νδιγόνε, λέτε νδιγόνε.

9 Εδέ νδσένεσιτ' ε τί ε πύετινε, τσκε θένε, Τσ' δό τε jέτε κεjό

10 παραβολί; Εδέ αὐ θά, J8βε ἔστε δένε τε νίχνι τε φσέχετατ' ε μβε-ρετερίσε Περενδίσε: πό τε τίερε-βεντ με παραβολί, κε τσκε πάρε τε

11 μος σόχενε, εδέ τσκε νδιγδανε τε μος κ8πετόνενε. Εδέ παραβολία ἔστε κεjό.

12 Φάρα ἔστε φιάλ' ε Περενδίσε: τε μβιέλατε περάν' ἔδεσε jάν' ατά κε νδιγόνενε: παστάι βιέν διαλι, εδέ νγρε φιάλενε πρέι ζέμερεσ' ατύρεβε,

13 σε μος δεσόνενε ε σπετόνενε. Εδέ ατό μβι γ8ρ jάν' ατά κε κ8ρ νδιγόνενε, πρέσενε, φιάλενε με γεζίμ: πό κετά σ' κάνε ρένε: σεπσέ ατά δεσόνενε περ τσά κόχε, πό νδε

14 κόχε τε γ8τσιμιτ λαργόνενε. Εδέ αjό κε ρᾶ νδερ δρίζατ, κετά jάνε σα νδιγδανε, πό νγα πένετ' ε νγα γῆja ε νγα πελχίμετ' ε κ8σᾶ jέτε, σκόνεν' ε μβύτενε, ε ν8κε βένενε

15 πέμε. Εδέ αjό κε ρᾶ νδε δε τε μίρε, κετά jάν' ατά κε νδιγδανε φιάλενε, εδέ ε μδάνε νδε ζέμερε τε β8κ8ρ' ε τε μίρε, εδέ βένενε

16 πέμε με δ8ρίμ.

16 Εδέ ασνδονέ κ8ρ νδεσ κανδίλ, ν8κ' ε μβ8λόν με ένε, α ε βῆ περ-πόσ στράτιτ: πό ε βῆ μβι κανδι-λέρτ, κε τε σόχενε δρίτενε ατά

17 κε χύνενε. Σεπσέ ν8κ' ἔστε νδονέ ε μβ8λδανε, κε ν8κε δοτε σβ8λό-νετε: ασνδονέ γῆ ε φσέχετε, κε ν8κε δοτε μίρετε βέσ, ε τε δάλε

18 περ φάκε. Βεστρόνι πρᾶ κύσ νδι-

λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ὅστις ἔχει, θέλει δοθῆ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

19 Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἠδύναντο διὰ τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν.

20 Καὶ ἀπηγγέλη πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τινων, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἴστανται ἔξω, θέλοντες νὰ σε

21 ἴδωσιν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοὶ μου εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

22 Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ

23 ἐσηκώθησαν. Ἐνῶ δὲ ἔπλεον, ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο τὸ πλοῖον,

24 καὶ ἐκινδύνευον. Προσελθόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτόν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χανόμεθα. Ὁ δὲ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἀνεμον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπαυσαν, καὶ ἔ-

25 γεινε γαλήνη. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Ποῦ εἶναι ἡ πίστις σας; Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἧτις εἶναι ἀντιπέραν

27 τῆς Γαλιλαίας. Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτόν ἀνθρωπὸς τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν

28 ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέ-

γόνι σεπσέ ατὶ καε τε κέτε, δοτ' ι ἐπετε: εδέ ατὶ καε τε μος κέτε, εδέ ατέ καε ι δέκετε σε κα, δοτε μέρετε πρέι ατὶ.

19 Εδέ ἐρδε τεκ αὐ ε ἔμα εδέ τε βελέζεριτ' ε ατὶ, εδέ νσκε μδνδινε

20 τ' ι αφερόνεσινε νγα γένδεja. Εδέ ι δάνε ζε, τσκε θένε, Ιοτ-ἔμε εδέ τετ-βελέζερε κάνε νδένδρε jaῶτε,

21 εδέ δάνε τε τε σόχενε. Πό αὐ σπεργέκ ε σ θά ατύρε, Μέμα ἰμε εδέ βελέζεριτ' ε μῖ jάνε κετά καε ναιγόνενε φιάλεν' ε Περενδίσε, εδέ ε δένενε.

22 Εδέ νε δίτε αὐ χύρι νδε λδνδρετ βάσκε με νδσένεσιτ' ε τί: εδέ σ θά ατύρε, Λέτε σκόιμε περτέj

23 λεκέριτ. Εδέ σνγρίτνε. Εδέ ατά τσκε λδνδρδραε, ε ζσρι γδμι. Εδέ σδρίτι νε θελίμ ἐρε νδε λεκέρτ: εδέ λδνδρα πο μδδσει με

24 εjε: εδέ ἰσινε νδε ρεζίκ. Εδέ ατά ἐρδε περάνε ατὶ, εδέ ε σγδανε, τσκε θένε, Μιέστρε, μιέστρε, πο χδμβάσεμε. Εδέ αὐ σνγρίτ ε κερτοῖ ἐρενε, εδέ βάλετ' ε εjιτ: εδέ

25 πδσδανε, ε σβε δδνάτσε. Εδέ σ θά ατύρε, Κδ ἔστε δέσα jσαῖ; Εδέ ατά σφρικεσδαν' ε στδσδίτνε, τσκε θένε νέρι τίετριτ, Βάλε τσίλι ἔστε κύι καε σδδερόν ἐρερατ' ε εjετε, εδέ ι ναιγόνενε;

26 Εδέ σχόθνε νδε βέντ τε Γαδαρίνεβετ, καε ἔστε περτέj Γαλιλέσε.

27 Εδέ κερ δόλι μβε τόκετ, ι δόλι περπάρα νε νερι πρέι κυτέτιτ, ι τσίλι κίστε διάj καε σδμε μότεσ, εδέ νσκε βίστε ρόβε, εδέ νσκε ρίντε

28 νδε στεπί, πό νδεπερ βάρετ. Εδέ κερ πᾶ Ιισδνε, βερτίτι ε ι ρᾶ νδεσρ

- 29 πεσεν εἰς αὐτόν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε, Τί εἶναι μεταξύ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, γιὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς. Διότι προσέταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο μὲ ἀλύσεις, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ δεσμὰ ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεών· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτά.
- 33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.
- 34 Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γενόμενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.
- 35 Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὔρον τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν.
- 36 Διηγήθησαν δὲ πρὸς αὐτούς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.
- 37 Καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν παρεκάλεισεν αὐτόν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι κατείχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.
- 38 Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ὁποίου εἰ-
- 29 κέμυε, ἐδὲ θά με ζε τε μάθ, Τσ' κέ με μάε ἐδέ τί, Γισθ, ι Βίρ' ι Περρενάισε λάρτε; τε λστεμ, μος με μσνδó. Σεπσέ αὐ σρδερδί φρύμεν' ἐ νδύρε τε δάλε νγα νερί8: σεπσέ σόμε κόχε ε κίστε ρεμβύερε, ἐδέ λίδεῖ με θάργε, ἐδέ ρόχεῖ με χέκσρα κέμυεσ: πό αὐ κεπττε τε λίδερατε, ἐδέ σίλει νγα διαλι νδε-
- 30 περ σκρετετίρατ. Ἐδέ Γισθί ἐπέτι, τσκε θένε, Τσ' τα θόν' ἐμερινε; Ἐδέ αὐ ι θά, Λεγεόν: σεπσέ κίσινε
- 31 χύρε τεκ αὐ σόμε διάj. Ἐδέ ι λστεσινε, τε μος ι σρδερόντε τε
- 32 σκόνινε νδ' ἀβύσσε. Ἐδέ ατιέ ἰσπε νέ τσφ' ε μάδε δέρασ τσκε κσλότρε νδε μάлт: ἐδέ ι λστεσινε τι λίj τε χύνινε νδερ ατά: ἐδέ αὐ
- 33 ι λά. Ἐδέ διάjτε σι δάλε πρέι νερίστ, χύνε νδερ δέρατ: ἐδέ τσφ' ε δέραβετ στδρ νγα σκέμυι νδε λε-
- 34 κέρτ, ἐδέ σμύτ. Ἐδέ κσλότρεσιτε κσρ πάνε σε τσ' σδξ, ἰκνε: ἐδέ θάν' ε δάνε ζε νδε κυτέτ ε νδεπερ
- 35 άρατ. Ἐδέ δάλε τε σίχινε σε τσ' σδξ: ἐδέ έρδε τε Γισθί, ἐδέ γέτνε νερίνε, πρέι τε τσίλιτ κίσινε δάλε διάjτε, τσκε νδένδρε περάνε κέμυεβετ Γισθίτ, θέσδρ' ε σρτεσάρε:
- 36 ἐδέ σφρικεσάνε. Σ τρεγάν' ἐδέ ατά χε ε πάνε, κύσ σπετῶι ι διαλόσδρι.
- 37 Ἐδέ γίθε σσμίτσα ε θένδεβετ ρότσλε Γαδαρίνεβετ ι λστεσινε τε ἰκνε νγα ατά, σεπσέ κίσινε φρίκε τε μάδε: ἐδέ αὐ χύρι νδε λένδρετ, ε σκεθύε.
- 38 Ἐδέ αὐ νερί8 χε κίσινε δάλε

- χον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ᾔηται μετ' αὐτοῦ· ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἀπέλυσεν αὐτὸν, λέγων, Ἐπιστρέψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σέ ὁ Θεός. Καὶ ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.
- 40 Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς, ἀπεδέχθη αὐτὸν ὁ ὄχλος· διότι πάντες ἦσαν περιμένοντες αὐτὸν.
- 41 Καὶ ἰδοῦ, ἦλθεν ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ
- 42 εἰσελθῆ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκειν.
- Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέθλιβον αὐτὸν. Καὶ γυνὴ τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἣτις δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῆ ὑπὸ
- 44 οὐδενός, πλησιάσασα ὀπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μου ἤγγισε; Καὶ ἐνῶ ἠρνοῦντο πάντες, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι, καὶ σὲ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις Τίς μου
- 46 ἤγγισεν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἤγγισέ τις, διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα καὶ προσπεσοῦσα εἰς αὐτὸν, ἀπήγγειλε πρὸς αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν ἤγγισεν αὐτὸν,
- 48 καὶ ὅτι παρευθὺς ἱατρεύθη· ὁ δὲ εἶπε
- 43 διάψτε πρέι ατί, ι λῆστεϊ τε ἵετε δάσχε με ατέ: πό Ιισθῖ ε λῆσθῖ
- 43 τσχε θένε, Κεθέχ8 νδε στεπίτ τένδε, εδέ ρεφέ γίθε σᾶ βέρι Περνδία τε τί. Εδέ αὐ σκθῖ τσχε λεισίτ8ρε νδεπερ γίθε κυτένε, σᾶ βέρι Ιισθῖ τεκ αὐ.
- 44 Εδέ Ιισθῖ κ8ρ σκεθῦε, γένδεἵα ε πρίτι με γεζίμ; σεπσέ τε γίθ' ἴσινε τσχε πρίτ8ρ' ατέ.
- 44 Εδέ ἵάβοκα τεκ ἐρδι νέ νερί κε κῆσχει Ιατρ, εδέ αὐ ἴσθε ι πάρι σιναγογίσε, ρα νδερ κέμβετ τε Ιισθῖτ, ε ι λῆστεϊ, τε χύντε νδε
- 42 στεπίτ τ' ατί: σεπσέ αὐ κίστε νέ βίε τε βέτεμε αφερό du-μβε-δίετε βιέτῶ, εδέ αἵο πο βδίστε.
- Εδέ αὐ κ8ρ ἴσθε τσχε βάτ8ρε,
- 43 γένδεἵα πο ε στρενγόνινε. Εδέ νέ γρῶα κε ι ρίθτε γάκ du-μβε-δίετε βιέτ, ε τσίλα κίστε πρίσ8ρε γίθε γένε νδεπερ μιέκσειτ, πό ν8κε μῆνδι τε σερόνει ας πρέι
- 44 νδονέἵ, σαφερῶα πράπα, εδέ πρέκ8 πέσιν' ε ρόβεσ' ατί: εδέ σακακῆ-χέρασ ι σνδαλῶα τε ριέδ8ριτ' ε
- 45 γάκ8τ. Εδέ Ιισθῖ θᾶ, Κῆσ κέ αὐ κε με πρέκ8; Εδέ κ8ρ μοχῶανε τε γίθε, Πιέτρι εδέ ατά κε ἴσινε δάσχε μέ ατέ θάνε, Μιέσ8ρε, γένδεἵα τε στύπνεν' ε τε στρενγόνινε, εδέ τί θῶα, Κῆσ κέ αὐ κε με πρέκ8;
- 46 Πό Ιισθῖ θᾶ, Με πρέκ8 νέ νερί, σεπσέ ἴνε μόρα βέσ φ8κίνε
- 47 κε δόλι πρέι μέε. Εδέ γρῶαἵα κ8ρ πᾶ σε ν8κε φσίχετε, ἐρδι τσχε δριδ8ρε, εδέ ι ρᾶ νδερ κέμβε, ε ι ρεφέ8 περπᾶρα γίθε λαδζιτ περ τῶ φᾶρε πῆνε ε πρέκ8, εδέ σε
- 48 σῆεῶα περνέχῆρε: εδέ αὐ ι θᾶ

πρὸς αὐτήν, Θάρρει, θυγάτερ, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

- 49 Ἐνῶ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου·
- 50 μὴ ἐνόηλει τὸν διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, λέγων, Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε καὶ
- 51 θέλει σωθῆ. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης
- 52 καὶ τὴν μητέρα. Ἐκλαιον δὲ πάντες, καὶ ἐθρήνουν αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται.
- 53 Καὶ κατεγέλων αὐτὸν, ἐξεύροντες ὅτι
- 54 ἀπέθανεν. Ἄλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν πάντας ἔξω, καὶ πιάσας τὴν χειρὰ αὐτῆς, ἐφώνησε λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι.
- 55 Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρευθὺς· καὶ προσέταξε νὰ
- 56 δοθῆ εἰς αὐτήν νὰ φάγῃ. Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς μηδένα τὸ γεγονός.

Κεφ. 9.

- 1 ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους.
- 2 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ
- 3 ἰατρεύωσι τοὺς ἀσθενοῦντας. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδόν, μήτε βῆδους, μήτε σακκίον, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μή-
- 4 τε νὰ ἔχητε ἀνά δύο χιτῶνας. Καὶ εἰς ἕντινα οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. Καὶ ὅσοι

ασαῖ, Κίη ζέμερε, δίη, βέσα ἵοτε τε σπετοῖ: χίη νδε πακτίμ.

- 49 Εδέ αὐ κερ πο φλίστε, βιέν νῆ νερί πρέι τε πάριτ σιναγογίσε, ε ι θότε, Σε ἵοτ-δίηε βδίχ: μος ε μδνδó
- 50 μεσόνεσινε. Πó Ιισδῖ κερ νδιγῶι, ι σπεργέχ, τσκε θένε, Μος κίη φρίκε:
- 51 βέτσ βεσό, εδέ δοτε σπετόνε. Εδέ σι χύρι νδε σπεπίτ, νσκε λά ασνέ τε χύντε βρένδα, περβάτσ Πιέτρινε εδέ Ιακόβινε εδέ Ιοάννινε, εδέ τ'α-τεν' ε βάσσε, εδέ τ' ἔμενε.
- 52 Εδέ τε γίθε πο χάνιν' ε πο νδ-κεσινε περ ατέ. Εδέ αὐ θά, Μος χάνι: σε νσκε βδίχ, πό πο φλέ.
- 53 Εδέ ατά ε χέσινε, τσκε δίτρε σε
- 54 βδίχ. Πό αὐ σι νδσόρι ἵάσττε τε γίθε, ε κάπι περ δόρε, εδέ βερτίτι
- 55 τσκε θένε. Ο βάσζε, νγρέσ. Εδέ ασαῖ ι ἐρδι φρύμα πράπε, εδέ σ-νγάλ περνέχέρε: εδέ αὐ σρδεροῖ
- 56 τ' ι ἐπιν' ασαῖ τε χάηε. Εδέ περὶ-νδετ' ε ασαῖ δδαλε ἵάσττε μέντσ: πό αὐ ι ποροσίτι τε μος ι θόνε νερίσ σε τσ' σδξ.

Κρεῖ 9.

- 1 Εδέ αὐ σι θίρι περάνε τε δυ-μβε-δίετε νδσένεσιτ' ε τί, σ δά φδκί ε πδστέτ μβι γίθε διάητ, εδέ
- 2 τε σερόνινε σεμδνδεηε. Εδέ ι δεργῶι χε τε λετσίσινε μβερετερίν' ε Περνδσίσε, εδέ τε σερόνινε τε σε-
- 3 μδρετε. Εδέ σ θά ατύρε, Μος μδάνι γῆ μδ' ἴδε, ας στάπε, ας τράϊστε, ας δσκε, ας αργέντ, ας τε κένι
- 4 νγα αὐ πάλε ρόδα. Εδέ νδ' ατέ σπεπί χε τε χύνι, μδέτνι ατιέ,
- 5 εδέ δέλνι ανδέη. Εδέ σα βέτε χε

- δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀποτεινάξατε καὶ τὸν κοινορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας, 6 διὰ μαρτυρίαν κατ' αὐτῶν. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.
- 7 Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπὸ τινων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ὑπὸ τινων δὲ ὅτι ὁ Ἡλίας ἐφάνη· ὑπ' ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἰς 8 τῶν ἀρχαίων προφητῶν. Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτηται νὰ ἴδῃ αὐτόν.
- 9 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήθησαν πρὸς αὐτόν ὅσα ἔπραξαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπεσύρθη κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεώς τινος 10 ὀνομαζομένης Βηθσαϊδά. Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἠκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτοὺς, ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρεῖαν θεραπείας ἰάτρειεν.
- 11 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνη· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὔρωσι τροφάς· διότι ἐδῶ εἴμεθα 12 ἐν ἐρήμῳ τόπῳ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν. Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλεיותרον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφάς δι' ὅλον τὸν λαὸν 13 τοῦτον. Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι 14 τε μὸς 8 πρέσενε j8βε, κ8ρ τε δέλι πρέι ατί κυτέτι, σκόννι ἐδέ πλῆχ8ρινε πρέι κέμβεβετ τ8αῖ, περ 6 μαρτιρὶ κένδρε ατύρεβε. Ἐδέ ατά σι δ8αλε σκόνινε φ8άτραβετ, τ8κε δένε ζέν' ε μίρε, ε τ8κε σερ8αρε τεκδό.
- 7 Ἐδέ Ἰρόδι κατρ8οδεράτεσι νδιγ8ῖ γίθ' ατό κε βένεσινε πρέι ατί: ἐδέ μανίτεῖ, σεπσέ δισά θόσινε, σε 8οάννι ἐ8τε νγάλε πρέι σε βδέ- 8 κ8ρι8: ἐδέ δισά θόσινε, σε Ἰλία 8- δ8κ: ἐδέ δισά τε τιέρε, σε ἐ8τε νγάλε νέ πρέι προφίτεβετ μότημι.
- 9 Ἐδέ Ἰρόδι θά, 8οάννιτ ἐν' ι πρέβα κρούετε: πό κύι τσίλι ἐ8τε, κε 8νε νδιγόν περ ατέ τε κετίλα π8νε; ἐδέ κερκόντε τ' ε σίχτε.
- 10 Ἐδέ αποστόjtε σι 8κεθύενε ι τρε- γ8ανε γίθε σᾶ βένε: ἐδέ αύ ι μόρι με βέτε, ε 8χόκ βετ8άνε νδε νέ βέντ τε σκρέτε τε νέ κυτέτι κε 11 κj8χέι Βηθσαϊδά. Ἐδέ γένδεja κ8ρ ε κ8πετ8ανε, ι βάνε πας: ἐδέ αύ σι ι πρίτι, 8 φλίστε ατύρε περ μ8ερετερίν' ε Περενάισε, ἐδέ σε- ρόντε ατά κε κίσινε νεβόje περ τε σερ8αρε.
- 12 Ἐδέ δίτα ζ8ρι τε θύχεῖ: ἐδέ τε δυ-μ8ε-διέτετ' ἐρδε περάνε ε ι θάνε, Λε8ό γένδεjενε τε βένε ρέθ φ8άτραβετ ε ἀραβετ, ε τε ρίνε, ε τε γένενε τε νγρένα: σεπσέ κετ8 13 jέμι νδε βέντ τε σκρέτε. Πό αύ 8 θά ατύρε, Ἐπνι j8 ατύρεβε τε χά- νε. Ἐδέ ατά θάνε, Νδερ νέ ν8κε γένδενε με τέπερε σε πέσε β8κε, ἐδέ δύ πίσκ: βέτ8 νδε βάφσιμ νά τε βλέjμε τε νγρένα περ γίθε κετῆ 14 λα8ς. Σεπσέ ἰσινε σινδονά πέσε

- ἄνδρες. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς
 αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοὺς κατὰ ἄθροί-
 15 σματα ἀνά πεντήκοντα. Καὶ ἔπραξαν
 16 οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας. Λαβὼν
 δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο
 ἰχθύας, ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανόν,
 καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ κατέκοψε,
 καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ
 17 βάλλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου. Καὶ
 ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ
 ἐσηκώθη τὸ περισσεῦσαν εἰς αὐτοὺς
 18 ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια.
 18 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο κατὰ
 μόνας ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί·
 καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα
 19 μὲ λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι; Οἱ
 δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν
 Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν· ἄλλοι
 20 δὲ, ὅτι ἀνάστη τις τῶν ἀρχαίων προ-
 φητῶν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς
 δὲ τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀ-
 21 ποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν
 τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ προσέταξεν αὐτοὺς
 σφοδρῶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἴ-
 22 πωσιν εἰς μηδένα τοῦτο, εἰπὼν, Ὅτι
 πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ
 πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν
 πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμ-
 ματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τῇ
 τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ.
 23 Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐάν τις
 θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρ-
 νηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυ-
 ρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἅς μὲ ἀ-
 24 κολουθῇ. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ
 τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐ-
 τήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν
 αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσει
 25 αὐτήν. Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ὁ ἄν-
 θρωπος, ἐάν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον,
 μίμῃ βδῆρα. Εἰδὲ αὐ ὁ θά νδσένεσσετ
 τί, Βίρι ατά τε ρίνε τόγε τόγε νγα
 15 πεσε-δίετε. Εἰδὲ ατά βένε κεστῆ,
 16 εδέ ι βένε τε γίθε τε ρίνε. Εἰδὲ ατ
 σι μόρι τε πέσε βδκετε εδέ τε δύ
 πίσχίτε, νγρίτι σῦτε μδε χιέλ, εδέ
 ι δεκοῖ, ε ι θέε, εδέ εα δά νδσε-
 νεσσετ τ' ι βένε περπάρα γένδεσε.
 17 Εδέ τε γίθε χένγρε, ε σνγίννε: εδέ
 νγρίτνε τεπερίτσεν' ε τσόπαβετ δυ-
 μδε-δίετε κόσα.
 18 Εδέ αὐ τεκ φάλει βετσανε,
 νδσένεσιτ' ἰσινε βάσκε με ατέ:
 εδέ ι πύετι, τσκε θένε, Τσίλι θόνε
 19 γένδεσα σε jáμ ενε; Εδέ ατά ε-
 περγέκνε ε θάνε, Ιοάν Παγεζόρι:
 εδέ τε τίερε, Ιλία: εδέ τε τίερε,
 σε ἔσττε νγάλε ἕε πρέι προφίτεβετ
 20 μότσιμ. Εδέ αὐ ὁ θά ατύρε, Πό
 já τσίλι θόνι, σε jáμ ενε; Εδέ
 Πιέτρι επεργέκ ε θά, Κρίστι ι
 21 Περενάισε. Εδέ αὐ ι κερτοῖ ε ι
 ποροσίτι τε μος ια θόνε νερίε κετῆ,
 22 τσκε θένε, Σε ι Βίρ' ι νερίετ δε-
 χετε τε χέκε σδμε, εδέ νδκε δοτε
 πελλένετε νγα πλέκτ' ε νγα κρue-
 πρίφτεριτ' ε νγα σκρόνεσιτε, εδέ
 δοτε βρίτετε, εδέ τε τρέτνε δίτε
 δοτε νγάλετε.
 23 Παστάι ε θόστε τε γίθεβε, Κεσθ
 τε δόγε τε βίνε πράπα μέγε, ἕτε
 μοχόνε βέτεχεν' ε τί, εδέ ἕτε
 νγρέρε κρύκιν' ε τί περδίτε, εδέ
 24 ἕτε βίνε παε μέγε. Σεπσέ αὐ κε
 δό τε σπετόνε jέτεν' ε τί, δοτ' ε
 χδμπνε: εδέ κεσθ τε χδμπνε jέτεν' ε
 τί περ πένετ τ' ἰμε, κύι δοτ' ε
 25 σπετόνε. Σεπσέ τσ' δοβι κά
 νερίε, νδε φιτόφτε γίθε βότενε, ε
 τε χδμπνε βέτεχεν' ε τί, α τ' ε

- 26 ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσῃ ἢ ζημιωθῇ; Διότι ὅστις ἐπαισχυνηθῇ δι' ἐμὲ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐπαισχυνηθῇ, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ
- 27 τῶν ἁγίων ἀγγέλων. Λέγω δὲ πρὸς ἑσᾶς ἀληθῶς, εἶναί τινες τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῆθαι θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
- 28 Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους παρελήθον ἕως ὀκτῶ ἡμέραι, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῇ. Καὶ ἐνῶ προσηύχετο, ἠλλοιώθη ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ἕξαστραπτοντα. Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας· οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν Ἱερουσαλήμ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἱσταμένους μετ' αὐτοῦ.
- 33 Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ ἦμεθα ἐδῶ· καὶ ἃς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν· μὴ ἐξεύρω
- 34 τί λέγει. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν νεφέλην. Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἀφοῦ ἔγεινεν ἡ φωνή, εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσιώπησαν,
- 26 δεμετόνε; Σεπσέ αὐ καε τε κέτε τέρπ περ μῆα ἐδέ περ φιάλετ' ε μία, ἐδέ ι Βίρ' ι νερίστ δοτε κέτε τέρπ περ κετέ, κερ τε βίνε νδε λαβδί τε τί, ε τε Ἄτιτ, ε τε ἐνγεjet
- 27 σεντέρδαρε. Εδέ πο 8 θέμ j8δε με τε βερτέτε, σε Jάνε τσά πρέι κετύρε καε ρίνε κετς, τε τσίλετε νσκε δοτε νγερόνεε εδέκεje, γερσά τε σόχνε μβερετερίν' ε Περενδίσε.
- 28 Εδέ παε κετύρε φιάλεβε σκάνε σινδονά τέτε δίτ, ἐδέ αὐ μόρι Πιέτριν' ε Jοάννιν' ε Jακόβινε, ἐδέ
- 29 χίπι νδε μάλτ τε φάλεϊ. Εδέ αὐ τεκ φάλεϊ, ι ενδερδα φυτύρα ε φάκεσ' ατί, ἐδέ ρόβατ' ε ατί ίσινε τε
- 30 δάρδα ἐδέ βετετίνε. Εδέ jάβοκα αὐ δῆρα τε πο φλίσινε βάσκε με ατέ, τε τσίλετ' ίσινε Μοϊσίε ἐδέ Ι-
- 31 λία: ατά 8δσνε με λαβδί, ε θόσινε περ βδέκεjen' ε ατί καε κίστε
- 32 περ τε μδσδρε νδε Jερσαλίμ. Πό Πιέτρι ἐδέ ατά καε ίσινε βάσκε με ατέ ίσινε ρενάδαρε νγα γδμι: ἐδέ κερ σσγάνε, πάνε λαβδίν' ε ατί, ἐδέ ατά τε αὐ δῆρατε καε ρίνε βάσκε με ατέ.
- 33 Εδέ τεκ νδάχεσιν' ατά πρέι ατί, Πιέτρι ι θά Jισδίτ, Μιέστρε, ἔστε μίρε τε jέμι νά κετς: ἐδέ λετε βείμε τρί τένδα, νῆ περ τυϊ, ε νῆ περ Μοϊσίνε ε νῆ περ Ιλίνε: πα
- 34 δίτρε σε τσ' θότε. Εδέ αὐ τεκ θόστε κετό, ἐρδι νῆ ρε, ε ι μδσλδϊ με χίε: ἐδέ ατά σρρικεσάνε κερ
- 35 χύνε νδε ρετ. Εδέ ἐρδι ζε νγα ρεja, τσκε θένε, Κύϊ ἔστε Βίρι ίμ
- 36 ι δάσδρι: ναιγόνι ατί. Εδέ πασσί ἐρδι ζερι, Jισδί σγέντ βέτε. Εδέ ατά σ' βένε ζε, ἐδέ νσκ' ι θάνε

καὶ πρὸς οὐδένα εἶπον ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὧν εἶδον.

37 Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήντησεν

38 αὐτὸν ὄχλος πολὺς. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱὸν μου, διότι μονογενῆς μου εἶναι. Καὶ ἰδοὺ, δαιμόνιον

39 πιάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράττει αὐτὸν μετὰ ἄφροῦ, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβων

40 αὐτόν. Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ δὲν

41 ἠδυνήθησαν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς;

42 Φέρε τὸν υἱὸν σου ἐδώ. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἔρριψεν αὐτὸν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάρραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα

43 τὸ ἀκάθαρτον, καὶ ἰάτρευσε τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐνῶ πάντες ἐθαύμαζον διὰ παντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ. Βάλετε σεῖς εἰς τὰ ὦτα σας τοὺς λόγους τούτους·

44 διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τούτον, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

45

46 Εἰσηλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμὸς, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλείτερος.

47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον,

48 καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλησίον ἑαυτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅστις δεχθῆ τοῦ-

νοῦν ἐξ ἀπὸ αὐτοῦ πρὸς νουὸν ἕξει πάντα,

37 Εἰδὲ μὲς τε νέσρεμετ, ἰσι σβρίτνε ατά νγα μάλι, ὄσμῃ γένδεξε ι δόλι

38 περπάρα. Εἰδὲ νά νέ νερί πρέι γένδεξεσε τε βερτίτι, τσχε θένε, Μεσό- νες, τε λότεμ, ὀτιέρε σῦτε μβι

39 τεμ-βίρ, σε ε κάμ τε βέτεμε. Εἰδὲ νά τεκ ε κάπ φρύμα, εδέ βερτέτ πα πρίτρε, εδέ ε περπιέκ με ὄκόμε, εδέ μεζί νδάχετε πρέι ατί, σεπσέ

40 ε δερμόν. Εἰδὲ ὄλστῃ νασένεσσετ τῶ, ἕε τ' ια νασίρινε, πό νσχε μβν-

41 τνε. Εἰδὲ Ἰισθί ὄπεργέε ε θά, Ὁ βρέζ' ι παβέσε εδέ ι ὄτρέμβερε, γερ κῆρ δοτε ἰέμ με ἰῶ, εδέ δοτ' ὄ δερρόν ἰῶβε; διέρε τετ-βίρ κετῶ.

42 Εἰδὲ αὐ τε πο βίντε περάνε, διαλι ε χόδι πόστε, εδέ ε περπόχι. Εἰδὲ Ἰισθί κερτοῖ φρύμεν' ε νάυρε, εδέ ε ὄερροῖ διχλένε, εδέ ια δά πράπε

43 τ' ἐτ. Εἰδὲ τε γίθε μανίτεσινε περ μαδερίν' ε Περενάισε. Εἰδὲ τεκ τῶσδίτεσινε τε γίθε περ σά βέρι Ἰισθί, ὄ θά νασένεσσετ τί,

44 ἰῶ βίρι νάερ βέσσετ τῶαῖ κετό φιάλε: σεπσέ ι Βίρ' ι νερίστ δοτ' ἐπετε νάερ δῶαρ τε νέρεζετ. Πό

45 ατά νσκ' ε κσπετῶανε κετῆ φιάλε, εδέ ἰσσε μβδῶαρε πρέι ατύρε, περ τε μος κσπετῶαρε: εδέ κίσινε φρίκε τ' ε πύετινε περ κετῆ φιάλε.

46 Παστάι χύρι νέ μενδίμ νάερ ατά, βάλε τσίλι νγα ατά ἰσσε με

47 ι μάθ. Εἰδὲ Ἰισθί, κῆρ πᾶ μενδίμιν' ε ζέμερεσ' ατύρε, ζῆρι πρεῖ δόρε νέ τῶν, εδέ ε κενάροῖ περάνε

48 βέτεχεσε τί: εδέ ὄ θά ατύρε, Αὐ ἕε τε πρέσε κετῆ τῶν μβ' ἕμεριτ

το τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῆ ἔμὲ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ὑμῶν, οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας.

49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτὸν, διότι δὲν ἀκο-

50 λουθεῖ μεθ' ἡμῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

51 Καὶ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι διὰ τὰ ἀναληφθῆ, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν τὰ ὑπάγη εἰς Ἰε-

52 ρουσαλήμ. Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτάς, οἵτινες πορευθέντες εἰσηλθόντες εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ τὰ κάμωσιν ἐτοιμασίαν εἰς αὐτόν.

53 Καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορεύετο εἰς Ἰερουσαλήμ.

54 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις τὰ εἶπωμεν τὰ καταβῆ πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ ἀφανίσῃ αὐτούς,

55 καθὼς καὶ ὁ Ἥλιος ἔκαμε; Στραφεῖς δὲ ἐπέπληξεν αὐτούς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος εἴσθε σεις·

56 διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε τὰ ἀπολέσῃ ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὰ σώσῃ. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἄλλην κώμην.

57 Ἐνῶ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν καθ' ὁδόν, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει

58 ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεὰς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ τὰ κλίνῃ τὴν κεφαλὴν.

59 Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἀκολουθεῖ μοι.

τ' ἴμ, καὶ πρίτθρε μῆα: ἐδέ αὐ ἔε τε πρέσε μῆα, καὶ πρίτθρ' ατέ ἔε με ἀεργοῖ: σεπσέ αὐ ἔε ἔστε με ἰ βόγελε νῆερ γίθε ἰδ, κύϊ δοτε ἰέτε με ἰ μάθ.

49 Εἰδὲ Ἰοάννι σπεργέε ε θά, Μιέσ-τρε, πάμ νέ νερι ἔε νῆσιερ διάττε μδ' ἔμεριτ τέντ: ἐδέ ε νῆάλεμ, σεπσέ ν8κε βιέν πράπα βῆσκη με

50 νέ. Εἰδὲ Ἰισθῖ ἰ θά, Μος ε νῆάλι: σεπσέ αὐ ἔε ν8κ' ἔστε κῆνῆρε νῆσ, ἔστε βῆσκη με νέ.

51 Εἰδὲ κ8ρ πο μδ8σῆσινε δίττε ἔε δοτε μέρεϊ λάρτ νῆερ κιεῖ, ατεχῆρε αὐ ὅτυροι σῦν' ε τί τε βῆε νῆε

52 Ἰερ8σαλίμ. Εἰδὲ ἀεργοῖ ζε-δῆνεσε περπῆρα θέτεχεσε τί, τε τσίλετε βῆνε ε χῦνε νῆε νῆε φῆάτ τε Σαμαρίτεβετ, περ τε βῆρε γατί βῆντ

53 περ ατέ. Εἰδὲ ν8κ' ε πρίτνε ατέ, σεπσέ ε κίστε σῦνε περ τε βῆτθρε

54 νῆε Ἰερ8σαλίμ. Εἰδὲ Ἰακόβι εἰδὲ Ἰοάννι νῆσῆνεσιτ' ε τί, κ8ρ πάνε, θῆνε, Ζότ, α δό τε θέμι τε σδρέσε ζιάρ νγα κίελι, ἐδέ τ' ἰ περβε-

55 λόνε, σικῆνῆρε βῆρι εἰδὲ Ἰλία; Πό αὐ 8κεθῦε ε ἰ κερτῶι, εἰδὲ θά, Ν8κε δίνι πρέι τῶ' φῆρε φρούμε ἰνι ἰδ: σεπσέ ἰ Βίρ' ἰ νερι8τ ν8κ' ἔρδι τε χῆμπνε ὅπῆρτε νῆρεζι8, πό τε ὅπετόνε. Εἰδὲ βῆνε μδε τιῆτρε φῆάτ.

57 Εἰδὲ ατά κ8ρ πο βῆνε, νῆε νερι ἰ θά μδ' ἰδε, Ζότ, δοτε τε βῆν πας

58 κ8δὸ τε βῆτθ. Εἰδὲ Ἰισθῖ ἰ θά, Δῆλπερατε κῆνε ὅτρώφκα, εἰδὲ ὅπέσετ' ε κίελιτ τε νῆένδρα: πό ἰ Βίρ' ἰ νερι8τ σ' κα κ8 τε πεῆτέτνε κρούετ.

59 Εἰδὲ ἰ θά νῆε τιῆτρι, Ἐἰα παςμέ-

Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι
να ὑπάγω πρῶτον να θάψω τὸν πατέ-
60 ρα μου. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς να θάψωσι
τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν
κῆρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

61 Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, Θέλω σὲ ἀκο-
λουθήσει, Κύριε· πρῶτον ὅμως συγ-
χώρησόν μοι να ἀποχαιρετήσω τοὺς
62 εἰς τὸν οἶκόν μου. Καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς βαλὼν τὴν
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ βλέπων
εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. ι'.

1 META δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος
καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστει-
λεν αὐτοὺς ἀνά δύο ἔμπροσθεν αὐτοῦ
εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔ-
μελλεν αὐτὸς να ὑπάγη.

2 Ἔλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ὁ
μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, οἱ δὲ ἔρ-
γάται ὀλίγοι· παρακαλέσατε λοιπὸν
τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ να ἀποστείλῃ.

3 ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. Ὑ-
πάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς
4 ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων. Μὴ βαστάζετε
βαλάντιον, μὴ σακκίον, μηδὲ ὑπο-
δήματα· καὶ μηδένα χαιρετήσητε κατὰ
τὴν ὁδόν.

5 Εἰς ἧντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχησθε,
πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκον

6 τοῦτον. Καὶ ἐὰν μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς
εἰρήνης, θέλει ἀναπαυθῆ ἐπ' αὐτὸν ἡ
εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέ-
7 φει εἰς ἐσᾶς. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ
μένετε τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ'
αὐτῶν διδόμενα· διότι ὁ ἔργατης εἶναι

60 je. Εδέ αὐ ἰ θά, Ζότ, λέρε-με
μῆ περπάρα τε βέτε τε κελάς
60 νδε δέτ τεμ-άτε. Πό Γισῆι ἰ
θά, Λέρε τε βδέκρητε τε κελά-
σενε νδε δέτ τε βδέκρητ' ε τύρε:
πό τί έτσε, ε έπ ζε περ μδερετε-
ρίν' ε Περενδίσε.

61 Πό εδέ νέ τίετρε νερῖ θά, Ζότ,
δοτε βίν πας τέγε: πό λέρε-με μῆ
περπάρα τε βέτε τ' 8 λῆ σενδέτ
62 ατύρε κε γάνε νδε στεπίτ τ' ἰμε. Πό
Γισῆι ἰ θά, Κεσ βῆ δόρεν' ε τί
μυι παρεμέντε, εδέ κεθενετ' ε βεσ-
τρόν πράπα, νσκ' έστ' ἰ βε γύερε περ
μδερετερίν' ε Περενδίσε.

Κρεῖ 10.

1 Εδέ πασχετάι Ζότι βῆρι εδέ στα-
τε-δίετε νδσένεσε, τε τίερε, εδέ ἰ
δεργῶι δύ νγα δύ περπάρα τί,
μδε τσάό χυτέτ ε βέντ, κ8 κίστε
περ τε βάτ8ρ' αὐ.

2 Ὁ θόστε ατύρε πρά, Τε κό-
ρητ' έτε σῆμε, πό πδνετόρετε γάνε
τε πάκε: λῆτ8νι πρά τε ζότ τε
κόρητ τε δεργόνε πδνετόρε περ τε

3 κόρητ' ε τί. Ἐτσενι: να ἔνε τε
πο 8 δεργόν γῆβε ποσί σῆερα νδε

4 μέστ τε ἔγκετ. Μος μβάγνι κ8λέτε,
ας τράϊστε, ας σόλε: εδέ μος περ-
σενδέτνι ασνδονέ μβ' ἔδε.

5 Εδέ νδ' ατέ στεπί κε τε γύνι,
περπάρα θόνι, Παχτίμ νδε κετέ στε-

6 πῖ. Εδέ νδε κόφτ' ατιέ βῖρ παχτίμι,
παχτίμι γῆαῖ δοτε πρέχετε μβ' ατέ:
πό νδε μος, δοτε κεθενετε νδερ

7 γῆ. Εδέ μδέτ8νι νδ' ατέ στεπί τ8κε
νγρέν' ε τ8κε πῖρε νγα από κε τ' 8
άπενε γῆβε ατά: σεπσέ πδνετόρι

- ἀξιός τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαί-
νετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.
- 8 Καὶ εἰς ἦντινα πόλιν εἰσέρχησθε,
καὶ σὰς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρα-
9 τιθέμενα εἰς ἐσᾶς, καὶ θεραπεύετε τοὺς
ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐ-
τοὺς, Ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασι-
10 λεία τοῦ Θεοῦ. Εἰς ἦντινα ὅμως πό-
λιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σὰς δέχωνται,
ἐξεληθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς,
11 εἶπατε, Καὶ τὸν κονιορτὸν ὅστις ἐκολ-
λήθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεώς σας
ἐκτινάσσομεν εἰς ἐσᾶς· πλὴν τοῦτο
γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ
12 βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Σὰς λέγω δὲ, ὅτι
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλαφροτέρα θέλει
εἶσθαι ἢ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρὰ
εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.
- 13 Οὐαὶ εἰς σὲ Χοραζίν· οὐαὶ εἰς σὲ,
Βηθσαιῖδά· διότι ἐὰν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ
Σιδῶνι ἤθελον γεῖνει τὰ θαύματα τὰ
γενόμενα ἐν μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ
ἤθελον μετανοήσει καθήμεναι ἐν σάκ-
14 κῳ καὶ σποδῶ. Πλὴν εἰς τὴν Τύρον
καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι
ἢ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει παρὰ εἰς ἐσᾶς.
- 15 Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἥτις ὑψώθης
ἕως οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῆ ἕως
ᾄδου.
- 16 Ὅστις ἀκούει ἐσᾶς, ἐμὲ ἀκούει·
καὶ ὅστις ἀθετεῖ ἐσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ
δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν ἀποστεί-
λαντά με.
- 17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα
μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ
δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς
18 ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶπε δὲ πρὸς
αὐτοὺς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς
ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα.
- ἔστ' ἡ ζότι πάγῃσῃ τί· μος ὁκόνι
νγα νῆρα ὄτεπὶ νδε τιάτρε.
- 8 Εδέ μδ' ατέ κυτέτ κῆ τε χύνι,
εδέ τ' 8 πρέσενε j8βε, χάνι από
9 κῆ 8 βῆνε περπάρα j8βε, εδέ σε-
ρόνι τε σεμδρετε κῆ γένδενε νδ' ατέ,
εδέ θόνι ατύρεβε, Μβερετερι' ε
10 Περενδίσσε σαφερρά τε j8. Πό
μδ' ατέ κυτέτ κῆ τε χύνι, εδέ τε
μος 8 πρέσενε j8βε, κ8ρ τε δέλνι
νδεπερ ρ8γατ τ' ατί κυτέτι, θόνι,
11 Ὁ ὁκόνιμε j8βε εδέ πλ8χ8ρινε κῆ
να σνγίτ πρέι κυτέτιτ τ8αί· πό
κετέ τα δίνι, σε μβερετερι' ε Πε-
12 ρενδίσσε σαφερρά τε j8. Εδέ πο 8
θέμ j8βε, σε νδ' ατέ δίτε μῆ ι
ι δ8ρδαρσῖμ δοτε jέτε μδνδῖμι νδε
Σοδόμῃ, σε νδ' ατέ κυτέτ.
- 13 Μιέρι τί Χοραζίν! μιέρα τί Βιθ-
σαιῖδά! σεπσέ από τ88δία κῆ jάνε
βῆρε νδερ j8, νδε ἴσινε βῆρε νδε
Τύρε ε νδε Σιδόνε, κῆ κ8ρ
δοτ' ἴσινε πενδ8αρε τ8κε νδένδρε
14 νδε θέε ε νδε χῖ. Πό νδε Τύρε ε
νδε Σιδόνε μῆ ι δ8ρδαρσῖμ δοτε
jέτε μδνδῖμι νδε δίτε τε γύκит,
15 σε μβε j8. Εδέ τί Καπερναδμε
κῆ 8λαρτόβε γερ νδε κιέλ, δοτε
σδρέτ8 γερ νδε χᾶδε.
- 16 Αὐ κῆ τε ναιγόνε j8βε, ναιγόν
μ8α: εδέ αὐ κῆ ν8κε 8 ζῆ περ
γῆ j8βε, ν8κε ζῆ περ γῆ μ8α: εδέ
αὐ κῆ ν8κε ζῆ περ γῆ μ8α, ν8κε
ζῆ περ γῆ ατέ κῆ με δεργ8ί.
- 17 Εδέ τε ὄτατε-δίετ8τ' 8κε-
θύενε με γεζίμ, τ8κε θῆνε, Ζότ,
εδέ διάjτε να ναιγόνενε μδ' ἐ-
18 μ8ριτ τέντ. Εδέ αὐ 8 θᾶ ατύρε,
Βε8τρόναμ Σατανάνε τ8κε ρῆνε νγα

- 19 Ἴδου, δίδω εἰς ἑσᾶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ πατῆτε ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς βλάψει.
- 20 Πλὴν εἰς τοῦτο μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς ἑσᾶς· ἀλλὰ χαίρετε μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματά σας ἐγράφησαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
- 21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσθη κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια· ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου. Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς εἶναι ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ· καὶ τίς εἶναι ὁ Πατήρ, εἰμὴ ὁ Υἱὸς, καὶ εἰς ὄντινα θελήῃ ὁ Υἱὸς νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.
- 23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶπε κατ' ἰδίαν, Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ 24 οἱ βλέποντες ὅσα βλέπετε. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφηῆται καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα σεῖς βλέπετε καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.
- 25 Καὶ ἰδού, νομικός τις ἐσηκώθη, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε, τί πράξας θέλω κληρονομήσει ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐν τῷ νόμῳ τί εἶναι γεγραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Θέλεις ἀγαπᾶν Κύριον τὸν Θεὸν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυ-
- 19 κίελι ποσί βεετίμε. Νά τε πο 8 ἀπ j8βε πσῶτέτ κῆ τε σκέλι μβι γερπίν ε μβι σφῆρκε, εδέ μβι γίθε φ8κίν' ε αρεμίχστ: εδέ ασνδονῆ γῆ 20 ν8κῆ δοτ' 8 βῆνε κέχ j8βε. Πόμος 8γεζόνι περ κετῆ, σε 8 νδιγόνενε j8βε φρύματ' ε κεκία: πό γεζόχι μῆ τέπερε, σε ἔμερατε τ8αῖ 8σκρ8ανε νδε κίεjet.
- 21 Νδ' ατέ ὀρε Jισῆι 8γεζ8α νδε σπῖρτ, εδέ θά, Τε φάλεμ νδέρσε, ο Ἄτε, Ζότ ι κίελιτ εδέ ι δῆστ, σε φῶῆχε κετό νγα τε δίτρριτ' ε νγα τε μέντῶεμιτε, εδέ 8α σδ8λόβε φῶῆνεβετ: πό, ο Ἄτε, σε 22 κεῶτ8 8πελῆύε περπάρα τέje. Τε γίθα μ' 8δάνε νδε δόρε πρέι τ' ιμῆτ: εδέ ασνῆ ν8κῆ δί τσίλι ἔῶτε Βῖρι, βέτῶ Ἄτι: εδέ τσίλι ἔῶτ' Ἄτι, βέτῶ Βῖρι, εδέ ατί κῆ τε δόje Βῖρι τ' ια σδ8λόνε.
- 23 Εδέ 8κεθύε τε νδσῆνεσιτε, θά βετῶνε, Ἄ8μ ατά σῦ κῆ σόχνενε 24 κετό κῆ σίχνι. Σεπσέ πο 8 θέμ j8βε, σε σ8με προφίτε εδέ μβερέτρε δέῶνε τε σίχιν' ατό κῆ σίχνι j8, ε ν8κ' ι πάνε: εδέ τε νδιγόνιν' ατό κῆ νδιγόνι j8, πό ν8κ' ι νδιγ8ανε.
- 25 Εδέ νά τεκ 8νγρίτ νῆ νομτᾶρ, τ8κε γ8τσίτ8ρ' ατέ, ε τ8κε θῆνε, Μεσόνε8, τῶ' τε βῆν, κῆ τε τραῶεγόν jέτεν' ε πασόσ8ρε; Εδέ αῦ ι θά, Τῶ' ἔῶτε σκρ8αρε νδε νόμτ; κύῶ 27 κενδόν; Εδέ σῦ 8περγῆῆ ε θά, Τε δ8αῶ Ζόνε Περενδίνε τέντ με γίθε ζέμρενε τένδε, εδέ με γίθε σπῖρτινε τέντ, εδέ με γίθε φ8κίνε τένδε, εδέ με γίθε μενδεjeνε τένδε: εδέ τε ἀφερμινε τέντ ποσί βέτεχενε

- 28 τόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμνε, καὶ θέλεις
- 29 ζῆσαι. Ἄλλ' ἐκεῖνος θέλων νὰ δικαιώσῃ ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;
- 30 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχὼν, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς, οἵτινες καὶ γυμνώσαντες αὐτόν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώ-
- 31 ρησαν ἀφήσαντες αὐτὸν ἡμιθανῆ. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτόν,
- 32 ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, φθάσας εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ
- 33 ἄλλο μέρος, Σαμαρείτης δὲ τις ὁδοπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο,
- 34 καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐσπλαγγνίσθη· καὶ πλησιάσας ἔδωσε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ ἐπιθήσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐπε-
- 35 μελήθη αὐτοῦ. Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν δαπανήσῃς περιπλέον, ἐγὼ ὅταν ἐπαν-
- 36 ἔλθω θέλω σοὶ ἀποδώσει. Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγεινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος
- 37 εἰς τοὺς ληστὰς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.
- 38 Ἐνῶ δὲ ἀπήρχοντο, αὐτὸς εἰσηλθὼν εἰς κώμην τινὰ· καὶ γυνὴ τις ὀνομαζομένη Μάρθα, ὑπεδέχθη αὐτόν εἰς
- 39 τὸν οἶκον αὐτῆς. Καὶ αὕτη εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ἣτις καὶ καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ,
- 28 τένδε. Εἰδὲ αὐτὸν ἰθά, Ὑπεργέγε ἀρείτε: βῆν κετέ, εἰδὲ δοτε ρόντῶ.
- 29 Πό αὐτὸν δόντε τε νδσίρτε βέτεχεν' εἰ τί τε ἀρείτε, ἰθά Ἰισδίτ, Ε τσίλι με ἔστ' ἰ ἀφερρι;
- 30 Εἰδὲ Ἰισδίτ ὀπεργέχ εἰ θά, Νῆ νερί σβρίστε νγα Ἰερσαλίμι νδε Ἰεριχό, εἰδὲ ρά νδερ δάαρ τε κρσάρεβετ: τε τσίλετε, σι ε σβέσνε, εἰδὲ ε βῆνε με πλάγε, ἰνε εἰδὲ ε λάνε
- 31 ἡσμε-βδέκρε. Εἰδὲ ἡελοῖ ἡε σκῶι ασάι ἡδε νῆ πρίφτ: εἰδὲ κερ πᾶ
- 32 ατέ, σκῶι νγα ἀνα τιάτρε. Κεστῆ εἰδὲ νῆ Λεβίτ, ποσᾶ ἀρίθ νδ' ατέ βῆντ, ἐρδι ε πᾶ, εἰδὲ σκῶι νγα
- 33 ἀνα τιάτρε. Πό νῆ Σαμαρίτ τεκε ἔτσρ' ἡδεσε, ἐρδι νδε βῆντ τεκ ἡτε αὐ, εἰδὲ κερ ε πᾶ, ε
- 34 ἡδεμπ: εἰδὲ ἐρδι περάνε, ε ἰ λίδι πλάγετε, τεκε δέρδρε μβι ἀτό θάγ ε βέρε: εἰδὲ ε χίπι νδε κάφ- σρετ τε τί, εἰδὲ ε σόλι νδε νῆ στεπί
- 35 τε βότεσε, εἰδὲ ἰ πᾶτ κρηδές. Εἰδὲ μβε τε νέσρεμετ κερ δοτε δέλτε, νδσόρι δύ δινάρε, ε ἰα δά στε- πιάκεσιτ βότεσε, εἰδὲ ἰ θά, Κί κρη- δές κρετῖ νερίθ: εἰδὲ τῶ' τε πρίτῶ με τέπερε, ἡνε, τ' ἰ κάμ περ τε
- 36 δῆνε, κερ τε κεθένεμ. Τσίλι νγα κρετᾶ τε τρέ τε ἀκετε σε ἡδε ἰ ἀφερρι ἀτῖ ἡε ρά νδερ δάαρ τε
- 37 κρσάρεβετ; εἰδὲ αὐτὸν ἰ θά, Αὐ ἡε βῆρι περαελίμ περ ατέ. Ἰισδίτ πρᾶ ἰ θά, Ἐτσε, εἰδὲ τί βῆν κεστῆ.
- 38 Εἰδὲ ἀτά κερ πο σκόννε, αὐ ἡυρι νδε νῆ φσᾶτ: εἰδὲ νῆ γρῶα ἡε ε κίστε ἡμερινε Μάρθε, ε πρίτι νδε
- 39 στεπίτ τε σᾶι. Εἰδὲ ἀἰό κίτ νῆ μό- τερε ἡε ε ἡδᾶννε Μαρί, ε τσίλα νδένι περάνε κῆμβεβετ Ἰισδίτ, εἰδὲ

40 ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἡ δὲ Μάρθα ἐνησχολεῖτο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθοῦσα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σὲ μέλλει, ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μὲ ἀφῆκε μόνην νὰ ὑπηρετῶ; εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοη-

41 θήσῃ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς

42 καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλά· πλὴν ἐνὸς εἶναι χρεῖα. Ἡ Μαρία ὁμῶς ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἣτις δὲν θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτῆς.

Κεφ. ια'.

1 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο ἐν τόπῳ τινί, καθὼς ἔπαυσεν, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, Κύριε, διδάξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, "Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε,
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου,

3 ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡ-

4 μᾶς καθ' ἡμέραν· καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἀμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλ' ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχῃ φίλον, καὶ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἴπῃ πρὸς αὐτὸν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρ-

6 τούς· ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμὲ ἐξ ὁδοπορίας, καὶ δὲν ἔχω τί νὰ βάλ-

7 ῶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν, εἶπῃ, Μὴ μὲ ἐνόχλει·

40 νδιγόντε φιάλῃν' ε ατῖ. Εδέ Μάρθα μινδόνει ὄσμῃ τεκε ὄερβύερε: εδέ πασταῖ δόλι περπάρα ατῖ, ε θά, Ζότ, νσκε δό τε δίσ, σε ιμε-μό-τερε με λά βέτεμε τε ὄερβέν;

41 θθαῖ πρᾶ ασᾶῖ τε με νδιγύνε. Εδέ Γισῶῖ σπεργέκ ε ι θά ασᾶῖ, Μάρθε, Μάρθε, περπίκε ε μινδόνε περ

42 ὄσμῃ πῆνε: πό περ νῆ πῆνε ἔσθε νεδόςε: εδέ Μαρία σγόδι πιέσεν' ε μίρε, κε νσκε δοτε μέρετε πρέι ασᾶῖ.

Κρεῖ 11.

1 Εδέ αὐ κερ πο φάλει νδε νῆ βῆντ, σι πσῶῖ νῆ νγα νδσῆνεσιτ' ε τῖ ι θά, Ζότ, μεσό-να τε φάλεμι, σικῆνδρε εδέ Ιοάννι μεσῶῖ νδσῆνεσιτ' ε τῖ.

2 Εδέ αὐ σ θά ατύρε, Κερ τε φάλεινι, θόνι,
Ἄτι ὕνε κε γε νδε κίεjet, σῶεν-τερόφτ' ἔμερι ὕτ, ἀρθτε μβερετερία jότε, σδέφτε δασῶρίμι ὕτ, σι νδε

3 κίελ, εδέ μβε δετ. Βῆκενε τόνε τε περδίτεσμεν' ἐπ-να νέβε περ δίτε:

4 εδέ φάλ-να φάjετε τάνε, σεπσέ εδέ νέβε ια φάλμε κῆιδό κε να φεjέν: εδέ μος να ὄτιέρε νδε γσ-τσίμ, πό ὄπετό-να πρέι τε λίγστ.

5 Πασταῖ σ θά ατύρε, Τσίλι πρέι jσῶ δοτε κέτε νῆ μίκ, εδέ δοτε βέjε τεκ αὐ νδε μέστ τε νάτεσε, ε τ' ι θότε, Μίκ, με γῆαῖ τρι

6 ὄσκε: σεπσέ ἐρδι νῆ μίκσ ἰμ πρέι ὄδεσε τεκ ὄνε, εδέ σ' κάμ τῶ' τ' ι

7 βῆ περπάρα: εδέ αὐ δοτε περγίjετε περβρένδα, ε τ' ι θότε, Μος με

- ἡ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ τὰ
παιδιά μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν
κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ
8 νὰ σοὶ δώσω· σᾶς λέγω, Καὶ ἂν δὲν
σηκωθῆ καὶ θώσῃ εἰς αὐτόν, διότι εἶ-
ναι φίλος αὐτοῦ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν
ἀναίδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῆ καὶ δώ-
9 σει εἰς αὐτόν ὅσα χρειάζεται. Καὶ
ἐγὼ σᾶς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς
δοθῆ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ·
10 κρούετε, καὶ θέλει σᾶς ἀνοιχθῆ. Διότι
πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν
εὐρίσκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει
ἀνοιχθῆ.
11 Καὶ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἦναι πατήρ,
καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μή-
πως θέλει δώσει εἰς αὐτόν λίθον; καὶ
ἐάν ὀψάριον, μήπως ἀντὶ ὀψαρίου θέ-
12 λει δώσει εἰς αὐτόν ὄφιν; ἢ καὶ ἂν
ζητήσῃ ὠν, μήπως θέλει δώσει εἰς
13 αὐτόν σκορπίον; Ἐάν λοιπὸν σεῖς,
πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρετε νὰ δίδῃτε κα-
λὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσω
μᾶλλον ὁ Πατήρ ὁ οὐράνιος θέλει δώ-
σει Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας
παρ' αὐτοῦ;
14 Καὶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ
ἦτο κωφόν· ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθε τὸ δαιμό-
νιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμα-
15 σαν οἱ ὄχλοι. Τινὲς ὅμως ἐξ αὐτῶν
εἶπον, Διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρ-
χοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαι-
16 μόνια. Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἐζήτουν
17 σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ. Πλὴν αὐτὸς νοή-
σας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε
πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρε-
θεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ οἶ-
κος διαιρεθεὶς καθ' ἑαυτοῦ, πίπτει.
18 Ἐάν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διηρέθη
- ἐπ' ἑνὸς μὲν δὲρα ἐστὲ μὲν-
λθρῆ ταστί, ἐδέ τῶσνατ' ε μὶ κάνε
ρῆνε νδε ὄτρατ βάσκη με μῆα:
8 σ' μόντ τε νγρίχημ ε τε τ'άπ: πο 8
θέμ. j8βε, Εδέ νδε μος 8νγρίτε
τ' ι άπε, σεπσέ ἐστὲ μίχ8 ι ατῖ, πό
νγα τε πατρπερβαραετ' ε ατῖ δοτε
νγρίχαιτε τ' ι άπε σα τ' ι δῶχενε.
9 Εδέ 8νε πο 8 θέμ. j8βε, Λύπνι,
εδέ δοτ' 8 έπετε j8βε: κερκόνι,
εδέ δοτε γένι: τροκολίνι, εδέ δοτ' 8
10 χάπετε j8βε. Σεπσέ κ8σδό κε λύ-
πεν μέρ: εδέ κ8σδό κε κερκόν
γέν: εδέ ατῖ κε τροκολίν δοτ' ι
χάπετε.
11 Εδέ νδε ἐστὲ νδονέ πρέι j8σ ἄτε,
εδέ νδε ι κερκόφτε β8κη ι δίρι,
σός δοτ' ι άπε γ8ρ; από νδε ι
λύπτε πέσκ, σός δοτ' ι άπε γάρ-
12 περε νδε βέντ τε πέσκ8τ; από
νδε ι κερκόφτε βέ, σός δοτ' ι άπε
13 σφ8ρκ; Κ8ρ j8 πρᾶ κε jένι τε λίχ,
δίνι τ' 8 έπνι βίjβετ τ8αῖ τε δένα
τε μίρα, σα μῆ τέπερε Ἄτι κε ἐστὲ
πρέι κίελι δοτ' άπε Φρύμε τε
Σέντερβαραε ατύρε κε τε λύπενενε
πρέι ατῖ;
14 Εδέ πο νδσίρτε νέ διάλ, εδέ αῦ
ἰσ ι ὄ8ρδερε: εδέ διάλι κ8ρ δόλι,
ι ὄ8ρδερι φόλι: εδέ γένδεja 8-
15 τῶ8δίτνε. Πό τσά νγα ατά θάνε,
Σε νδσίερ διάjτε με άνε τε Βεελ-
16 ζεβ8λίτ τε πάριτ διάjβετ. Εδέ τσά
τε τιέρε τ8κε γ8τσίτ8ρ' ατέ κερκό-
17 νινε πρέι ατῖ ὄξνε νγα κίελι. Πό
αῦ σι κ8πετῶι μενδόμετ' ε ατύρε, 8
θά, Τῶ' δό μδερετερεῖ νδε 8νδᾶφτε
κῆνδρε βέτεχεσε σαῖ, σκρετόνετε:
εδέ νέ ὄτεπῖ νδε 8νδᾶφτε κῆνδρε
18 βέτεχεσε σαῖ, ρεζόνετε. Εδέ Σατα-

- καθ' ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελ-
- 19 ζεβούλ. Ἄλλ' ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο
- 20 αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταὶ σας. Ἄλλ' ἐὰν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς
- 21 ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάττη τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ
- 22 εἶναι ἐν εἰρήνῃ· ὅταν ὅμως ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, ἀφαιρεῖ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἐθάρρει, καὶ διαμοιράζει τὰ
- 23 λάφυρα αὐτοῦ. Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ, καὶ ὅστις δὲν
- 24 συνάγει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει, Ἄς ὑποστρέψω εἰς
- 25 τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτὸν σεσαρωμένον καὶ
- 26 ἐστολισμένον. Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει ἄλλα ἑπτὰ πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου χειρότερα τῶν πρώτων.
- 27 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, γυνή τις ἐκ τοῦ ὄχλου ὑψώσασα φωνήν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Μακαρία ἡ κοιλία ἣτις σὲ ἐβάστασε, καὶ οἱ μαστοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε,
- 28 Μακάριοι μᾶλλον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάττοντες αὐτόν.
- 29 Καὶ ἐνῶ οἱ ὄχλοι συνηθοίζοντο,
- ναὶ πρᾶ νδε κόφτε σε 8νδᾶ κ8-
νδρε βέτεχεσε τί, κύσ δοτε κεν-
δρόνε μβερετερι' ε ατί; σεπσέ
θόνι σε 8νε νδσίερ διάjte με άνε
19 τε Βεελλζεβδλίτ. Πό 8νε νδε νδσίερ
διάjte με άνε τε Βεελλζεβδλίτ, δίjte
τ8αί με άνε τε τσίλιτ ι νδσιέρενε;
περανδᾶί ατά δοτε jνε γυκτάρετε
20 τ8αί. Πό νδε νδσίερ 8νε διάjte με
γί8τιν' ε Περενδίσε, βάλε μβερε-
τερι' ε Περενδίσε αρί8 μβε j8.
21 Ι φόρτι κ8ρ ρ8αν αρματόσ8ρε
αβλίν' ε τί, γί0ε γέj' ε ατί ἔ8τε
22 νδε πακτίμ: πό κ8ρ τε βίνε μἔ
ι φόρτι σε αύ, ε τ' ε μ8ντνε,
μέρ γίθ' άρμετ' ε ατί, κ8 σπε-
ρέντε μδ' ατό, εδέ νδᾶν πλάτ8-
23 κατ' ε ατί. Κ8σ ν8κ' ἔ8τε με
μ8α, ἔ8τε κ8νδρε μέje: εδέ κ8σ
ν8κε μβελέθ δᾶ8κε με μ8α,
24 περνδᾶν. Φρύμ' ε νδύρε κ8ρ δέll
πρέι νερί8τ, βέτε νδεπερ βένδε τε
θάτε πα 8je, εδέ κερκόν τε πρέι-
τ8ρε: εδέ κ8ρ τε μος γένε, θότε,
Λέτε κ8θένεμ νδε στεπίτ τ' ίμε,
25 ανδἔj νγα δόλα. Εδέ κ8ρ βιέν, ε
26 γέν φσίρ' ε στολίσ8ρε. Ατεχέρε
βέτε, ε μέρ με βέτεχε στάτε φρύ-
μα τε τίερα μἔ τε κ8κία σε βέτε-
χεν' ε σαί, εδέ χύνεν' ε ρίνε
ατιέ: εδέ τε παστάιμετ' ε ατί νε-
ρί8 δένενε μἔ τε κ8κία σε τε πάρατε.
27 Εδέ αύ κ8ρ πο θό8τε κ8τό, νἔ
γρ8α νγρίτι ζἔ πρέι γένδεjeσε, ε ι
θά, Λ8μ αύ δᾶρκ κ8 τε κᾶ μδᾶj-
τ8ρε, εδέ ατό γίj κ8 κἔ θί08ρε.
28 Πό αύ θά, Λ8μ μἔ φόρτ ατά κ8
νδιγόνενε φιάλεν' ε Περενδίσε,
εδέ ε ρ8ανενε.
29 Εδέ γένδεje κ8ρ πο μβελίδει,

- ἤρχισε νὰ λέγῃ, Ἡ γενεὰ αὕτη εἶναι πονηρά· σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ
- 30** σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου· Διότι καθὼς ὁ Ἰωνᾶς ἔγεινε σημεῖον εἰς τοὺς Νινευίτας, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν γενεάν
- 31** ταύτην. Ἡ βασίλισσα τοῦ νότου θέλει σηκωθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Σολομῶντος
- 32** εἶναι ἐδώ. Οἱ ἄνδρες τῆς Νινευεῖ θέλουσιν ἀναστηθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδώ.
- 33** Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέτει εἰς τόπον ἀπόκρυφον, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, διὰ νὰ
- 34** βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾔηται καθαρὸς, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου εἶναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ᾔηται πονηρὸς, καὶ τὸ σῶμά σου εἶναι σκοτεινόν.
- 35** Πρόσεχε λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς
- 36** τὸ ἐν σοὶ ᾔηται σκότος. Ἐὰν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά σου ᾔηται φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, θέλει εἶσθαι φωτεινόν ὅλον, καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σὲ φωτίξῃ διὰ τῆς λάμπσεως.
- 37** Καὶ ἀφοῦ ἐλάλησε ταῦτα, Φαρισαῖός τις παρεκάλει αὐτὸν νὰ γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.
- 38** Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρῶτον πρὶν τοῦ γεύματος.
- 39** Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τώρα
- ζῆρι τῆ θότῃ, Κὺὶ ἄρες ἔστ' ἰ λίκι κερκόν σῆνε: ἐδέ σῆνε ν8κε δοτ' ἰ ἔπετε, περβάτῳ σῆνεσε προφίτιτ
- 30** Ἰονά. Σεπσέ σικ8νάρε Ἰονάϊ 8δῆ σῆνε μ8ε Νινεβίτετ, κεστῆ ἐδέ ἰ Βίρ' ἰ νερίστ δοτε ἰέτε μ8ε κετῆ
- 31** ἄρες. Μ8ερετερέσα ε μεσδίτεσε δοτε νγρίχετε νδε δίτε τε γύκίτ δάσκε με νέρεζίτ' ε κετῆ δρέζι, ἐδέ δοτ' ἰ γυκόνε περ τε κέκ: σεπσέ ἐρδι νγα άν' ε σε μ8αρδάριτ δέστ τε νδιγόνε διτ8ρίν' ε Σολομόνιτ: ἐδέ νά κ8 ἔτε κετῆ μῆ
- 32** τέπερε σε Σολομόνι. Β8ράτ' ε Νινεβίσε δοτε νγάλενε νδε γύκ δάσκε με κετῆ ἄρες, ἐδέ δοτ' ε γυκόνε περ τε κέκ: σεπσέ 8πενδάνε νγα τε λετσίτ8ριτ' ε Ἰονάϊτ: ἐδέ νά κ8 ἔτε κετῆ μῆ τέπερε σε Ἰονάϊ.
- 33** Ἐδέ ασνῆ, κ8ρ νδές κανδίλενε, ν8κ' ε βῆ νδε βέντ τε φσέχ8ρε, ας νδενε σενίκ, πό μ8ι κανδιλέρινε, κε τε σόχενε δρίτενε ατά κε γύ-
- 34** νενε δρένδα. Κανδίλ' ἰ τ88πιτ ἔστε σῦρι: σῦρι ὑτ πῶ κ8ρ τε ἰέτ' ἰ κερδάρε, ἐδέ γίθε τ88πι ὑτ ἔστ' ἰ νδρίτ8ρε: πό κ8ρ τε ἰετ' ἰ κέκ ἐδέ
- 35** τ88πι ὑτ ἔστ' ἰ ἐρετε. Βεστρό πῶ δρίτα κε ἔστε τε τί μος ἰέτε ερε-
- 36** σίρε. Νδε κόφτε πῶ γίθε τ88πι ὑτ ἰ νδρίτ8ρε, πα πάσ8ρε νδονῆ άνε τ' ἐρετε, δοτε ἰέτ' ἰ νδρίτ8ρε γίθε, ποσί κανδίλεζα κ8ρ τε νδρίτ με τε νδρίτ8ρε.
- 37** Ἐδέ σι φόλι κετό, νῆ Φαρισεῖ ἰ λ8τεῖ τε βέἰε περ δρέκε τεκ αῦ: ἐδέ αῦ γύρι ε νδένι νδε μεσάλε.
- 38** Ἐδέ Φαρισε8 8τ88δίτ, κ8ρ πᾶ σε ν8κε λᾶ8 μῆ περπᾶρα δδάρτε πᾶρα
- 39** δρέκεσε. Ἐδέ Ζότι ἰ θά, Τασί ἰ8

- σεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ πο-
τηρίου καὶ τοῦ πινακίου καθαρίζετε· τὸ
δὲ ἔσωτερικὸν σας γέμει ἀρπαγῆς καὶ
- 40 πονηρίας. Ἄφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔ-
καμε τὸ ἔξωθεν δὲν ἔκαμε καὶ τὸ
- 41 ἔσωθεν; Πλὴν δότε ἑλεημοσύνην τὰ
ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα
- 42 εἶναι καθαρὰ εἰς ἑσᾶς. Ἄλλ' οὐαὶ εἰς
ἑσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκα-
τίζετε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον
καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε
τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ.
Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμῃτε καὶ ἐκεῖνα
- 43 νὰ μὴ ἀφήσητε. Οὐαὶ εἰς ἑσᾶς τοὺς
Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὴν πρω-
τοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ
- 44 τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. Οὐαὶ
εἰς ἑσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι
ὑποκριταί, διότι εἴσθε ὡς τὰ μνημεῖα
τὰ ὁποῖα δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄν-
θρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν
γνωρίζουσιν.
- 45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέ-
γει πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα
- 46 λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. Ὁ δὲ εἶπε,
Καὶ εἰς ἑσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ,
διότι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορ-
τία δυσβάστακτα, καὶ σεῖς μὲ ἕνα
τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ
- 47 φορτία. Οὐαὶ εἰς ἑσᾶς, διότι οἰκοδο-
μεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ
δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτοὺς.
- 48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς
τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐ-
τοὶ μὲν ἐφόνευσαν αὐτοὺς, σεῖς δὲ οἰ-
49 κοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν. Διὰ
τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε,
Θέλω ἀποστείλει εἰς αὐτοὺς προφή-
τας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν
- 50 θέλουσι φονεῦσαι καὶ ἐκδιώξει. Διὰ νὰ
ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προ-
φητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀρ-
Φαρισέντες κερῶνι τε περὶ ἰάσπεμεν'
ε κέφτιτ ε τε κέπεσε: πό ε περ-
βρένδεσμεῖα ἰσάϊ ἔστε πλότ με
40 ρεμβίμ ε με τε κέκ. Τε μάρε, αὐ
κε βέρι τε περὶ ἰάσπεμενε, α νσκε
41 βέρι εδέ τε περὶ βρένδεσμενε; Βέτσ
ἐπνι ελεῖμοσίνε γένε τσάϊ, εδέ νά
τε γίθα τε ἰάνε τε κερσάρα τε ἰσ.
42 Πό μίερετε ἰσ Φαρισέντες! σεπσέ
ἐπνι τε διέττεν' ε μένδρεσ' ε τε
πιγάνιτ ε γίθε λάκραβετ, εδέ
λίρι μβε-ν'-άνε γύκινε εδέ δασθ-
ρίν' ε Περενδίσε. Κετό δσχει τε
βένιτε, εδέ από τε μος ι λίριτε.
- 43 Μίερετε ἰσ Φαρισέντες! σεπσέ δόνι
βένδιν' ε πάρε νδεπερ σιναγογίτ,
εδέ τε περσενδέτδρατε νδεπερ τρέ-
44 γετ. Μίερετε ἰσ σκρόνεσιτ' εδέ Φα-
ρισέντες, υποκριτίν! σε ἰένι ποσί ατά
βάρετε κε σ' δσκενε, εδέ νέρεζιτε
κε ἐτσένενε περσίπερε νσκε δίνε.
- 45 Εδέ νέ νγα νομτάρετ' σπεργέκ ε
ι θά Μεσόνεσ, τσκε θένε κετό σάν
46 εδέ νέβε. Εδέ αὐ θά, Μίερετε ἰσ
νομτάρετε περσερί! σεπσέ νγαρκόνι
νέρεζιτε με βάρε τε ρένδα κε
σ' μβάρενε, εδέ ἰσ νσκ' ι πρέκνι
βάρετε με μάρετ τε γίστρεβετ
47 τσάϊ. Μίερετε ἰσ! σεπσέ νδερτόνι
βάρετ' ε προφίτεβετ, εδέ άτεριτε
48 τσάϊ ι βράνε. Βάλε μαρτιρίσνι εδέ
πελκένι πδνετ' ε άτερεβετ τσάϊ,
σεπσέ ατά ι βράνε, εδέ ἰσ νδερτόνι
49 βάρετ ε ατύρεβε. Περανδάϊ εδέ δι-
τσερί' ε Περενδίσε θά, Δοτε δεργόν
νδερ ατά προφίτε εδέ αποστόῖ, εδέ
δισά πρέϊ ατύρεβε δοτ' ι βράσενε
50 εδέ δοτ' ι νδιέκενε. Κε τε κερκό-
νετε πρέϊ κετῖ βρέζι γάκσ ι γίθε
προφίτεβετ κε ἔστε δερδρε κε κσε

- χῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύ-
 51 τῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀβελ, ἕως
 τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φονευθέν-
 τος μεταξύ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ
 ναοῦ· ναὶ, σᾶς λέγω, θέλει ἐκζητηθῆ
 52 ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. Οὐαὶ εἰς ἐ-
 σᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφηρέσατε
 τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν
 εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμ-
 ποδίσατε.
- 53 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς
 αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ
 οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγείρωσιν αὐτὸν
 σφόδρα, καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ
 54 ὁμιλήσῃ, ἐρωτῶντες περὶ πολλῶν, ἐνε-
 δρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητοῦντες νὰ
 ἀρπάσωσιν τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ,
 διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

Κεφ. ιβ'.

- 1 ΕΝ τῷ μεταξύ ἀφοῦ συνηθροίσθησαν
 αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπά-
 τουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς
 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον προσέ-
 χετε εἰς ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν
- 2 Φαρισαίων, ἧτις εἶναι ὑπόκρισις. Ἀλ-
 λά δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ
 ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῆ· καὶ
 κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωρι-
 3 σθῆ. Ὅθεν ὅσα εἶπετε ἐν τῷ σκότει,
 ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῆ· καὶ
 ὅ,τι ἐλαλήσατε πρὸς τὸ ὠτίον ἐν τοῖς
 ταμείοις, θέλει κηρυχθῆ ἐπὶ τῶν ὡ-
 μάτων.
- 4 Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς τοὺς φίλους
 μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτει-
 νόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ
 δυναμένων περισσώτερόν τι νὰ πρά-
 5 ξωσι. Θέλω δὲ σᾶς δεῖξει ποῖον νὰ
 φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκεῖνον ὅστις
 ἀφοῦ ἀποκτείνῃ, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ρί-
 ψῃ εἰς τὴν γέενναν· ναὶ, σᾶς λέγω,

- 51 σε ἔσθε νηρέχθρη βότα, καὶ πρέϊ
 γάκστ Αβέλιτ, γερ μβε γάκ τε
 Ζαχαρίσε, καὶ σβρά νδερμέστ τε
 θερόρεσε εδέ τε τέμπλιτ: βερτέτ
 πο σ θέμ jββε, δοτε κερκόνετε
 52 πρέϊ κερτί βρέζι. Μιέρετε jβ νομτά-
 ρετε! σεπσέ νηρίττε χάπεσιν' ε
 μένδε jεσε: jβ νηκε χύτε, πό νδα-
 λσατ' εδέ ατά κα χύύνε.
- 53 Εδέ αὐ κερ σ θόστε ατύρε κερτό,
 σκρόνεσιτ' εδέ Φαρισέντε ζένε τ' ε
 νδίζινε τέπερε, εδέ τ' ε στρενγόνινε
 54 τε φλίστε περ σόμε πόνε, σεπσέ
 κίσινε νηρέχθρη λάκ περ ατέ, εδέ
 κερκόνινε τ' i ρεμβένινε νδονῆ φιάλε
 πρέϊ γόjεσ' ατῖ, κα τα περφλάσενε.

Κεφ. 12.

- 1 Νδερμέστ τε κερτύρε φιάλεβε, κερ
 ίσινε μβελέδθρε σβμίτσατ' ε γέν-
 δε jεσε, κάκε σα σκέλινε νέρι jά-
 τρινε, ζέρι τ' σ θόστε νδσένεσετ
 τί, Μῆ περπάρα ρβανι βέτεχενε
 τσαῖ νγα βρδμ' i Φαρισέβετ, κα
 2 ἔστ' υποκρισί. Πό νηκ' ἔσθε γῆ ε
 μδσλδαρα, κα σ' ἔσθε περ τε σδσ-
 λδαρα: εδέ ε φσέχθρε, κα σ' ἔσθε
 3 περ τε μος μάρε βέσθ. Περανδάϊ
 σα θάτε νδ' ερεσίρε, δοτε νδιγό-
 νενε νδε δρίτε: εδέ τσ' φόλτε
 νδερ βέσθ νδεπερ δόματ, δοτε λε-
 τσίτενε μδι κδλμετ τε στεπίσε.
- 4 Εδέ πο σ θέμ jββε μίχβετ μῖ,
 Μος κίνι φρίκε ατά κα βράσενε
 τρέπνε, εδέ παστάϊ σ' κάνε σε
 5 τσ' τε βένενε γῆ μῆ τέπερε. Πό
 δοτ' σ δεφτέν jββε τσίλινε τε κένι
 φρίκε: κίνι φρίκε ατέ κα κᾶ πσθ-
 τέτ, πασσί τε βράσε, τε χέδε νδε

- 6 τοῦτον φοβήθητε. Δὲν πωλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσάρια; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελησημονημένον
- 7 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ καὶ αἱ τριῆς τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἠριθμημένοι. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν· ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.
- 8 Σᾶς λέγω δὲ, Πᾶς ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ὁμολογήσῃ αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων
- 9 τοῦ Θεοῦ. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῆ ἑνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἀρνηθῆ αὐτὸν ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.
- 10 Καὶ πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτὸν θὲν θέλει συγχωρηθῆ.
- 11 Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ
- 12 ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἴπητε. Διότι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θέλει σᾶς διδάξῃ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ εἴπητε.
- 13 Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδάσκαλε, εἰπέ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μου νὰ μοιρασθῆ μετ' ἐμοῦ
- 14 τὴν κληρονομίαν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄνθρωπε, τίς μὲ κατέστησε
- 15 δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Προσέχετε καὶ φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐὰν τις ἔχῃ περισσά, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.
- 16 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς παραβολὴν, λέγων, Ἄνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐ-
- 17 τύχησαν τὰ χωράφια· καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω;
- γέχενε: με τῆ βερτέτε πο 8 θέμ.
- 6 ἰβδε, κετέ κίνι φρίκε. Α ν8κε σί-
τενε πέσε ζόκ περ δύ άσπερ; εδέ
νέ νγα ατά ν8κ' ἔστ' ι χάρδαρε
- 7 περπάρα Περενδίσε: πό εδέ χίμετ' ε
κρέσε τσαί ἰάνε ν8μερδαρε τε γίθα.
Μος κίνι φρίκε πρᾶ: ἰδ νδάνι πρέι
σδμε ζόκσ.
- 8 Εδέ πο 8 θέμ. ἰβδε, Κ8σδό κε
τε με ρεφένε περπάρα νέρεζετ, εδέ
ι Βίρ' ι νέρίστ δοτ' ε ρεφένε περ-
- 9 πάρα ἐνγέιετ Περενδίσε. Εδέ κ8σ-
δó κε τε με μοχόνε περπάρα νέ-
ρεζετ, δοτε μοχόνετε περπάρα
ἐνγέιετ Περενδίσε.
- 10 Εδέ κ8σδó κε τε θότε φιάλε
κένδρε τε Βίριτ νέρίστ, δοτ' ι φά-
λετε: πό ατί κε τε βλασφιμισόνε
κένδρε Φρύμεσε Σέντερδαρε ν8κε
δοτ' ι φάλετε.
- 11 Εδέ κ8ρ τ' 8 βίενε ἰβδε νδεπερ
σιναγοίτ, ε νδεπερ σρδερατ, ε
νδεπερ π8στέτετ, Μος μενδόνι, κύσ,
α τσ' τε περγίγι, α τσ' τε θόνι.
- 12 Σεπσέ Φρύμ' ε Σέντερδαρε δοτ' 8
μεσόνε ἰβδε νδ' ατέ όρε τσ' δδ-
χετε τε θόνι.
- 13 Εδέ νέ πρέι γένδειεσ' ι θά, Με-
σόνεσ, θσαί τ' ιμ - βελαί τε νδάνε
- 14 τρασέγιμνε δάσκε με μδα. Πό αύ
θά, Ο νερί, κ8σ με βδρι γυκτάρ, α
- 15 νδάρεσ μδι ἰδ; Παστάι 8 θά
ατύρε, Βεστρόνι εδέ ρδχι νγα λα-
κεμίμι: σεπσέ νδε πάστε τέπερε
νδονέ, ἰέτ' ε ατί ν8κε βάρετε πρέι
γέσ' ατί.
- 16 Εδέ 8 θά ατύρε νέ παραβολί,
τσκε θένε, Νέ νέρίσ τε πάσρι ι
- 17 έρθνε μδάρε άρατε: εδέ μενδόνει με
βέτε, τσκε θένε, Τσ' τε βέν; σε

- διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συναῶω τοὺς
 18 καρποὺς μου. Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω
 κάμει· θέλω χαλάσει τὰς ἀποθήκας
 μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέ-
 ρας, καὶ συναῶει ἐκεῖ πάντα τὰ γε-
 νήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου· καὶ
- 19 θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου· Ψυ-
 χή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἐναποτετα-
 μιευμένα δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου,
 20 φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ πρὸς
 αὐτὸν ὁ Θεὸς, Ἄφρον, ταύτην τὴν
 νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ
 σου· ὅσα δὲ ἠτοίμασας, τίνος θέλου-
 21 σιν εἶσθαι; Οὕτω θέλει εἶσθαι ὅστις
 θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ
 εἰς Θεόν.
- 22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
 Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὑμᾶς, Μὴ με-
 ριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φά-
 γητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδύ-
 23 θῆτε. Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς
 τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.
- 24 Παρατηρήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι δὲν
 σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷτινες δὲν
 ἔχουσι ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκην, καὶ
 ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσω μᾶλλον
- 25 σεῖς διαφέρετε τῶν πτηνῶν; Καὶ τίς
 ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται νὰ προσ-
 θέσῃ εἰς τὸ ἀνάσστημα αὐτοῦ μίαν
- 26 πῆχυν; Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχι-
 στον δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν
- 27 λοιπῶν; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα,
 πῶς ἀξάνουσι· δὲν κοπιάζουσιν, οὐδὲ
 κλώθουσι· σᾶς λέγω ὅμως, οὐδὲ ὁ
 Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνε-
- 28 δύθη ὡς ἐν τούτων. Ἄλλ' ἐὰν τὸν
 χόρτον, ὅστις σήμερον εἶναι ἐν τῷ
 ἀγρῷ, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλί-
 θανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, πόσω
- 29 μᾶλλον ἐσαῶς, ὀλιγόπιστοι; Καὶ σεῖς

- σ' κάμω τε μβελέθ πέμετ' ε μία.
 18 Παστάϊ θά, Κετέ κάμ περ τε βέρε:
 δοτε πρίσ γρσνάρετ' ε μί, εδέ δοτ'
 ι δέν μῆ τε μεδέν, εδέ δοτε μβελέθ
 ατιέ γίθε ἀρίθετε τ' ἴμ, εδέ τε μί-
 ρατ' ε μία: εδέ δοτ' ι θέμ σπέρ-
 19 τιτ τ' ἴμ, Ο σπέρτ, κέ σόμε τε
 μίρα κῆ γένδενε περ σόμε βιέτ:
 20 πρέχ8 ε χά, ε πί, ε γεζόν8. Πό
 Περενδία ι θά, Ι μάρε, κετέ νάτε
 δοτε λυπένεε πρέι τέγε σπέρτινε
 τέντ: εδέ σᾶ βέρε γατί, κῆιτ δοτε
 21 γένε; Κεστ8 δοτε γέτε αὐ κῆ μβελέθ
 θεσάρε περ βέτεχεν' ε τί, ε ν8κ'
 ἔστ' ι πάσ8ρε τε Περενδία.
- 22 Παστάϊ 8 θά νδσένεσσετ τί, Περ-
 ανδάϊ πό 8 θέμ j8βε, Μο8 κίνι
 κ8jdές περ γέτενε τ8αϊ, τῶ τε χάνι:
 α8 περ τ88πνε τ8αϊ, τῶ τε βί8νι.
- 23 Jέτα ἔ8τε μῆ ε νδέρ8ιμε σε 88-
 χίμι, εδέ τ88πι σε τε βέ88ριτε.
- 24 Βίρι ρέ κόρδατε, σε ν8κε μδιέ-
 λνε, α8 ν8κε κόρνενε: ατά ν8κε
 κάνε χιλᾶρ, α8 γρσνᾶρ, εδέ Περεν-
 διά ι 88κέν: σᾶ μῆ τέπερε νδάνι
- 25 j8 νγα σπέσετε; Εδέ τσίλι πρέι
 j88 κῆ κᾶ κ8jdές μόντ τε στόνε
- 26 νῆ κῆτ νδε μό8ε τε τί; Κ8ρ j8
 πᾶ ν8κε μόντι α8 περ μῆ τε
 βόγελενε, περσέ κένι κ8jdές περ
- 27 τε τιέρατ; Βίρι ρέ λ88ετε, κύ8 ρί-
 τενε: σε ν8κε μ8νδόνενε, α8 ν8κε
 ἀρέθνενε: εδέ πο 8 θέμ j8βε, σε
 α8 Σολομόνι με γίθε λαβδίν' ε τί
 ν8κ' ἴ8τε βέ88ρε σι νῆ νγα κετό.
- 28 Πό νδε κόφτε σε βάρνε, κῆ
 σότ ἔ8τε νδ' ἄρε, εδέ νέσερε χίδετε
 νδε φ8ρε, Περενδία ε βέ8 κεστ8,
 σᾶ μῆ τέπερε j8βε, ο βέ8ε-πάκε;
- 29 Εδέ j8 μο8 κερκόνι τῶ τε χάνι,

μὴ ζητεῖτε τί νὰ φάγητε, ἢ τί νὰ
 30 πῖντε· καὶ μὴ εἰσθε μετέωροι. Διότι
 ταῦτα πάντα ζητοῦσι τὰ ἔθνη τοῦ
 κόσμου· ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ ἐξεύρει ὅτι
 31 ἔχετε χρεῖαν τούτων. Πλὴν ζητεῖτε
 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα
 πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ.

32 Μὴ φοβοῦ, μικρὸν ποίμνιον· διότι
 ὁ Πατὴρ σας ἠυδόκησε νὰ σᾶς ὠώσῃ

33 τὴν βασιλείαν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρ-
 χοντά σας, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Κά-
 μετε εἰς ἑαυτοὺς βαλάντια τὰ ὁποῖα
 δὲν παλαιοῦνται, θησαυρὸν ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς ὅστις δὲν ἐκλείπει, ὅπου
 κλέπτῃς δὲν πλησιάζει, οὐδὲ ὁ σκώ-

34 ληξ διαφθείρει. Διότι ὅπου εἶναι ὁ
 θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ

35 καρδιά ὑμῶν. Ἄς ἦναι αἱ ὀσφύες ὑμῶν
 περιεζωσμένοι καὶ οἱ λύχνοι καιό-

36 μενοι· καὶ σεῖς ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους
 ὅτινες προσμένουσι τὸν κύριον αὐτῶν,
 πότε θέλει ἐπιστρέψῃ ἐκ τῶν γάμων,
 διὰ νὰ ἀνοίξωσιν εὐθύς εἰς αὐτόν,

37 ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ. Μακάριοι οἱ
 δοῦλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἔλθῶν ὁ
 κύριος θέλει εὐρεῖ ἀγρυπνοῦντας· ἀ-
 ληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι θέλει περιζωσθῆ,
 καὶ καθίσει αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν,
 καὶ ἔλθῶν εἰς τὸ μέσον θέλει ὑπηρε-

38 τῆσαι αὐτούς. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ
 δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ
 φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὖρη οὕτω, μακά-

39 ριοι εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. Τοῦτο δὲ
 γινώσκετε, ὅτι, ἐὰν ἤξευρεν ὁ οἰκο-
 δεσπότης ποίαν ὥραν ὁ κλέπτῃς ἐρ-
 χεται, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν
 ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυχθῆ ὁ οἶκος

40 αὐτοῦ. Καὶ σεῖς λοιπὸν γίνεσθε ἐτοι-
 μοι· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζ-
 ζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

α τῷ τῆ πῖνι: ας μος ἰνι με δῶ
 30 μὲνδᾶς γε. Σεπσέ κόμβετ' ε βότεσε
 κερκόνενε γίθη κετό: εδέ Ἄτι ἰθαῖ
 ε δί σε κένι νεβόγῃ περ κετό.

31 Πό κερκόνι μδερετερίν' ε Περενδί-
 σε, εδέ κετό τῆ γίθα δοτ' 8 στό-
 νενε ἰθῆε.

32 Μος κῖ φρίκῃ, ο τῶφ' ε βόγῆλε:
 σεπσέ Ἄτιτ τῆαῖ ι πελκέ8 τ'8 ἀπε
 33 ἰθῆε μδερετερίνε. Σῖνι πάσε γετῆ
 τῆαῖα, εδέ ἐπνι ελεῖμοσίνε. Βένι
 κ8λέτα περ βέτεχενε τῆαῖ ἕε ν8κῃ
 βιετερόνενε, θεσᾶρ νδε ἰέῖετ ἕε
 ν8κῃ στέρετε, ατιέ κ8 κερσᾶρι ν8κ'
 αφερόνετε, ας κρύμδι ν8κ' ε πρίσ.

34 Σεπσέ κ8 ἔσῃε θεσᾶρι ἰθαῖ, ατιέ

35 δοτε ἰτέτε εδέ ζῆμερα ἰθαῖ. Λετῆ
 ἰένε μέσετε τῆαῖ νγέσ8ρε εδέ καν-

36 δίλετε νδέζ8ρε: εδέ ἰθ ἰνι γατῆ
 ποσί νέρεζιτε κ8ρ πρέσενε ζόν' ε
 τύρε, κ8ρ δοτε κεθένετε νγα δά-
 σματε, ἕε τ' ι χᾶπνενε περνεχέρε,

37 κ8ρ τῆ βίνε τῆ τροκελίνε. Ἄ8μ ατά
 σερβετόρε, τῆ τσίλετε κ8ρ τῆ βίνε
 ι ζότι, δότ' ι γένε σγῆαρε: βερτέτ
 πο 8 θέμ ἰθῆε, σε δοτε νγίστετε, ε
 δοτ' ι βέρε τῆ ρίνε νδε μεσᾶλε,
 εδέ δοτε βίνε περάνε, τ' 8 σερδέ-

38 νε ατύρε. Εδέ νδ' ἀρθτε νδε τῆ
 δύτενε ρθαῖτε ἰε, εδέ νδε τῆ τρέ-
 τενε ρθαῖτε ἰε νδ' ἀρθτε, εδέ τ' ι
 γένε κεσῃ, τῆ λ8μ8ρε ἰάν' ατά

39 σερβετόρε. Εδέ κετῆ ε δίνι, σε, νδε
 κόφτε σε ε δίντε ι ζότι στεπίσε
 μδε τῷ ὀρε βιέν κερσᾶρι, δοτε
 ρίντε σγῆαρε, εδέ ν8κῃ δοτε λίντε

40 τ' ι σπόνει στεπία. Εδέ ἰθ πρᾶ
 βέχι γατῆ: σεπσέ ι Βῖρ' ι νερίστ
 βιέν μδ' ατέ ὀρε ἕε ν8κ' ε μεν-
 δόνι.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύ-
 ριε, πρὸς ἡμᾶς λέγεις τὴν παραβο-
 42 λήν ταύτην, ἣ καὶ πρὸς πάντας; Καὶ
 ὁ Κύριος εἶπε, Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ
 πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, τὸν
 ὁποῖον θέλει καταστήσει ὁ κύριος
 αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ
 νὰ δίδῃ ἐν καιρῷ τὴν διωρισμένην τρο-
 43 φήν; Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος, τὸν
 ὁποῖον ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ θέλει
 44 εὐρεῖ πράττοντα οὕτως. Ἀληθῶς σᾶς
 λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν
 ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.
 45 Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ δούλος ἐκεῖνος ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ
 κύριός μου· καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς
 δούλους καὶ τὰς δούλας, καὶ νὰ τρώ-
 46 γῃ καὶ νὰ πίνη καὶ νὰ μεθύῃ· θέλει
 ἔλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου
 καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ
 καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει· καὶ θέλει
 ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐ-
 τοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ἀπίστων.
 47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος ὅστις γνωρίσας
 τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, δὲν ἡ-
 τοίμασεν, οὐδὲ ἔκαμε κατὰ τὸ θέλημα
 48 αὐτοῦ, θέλει δαρθῆ πολὺ. Ὅστις ὁ-
 μως μὴ γνωρίσας, ἔπραξεν ἄξια δαρ-
 μῶν, θέλει δαρθῆ ὀλίγον. Εἰς πάντα
 δὲ εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πολὺ, πολὺ
 θέλει ζητηθῆ παρ' αὐτοῦ· καὶ εἰς ὄν-
 τινα ἐνεπιστεύθη πολὺ, περισσότερον
 θέλουσιν ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ.
 49 Πῦρ ἦλθον νὰ βάλω εἰς τὴν γῆν·
 καὶ τί θέλω, ἐὰν ἤδη ἀνήφθῃ;
 50 Βάπτισμα δὲ ἔχω νὰ βαπτισθῶ,
 καὶ πῶς στενοχωροῦμαι. ἕως οὗ ἐκτε-
 51 λεσθῆ; Νομίζετε ὅτι ἦλθον νὰ δώσω
 εἰρήνην ἐν τῇ γῆ; οὐχί, σᾶς λέγω, ἀλλὰ
 52 διαχωρισμόν. Διότι ἀπὸ τοῦ νῦν θέ-
 λουσιν εἶσθαι πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ δια-
 χεχωρισμένοι, οἱ τρεῖς κατὰ τῶν δύο,

41 Εδέ Πιέτρι ι θά, Ζότι, περ νέβε
 ε θθα κετέ παραβολί, από περ τε
 42 γίθη; Εδέ Ζότι θά, Βάλε τσίλι
 ἔστ' αὐ κsjδεστάρ βεσετάρ εδέ ι
 μέντσιμ, κε τα βέρε ι ζότι μβι
 σερβετόρετ' ε τί, κε τ' 8 άπε με
 43 κόχε μάσεν' ε γρδριτ; Λδμ. αὐ
 σερβετάρ, τε τσίλινε κsr τε βίνε
 ι ζότι δοτ' ε γένε τκε βέρε κεστδ.
 44 Βερτέτ πο 8 θέμ. jδβε, σε ε κᾶ
 περ τε βένε μβι γίθη γέν' ε τί.
 45 Πό νδε θέντ' αὐ σερβετάρ νδε
 ζέμερετ τε τί, σε Ιμ-ζότ μενόχετε
 τε βίνε: εδέ τε ζέρε τε ράχνε σερ-
 βετόρ' ε σερβετόρετε, ε τε χάξε ε
 46 τε πίξε ε τε δέχετε: ι ζότι ατί
 σερβετόρι δοτε βίνε ατέ δίτε κε
 σ' ε πρέτ εδέ ατέ όρε κε σ' ε δί:
 εδέ δοτ' ε νδάνε, εδέ δοτ' ε βέρε
 πίεςεν' ε ατί βάσχε με τε παδέ-
 47 σεν. Εδέ αὐ σερβετόρι κε ε δίντε
 άνδεν' ε τε ζότιτ, εδέ ν8κε βέρι
 γατί βέτεχένε, ας ν8κε βέρι πας ά-
 48 νδεσ' ατί δοτε ρίχετε σδμε. Πό αὐ
 κε ν8κ' ε δίτι, εδέ βέρι πδνε περ
 τε ράχδρε, δοτε ρίχετε πάκ. Εδέ
 γίθησε-κδίτ κε ι σδά σδμε, σδμε
 δοτε κερκόνετε πρέι ατί: εδέ ατί
 κε ι λάνε σδμε, δοτ' ι λύπενένε
 με τέπερε.
 49 Ἐρδα τε βε ζιάρ μβε δέτ: εδέ
 τσ' τίετρε γε δδα, νδε κόφτε σε
 ενδές ταστί.
 50 Εδέ κάμ νε παγεζίμ τε παγε-
 ζόνεμ, εδέ σα στρηνγόνεμ γερσα
 51 τε μβαρόνετε; Κsjτόνι σε κάμ άρ-
 δδρε τ' άπ πακτίμ μβε δέτ; jό πο
 52 8 θέμ jδβε, πό βέτσ τε νδάρε. Σεπ-
 sé τασί ε πασκετάι δοτε jένε πέσε
 βέτε νδε νε στεπί νδάρε, τρέ κδ-

53 καὶ οἱ δύο κατὰ τῶν τριῶν. Θέλει διαχωρισθῆ πατὴρ κατὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς κατὰ πατρός· μήτηρ κατὰ θυγατρὸς, καὶ θυγάτηρ κατὰ μητρός· πενθερὰ κατὰ τῆς νύμφης αὐτῆς, καὶ νύμφη κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

54 Ἔλεγε καὶ πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνυψουμένην ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγετε, Βροχὴ ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτω· καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, Ὅτι καύσω

55 θέλει εἶσθαι· καὶ γίνεται. Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον, πῶς δὲν διακρίνετε;

57 Διὰ τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν δὲν κρί-

58 νετε τὸ δίκαιον; Ἐνῶ λοιπὸν ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου πρὸς τὸν ἄρχοντα, προσπάθησον καθ' ὁδὸν νὰ ἀπαλλαχθῆς ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε σὲ σύρῃ πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτῆς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ

59 ὁ ὑπηρέτης σὲ βάλῃ εἰς φυλακὴν. Σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθαι ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδώσῃς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν.

Κεφ. 13.

1 ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἦλθόν τινες ἀπαγγέλλοντες πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν Γαλιλαίων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ὁ Πιλάτος ἔμιξε μὲ τὰς θυσίας αὐτῶν.

2 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Νομίζετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἦσαν ἀμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Γαλιλαίους, διότι ἔπαθον τοιαῦτα;

3 Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολε-

4 σθῆ. Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ, ἐπὶ τοὺς

νὰρξ δύο, ἐδέ δύο κένδρξ τρέβε.

53 Δοτε νάχετ' ἰ ἀτι κένδρξ τε βίριτ, ἐδέ ἰ βίρι κένδρξ τ' ἐτ: ε ἔμα κένδρξ σε βίξεσε, ἐδέ ε βίξα κένδρξ σ' ἔμξεσε: βιέρα κένδρξ νῆσεσε σαῖ, ἐδέ νῆσεξα κένδρξ σε βιέρξεσε.

54 Ἰ θόστε ἐδέ γένδεξεσε, Κ8ρ τε σίχνι ρένε σε δέλ πρέι σε περεν-ἀσαρξεσε διέλιτ, περνέχερξ θόνι, Πό βιέν σῖ, ἐδέ βένεξε κεστῆ: ἐδέ κ8ρ φρῦν ἐρε μιεδάιτε, θόνι, Σε

56 δοτε βένε βάπε: ἐδέ βέν. Ἰποκριτίν, φάκεν' ε δεστ ε τε χιέλιτ ἀνι τ' ε σῆσανι: πό κετέ κόχε, σί ν8κ'

57 ε σῆσανι; Σί ν8κε γυκόνι ἐδέ τε ἀρέιτενε πρέι βέτεχεσε τῆαῖ;

58 Κ8ρ βέτε πρᾶ τεκ σρδεράτεσι βάσχε με κένδρξ γύχεσινε τέντ, μ8νδόν8 μδ' ἔδε τε σπετόντῶ πρέι ἀτι, σε μος τε χέχε τε γυκάτεσι, ἐδέ γυκάτεσι τε ἀπε νάε δορε τε σερβετόριτ, ἐδέ σερβετόρι τε χέδε

59 νάε δ8ρκ. Πο τε θέμ τυῖ, Ν8κε κέ περ τε δάλε ανδέξ γερσαῖ τε λᾶιτῶ ἐδέ ἀσπρεν' ε παστάιμε.

Κεφ. 13.

1 Ἐδέ νδ' ἀτέ κόχε ἴσιν' ἀτιέ περπᾶρα δισά θέτε τ8κε ἰ ἀεφτύερ' ἀτι περ Γαλιλεάνετ, σε Πιλᾶτι 8 τραζῶι ἀτύρε γάκνε βάσχε με κ8ρ-

2 βάνετ' ε ἀτύρεβε. Ἐδέ Ἰσοῖ σπεργέκ ε 8 θά ἀτύρε, Κ8ρτῶνι σε κετά Γαλιλεάνε ἴσινε με φαῖτόρε σε γίθε Γαλιλεάνετε, σεπσέ πεσῆανε

3 τε τίλα π8νε; Ἰό, πό 8 θέμ ἰ8βε: πο νάε μος σπενδῶφῶσι, τε γίθε κεστῶ-

4 τῆ δοτε χῆμπνι. Ἀπό ἀτά τε τετε-

ὁποίους ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἀμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

6 Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, εἶχε τις συκὴν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὔρε. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδου, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὐρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν, διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν;

8 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν· καὶ ἐὰν μὲν κάμη καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ θέλεις ἐκκόψει αὐτήν μετὰ ταῦτα.

10 Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον· καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτῶ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύ-

12 νατο παντελῶς νὰ ἀνακύψῃ. Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ἠλευθερωμένη εἶ-

13 σαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτήν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν.

14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυναγωγὸς ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, Ἐξ ἡμέραι εἶναι εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε· ἐν ταύταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ

15 ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ὑποκριτὰ, δὲν λύει ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βοῦν αὐτοῦ, τὸν ὄ-

μδε-δίετε, μδι τε τσίλειτ ρᾶ πύργ8 νδε Σιλοάμ, εδέ ι βρά8, κηjtόνι σε κετᾶ ἰσινε φαjtόρε με τέπερε σε γίθε νέρεζιτε κε ρίνε νδε Jερ8-5 σαλίμ; Jό, πό 8 θέμ j8βε: πο νδε μος 8πενδόφσι, τε γίθε κεστῶ δοτε χῆμπνι.

6 Εδέ θόστε κετέ παραβολί, Νέ νερί κίστε μδιέλε νέ δρῶ φίκ8 νδε βέσττε τε τί: εδέ έρδι τε μάρε 7 πέμε πρέι ατί, πο ν8κε γέτι. Εδέ ι θά βερεστᾶριτ, Νά τε πό βίν τρέ βιέτ τε μάρ πέμε πρέι κετῖ δρῶριτ φίκ8τ, εδέ ν8κε γέν: πρέε, περσέ 8 τε ζέρε βένδινε κότ; Πό αύ 8περγέχ ει ι θά, Ζότ, λέρ'-ε εδέ κετέ βίτ, γερσά τα ρεμίχ ρότ8λ' ατί, ε 9 τ' ι ὅτιε πλέχε: εδέ νδε βέφτε πέμε, μίρε: πό νδε μος βέφτε, δοτ' ε πρέτῶ πασταί.

10 Εδέ αύ δ8κε μεσδαρα περ τε 11 σετῶνε μδε νέ σιναγογί: εδέ νά νέ γρῶα κε κίστε φρύμε σεμδνδεje τετε-μδε-δίετε βιέτ, εδέ ἰστε κ8-ρῶσ8ρε, ε ν8κε μόντε φάρε τε

12 νγρίχεῖ περπιέτε. Εδέ Jισδῖ κ8ρ πᾶ ατέ, ε θίρι άφερε, εδέ ι θά, Γρῶα ὄπετόβε πρέι σεμδνδεjeσε 13 σάτε. Εδέ βῆρι δῶαρτε μδι ατέ: εδέ αjό περνεχέρε 8δρεῖτῶα, εδέ λαβδ8ρόντε Περενδίνε.

14 Πό ι πάρι σιναγογίσε 8περγέχ με ζεμερίμ, σεπσέ Jισδῖ σερδῖ περ τε σετῶνε, ε ι θά γένδεjeσε, Γάσττε 15 δίτ jάνε κε δῶχτετε τε πδνόνι νδερ ατό: νδερ κετό πᾶ βίνι ε σερόχι, ε jό περ δίτε τε σετῶνε. Ζότι 8περγέχ ει ι θά, Ιποκριτ, γίθεσε-τσίλι πρέι j8ῶ τε σετῶνε ν8κε σγίθ κᾶν' ε τί, α γομᾶριν' ε τί νγα

- νον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρων πο-
- 16 τίξει; Αὕτη δὲ, οὐσα θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδεσεν ἰδοὺ δεκαοκτῶ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῆ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;
- 17 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἐνδοξα ἔργα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.
- 18 Ἐλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ μὲ τί νὰ ὁ-
- 19 μοιώσω αὐτήν; Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔρριψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ ἠῤῥῆξε, καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.
- 20 Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσω
- 21 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνή, ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἀνέβη ὅλον τὸ φύραμα.
- 22 Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κώμας, διδάσκων καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.
- 23 Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ὀλίγοι εἶναι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ
- 24 εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πολλοὶ, σᾶς λέγω, θέλουσι ζητήσῃ νὰ εἰσέλθωσι καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῆ.
- 25 Ἀφοῦ σηκωθῆ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίσῃτε νὰ στέκησθε ἔξω, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς σᾶς εἶπη, Δὲν σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἴσθε·
- 26 τότε θέλετε ἀρχίσῃ νὰ λέγητε, Ἐφά-
- 16 γράσῃτι ἐδὲ ε σιέλ ε ι ἐπ ἴη; Ἐδὲ κεῖνὸς κεῖν ἐστ' ε δι' ε Ἀβραάμιτ, τε τσίλινε νά τεκ ε πάτ λίδορε Σατανᾶι τετε-μβε-δίετε βιέτ, ν8κε δέχεϊ τε σγίδει πρέϊ κετὶ τε λίδορι περ αίτε τε σέτνε;
- 17 Ἐδὲ αὐ κ8ρ θόσπε κετό, γίθ'ατά κε ι δέλινε κένδρε, τ8ρπερόνεσινε: ἐδὲ γίθε γένδεja γεζόνει περ γίθε π8νετ ε λαβδ8ρδ8ρσῃμε κε βένεσινε πρέϊ ατὶ.
- 18 Ἐδὲ αὐ θόσπε, Με σέ περγᾶν μβερετερί' ε Περενδίσε; ἐδὲ με σέ
- 19 τα περγᾶν; Περγᾶν με νῆ κόχε σινάπι, τε τσίλιν' ε μόρι νῆ νερί, ἐδὲ ε χόδι νδε κόπεσπε τε τί: ἐδὲ 8ρίτ, ε 8δῆ δρδ ι μάθ, ἐδὲ σπέσετ' ε κίελιτ ἐρδε ε νδέννε νδε δέγατ' ε ατὶ.
- 20 Ἐδὲ περσερί θά, Με σέ τα περ-
- 21 γᾶν μβερετερίν' ε Περενδίσε; Περγᾶν με δρδμε, τε τσίλιν' ε μόρι νῆ γρδα, ἐδὲ ε φσέχ8 νδε τρί μάσα μίελι, γερσᾶ 8μδρδῖτ γίθε.
- 22 Ἐδὲ σκόντε νδεπερ κυτέτε ε νδεπερ φσάτερα, τ8κε μεσδ8ρε ἐδὲ τ8κε βέρε 8δε περ Ιερδσαλίμ.
- 23 Ἐδὲ νῆ νερί ι θά, Ζότ, βάλε τε πάκε jάν' ατά κε σπετόνενε; Ἐδὲ
- 24 αὐ 8 θά ατύρε, Μδνδόχι τε χύνι νδεπερ δέρετ τε νγ8σπε: σεπσέ σ8μμε βέτε, πο 8 θέμ j8βε, δοτε κερχόννε τε χύννε, ἐδὲ ν8κε δοτε μδντνενε. Πασσί τε νγρίχετ' ι ζότι σπεπίσε, ε τε μδύλνε δέρενε, ατεχέρε δοτε ζίρι τε ρίνι jᾶσπε, ε τε τροκελίνι νδε δέρετ, τ8κε θένε, Ζότ, Ζότ, χᾶπ-να, ἐδὲ αὐ δοτε περγίγετ' ε δοτ' 8 θόπε j8βε,
- 26 Ν8κ' 8 δὶ j8βε: σε νγα jένι ατε-

- γομεν ἔμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.
- 27 Καὶ θέλει εἰπεῖ, Σᾶς λέγω, δὲν σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἴσθε· φύγετε ἀπ' ἐμοῦ
- 28 πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. Ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ἴδῃτε τὸν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἑαυτοὺς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω.
- 29 Καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βασιλείᾳ
- 30 τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἰδοὺ, εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶτοι, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι.
- 31 Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Ἐξελθε, καὶ ἀναχώρησον ἐντεῦθεν, διότι ὁ Ἡρώδης θέλει νὰ σὲ θανατώ-
- 32 σῃ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ εἶπατε πρὸς τὴν ἀλώπεκα ταύτην, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ κάμνω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν τελειοῦμαι.
- 33 Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τὴν ἐφεξῆς ἡμέραν νὰ ὑπάγω· διότι δὲν εἶναι δυνατὸν προφήτης νὰ ἀ-
- 34 πολεσθῇ ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε;
- 35 Ἰδοὺ, σᾶς ἀφίνεται ὁ οἶκός σας ἔρημος. Ἀληθῶς δὲ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ, ἕως οὔ ἔλθῃ ὁ καιρὸς,
- χέρε δότε ζῖρι τε θόνι, Χένγρεμ ε πῆμ περπάρα τέγε, ἐδέ μεσόβε
- 27 νδεπερ ρόγατ τόνα. Πό αὐ δότε θότε, Πό 8 θέμ j8βε, ν8κ' 8 δί j8βε σε νγα jένι: ἱκενι πρέι μέγε γίθε j8 π8νετόρετ' ε πα8δερίσε.
- 28 Ατιέ δότε jέτε τε χjάρετ' ε τε κερτσελίτρ' ε δέμβεβετ, κ8ρ τε σίχνι Αβραάμιν' ε Ισαάκ8ν' ε Ιακόβιν' ε γίθε προφίτετε νδε μβερετερίτ τε Περενδίσε, ἐδέ j8βε
- 29 νδσιέρε jάστε. Εδέ δότε βίνενε νγα τε λίνδ8ριτ' ε νγα τε περενδ8ραρετ' ε διέλιτ, ἐδέ νγα άν' ε βόρεσ' ε νγα άν' ε σίστ, ἐδέ δότε 8νγενε τε ρίνε νδε μβερετερίτ τε
- 30 Περενδίσε. Εδέ νά τε jάνε τε πράπσεμε κε δότε jένε τε πάρε, ἐδέ τε πάρε κε δότε jένε τε πρά-
- 31 πσεμε. Ατέ δίτε έρδε δισά Φαρισέν, τ8κε ι θένε ατί, Δίλ ε ἱκ σε κετέjμι, σεπσέ Ιρόδι δότε τε βρά-
- 32 σε. Εδέ αὐ 8 θά ατύρε, Χίχνι ε ι θόνι κεσαῖ δέλπερε, Νά τε δσιερ διάj, ἐδέ σ8ρόν σότ ἐδέ νέσερε, ἐδέ τε τρέτενε δίτε μβαρόνεμ.
- 33 Πό με δ8χετε τε βέτε σότ ἐδέ νέσερε ἐδέ τιάτρενε δίτε κε βιέν: σεπσέ ν8κε μ8ντ τε πρίστετε προ-
- 34 φίτ jάστε Ιερ8σαλίμιτ. Ιερ8σαλίμ, Ιερ8σαλίμ, κε βρέτ προφίτετε ἐδέ ρέχ με γ8ρε ατά κε jάνε δεργ8αρε τε τί, σα χέρε δέσα τε μβελέθ djέμτ' ε τ8, ποσί π8λα ζόχτ' ε σαῖ νδενε κράχετ, ἐδέ
- 35 ν8κε δέστε; Νά στεπία j8αῖ τε πο 8 λίχετε ε σκρέτε. Εδέ βερτέτ πο 8 θέμ j8βε, σε ν8κε δότε με σίχνι γερσα τε βίνε κόχα, κ8ρ

ὅτε θέλετε εἰπεῖ, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Κεφ. ιδ'.

- 1 ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ νὰ φάγη ἄρτον, ἐκεῖνοι παρετήρουν αὐτόν.
- 2 Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ὑδρωπικός ἦτο ἐμπροσθεν αὐτοῦ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἶναι τάχα συγκεχωρημένον νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ
- 4 σαββάτῳ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν. Καὶ πιάσας ἰάτρευσεν αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε.
- 5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος ὑμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ βοῦς θέλει πέσει εἰς φρέαρ, καὶ δὲν θέλει εὐθὺς ἀνασύρει αὐτόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ δὲν ἠθυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτόν πρὸς ταῦτα.
- 7 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους, ἐπειδὴ παρετήρει πῶς ἐξέλεγον τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς
- 8 αὐτοὺς, "Ὅταν προσκληθῆς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσῃς εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλη-
- 9 μένος ὑπ' αὐτοῦ ἐντιμότερός σου, καὶ ἔλθῶν ἐκεῖνος, ὅστις ἐκάλεσε σὲ καὶ αὐτόν, σοὶ εἶπη, Δὸς τόπον εἰς τοῦτον· καὶ τότε ἀρχίσῃς με ἀισχύνην νὰ λαμ-
- 10 βάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον. Ἄλλ' ὅταν προσκληθῆς, ὕπαγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἶπη, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σὲ ἐκάλεσε, Φίλε, ἀνάβα ἀνωτέρω. Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων

τε θόνι, I δεκάαρ' ἐστ' αὐ καὶ βιέν μδ' ἐμεριτ τε Ζότιτ.

Κρεῖ 14.

- 1 Εδέ αὐ κερ ἐρδι νδε στερπίτ τε νέ νερί8 νγα τε πάρετ' ε Φαρισένετ περ τε σερτνε τε χάζε δ8κε, ατά ἰσινε τ8κε βένε ρε ατέ.
- 2 Εδέ jáβοκα νέ νερί ι ιδροπιχά-
- 3 σ8ρε τεκ ἰ8τε περπάρα ατί. Εδέ Γι8δι σπεργέχ ε 8 θά νομτάρεβετ εδέ Φαρισένετ, τ8κε θένε, Νδε χόφτε σε ἔστ' ε 8δεσε τε σερόνε περ τε σερτνε; Εδέ ατά ν8κε δένε
- 4 ζε. Ατεχέρε αὐ ε κάπι, εδέ ε σερδι,
- 5 εδέ ε λε8δι. Παστάι σπεργέχ ε 8 θά ατύρε, Κ8ιτ πρέι j8σ τ' ι διέρε γομάρι α κᾶ8 νδε π8ς, εδέ ν8κε δοτ' ε νδσιέρε σακαχεχέρασ περ
- 6 δίτε τε σερτνε; Εδέ ατά ν8κε μένδινε τ' ι περγίγεσινε μδε κετό φιάλε.
- 7 Εδέ 8 θό8τε νέ παραβολῖ ατύρε-βε καὶ ἰσινε φτ8αρε, σεπσέ βίντε ρε, κῦσ σγίδινε βένδετ' ε πάρε,
- 8 τ8κε 8 θέν' ατύρε, Κερ τε φτόνετ8 νγα νδονέ νδε δάσμε, μος ρί νδε κρύε τε μεσάλεσε, μβάσε μος ἔ8τε φτ8αρε πρέι ατί νδονέ τιέτρε με ι
- 9 νδέρεσῖμ σε τί, εδέ βιέν αὐ καὶ φτῶι τυῖ εδέ ατέ ε τε θότε, Ἐπι βένδινε κετί: εδέ ατεχέρε δοτε ζε8 με τ8ρπ τε ρίτ8 νδε βέντ τε
- 10 φ8ντῶιμ. Πό κερ τε φτόνετ8, σκό ε ρί νδε βέντ τε φ8ντῶιμ, καὶ κερ τε βίνε αὐ καὶ τε κᾶ φτ8αρε, τε θότε τυῖ, Μίχ, χίπε με σίπερε. Ατεχέρε δοτε jέτε λαβδιμ περ τυῖ περπάρα ατύρεδε καὶ ρίνε νδε με-

- 11 μετὰ σοῦ. Διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν θέλει ταπεινωθῆ· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν θέλει ὑψωθῆ.
- 12 Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτὸν, Ὅταν κάμνης γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ σὲ ἀντικαλέσωσι, καὶ γείνη εἰς σὲ ἀνταπόδοσις. Ἄλλ' ὅταν κάμνης ὑποδοχὴν, προσκάλει πτωχοὺς, βεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλοὺς· καὶ θέλεις εἶσθαι μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γίνεαι εἰς σὲ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.
- 15 Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἰς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος ὅστις φάγη ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀνθρωπὸς τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς· καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους, Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἔτοιμα. Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄγρὸν ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἄλλος εἶπεν, Ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναῖκα ἐνυμφεύθην· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω. Καὶ ἐλθὼν ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ, Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλα-
- 11 σάλς βάσκει με τυῖ. Σεπσέ κισδό κς νγρέ λάρτ βέτεχεν' ε τί, δοτε περβνγες: εδέ αὐ κς περβνγ βέτεχεν' ε τί, δοτε νγρίχες λάρτ.
- 12 Ἴ θόστε εδέ ατῖ κς κισ φτσαρ' ατέ, Κερ τε βέντσ ἀρέκς α δάρκς, μος θίρε μίχτ' ε τδ, ας βελέζεριτ' ε τδ, ας νέρεζιτ' ε τδ, ας φεκίν τε πάσρε, μδασε μος τε θερέσενε πράπε εδέ ατά, εδέ βένετε σπαγίμ μδς τυῖ. Πό κερ τε βέντσ γοστῖ, θίρε τε βοβέκ, δλόκς, τε τδάλς, τε βέρβερε: εδέ δοτε jεσ ι λδμδρε: σεπσέ ατά νδκς κάνε τε τα σπαγδάνενε: εδέ δοτε τε σπαγόνετε νδε νγάλε jετ τε ἀρέιτεβετ.
- 15 Εδέ νέ νγα ατά κς κισινε νδέ-νδρε βάσκει νδε μεσάλς, κερ νδιγῶι κετό φιάλε, ιθά, Λδμ αὐ κς τε χάρε βδκς νδε μδερετεριτ τε Περενδίσε. Εδέ αὐ ι θά ατῖ.
- 16 Νέ νερί βέρι νς δάρκς δε μάδε, εδέ θίρι σδμε βέτε: εδέ νδε κόχετ τε δάρκεσε δεργῶι σερβετόριν' ε τί, τ'δ θόστε ατύρεβε κς ἴσινε θίρε, Ἐjανι σε ταστί τε γίθε jάνε γατῖ. Πό τε γίθε ζδνε με νέ φιάλε τε χίκεσινε μδς-ν'-άνε. Ἴ πάρι ι θά, σε Βλέδα νέ ἀρε, εδέ κάμ νεβόρε τε δάλ τ' ε σόχ: τε λδτεμ λέρε-με. Εδέ νέ τιάτρε θά, Βλέδα πέσε πέντε κέ, εδέ πο βέτε τ' ι προβόν: τε λδτεμ λέρε-με. Εδέ νέ τιάτρε θά, Μόρα γρδα: εδέ περ-ανδάι νδκς μδντ τε βίν. Εδέ αὐ σερβετόρι ἐρδι, ε ι δεφτέδ τε ζότ κετό. Ατεχέρε ι ζότι στεπίσε δζεμε-ρδα, ε ι θότε σερβετόριτ τί, Δίλ σπέιτ νδεπερ βδγατ ε νδεπερ δδετ τε κυτέτιτ, εδέ διέρε κετδ βρένδα

- τείας καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ
 εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ βε-
 βλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς.
 22 Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, Κύριε, ἔγεινεν
 ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος.
 23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον,
 "Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς,
 καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι, διὰ νὰ
 24 γεμισθῇ ὁ οἶκός μου, διότι σᾶς λέγω,
 ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν
 κεκλημένων θέλει γευθῆ τοῦ δείπνου μου.
 25 Ἦρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολ-
 λοί· καὶ στραφεῖς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,
 26 Ἐὰν τις ἔρχηται πρὸς με, καὶ δὲν
 μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μη-
 τέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα,
 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς,
 ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύ-
 27 ναται νὰ ᾔηται μαθητὴς μου. Καὶ ὅς-
 τις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ,
 καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται
 28 νὰ ᾔηται μαθητὴς μου. Διότι τίς ἐξ
 ὑμῶν, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον,
 δὲν κἀθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει
 τὴν δαπάνην, ἂν ἔχη τὰ ἀναγκαῖα διὰ
 29 νὰ τελειώσῃ αὐτόν; Μήποτε ἀφοῦ βάλῃ
 θεμέλιον, καὶ δὲν δύνηται νὰ τε-
 λειώσῃ αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ
 βλέποντες νὰ ἐμπαίζωσιν αὐτόν, λέ-
 30 γοντες, "Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε
 νὰ οἰκοδομήῃ, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τε-
 31 λειώσῃ, ἢ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νὰ
 πολεμήσῃ ἄλλον βασιλέα, δὲν κἀθηται
 πρότερον καὶ σκέπτεται, ἂν ᾔηται δυ-
 νατὸν μὲ δέκα χιλιάδας νὰ ἀπαντήσῃ
 τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ εἴκοσι
 32 χιλιάδας; Εἰ δὲ μὴ, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι
 ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ
 33 ζητεῖ εἰρήνην. Οὕτω λοιπὸν πᾶς
 22 τὲ βοδέκτ' ε ἰλόκετ' ε τὲ τῶάλετ' ε
 τὲ βέρβεριτε. Ἐδέ σερβετόρι θά,
 Ζότ, ἰδῆ σικῆνδρε ἰρδερόβε, πό
 23 ἔσττε βέντ ἐδέ μῆ. Ἐδέ ζότι ι θά
 σερβετόριτ, Δίλ νδεπερ ἰδετ ε νδε-
 περ γέρδετ, ἐδέ νγῆτ τὲ χύῆνε,
 24 περ τὲ μδλῶσδρε ὀτεπία ἰμε: σε-
 πσέ πο ἰ θέμ ἰῶβε, σε ασνέ νγα
 ατά νέρεζιτε κῆ κένε θίρε νσκε
 δοτε νγερότενε δάρκενε τ' ἰμε.
 25 Ἐδέ σμε γένδεγε βίνινε βάσκε
 με ατέ: ἐδέ αὐ ἰκεθύε, ε ἰ θά
 26 ατύρε, Νδ' ἀρθτε νδονέ τεκ ἰνε,
 ἐδέ νσκε μέρζιτ τ' ἀτέν' ε τὲ ἔ-
 μεν' ε γρῶν' ε δῆμτ' ε βελέζεριτ'
 ε μότερατε, πό ἐδέ ἰτέτεν' ε τί, νσκε
 27 μδντ τὲ ἰτέτε νδσένεσι ἰμ. Ἐδέ αὐ
 κῆ νσκε μδᾶρ νδε κράκῆ κρύκν' ε
 τί, ε σ' βιέν πράπα μέγε νσκε μδντ
 28 τὲ ἰτέτε νδσένεσι ἰμ. Σεπσέ τσίλι
 πρέι ἰῶσ, δό τὲ νδερτόνε νέ πίργ,
 ἐδέ νσκε ρί μῆ περπάρα τὲ λογα-
 ρισῆ σᾶ κᾶ περ τὲ πρίσδρε, νδε
 πάστε ατό κῆ δῆχενε περ τὲ μδα-
 29 ρῶρε; Μβάσε σι τὲ βέρε θεμε-
 λίνε, ε τὲ μος μδντίνε τ' ε μδα-
 ρόνε ατεχέρε γίθ' ατά κῆ τὲ βένε
 ρέ δοτε ζένε τὲ κέσῶνε με ατέ,
 30 τσκε θένε Σε κύι ἔστ' αὐ νερίδ κῆ
 ζῶρι τὲ νδερτόνε, ἐδέ νσκε μδνδι
 31 τ' ε μδαρόνε. Ἀπό τσίλι μδερέτ
 τσκε βάτδρε τὲ λεφτόνε με νέ τιά-
 τρε μδερέτ, νσκε ρί μῆ περπάρα
 ἐδέ μενδόνετε, νδε κόφτε ι φόρ-
 τε με διετε μίγε δ' ι δάλε περ-
 πάρα ατί κῆ βιέν κῆνδρε ατί με
 32 νέζέτ μίγε; Σε νδε μος, κδρ ἔστ'
 αὐ ἐδέ λάρκ, δεργόν λαῖμσεῖ, ε
 33 κερκόν τὲ βένε πακτίμ. Κεστῶ πρᾶ
 γίθεσετσιλι πρέι ἰῶσ κῆ νσκε μο-

τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται
νὰ ἦναι μαθητὴς μου.

34 Καλὸν τὸ ἄλλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἄλλας

35 διαφθαρῆ, μὲ τί θέλει ἀρτυθῆ; Δὲν
εἶναι πλέον χρήσιμον οὔτε διὰ τὴν
γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ρί-
πτουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὧτα ἰδιὰ νὰ
ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

Κεφ. ιε'.

1 ΕΠΛΗΣΙΑΖΟΝ δὲ εἰς αὐτὸν πάντες
οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ νὰ

2 ἀκούωσιν αὐτόν. Καὶ διεγόγγυζον οἱ
Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγον-
τες, Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς δέχεται,

3 καὶ συντρώγει μετ' αὐτῶν. Εἶπε δὲ
πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην,
λέγων,

4 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἐὰν ἔχη
ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ ἓν ἐξ αὐ-
τῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἑννενηκονταεννέα
ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ

5 ἀπολωλός, ἕωσοῦ εὔρῃ αὐτό; καὶ εὔ-
ρων αὐτό, βάλλει ἐπὶ τοὺς ὤμους

6 αὐτοῦ, χαίρων· καὶ ἔλθων εἰς τὸν οἶ-
κον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς
γείτονας λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχά-
ρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὸ πρόβατόν μου

7 τὸ ἀπολωλός. Σᾶς λέγω, ὅτι οὕτω
θέλει εἶσθαι χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ δι' ἕ-
να ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα, μᾶλλον
παρὰ διὰ ἑννενηκονταεννέα δικαίους,
οἵτινες δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

8 Ἡ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμάς,
ἐὰν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει
λύχνον, καὶ σαρόνει τὴν οἰκίαν, καὶ
ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὔρῃ αὐτήν;

9 καὶ ἀφοῦ εὔρῃ, συγκαλεῖ τὰς φίλας

χόν γίθῃ πάσε· ἵεν' εἰ τί, νῆκε μὲντ
τε ἵετῃ νδσένεσι ἱμ.

34 Κρύπα ἔστ' εἰ μίρε: πό νδε 8-
πρίστῃ κρύπα, με σέ δοτῃ νδρέ-

35 ἵετῃ; Ν8κ' ἔστῃ με ε θεῖ· ἵερσιμε
ας περ δέ, ας περ πλέχε: πό ε
χέδενε ἵαστῃ. Αὐ χε κᾶ θέσε τε
νδιδόνε ἵετῃ νδιδόνε.

Κρεῖ 15.

1 Εδέ γίθῃ κ8μερχάρετ' ε φαῖτό-
ρετῃ ι σαφερδανε, χε τ' ε νδιδόνινε.

2 Εδέ Φαρισέντ' ε σκρόνεσιτε μ8ρ-
μ8ρίσινε, τ8κε θένε, Σε κύι πρέτ
φαῖτόρε, εδέ χᾶ δᾶσχε με ανά.

3 Εδέ αὐ 8 θᾶ ατύρε κετέ παραβολῖ,
τ8κε θένε.

4 Τσίλι νερι ἔστ' αὐ πρέι ἵ8σ, χε
τε κέτε νέ κίντ δέν, εδέ νδε χ8μ-
πτε νέ πρέι ατύρεβε, ν8κε λῃ τε
νέντε-δίετ' ε νέντατε νδε σκρετε-
τίρετ, εδέ βέτε τε κερκόνε ατέ χε

5 κᾶ χ8μ8ρε, γερσᾶ τ' ε γένε; εδέ
σι τ' ε γένε, ε μέρ μβε κράχετ τε

6 τί, τ8κε γεζδारे: εδέ κ8ρ βιέν νδε
στέπι, θερέτ μίχτ' εδέ φεκίντε, ε 8
θότε ατύρε, Γεζόχι δᾶσχε με μ8α,
σε γέτα δέλενε τ' ἵμε, χε πάτ

7 χ8μ8ρε. Πο 8 θέμ ἵ8βε, σε κε-
στέ δοτῃ ἵετῃ γεζίμ νδε κίελ
περ νέ φαῖτᾶρ χε πενδόνετε, σε
περ νέντε-δίετ' ε νέντε τε δρέιτε,
τε τσίλετε σ' κᾶνε νεβόῃε περ
πενδίμ.

8 Α τσίλα γρ8α ἔστ' αῖό χε κᾶ
δίετε δραχμί, νδε ι χ8μπτε νέ
δραχμί ν8κε νδές κανδίλενε, εδέ
φσίν στέπινε, εδέ κερκόν με κ8ῃ-

9 δέε, γερσᾶ τ' ε γένε; Εδέ σι τα

- καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχαρή-
τέ μοι, διότι εὗρον τὴν δραχμὴν τὴν
10 ὁποῖαν ἔχασα. Οὕτω, σὰς λέγω, χα-
ρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ
Θεοῦ δι' ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.
- 11 Εἶπε δὲ,
- 12 Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ
εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πα-
τέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνῆκον μέ-
ρος τῆς περιουσίας. Καὶ διεμοίρασεν
13 εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. Καὶ
μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνάξας πάντα ὁ
νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν
μακρὰν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν πε-
14 ριουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. Ἄφου
δὲ ἐδαπάνησε πάντα, ἔγεινε πείνα
μεγάλῃ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς
15 ἤρχισε νὰ στερηῆται. Τότε ὑπῆγε καὶ
προσεκολλήθη εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν
τῆς χώρας ἐκείνης, ὅστις ἔπεμψεν
αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ διὰ νὰ
16 βόσκη χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γε-
μίση τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ξυ-
λοκεράτων, τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖ-
ροι· καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν.
- 17 Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Πόσοι
μισθωτοὶ τοῦ πατρὸς μου περισσεύου-
σιν ἄρτον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς
18 πείνης! Σηκωθείς θέλω ὑπάγει πρὸς
τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς
αὐτόν, Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρα-
19 νὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι
πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου·
κάμε με ὡς ἓνα τῶν μισθωτῶν σου.
- 20 Καὶ σηκωθείς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα
αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ ἀπεῖχεν ἔτι μακρὰν,
εἶδεν αὐτόν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐ-
σπλαγγνίσθη· καὶ ὄραμῶν ἐπέπεσεν
ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατε-
21 φίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ
- γένεθ θερέτ μιχέσατ' ε φεκίνατε,
τσκε θένε, Γεζόχι βάσκε με μβα,
10 σε γέτα δραχμίνε κε χδμβα. Κεστ-
τδ, πο 8 θέμ. jδβε, βένετε γεζίμ
περπάρα ἐνγέjet Περενάισε περ νέ
φαjtδαρ κε πενδόνετε.
- 11 Περσερεῖ θά,
- 12 Νέ νερί κίστε δύ δίj: εδέ με i
βόγελι νγα ατά i θά τ' έτ, Ἄτε
έπ-με πίεςεν' ε γέσε κε με δίε
περ τε μάρε. Εδέ αύ 8 νδαδ ατύρε
13 γένε. Εδέ πας πάκ δίτδ με i βό-
γελι δίρ μβελόδι γίθε σε τδ' πάτ,
εδέ ίκ8 νδε δέ τε χδaj μβε νέ
βέντ τε λάργε: εδέ ατιέ σπερνάδ
γέν' ε τί, τσκε, σκδαρε jέτε σi
14 πλάνκ-πρίσξε. Εδέ αύ σi πρίσι τε
γίθα, δδξ νέ ζi ε μάδε μδ' ατέ
βέντ, εδέ αύ ζδρι τε μος κίστε με.
- 15 Ατεχέρε βάτε ε δνγίτ πας νέ χυ-
τετάρι τ' ατί βένδι, εδέ αύ ε
δεργοῖ νδ' άρε τε τί τε κδλόττε
16 δέρατε. Εδέ δεσερόντε τε μδδστε
δάρκδν' ε τί με χαρδπε, κε χάνινε
δέρατε: πό ασνδονέ νδκ' i έπτε.
- 17 Εδέ αύ σi έρδι νδε βέτεχε τε τί,
θά, Σά πδνετόρεβε τε τ' ίμ-έτ 8 τε-
περόνενε δδκε, ε δνε πο χδμβάδ νγα
18 δρία! Δοτε νγρίχεμ ε δοτε βέτε
τεκ ιμ-άτε, εδέ δοτ' i θέμ, Ο
άτε, φεjέβα νδε κιέλ εδέ περπάρα
19 τέje, εδέ νδκε jάμ με i βεjύερε
τε κjδ'χεμ. δίρι ύτ: με δέν ποσί
20 νέ νγα πδνετόρετ' ε τδ. Εδέ δνγρίτ
ε έρδι τεκ i ατι. Εδέ αύ κδρ ίστε
εδέ λάρκ, i ατι ε πά, εδέ i έρδι κέχ
εδέ σδδλ, ε ρά μδι κάφρετ τ' ατί,
21 εδέ ε πδθi. Εδέ i δίρι i θά, ο Ἄτε,
φεjέβα νδε κιέλ εδέ περπάρα τέje,

υἱός, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν
καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον
22 ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου. Καὶ ὁ
πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ,
Φέρτε ἐξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην,
καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτυ-
λίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑπο-
23 δήματα εἰς τοὺς πόδας. Καὶ φέροντες
τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάξατε,
24 καὶ φαγόντες ἄς εὐφρανθῶμεν· διότι οὗ-
τος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνέζησε·
καὶ ἀπολωλὸς ἦτο καὶ εὐρέθη. Καὶ
25 ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται. Ἦτο δὲ ὁ
πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγρῷ·
καὶ καθὼς ἐρχόμενος ἐπλησίατεν εἰς
τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χο-
26 ρούς. Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δού-
27 λων, ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα. Ὁ δὲ εἶ-
πε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου
ἦλθε· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατὴρ σου τὸν
μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπῆλαυσεν
28 αὐτὸν ὑγιαίνοντα. Καὶ ὠργίσθη, καὶ
δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοι-
πὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει
29 αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς
τὸν πατέρα, Ἴδου, τόσα ἔτη σὲ δου-
λεύω, καὶ ποτὲ ἐντολὴν σου δὲν πα-
ρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδω-
κάς ποτε, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν
30 φίλων μου. Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος,
ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορ-
νῶν, ἦλθεν, ἔσφαξας δι' αὐτὸν τὸν
31 μόσχον τὸν σιτευτὸν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ
32 εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι·
ἔπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ
χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος
νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὸς
ἦτο καὶ εὐρέθη.

Κεφ. 15'.

1 ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ,

εδέ ν8κε jάμ. μῆ ι βεjύερε τε
22 χj8χεμ. βίρι ὑτ. Πό ι ατι 8 θά
σερβετόρεβετ τί, Νασίρνι jάσπε
στολῖν' ε πάρε, εδέ ια βίσνι, εδέ
ι βίρι 8νάξε νδε δορετ, εδέ κεπ8τσε
23 νδε κῆμβετ. Εδέ βίνι βίτσιν' ε
8σχύερε, εδέ θέρενι, εδέ λέτε χάμε
24 ε τε γεζόνεμι: σεπσέ κύι-ιμ. βίρ
κέ ι βδέκ8ρε, ε 8νγᾶλ περσερεί:
εδέ κέ ι χ8μβ8ρε, ε 8γέντ. Εδέ
25 ζ8νε τε γεζόνεσινε. Εδέ ι βίρι ατι
μῆ ι μάδι ἴσπε νδ ἄρε: εδέ κ8ρ
έρδι ε σαφε8ρα νδε σπεπὶ νδιγῶι
26 κῆνκ ε βάλε. Εδέ θίρι νῆ νγα
σερβετόρετε, εδέ ε πύεστε τσ' jάνε
27 κετό π8νε. Εδέ αὐ ι θά, Σε κᾶ
ἀρδ8ρ' υτ-βελα: εδέ υτ-ᾶτε θέρι
βίτσιν' ε 8σχύερε, σεπσέ ε πρίτι
28 τε σενδόσε. Εδέ αὐ 8ζεμε8ρα, εδέ
ν8κε δόντε τε χύντε βρένδα. Ι ατι
29 πρᾶ δόλι, ε ι λ8τεϊ. Εδέ αὐ 8περ-
γέκ ε ι θά τ' έτ, Νά τε πό τε
σερβέν κάχε βιέτ, εδέ ασνῆ χέρε
ν8κε δόλα νγα ἄρδ8ρι ὑτ: εδέ
κ8ρε ν8κε με δῆ νῆ κέτσ, κῆ τε
30 γεζόνεμ βάσχε με μίκτ' ε μῆ. Πό
κ8ρ έρδι κύι υτ-βίρ, κῆ χῆνγρι γένε
τέντ βάσχε με κ8ρβατε, ι θέρε βίτσιν'
31 ε 8σχύερε. Εδέ αὐ ι θά, Ο διάλε,
τί jῆ περχέρε βάσχε με μ8α: εδέ
32 γίθε τε μίατε jάνε τε τ8ατε: εδέ
δ8χεϊ τε γεζόνεσιμ. ε τε νγαζελό-
νεσιμ, σεπσέ κύι υτ-βελα κέ ι
βδέκ8ρε ε 8νγᾶλ περσερεί: εδέ κέ
ι χ8μβ8ρε ε 8γέντ.

Κρεῖ 16.

1 Ὅσπε εδέ νασένεσσετ τί,
Ἴσπε νῆ νερί ι πάσ8ρε κῆ κίσπε

Ἦτο ἄνθρωπός τις πλούσιος, ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτόν, ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. Καὶ κράξας αὐτόν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποιον ἀκούω περὶ σοῦ; ὁὗς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυναθῆ πλεον νὰ ἦσαι οἰκονόμος. Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω, ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι. Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας. Καὶ προσκαλέσας ἓνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μέτρα ἐλαίου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἔπραξε· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεάν, παρά τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

9 Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σᾶς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὅταν ἐκλείψητε. Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστός, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστός εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ πολλῷ

11 ἄδικος εἶναι. Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὸν ἄδικον μαμωνᾶ δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τὸν ἀληθινὸν πλοῦτον τίς θέλει σᾶς ἐμπι-

νὲ χιβερνιτάρ: ἐδέ ἰ καλεζέσανε κέκ περ ατέ, σε ὄπερνάαν γέν' ε ατί.

2 Ἐδέ αὐ ε θίρι, ε ἰ θά, Τῶ ἔστε κεζό κε διγόν περ τυῖ; ἐπ λογαρίν' ε χιβερνίσε σάτε: σεπσέ ν8κε δοτε μέντῶ με τε χιβερνίτῶ.

3 Ἀτεχέρε χιβερνιτᾶρι θά με βέτεχεν' ε τί, Τῶ δοτε βέν σε ιμ-ζότ πο με χέχ νγα χιβερνία; τε ρεμόν ν8κε μέντ, τε λύπεν κάμ τέρπ.

4 Ὑκ8jtάσῃ τῶ τε βέν, κε τε με πρέσενε νδεπερ ὄτεπίτ τε τύρε,

5 κ8ρ τε χίκεμ νγα χιβερνία. Ἐδέ θίρι περάνε νέ νγα νέ δετόρετ' ε τε ζότ, ε ἰ θά τε πάριτ, Σᾶ

6 δετύρε ἰ κέ τ'ιμ-ζότ; Ἐδέ αὐ θά, Νέ κίντ β8τσέλα βάγι. Ἐδέ αὐ ἰ θά, Μερ κάρτενε τένδε, ἐδέ ρί ε

7 ὄκρ8αῖ ὄπέιτ πεσε-δίετε. Παστάι ἰ θά νέ τιέτρι, Πό τί σᾶ δετύρε ἰ κέ; Ἐδέ αὐ θά, Νέ κίντ μάτεσα γρ8ρι. ἰ θότ' ἐδέ ατί, Μερ κάρτενε τένδε, ἐδέ ὄκρ8αῖ τετε-δίετε.

8 Ἐδέ ἰ ζότι ε λαβδοῖ χιβερνιτᾶριν' ε πα8δε σεπσέ π8νοῖ με μέντ: σεπσέ τε βίjt ε κ8σαῖ jέτε jάνε με τε μέντῶιμ νδε βρέστ τε τύρε, σε τε βίjt' ε δρίτεσε.

9 Ἐδέ ἄνε πό 8 θέμ j8βε, Ζίρι μίχ περ βέτεχενε τ8αῖ νγα μαμοναῖ πα8δερίσε, κε τ' 8 πρέσενε j8βε νδε τένδατ τε jέτεσε πασ8-

10 σ8ρε, κ8ρ τε νγρίχι σε κετέjμι. Αὐ κε ἔστε βεσετᾶρ μβε τε πάκενε, ἔστε βεσετᾶρ ἐδέ μβε τε ὄ8μενε: ἐδέ αὐ κε ἔστ' ἰ πα8δε μβε τε πάκενε, ἔστ' ἰ πα8δε ἐδέ μβε τε ὄ8μενε. Νδε κόφτε πρά σε σ' 8-βέτε βεσετᾶρε μβε τε πα8δινε μαμονά, κ8τ' 8 ζέρε βέσε j8βε

- 12 στευθῆ; Καὶ ἐὰν εἰς τὸ ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοί, τίς θέλει σᾶς δώσει
- 12 περ τε βερτέτενε γε; Εδέ νδε κόφτε σε ν8κ' 8βέτε δεσετάρε με τε χ8αξενε κ8σ dot' 8 άπε j8βε
- 43 τὸ ἰδικὸν σας; Οὐδεὶς δοῦλος δύναται νὰ δουλεύη δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἕνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.
- 13 τ8αξενε; Ασνδονέ σερβετ8αρ ν8κε μ8ντ τ' 8 σερβένε δύ ζοτερίνε: σεπσέ α νέρινε dot' ε μερζίτνε, εδέ τιάτρινε dot' ε δόξε: α πας νέριτ dotε νγίτετε, εδέ τιάτρινε dot' ε χέδε τέj. Ν8κε μ8ντι τ' ι σερβένι Περενδίσε εδέ μαμοναίτ.
- 14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὄντες, καὶ περιεγέλων αὐτόν.
- 14 Εδέ Φαρισείτε κε ἴσινε δορε-στροντέ νδιγόνινε κετό τε γίθα, εδέ ε περκέσινε.
- 15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Σεῖς εἰσθε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει τὰς καρδίας σας· διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλόν,
- 15 Εδέ αύ 8 θά ατύρε, J8 jέni ατά κε νδσίρni βέτεχενε τ8αῖ τε δρέιτε περπάρα νέρεζισ: πό Περενδιά νέχ ζέμρατε τ8αjα: σεπσέ αjό γε κε ἔστ' ε λάρτε νδερ νέρεζιτ, περπά-
- 16 βδέλυγμα εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου ὑπῆρχον· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς τις βιά-
- 16 ρα Περενδίσε, ἔστ' ε νδύρε. Νόμι εδέ προφίτετε κάνε κένε γερ νδε κόχετ τε Joάννιτ: κε ατεχέρε έπετε ζερ' ι μίρε περ μερετερίν' ε Περενδίσε εδέ γίθεσετσιλι νδσι-
- 17 ζεται νὰ εἰσελθῆ εἰς αὐτήν. Εὐκολώτερον δὲ εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ νὰ παρέλθωσι, παρά μία κεραία τοῦ
- 17 τόνετε τε χύνε νδ' ατέ. Εδέ με κολάῖ ἔσθε τε σκόνε κίελι εδέ δέ8, σε τε διέρε πόσθε νέ πίκε νγα νό-
- 18 νόμου νὰ πέσῃ. Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρός, μοιχεύει.
- 18 μι. Κ8σδό κε λεσόν γρ8αν' ε τι εδέ μαρτόνετε με νέ τιάτρε, κερβερόν: εδέ κ8σδό κε μαρτόνετε με γρ8α τε λεσ8αρε πρέι δ8ριτ, κερβερόν.
- 19 Ἦτο δὲ ἄνθρωπός τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν βυσσίνην, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν μεγα-
- 19 Εδέ νέ νερί ἴσθε ι πάσδρε, εδέ βίσεῖ με πορφίρε ε με στολί τε κ8χε, τ8κε γεζ8αρε περδίτε νδρί-
- 20 λοπρεπῶς. Ἦτο δὲ πτωχὸς τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις ἔκειτο πεπλη-
- 20 τ8ιμ. Ἰσθε εδέ νέ ι βοδέκ κε ε κί8 έμερινε Λαζάρ, ι τσίλι δέργεῖ περ-άνε δέρεσ' ατί πλότ με πλάγε,
- 21 γωμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ, καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτασθῆ ἀπὸ τῶν φυγίων τῶν τιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ
- 21 εδέ δεσ8ερόντε τε νγίνεῖ με θερίμετε κε δίjnε νγα τρ8βέζ' ε τε πάσδριτ: πό εδέ κέντε βίνινε ε λε-

- 22 πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμε-
νοι ἐγλείφον τὰς πληγὰς αὐτοῦ. Ἀπέ-
θανε δὲ ὁ πτωχὸς, καὶ ἐφέρθη ὑπὸ
τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀ-
βραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος
23 καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ ἄδη ὑψώσας
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἐνῶ ἦτο ἐν
βασάνοις, βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μα-
κρόθεν καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλ-
ποις αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ῥωνάξας εἶπε,
24 Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμ-
ψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βάψῃ τὸ
ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ,
καὶ νὰ καταδροσίῃ τὴν γλῶσσάν
μου· διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ
25 ταύτῃ, εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ, Τέκνον,
ἐνθυμήθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγα-
θὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζα-
ρος ὁμοίως τὰ κακά· τώρα οὗτος μὲν
26 παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. Καὶ
ἐκτὸς τούτων πάντων, μεταξὺ ἡμῶν
καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶναι ἐστη-
ριγμένον, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ δια-
βῶσιν ἐντεῦθεν πρὸς ἐσᾶς, νὰ μὴ δύ-
νωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν νὰ διαπε-
27 ρῶσι πρὸς ἡμᾶς. εἶπε δὲ, Παρακαλῶ
σε λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν
28 εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· διότι
ἔχω πέντε ἀδελφοὺς· διὰ νὰ μαρτυ-
ρήσῃ εἰς αὐτοὺς, ὥστε νὰ μὴ ἔλθωσι
καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς
29 βασάνου. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ,
Ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προ-
30 φήτας, ἃς ἀκούσωσιν αὐτοὺς. Ὁ δὲ
εἶπεν, Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ'
ἐὰν τις ἀπὸ νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐ-
31 τοὺς, θέλουσι μετανοήσει. εἶπε δὲ
πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν τὸν Μωϋσῆν καὶ
τοὺς προφήτας δὲν ἀκούωσιν, οὐδὲ
ἐὰν τις ἀναστῆθῃ ἐκ νεκρῶν, θέλουσι
πεισθῆ.
- 22 πίνινε πλάγερ' ε ατί. Εδέ αὐ ι
βοδέκ8 βδίχ, εδέ 8πρ8 νγα ἐνγέ,ιτε
νδε γίτ τε Αβραάμιτ. Βδίχ εδέ ι
23 πάσ8ρι εδέ 8κάλ νδε βάρ. Εδέ
νδε χάδε ατιέ κ8 ἴστε νδε8 μ8-
νδίμε, νγρίτι σῦτ' ε τί, ε σέχ Α-
βραάμνε πρέι σε λάργ8, εδέ Λα-
24 ζάρινε νδε γίτ τ' ατί: εδέ αὐ θε-
ρίτι ε θά, Ο Ἄτε Αβραάμ, περδε-
λέ-με, εδέ δεργό Λαζάρινε, κ8 τε
νγύενε μάξεν' ε γί8τιτ τί νδ' 8ξε,
εδέ τε με φτόχνε γῆ8χενε: σεπσέ
25 πο μ8νδόνεμ νδε κετέ φλάκε. Πό
Αβραάμι θά, Ο διάλε, κ8ητόν8 σε
τί μόρε τε μίρατ' ε τ8α νδε ῆ-
τετ τένδε, εδέ Λαζάρι κε8τ8 μόρι
τε κεχίατε: εδέ τα8τί κύι πρέ-
26 χετε ε τί μ8νδόνε. Εδέ μδι γίθε
κετό, νδε8ρμέστ νέσ ε ῆ88 ἔ8τε
νγ8λ8ρε νῆ γρόπε ε μάδε, κ8 τε
μος μ8ντῆν' ατά κ8 δ8αν8 τε
8κόνενε σε κετέμμι νδε8 ῆ8, α8
ατά κ8 δ8αν8 τε 8κόνενε σε α-
27 νδέμμι νδε8 νε. Εδέ αὐ θά, Τ8
λ8τεμ πρᾶ, ο ἄτε, τε νδε8ργόντ8
28 ατέ νδε 8τεπίτ τε τ'ἰμ-έτ: σεπσέ
κάμ. πέσε βελέξερ8: κ8 τ' 8 ρεφένε
ατύρε, τε μος βίνεν' εδέ ατά νδε
29 κετέ βέντ τε μ8νδίμιτ. Αβραάμι ι
θότε, Κάνε Μοϊσίνε εδέ προφίτετε,
30 λετ' 8 νδιγόνεν' ατύρε. Εδέ αὐ
θά, Ἰό, ο ἄτε Αβραάμ: πό νδε
βάφτε νδονέ νγα τε βδέκ8ριτε τεκ
31 ατά, δοτε πενδόνενε. Εδέ αὐ ι θά,
Νδε κόφτε σε ν8κε νδιγόνενε Μοϊ-
σίνε εδέ προφίτετε, α8 νδε 8νγάλτε
νδονέ νγα τε βδέκ8ριτε, σ' κάνε
περ τε ζένε βέσε.

Κεφ. ιζ'.

1 ΕΙΠΕ δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, Ἀδύ-
νατον εἶναι νὰ μὴ ἔλθωσι τὰ σκαν-
δαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς ἐκεῖνον, διὰ τοῦ
2 ὁποίου ἔρχονται. Συμφέρει εἰς αὐτὸν
νὰ κρεμασθῆ περὶ τὸν τράχηλον αὐ-
τοῦ μύλου πέτρα, καὶ νὰ ριφθῆ εἰς
τὴν θάλασσαν, παρά νὰ σκανδαλίση
3 ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. Προσέχετε
εἰς ἑαυτοὺς. Ἐὰν δὲ ὁ ἀδελφὸς σου
ἀμαρτήσῃ εἰς σέ, ἐπίπληξον αὐτόν·
καὶ ἐὰν μετανοήσῃ συγχώρησον αὐτόν.
4 Καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτή-
σῃ εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας
ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ, λέγων, Μετανοῶ,
5 θέλεις συγχωρήσει αὐτόν. Καὶ εἶπον
οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Κύριον, Αὕξη-
6 σον εἰς ἡμᾶς τὴν πίστιν. Ὁ δὲ Κύριος
εἶπεν, Ἐὰν εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον
σινάπεως, ἠθέλετε εἰπῆ εἰς τὴν συκά-
μινον ταύτην, Ἐκριζώθητι, καὶ φυ-
τεύθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἤθελε
7 σᾶς ὑπακούσει. Τίς δὲ ἀπὸ ἐσᾶς ἔχων
δοῦλον ἀροτριῶντα, ἢ ποιμαίνοντα,
θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, εὐθύς ἀφοῦ
ἔλθῃ ἐκ τοῦ ἀγροῦ, Ὑπαγε κάθισον
8 νὰ φάγῃς; Καὶ δὲν θέλει εἰπεῖ πρὸς
αὐτόν, Ἐτοιμάσον τί νὰ δειπνήσω,
καὶ περιζωσθεὶς ὑπηρετεῖ με, ἕωσοῦ
φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα θέλεις
9 φάγῃ καὶ πίῃ σύ; Μήπως γνωρίζει
χάριν εἰς τὸν δοῦλον ἐκεῖνον, διότι
ἔκαμε τὰ διαταχθέντα εἰς αὐτόν; Δὲν
10 μοὶ φαίνεται. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν
κάμητε πάντα τὰ διαταχθέντα εἰς
ἐσᾶς, λέγετε, Ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοι εἴ-
μεθα· ἐπειδὴ ἐκάμαμεν ὅ,τι ἐχρεω-
στοῦμεν νὰ κάμωμεν.

11 Καὶ ὅτε αὐτὸς ἐπορεύετο εἰς τὴν
Ἱερουσαλήμ, διέβαινε διὰ μέσου τῆς
12 Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. Καὶ ἐνῶ

Κρεῖ 17.

1 Εδέ 8 θά νδσένεσσετ, Σ' κᾶ σε
σί τε μος βίνενε σκανδαλίτε: πό
2 μίερ αὐ κῆ βίνενε πρέι ατί! Με
μίρε ἔστε περ ατέ τ' ι θάρετε νῆ
γδρ μδλίρι νδε κάφε τε τί, εδέ τε
χίδετε νδε δέτ, σε τε σκανδα-
λίσνε νῆ νγα κετά τε βέγγλιτε.
3 Κίνι κηjdές βέτεχεσε τσαι. Εδέ νδε
τε βῆφτε φάj υτ-βελα, κερτῶje: εδέ
4 νδε σπενδῶφτε, φάλ-ια. Εδέ νδε
τε βῆφτε φάj ὄτάτε χῆρε νδε δί-
τετ εδέ τε κεθένετε ὄτάτε χῆρε νδε
δίτετ, ε τε θότε, Πενδόνεμ, τ' ι α
5 φάλτῶ. Εδέ αποστόjτ' ι θάνε, Ζό-
6 τιτ, Στό-να βέσενε. Εδέ Ζότι θά,
Τε κίσιτε βέσε σα νῆ κόκε σινάπι,
δοτ' ι θόσιτε κετῖ δρδριτ μάνιτ,
Σκδλ8 σε κετέjμι, εδέ μδίλ8 νδε δέτ,
7 εδέ δοτ' 8 ναιγόντε j8βε. Εδέ τσίλι
πρέι j8ῶ τε κέτε νῆ σερβετδαρ
κῆ λερόν, α ρσαν δέντε, δοτ' ι
θότε περνῆχῆρε, κερ κεθένετε νγα
8 ἀρα, Σκό ε ρί τε χᾶῶ; Από ν8κε
δοτ' ι θότε, Βέν γατί τῶ' τε χᾶ
περ δάρκε, εδέ περβί8ε σερδέ-με,
γερσᾶ τε χᾶ ε τε πί, εδέ παστᾶι
9 δοτε χᾶῶ ε δοτε πί8 τί; Μος ια
δί περ νδέρ ατί σερβετόριτ, σεπσέ
βῆρι ατό κῆ ε πάτ σρδερδαρῆ;
10 Ν8κε με δῆκετε. Κεῖτ8 εδέ j8,
κερ τε βῆνι γίθ' ατό κῆ 8 κᾶνε
σρδερδαρῆ j8βε, θόνι, Σε jέμι σερ-
βετόρε τε παβεjύερε: σεπσέ βῆμ
ατέ κῆ δῆχῆι τε βῆνιμ.

11 Εδέ αὐ κερ πο βίντε νδε Jερ8-
σαλίμ, ὄκόντε περ μέσ Σαμαρίσε
12 ε Γαλιλέσε. Εδέ αὐ κερ πο χύντε

- εισήρχετο εἰς τινὰ κώμην, ἀπήντησαν αὐτὸν δέκα ἄνθρωποι λεπροί, οἵτινες
- 13 ἐστάθησαν μακρόθεν· καὶ αὐτοὶ ὑψώσαν φωνήν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα,
- 14 ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὑπάγετε καὶ δείξατε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἐνῶ ἐπορεύοντο
- 15 ἐκαθαρίσθησαν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰατρεύθη ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς
- 16 μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ἔπεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρείτης. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Δὲν ἐκαθαρίσθησαν οἱ δέκα; οἱ δὲ
- 17 ἐννέα ποῦ εἶναι; Δὲν εὐρέθησαν ἄλλοι νὰ ὑποστρέψωσι διὰ νὰ δοξάσωσι τὸν
- 18 Θεόν, εἰμὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκωθείς ὑπάγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν.
- 20 Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς καὶ εἶπε, Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὕτως,
- 21 ὥστε νὰ παρατηρῆται· οὐδὲ θέλουσιν εἰπεῖν, Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· διότι ἰδοὺ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ὑμῶν.
- 22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Θέλουσιν ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅτε θέλετε ἐπιθυμήσει νὰ ἴδῃτε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δὲν θέλετε
- 23 ἰδεῖν. Καὶ θέλουσι σᾶς εἰπεῖν, Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ὑπάγετε, μηδ' ἀκολουθήσητε. Διότι ὡς ἡ ἀστραπή ἢ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν λάμπει εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
- 25 θρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. Πρῶτον ὁμῶς πρέπει αὐτὸς νὰ πάθῃ πολλά, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς
- 26 ταύτης. Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς
- 13 νδξ νξ φσάτ, περπόκνε με ατέ διετε δβρα τε κρομόσρε, τε τσίλετε κεν-
- 13 δρβανε περ σε λάργ8: εδέ ατά νγρίτνε ζενε, τ8κε θένε, Γι88 μιέσ-
- 14 τρε, περαελέ-να. Εδέ αύ κ8ρ πά, 8 θά ατύρε, Σκόνι ε δεφτένι βέτε-χενε τ8αἱ τε πρίφτριτε. Εδέ ατά
- 15 τ8κε βάτ8ρε 8κερδανε. Εδέ νξ νγα ατά κ8ρ πᾶ σε 88ερδᾶ 8κεθύε τ8κε λαβδ8ρδᾶρε Περενδίνε με ζε
- 16 τε μάθ. Εδέ ρᾶ περμβύς νδερ κέμ-βετ τ' ατί, ε ι 8φᾶλ νδέρσε: εδέ
- 17 αύ ἴστε Σαμαρίτ. Εδέ Γι88ἱ 8περ-γέκ ε θά, Α ν8κ' 8κερδανε τε διε-τετε; πό τε νέντετε κ8 јάνε; Ν8κ' 8γέντνε τε τιέρε τε κεθένενε τ' ι
- 18 άπενε λαβδἱ Περενδίσε, βέτ8 κύτ
- 19 ι χ8αји; Εδέ ι θά, Νγρέ8 ε 8κό: βέσα јότε τε 8πετόι.
- 20 Εδέ κ8ρ 8πύετ νγα Φαρισέντε, κ8ρ βιέν μδερετερί' ε Περενδίσε, 8περγέκ ατύρε ε θά, Μδερετερί' ε Περενδίσε ν8κε βιέν με τε βένε ρε:
- 21 ας σ'κάνε περ τε θένε, Νά κ8 ε8τε κετ8, α, Νά κ8 ε8τε ατιέ: σεπσέ νά μδερετερί' ε Περενδίσε τεκ ε8τε νδξ μέστ τ8αἱ.
- 22 Εδέ αύ 8 θά νδσένεσεν, Δοτε βίνενε δίτ, κ8 δοτε δε8ερόνι τε σίχνι νξ νγα ατό δίτ' ε τε Βίριτ νερίστ:
- 23 εδέ ν8κε δοτ' ε σίχνι. Εδέ δοτ' 8 θόνε ј8βε, Νά κ8 ε8τε κετ8, α, Νά κ8 ε8τ' ατιέ: μος έτ8ени, ας μος
- 24 βίνι πας. Σεπσέ ποσί βετετίμα κ8 βετετίν πρέι νξ άνεσε κιέλιτ μδ8 τιάτρεν' άνε τε κιέλιτ, κε8т8 δοτε јέτε εδέ ι Βίρ ι νερίστ νδξ δίτετ
- 25 τε τί. Πό περπάρα αύ δ8χετε τε πεσόνε 88μ8, εδέ τε μος πελκέ-
- 26 νετε πρέι κετἱ δρέζι. Εδέ σικδνδρε

ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Γίου τοῦ ἀν-
27 θρώπου· ἔτρωγον, ἔπινον, ἐνύμφεον,
ἐνυμφεύοντο μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν
ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ
ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν
28 ἅπαντας. Ὅμοίως καὶ καθὼς ἔγεινεν
ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λῶτ· ἔτρωγον,
ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον,
29 ἠκοδόμουν· καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐξῆλ-
θεν ὁ Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ
καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν
30 ἅπαντας· ὡσαύτως θέλει εἶσθαι καθ'
ἣν ἡμέραν ὁ Γίος τοῦ ἀνθρώπου θέ-
31 λει φανερωθῆ. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡ-
μέραν ὅστις εὐρεθῆ ἐπὶ τοῦ δώματος,
καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἄς
μὴ καταβῆ νὰ λάβῃ αὐτά· καὶ ὅστις
ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ
32 εἰς τὰ ὀπίσω. Ἐνθυμεῖσθε τὴν γυναῖ-
33 κα τοῦ Λῶτ. Ὅστις ζητήσῃ νὰ σώσῃ
τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐ-
τὴν· καὶ ὅστις ἀπολέσει αὐτήν, θέλει
34 διαφυλάξει αὐτήν. Σᾶς λέγω, Ἐν τῇ
νυκτὶ ἐκείνῃ θέλουσιν εἶσθαι δύο ἐπὶ
μιας κλίνης· ὁ εἷς παραλαμβάνεται
35 καὶ ὁ ἄλλος ἀφίεται. Δύο γυναῖκες
θέλουσιν ἀλέθει ὁμοῦ· ἡ μία παραλαμ-
36 βάνεται, καὶ ἡ ἄλλη ἀφίεται. Δύο
θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁ εἷς
παραλαμβάνεται καὶ ὁ ἄλλος ἀφίεται.
37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς αὐ-
τὸν, Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτοὺς, Ὅπου εἶναι τὸ σῶμα, ἐκεῖ
θέλουσι συναχθῆ οἱ ἄετοί.

Κεφ. ιη'.

1 ΕΛΕΓΕ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐ-
τοὺς περὶ τοῦ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ
προσεύχωνται, καὶ νὰ μὴ ἀποκάμνωσι,
2 λέγων,

8δξ νδε δίτ τε Νόεσε, κεστὲ δοτε
jét' edé νδε δίτ τε Βίριτ νερίστ:
27 χάνιν' ε πίνιν' ε μαρτόνιν' ε μαρ-
τόνεσινε γερ μβ' ατέ δίτε, κε χύρι
Νόεja νδ' ἀρκετ: edé έρδι περμδύ-
28 τεja, edé πρίσι τε γίθηε. Κεστὲ σι-
κδνδρε 8δξ edé νδε δίτ τε Λότιτ:
χάνιν' ε πίνιν' ε δλίνιν' ε σίσινιν' ε
29 μβίλνιν' ε νδερτόνινε ὄτεπί: edé
κε μβ' ατέ δίτε κε δόλι Λότι νγα
Σοδόμα, ρᾶ σί ζιάρ, ε σκδφδρι νγα
30 κίέλι, edé πρίσι τε γίθηε: ποσί κετό
δοτε jét' ατέ δίτε, κερ δοτε τσφά-
31 κετ' ι Βίρι νερίστ. Νδ' ατέ δίτε
κδσ τε γένδετε μβι δόμετ, edé
ένετ' ε ατί βρένδα νδε ὄτεπίτ,
λετε μος σδρέσε τ' ι νγρέρε: κεστὲ
edé αὐ κε τε jέτε νδ' ἀρε, λετε μος
32 κεθένετε πράπε. Βίνι νδερ μέντ
33 γρδαν' ε Λότιτ. Αὐ κε δδ τε ὄπε-
τόνε jέτεν' ε τί, dot' ε χδμπνε:
edé αὐ κε τ' ε χδμπνε, dot' ε
34 ρδανε. Πό 8 θέμ jδβε, Νδ' ατέ
νάτε δοτε jένε δύ βέτε μβε νε
στράτ: νερι δοτε μέρετε ε τιάτρι
35 δοτε λίχετε. Δῶ γρᾶ δοτε jένε
τσκε δλδρε βάσκε: νερα δοτε μέ-
36 ρετε, ε τιάτρα δοτε λίχετε. Δῶ
βέτε δοτε jένε νδ' ἀρε: νερι δοτε
μέρετε ε διάτρι δοτε λίχετε.
37 Edé ατά 8περγένε ε ι θόνε, Κδ,
ο Ζότ; Edé αὐ 8 θά ατύρε, Κδ
έστε τρέπι, ατιέ δοτε μβελίδενε
σχιπόνατε.

Κρεῖ 18.

1 Ὁ θόσπε ατύρε edé νε παραβολί,
σε δδχετε τε φάλνε περχέρε, edé
2 τε μος λόδενε, τσκε θένε,

- Κριτής τις ἦτο ἐν τινι πόλει, ὅστις τὸν Θεὸν δὲν ἐφοβεῖτο, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπετο. Ἦτο δὲ χήρα τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Καὶ μέχρι τινὸς δὲν ἠθέλησε· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπε καθ' ἑαυτὸν, Ἄν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβῶμαι, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπωμαι, τούλάχιστον ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ ἡ χήρα αὕτη, ἃς ἐκδικήσω αὐτήν, διὰ νὰ μὴ ἔρχηται πάντοτε νὰ με βασανίζῃ.
- Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος. Ἀκούσατε τί λέγει ὁ ἄδικος κριτής· ὁ δὲ Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βρωόντων πρὸς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτούς; Σᾶς λέγω, ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ταχέως. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἔλθῃ ἄρα γε θέλει εὐρεῖ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;
- Εἶπε δὲ πρὸς τινας, τοὺς θαρρόυντας εἰς ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ καταφρονοῦντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην.
- Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς προσήρχετο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα, Εὐχαριστῶ σοι, Θεέ, ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώνης. Νηστεύω δις τῆς ἑβδομάδος, ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἰστάμενος δὲν ἠθέλησε οὐδὲ τοὺς ὀφθαλ-

- ἴστε νῆ γυκάτες νδε νῆ κυτέτ, κῆ σ' ι κίστε φρίκε Περενάισε, εδέ σ' κίστε τῆρπ νγα νερί. Ἰστε εδέ νῆ ε βέ νδ' ατέ κυτέτ: εδέ βίντε τεκ αύ, τσκε θένε, βέ-με γύκνε κῆ κάμ με κσνδρεγύκνεσινε. Εδέ αύ περ ὄσμε κόγῆ νσκε δόντε: πό παστᾶί θά με βέτεχε, Πό εδέ νδε κόφτε σε σ' ι κάμ φρίκε Περενάισε, εδέ σ' κάμ τῆρπ νγα νερί, πάκ σε πάκ8 σεπσέ αἰό γρδαχα ε βέ με ρενδόν, λ'ετ' ια βέν γύκνε κῆ τε μος βίνε περχέρε ε τε με τσᾶῖε κρύετε.
- Εδέ Ζότι θά, Ναιγόνι τῶ' θότε γυκάτες' ι πά8δε. Πό Περενάια νσκε δοτε βένε γύκν' ε τε σγέδρεβετ τί, κῆ θερέσενε τεκ αύ νάτ' ε αίτε, νδονεσε βέν ζέμερεν' ε γέρε περ ατά; Πο 8 θέμ. ἰ8βε, σε δοτ' 8 βένε γύκνε ατύρε περ σε σπέιτι. Πό κ8ρ τε βίνε ι Βίρι νερίστ βάλε δοτ' ε γένε βέσενε μβι δέτ;
- Εδέ 8 θά εδέ κετέ παραβολί ατύρε κῆ ὄπερένινε μβε βέτεχεν' ε τύρε, σε ἰάνε τε ἀρέιτε, εδέ ν8κ' ι ζῖνε περ γῆ τε τιέρετε.
- Δυ νέρες χίπνε νδε χιερόρετ κῆ τε φάλεσινε: νέρι ἴστε Φαρισέ ε τιάτρι κ8μερχᾶρ. Φαρισέ8 νδένι ε φάλει νδερ βέτεχε τε τί, τσκε θένε κετό φιάλε: Ο Περενάι, τε φάλεμ νδέρσε, σε νσκε ἰάμ ποσί νέρεζιτ' ε τιέρε, ρεμδένε8, τε πα8δε, κ8ρβᾶρε, α εδέ ποσί κύι κ8μερχᾶρ. Αἰγερὸν αὐ χέρε νδε ἰάβετ, ἀπ τε δίετενε νγα γίθε σᾶ κάμ. Εδέ κ8μερχᾶρι ἴστε νδέν8ρε πρέι σε λάργ8 ε νσκε δόντε α8

- μοὺς νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.
- 14 Σᾶς λέγω, Κατέβη οὗτος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δεδικαιωμένος μᾶλλον παρὰ ἐκεῖνος· διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῆ, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῆ.
- 15 Ἐφερον δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ βρέφη, διὰ νὰ ἐγγίξῃ αὐτά· ἰδόντες δὲ οἱ
- 16 μαθηταί, ἐπέπληξαν αὐτούς. Ὁ Ἰησοῦς ὁμως προσκαλέσας αὐτά, εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχονται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζητε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ
- 17 Θεοῦ. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῆ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν.
- 18 Καὶ ἄρχων τις ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον;
- 19 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὶ
- 20 εἰς ὁ Θεός. Τὰς ἐντολάς ἐξεύρεις, Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν
- 21 πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ
- 22 νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐτι ἔν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ
- 23 ἕλθε, ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔγεινε περίλυπος· διότι ἦτο πλούσιος σφόδρα.
- 24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε, Πῶς δυσκόλως θέ-
- σῦτε τε νηρίῳ περιπίετε νὰε κίελ, πό ρίχτε κραχερόριν' ε τί, τρεκε θένε, Ο Περενδί, νὰεῖ μῆα φαῖ-
14 τόρινε. Πό 8 θέμ. ἵββε, Σε κύι 8κε-
θύε νὰε ὄτεπί τε τί, με ι ἀρείτε
σε αὐ: σεπσέ κ8σάό κε νηρέ λάρτ
βέτεχεν' ε τί, δοτε περδνγέτε, εδέ
αὐ κε περδνγ βέτεχεν' ε τί, δοτε
νηρίχτε λάρτ.
- 15 Εδέ ι πρδνε εδέ φόσνετε, κε τ' ι
ζίντε με δόρε: Εδέ νὰσένεσιτε κ8ρ
- 16 πάνε, ι κερτδανε. Πό Ἰισδῖ σι ι
θερίτι περάνε θά, Λίρι τδδνατ' ε
βέγελε τε βίνενε τεκ δνε, εδέ μος
ι νάάλνι: σεπσέ τε κετίλεβε ἔστε
- 17 μδερετερί' ε Περενάισε. Βερτέτ πο
8 θέμ ἵββε, σε Αὐ κε τε μος πρέσε
μδερετερίν' ε Περενάισε ποσί νέ
τδδν τε βόγελε ν8κε δοτε χύνε
νδ' ατέ.
- 18 Εδέ νέ ι πάρε ε πύετι, τρεκε θένε,
Μεσόνεσ ι μίρε, τδ' τε βέν κε τε
- 19 τρασεγόν ἵτέν' ε πασόσ8ρε; Εδέ
Ἰισδῖ ι θά, Τδ' με θάα ι μίρε;
ασνέ ν8κ' ἔστ' ι μίρε, περβέτδ νέ
- 20 Περενάιε. Ι δῖ ποροσίτε, Μος κ8ρ-
βερόντδ: Μος βράτδ: Μος βιέθτδ:
Μος ἀπτδ μαρτιρί τε ρέμε: Νδε-
21 ρό τετ-ἄτ ε τετ-έμε. Εδέ αὐ
θά, Τε γίθα κετό ι κάμ ρθαίτ8ρε
- 22 κε μδε τε ρίτ τ' ἵμ. Εδέ Ἰισδῖ
κ8ρ ναιγδῖ κετό ι θά, Εδέ νέ πδνε
τε μδέτετε: σίτ γίθε τδ' κέ, εδέ
ι νδᾶῖ νὰεπερ τε βοδέγίτ, εδέ δο-
τε κέσ θεσᾶρ νὰε κίελ: εδέ έῖα,
23 ε νγίτ-μ8 πράπα. Πό αὐ κ8ρ ναι-
γδῖ κετό 8χιδερδᾶ: σεπσέ ἴστε φόρτ
ι πάσ8ρε.
- 24 Εδέ Ἰισδῖ κ8ρ πᾶ σε 8χιδερδᾶ,
θά, Σᾶ με τε βεστίρε δοτε χύνενε

λουσιν εισέλθει εις την βασιλείαν του
 25 Θεου οι έχοντες τα χρήματα· διότι
 εύκολώτερον είναι να περάση κάμηλος
 δια τρύπης βελόνης, παρά πλούσιος να
 εισέλθῃ εις την βασιλείαν του Θεου.
 26 Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύ-
 27 νάται να σωθῆ; Ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύ-
 νατα παρά ἀνθρώποις εἶναι δυνατὰ
 παρά τῷ Θεῷ.
 28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀ-
 φήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσα-
 29 μεν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς
 σὰς λέγω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις
 ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφούς,
 ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βα-
 30 σιλείας τοῦ Θεοῦ, ὅστις δὲν θέλει ἀ-
 πολαύσει πολλαπλάσια ἐν τῷ καιρῷ
 τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι
 ζωὴν αἰώνιον.
 31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπε
 πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς
 Ἱεροσόλυμα, καὶ θέλουσιν ἐκτελεσθῆ
 πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προ-
 φητῶν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου·
 32 διότι θέλει παραδοθῆ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ
 θέλει ἐμπαιχθῆ, καὶ ὑβρισθῆ καὶ ἐμ-
 33 πτυσθῆ. Καὶ μαστιγώσαντες θέλουσι
 θανατώσει αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέ-
 34 ρα θέλει ἀναστηθῆ. Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐν-
 νόησαν οὐδὲν ἐκ τούτων· καὶ ἦτο ὁ
 λόγος οὗτος κεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν,
 καὶ δὲν ἐνόουν τὰ λεγόμενα.
 35 Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱερι-
 χῶ, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρά τὴν
 36 ὁδὸν ζητῶν. Ἀκούσας δὲ ὄχλον δια-
 37 βαίνοντα, ἠρώτα τί εἶναι τοῦτο; Ἀ-

νάε μβερετερίτ τε Περενάισε ατά
 25 κε κάνε άσπερτε: σεπσέ με κολάϊ
 ἔσττε τε χύνε καμίλα ναεπερ βρίμετ
 τε γυλπέρεσε, σε ι πάσθρι τε χύνε
 26 ναε μβερετερίτ τε Περενάισε. Εδέ
 ατά κε ναίγθανε, θάνε, Ε κσθ
 27 μόντ τε σπετόνε; Εδέ αὐ θά, από
 πόνε κε σ' μόντ τε δένενε πρέι νέ-
 ρεζις, μόντ τε δένενε πρέι Περεν-
 αίσε.
 28 Εδέ Πιέτρι θά, Νά νέβε τε λάμ
 29 τε γίθα, εδέ τε έρθμε παс. Εδέ αὐ
 8 θά ατύρε, Με τε βερτέτε πο 8
 θέμ j8βε, σε N8κ' ἔσττε ναονέ κε
 λά στεπί α περίντ, α βελέζερε, α
 γρ8α, α djém περ πόνετ τε μβερε-
 30 τερίσε Περενάισε, κε τε μος τρα-
 σεγόνε περ νέ σ8με ναε κετέ
 κόχε, εδέ ναε jέτετ κε βιέν, jέτε
 τε πασόσθρε.
 31 Παστάϊ αὐ μόρι μβε-ν'-άνε τε
 αυ-μβε-δίετετε, ε 8 θά ατύρε, Νά
 τε πο χίπεϊμε ναε Јερ8σαλίμ, εδέ
 γίθε σα jάνε σκρ8αρε με άνε τε
 προφίτεβετ περ τε Βίριν' ε νερίστ
 32 δοτε μβαρόνενε: σεπσέ δοτ' έπετε
 ναεr α8αρ τε κόμβεβετ, ε δοτε
 περκέσете, ε δοτε σάχете, ε δοτε
 33 π8τύχете ναεr сṰ. Εδέ си та
 φρ8σκ8λόνενε δοτ' ε βράσене, εδέ
 34 τε τρέτενε δίτε δοτε νγάλετε. Πό
 ατά ν8κε μ8αρνε βέσ ασνέ νγα
 κετό φιάλε: εδέ κεjό φιάλε ίστε
 φσέχ8ρε νγα ατά, εδέ ν8κε μέρινε
 βέσ από κε 8 θ8χεσιν' ατύρε.
 35 Εδέ αὐ κ8ρ 8αφερ8α ναε Јεριχό,
 νέ ι βέρβερε πο ρίντε περάνε 8δεσε
 36 τ8κε λύπ8ρε. Εδέ κ8ρ ναίγ8οι γέ-
 ναεjενε τ8κε σκ8αρε, πύεστε τ8' ἔσττε
 37 κεjό; Εδέ ι αεφτύενε σε πο σκόν

πήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτόν, ὅτι Ἰησοῦς
 38 ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει. Καὶ ἐφώνησε,
 λέγων, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Δαβίδ, ἐλέησόν
 39 με. Καὶ οἱ προπορευόμενοι ἐπέπλητ-
 τον αὐτόν διὰ τὸ σιωπήσῃ· ἀλλ' αὐ-
 τὸς πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ τοῦ
 Δαβίδ, ἐλέησόν με.
 40 Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, προσέταξε νὰ
 φερθῇ πρὸς αὐτόν· καὶ ἀφοῦ ἐπλησία-
 41 σεν, ἠρώτησεν αὐτόν, λέγων, Τί θέ-
 λεις νὰ σοὶ κάμω; Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε,
 42 νὰ ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς
 αὐτόν, Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σε
 43 ἔσωσε. Καὶ παρευθὺς ἀνέβλεψε, καὶ
 ἠκολούθει αὐτόν δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ
 πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἤνευσε τὸν Θεόν.

Κεφ. 19.

1 ΚΑΙ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ.
 2 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος
 Ζακχαῖος, ὅστις ἦτο ἀρχιτελώνης, καὶ
 3 οὗτος ἦτο πλούσιος· καὶ ἐζήτηε νὰ ἴδῃ
 τὸν Ἰησοῦν τίς εἶναι· καὶ δὲν ἠδύνα-
 το διὰ τὸν ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς
 4 τὸ ἀνάστημα. Καὶ δραμῶν ἐμπρὸς,
 ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐ-
 τόν, ἐπειδὴ δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἔμελ-
 5 λε νὰ περάσῃ. Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν
 τόπον ὁ Ἰησοῦς ἀναβλέψας εἶδεν αὐ-
 τόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε,
 κατάβα ταχέως· διότι σήμερον πρέπει
 6 νὰ μείνω ἐν τῷ οἴκῳ σου. Καὶ κατέ-
 βη ταχέως, καὶ ὑπεδέχθη αὐτόν μετὰ
 χαρᾶς.
 7 Καὶ ἰδόντες ἅπαντες ἐγόγγυζον λέ-
 γοντες, Ὅτι εἰς ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον
 εἰσῆλθε νὰ καταλύσῃ.

38 ἄκον Γισῶ Ναζορέασι. Εδέ αὐ θίρι,
 τσχε θένε, Γισῶ Βίρ' ἰ Δαβίδιτ,
 39 περδελέ-με. Εδέ ατά χε ἄκονινε
 περπάρα ε χερτόνινε χε τε π8-
 σόνε: πό αὐ ἄ8με με τέπερε
 θερίστε, Βίρ' ἰ Δαβίδιτ, περδελέ-με.
 40 Εδέ Γισῶι χενδρῶι, εδέ σρδερῶι
 τ' ε δίινε τεκ αὐ: εδέ αὐ σι 8α-
 41 φερῶα ε πύετι, τσχε θένε, Τῶ' δό
 τε τε βέν; Εδέ αὐ ἰ θά, Ζότ, τε
 42 χάπ σῦτ' ε τε σόχ. Εδέ Γισῶι ἰ
 θά, Χάπ σῦτε ε σίχ: βέσα jότε
 43 τε σπετῶι. Εδέ σακαχεχέρασ χάπι
 σῦτ ε πᾶ, εδέ ἰ βίντε πράπα τσχε
 λαδσρῶαρε Περινδίνε: εδέ γίθε
 λαῶζι κ8ρ πᾶ, ἰ δά λαδῶι Περι-
 δίσε.

Κρεί 19.

1 Εδέ αὐ χύρι ε ἄκοντε νδεπερ
 Ἰεριχό.
 2 Εδέ νὰ νέ νερί χε κῆχέι Ζακ-
 χέ, ἰ τσίλι ἰῶτε ἰ παρ' ἰ κ8μερ-
 χάρεβετ, εδέ κύι ἰῶτε ἰ πάσ8ρε:
 3 εδέ κερκόντε τε σίχτε Γισῶνε τσίλι
 ἔῶτε: πό σ' μόντε νγα γένδεja,
 σεπσέ ἰῶτε ἰ βόγελε νδε στάτ.
 4 Εδέ νδσιτῶι περπάρα ε χίπι μδε
 νέ αρῶ μάνι, χε τ' ε σίχτε, σε-
 πσέ κίῶτε περ τε σκῶαρε νδεπερ
 5 ατέ 8δε. Εδέ Γισῶι κ8ρ ἐρδι νδε
 ατέ βέντ, νγρίτι σῦτε ε πᾶ ατέ,
 εδέ ἰ θά, Ζακχέ σβρίτ σπέιτ: σε-
 πσέ σότ δῶχτετε τε μβέσ 8νε νδε
 6 στεπίτ τένδε. Εδέ αὐ σβρίτι σπέιτ,
 εδέ ε πρίτι με γεζίμ.
 7 Εδέ τε γίθε κ8ρ πάνε μ8ρμδρί-
 σινε τσχε θένε, Σε χύρι τε ρίε τε
 νέ νερί φαϊτῶα.

- 8 Σταθείς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ἐὰν ἐσυκοφάντησά τινα
- 9 εἰς τι ἀποδίδω τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, "Οτι σήμερον ἔγεινε σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ
- 10 εἶναι. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.
- 11 Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἤκουον ταῦτα προσθέσας εἶπε παραβολὴν, διότι ἦτο πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔ-
- 12 μελλεν εὐθὺς νὰ φανῇ. Εἶπε λοιπὸν, "Ἀνθρωπὸς τις εὐγενὴς ὑπῆγεν εἰς χώραν μακρὰν, διὰ νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὸν βασιλείαν, καὶ νὰ ὑποστρέψῃ.
- 13 Καὶ καλέσας δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δέκα μνᾶς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πραγματευθήτε ἕωσοῦ
- 14 ἔλθω. Οἱ συμπολίται αὐτοῦ ὅμως ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν κατόπιν αὐτοῦ πρέσβεις, λέγοντες, Δὲν θέλομεν τοῦτον νὰ βασιλεύσῃ ἐφ' ἡμᾶς.
- 15 Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψε λαβὼν τὴν βασιλείαν, εἶπε νὰ προσκληθῶσι πρὸς αὐτὸν οἱ δούλοι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωκε τὸ ἀργύριον, διὰ νὰ μάθῃ τί
- 16 ἐκέρδησεν ἕκαστος. Καὶ ἦλθεν ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐκέρ-
- 17 δησε δέκα μνᾶς. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εὖγε, ἀγαθὲ δουλε· ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφάνης πιστὸς, ἔχε ἐ-
- 18 ξουσίαν ἐπάνω δέκα πόλεων. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ
- 19 σου ἔκαμε πέντε μνᾶς. Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοῦτον, Καὶ σὺ γενοῦ ἐξουσιαστῆς
- 20 ἐπάνω πέντε πόλεων. Ἦλθε καὶ ἄλλος, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, τὴν ὁποίαν εἶχα πεφυλαγμένην ἐν
- 8 Ἐδὲ Ζακχαῖος κενδρῶι εἰ θά Ζό-
τιτ, Νά, ο Ζότ, γύσμεν' ε γέσε
σ' ἴμε τε πο σα ἀπ τε βοδέκβετ,
εδέ νδε ι πάτσα μάρε γε νδονέ
νερι8 με παχίρε, ι ἀπ περ νε κά-
9 τρε. Ἐδέ Γι8δι ι θά, Σε σότ 8δε
σπετίμ νδε κετέ σπεπί, σεπσέ εδέ
10 αὐ ἔστ' ι βίρ' ι Αβραάμιτ. Σεπσέ ι
Βίρ' ι νερι8τ ἐρδι τε κερκόνε ε τε
σπετόνε ατέ κε ἔστ' ι γ8μβ8ρε.
- 11 Ἐδέ ατά κ8ρ ναιγόνινε κετό, Γι8δι
στόι ε θά νε παραβολι, σεπσέ ἴστε
ἀφερ Ιερ8σαλίμιτ, εδέ ατά κ8ρτό-
νινε, σε αοτε ἀ8κετε περνέχέρε
12 μδερετερί' ε Περενάσιε. Θά πρᾶ,
Νέ νερι ι φίστιμ βάτε μδε νε
βέντ τε λάργε, περ τε μάρε νε
μδερετερί περ βέτεγεν' ε τί, πασταί
13 τε κεθένετε. Ἐδέ θίρι δίετε σερδε-
τόρετ' ε τί, ε 8 δά, δίετε μνᾶ, εδέ
8 θά, Π8νόνι κετό γερσά τε βίν.
- 14 Πό κυτετάρετ' ε ατί ε μερζίτινε,
εδέ αεργάνε λαϊμεσί, πας ατί,
τ8κε θένε, Σε ν8κε δάμε κετέ
15 τε μδερετερόνε μβι νέ. Ἐδέ σι
μόρι μδερετερίνε 8κεθύε πράπε,
ε θά τε θερίτενε τεκ αὐ ατά σερ-
δετόρετε κε 8 πάτ δένε αργένδινε,
περ τε μάρε βέσ τσ' κίστε φιτᾶρε
16 γίθε-σε-τσιίλι. Ἐδέ ἐρδι ι πάρι, τ8κε
θένε, Ζότ, μνάχ 8οτε φιτῶι δίετε
17 μνᾶ. Ἐδέ αὐ ι θά, Τε λ8μτε σερ-
δετόρ' ι μίρε: σε 8δέρε ι δεσᾶρε
νδε τε πάκενε, κί π8στέτ σίπρε
18 δίετε κυτέτεβε. Ἐρδι εδέ ι ἀντι,
τ8κε θένε Ζότ, μνάχα 8οτε βέρι
19 πέσε μνᾶ. Ι θά εδέ κετί, Ἐδέ τί
20 δέν8 ζότ σίπρε πέσε κυτέτεβε. Ἐρδι
εδέ τίετρι, τ8κε θένε, Ζότ, νά
μνάχα 8οτε, τε τσίλεν' ε πάτα

- 21 **μανδηλίφ**· διότι σὲ ἐφοβούμην· ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς· λαμβάνεις ὅ,τι δὲν κατέβαλες, καὶ θερίζεις ὅ,τι
- 22 δὲν ἔσπειρας. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐκ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνει, πονηρὸς δοῦλε· ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς, λαμβάνων ὅ,τι δὲν κατέβαλον, καὶ θερίζων ὅ,τι δὲν
- 23 ἔσπειρα. Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε ἐγὼ ἐλθὼν ἤθελον συνάξει αὐτὸ μετὰ
- 24 τοῦ τόκου; Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρестῶτας, Ἀφαιρέσατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰς
- 25 δέκα μνᾶς. (Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν,
- 26 **Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.**) Διότι σᾶς λέγω, ὅτι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῆ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅ,τι
- 27 ἔχη, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ. Πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους, οἵτινες δὲν με ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω ἐπ' αὐτούς, φέρετε ἐδῶ καὶ κατασφάζατε ἔμπροσθέν μου.
- 28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα προσεχώρει, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.
- 29 Καὶ ὡς ἐπλησίασεν εἰς Βηθθαγῆ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν
- 30 μαθητῶν αὐτοῦ, εἰπὼν, Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβαίνοντες θέλετε εὐρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισέ ποτε· λύσατε αὐτὸ καὶ
- 31 φέρετε. Καὶ ἐὰν τις σᾶς ἐρωτήσῃ, Διὰ τί λύετε αὐτό; οὕτω θέλετε εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει ἀνάγκην αὐτοῦ.
- 32 Ὑπῆγαν δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, καὶ
- 33 εὗρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς. Καὶ ἐνῶ ἔλυσον τὸ πωλᾶριον, εἶπον πρὸς αὐτούς οἱ κύριοι αὐτοῦ, Διὰ τί λύετε
- ρῥαῖτθρε μβε-ν'-άνε νδε νε ρίξε:
- 21 σεπσέ τε πάτα φρίξε: σε jε νερί ι στρενγθχε: μέρ ατέ ξε σ' κέ βένε, εδέ κόρ ατέ ξε σ' κέ μπιέλε.
- 22 Εδέ αύ ι θότε, Πρέι γόjεσε σάτε τε κάμ περ τε γυκθαρε, σερβετόρ' ι κέχ: τί ε δίjε, σε θνε jάμ νερί ι στρενγθχαρε εδέ μάρ ατέ ξε σ' κάμ βένε, εδέ κόρ ατέ ξε σ' κάμ
- 23 μπιέλε. Περσέ πρᾶ νθχε δέ αργέ-νδινε τ' ίμ νδε τρβδέζετ, ξε τα μέρναμ δάσχε με οζθρενε κθρ τε
- 24 βίναμ θνε; Ατεχέρε θ θά ατύρε ξε ρίνινε περπάρα, Μέρνι μνάνε πρέι ατί, εδέ ια ἐπνι ατί ξε κᾶ
- 25 δίετε μνάτε. (Εδέ ατά ι θάνε, Ζότ,
- 26 αύ κᾶ δίετε μνᾶ.) Σεπσέ πο θ θέμ jθβε, σε κθιδό ξε κᾶ δοτ' ι ἐπετε: εδέ πρέι ατί ξε σ' κᾶ, εδέ ατέ ξε
- 27 τε κέτε, δοτε μέρετε πρέι ατί. Πό ατά αρεμίχτ' ε μί ξε σ' με δέσνε τε μβερετερόν μβι ατά, θίρνι κετθ, εδέ θέρνι ατά περπάρα μέjε.
- 28 Εδέ σι θά κετό σκόντε περπάρα, τθχε χίπθρε νδε Jερσαλίμ.
- 29 Εδέ κθρ σαφερδα νδε Βιθθαγί εδέ νδε Βιθανί, νδάj μάλιτ ξε χjθχετε ι θλίνετ, δεργθι δύ θέτε νγα νδσένεσιτ' ε τί, ε θ θά ατύρε
- 30 Σκόνι νδε φσᾶτ τε περτέjμ: κθρ τε χύνι ατιέ δοτε γένι νε πθλίστ λίθθρε, ξε νθκ' ι κᾶ χίπθρε κθρε
- 31 νδονέ νερί: σγίδενι εδέ σίλενι. Εδέ νδε θ πύετε jθβε νδονέ, περσέ ε σγίθνι; κεστθ τ' ι θόνι, Σε Ζότι κᾶ νεβόjε περ ατέ.
- 32 Εδέ ατά ξε σαεργθανε σι σκθανε,
- 33 γέτνε σικθνάρε θ θά ατύρε. Εδέ ατά κθρ πο σγίδινε πθλίστινε, τε ζότθριτ' ε ατί θ θάνε ατύρε, Περσέ

- 34 τὸ πωλάριον; Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος
 35 ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ. Καὶ ἔφεραν αὐτὸ
 πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ῥίψαντες ἐπὶ τὸ
 πωλάριον τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐπεκά-
 36 θισαν τὸν Ἰησοῦν. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο
 ὑπέστρωνον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν
 ὁδόν.
 37 Καὶ ὅτε ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὴν
 κατάβασιν τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν,
 ἤρχισαν ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθη-
 τῶν χαίροντες νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν
 μεγαλοφώνως διὰ πάντα τὰ θαύματα,
 38 τὰ ὁποῖα εἶδον, λέγοντες, Εὐλογημέ-
 νος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι
 Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῶ καὶ δόξα ἐν
 ὑψίστοις.
 39 Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ
 ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε,
 40 ἐπίπληξον τοὺς μαθητὰς σου. Καὶ ἀ-
 ποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σὰς λέ-
 γω, ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν οἱ λίθοι
 θέλουσι φωνάζει.
 41 Καὶ ὅτε ἐπλησίασεν, ἰδὼν τὴν πό-
 42 λιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτὴν λέγων, Εἴθε
 νὰ ἐγνώριζες καὶ σὺ τοῦλάχιστον ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην
 σου ἀποβλέποντα· ἀλλὰ τώρα ἐκρύφθη-
 43 σαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου· διότι θέ-
 λουσιν ἔλθει ἡμέραι πρὸς σέ, καὶ οἱ
 ἐχθροὶ σου θέλουσι κάμει χαράκωμα
 περὶ σέ, καὶ θέλουσι σέ περικυκλώσει,
 καὶ θέλουσι σέ στενοχωρήσει παντα-
 44 χόθεν· καὶ θέλουσι κατεδαφίσει σέ
 καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ δὲν θέ-
 λουσιν ἀφήσει ἐν σοί λίθον ἐπὶ λίθον·
 διότι δὲν ἐγνώρισας τὸν καιρὸν τῆς
 ἐπισκέψεώς σου.
 45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν ἤρχισε
 νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῶ
 34 σγίθνι πσλίστινε; Εδέ ατά θάνε,
 35 Ζότι κᾶ νεβόξε περ ατέ. Εδέ ε
 πρὸνε τε Jισδί. Εδέ σι χόδε ρό-
 βατ' ε τύρε μβι πσλίστινε, χίπνε
 36 Jισδνε μβ' ατέ. Εδέ αύ κερ πο
 σκόντε γένδεja στρώνινε ρόβατ' ε τύ-
 ρε μβ' ὄδε.
 37 Εδέ αύ κερ σαφερδα ταστί μβε
 τε σβρίττριπ τε μάλιτ θλίνετ, γίθε
 σδμίτσα ε νασένεσσετ ζδνε τε γε-
 ζόνεσινε ε τε λαβδρόνινε Περεν-
 δίνε με ζε τε μάθ περ γίθ' ατό
 38 τσδδί κε πάνε, τσκε θένε I δεκδα-
 ρε κόφτε μδερέτι κε βιέν μβε έμερε
 τε Ζότιτ: πακτίμ νδε χιέλ, εδέ
 λαβδί μβε τε λάρτατ.
 39 Εδέ τσά Φαρισέν πρέι γένδεjεσε
 ι θάνε, Μεσόνεσ, κερτό νασένεσιτ' ε
 40 τδ. Εδέ αύ σπεργέκ ε σ θά ατύρε,
 Πο σ θέμ jδβε, σε νδε πσσόφσινε
 κετὰ γδρετε δοτε θερέσενε.
 41 Εδέ σι σαφερδα, ε πᾶ κυτέτνε,
 42 κjάσ περ ατέ τσκε θένε, Σε νδε
 κόφτε σε δίγε, εδέ τί πάκ σε πά-
 κστ σότ νδε κετέ δίτετ τένδε, ατό
 πδνε κε πδνόνενε περ πακτίμ τέντ:
 πο τασί σφσέχνε πρέι σύβετ τδ:
 43 σεπσέ κάνε περ τε ἀρδδρε δίτ περ
 τυϊ, εδέ αρεμίκτ' ε τδ κάνε περ
 τε βέρε χενδέκ ρέθ τέγε, εδέ τε
 κάνε περ τε ρεθδαρε, εδέ τε κάνε
 περ τε στρηνγδαρε νγα τε γίθ' ά-
 44 νετε: εδέ τε κάνε περ τε ρεζδαρε
 σέσσιτ τυϊ, εδέ djέμτ' ε τδ κε
 γένδενε βρένδα τε τί, εδέ νδκε κάνε
 περ τε λένε γδρ μβι γδρ τε τί:
 σεπσέ νδκε νόχε κόχενε κε έρθνε
 περ τε πάρε τυϊ.
 45 Εδέ σι χύρι νδε χιερόρετ, ζδρι
 τ' ι νδσίρτε jάστ' ατά κε στίν' ε

46 καὶ ἀγοράζοντας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, εἶναι γεγραμμένον, Ὁ οἶκός μου εἶναι οἶκος προσευχῆς· σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἐδίδασκε καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐζήτουν

48 νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν· καὶ δὲν εὗρισκαν τὸ τί νὰ πράξωσι· διότι πᾶς ὁ λαὸς ἦτο προσηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

Κεφ. κ'.

- 1 ΚΑΙ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκε τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐηγγελίζετο, ἤλθον ἐξαίφνης οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μετὰ
- 2 τῶν πρεσβυτέρων καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες, εἶπέ πρὸς ἡμᾶς, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττετε ταῦτα; ἢ τίς εἶναι ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν
- 3 ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσει καὶ ἐγὼ
- 4 ἓνα λόγον, καὶ εἶπατέ μοι· Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο
- 5 ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ ἐσυλλογίσθησαν καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ὅτι ἐὰν εἰπώμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί
- 6 λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ἐὰν δὲ εἰπώμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς θέλει μᾶς λιθοβολήσει, ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένοι, ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι
- 7 προφήτης. Καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν
- 8 ἐξεύρουσι πόθεν ἦτο. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ σᾶς λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.
- 9 Ἦρχιστε δὲ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαὸν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτόν εἰς γεωργούς, καὶ ἀπεδήμησε

46 δλίγνε νὰ' ατέ, τσκε θένε ατύρε, Ἐστὲ σκρῶρε, Στεπία ἴμε ἔστε στεπί λῆτε je: πό j8 ε βέτε σπέλε κρσάρεσ.

47 Εδέ ἴστε τσκε μεσῶρε περ δίτε νδε χιερόρετ: εδέ κρυεπρίφτεριτ' ε σκρόνεσιτε, εδέ τε πάρετ' ε λαδ-

48 ζιτ κερκόνινε τ' ε πρίσινε: πό νσκε γένινε σε τσ' τε βένινε: σεπσέ γίθε λαδζι ἴστε βάρε πασ αττ περ τε νδιγῶαρ' ατέ.

Κρεῖ 20.

- 1 Εδέ νδε νῆ νγα από δίτ, αὐ κερπο μεσόντε λαδζε νδε χιερόρετ εδέ έπτε ζέν' ε μίρε, κρυεπρίφτεριτ' εδέ σκρόνεσιτε βάσκε με πλέκτε
- 2 έρδε παπρίτρε, εδέ ι φόλνε τσκε θένε, Να θσάι, με τσ' φάρε πσῶτέτι βέν κετό; α τσίλι έστ' αὐ κε τε
- 3 κᾶ δένε κετέ πσῶτέτ; Εδέ αὐ σπεργέκ ε 8 θά ατύρε, Εδέ ένε δοτ' 8 πύεσ j8βε νῆ φιάλε, εδέ με θόνι.
- 4 Παγεζίμι ι Ιοάννιτ πρέι κίελι ἴστε,
- 5 α πρέι νέρεζισ; Εδέ ατά μενδόνεσινε με βέτεχε, τσκε θένε, Σε νδε θέντσιμ, Πρέι κίελι, δοτε θότε,
- 6 Περσέ σ' ι δεσῶτε πρᾶ; εδέ νδε θέντσιμ, Πρέι νέρεζισ, γίθε λαδζι δοτε να ράχε με γδρε; σεπσέ 8 έστε μδῶσρε μένδεja σε Ιοάννι
- 7 έστε προφίτ. Εδέ σπεργέκνε, σε
- 8 νσκε δίνε νγα ἴστε. Εδέ Ιισδῖ 8 θά ατύρε, Ας ένε νσκ' 8 θέμ j8βε με τσ' φάρε πσῶτέτι βέν κετό.
- 9 Παστάι ζσρι τ' ι θόστε λαδζιτ κετέ παραβολῖ. Νῆ νερι μδόλι νῆ βέστε, εδέ ε δά νδερ βδζκ, εδέ βάτε νδε δε τε χδaj ε νδένι ατιέ μjαφτ

- 10 πολὺν καιρὸν. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ γεωργοὶ ὅμως δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν.
- 11 Καὶ πάλιν ἔπεμψεν ἄλλον δούλον· πλὴν αὐτοὶ δείραντες καὶ ἐκεῖνον καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν.
- 12 Καὶ πάλιν ἔπεμψε τρίτον· ἀλλ' ἐκεῖνοι καὶ τοῦτον πληγώσαντες ἀπέδιωξαν.
- 13 Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί νὰ κάμω; ἃς πέμψω τὸν υἱὸν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως ἰδόντες τοῦτον θέλουσιν ἐντραπή. Πλὴν ἰδόντες αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτὸν, διὰ νὰ γείνη ἡμῶν ἡ κληρονομία. Καὶ ἐκβαλλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἐφόνευσαν.
- 15 Τί λοιπὸν θέλει κάμει εἰς αὐτοὺς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.
- 16 Ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο!
- 17 Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἰς αὐτοὺς εἶπε, Τί λοιπὸν εἶναι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας; Πᾶς ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον θέλει συντριφθῆ· εἰς ὄντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.
- 18 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς νὰ βάλλωσιν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· διότι ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην.
- 19 Καὶ παραφυλάξαντες ἀπέστειλαν ἐνεδρευτάς, ὑποκρινομένους ὅτι εἶναι δίκαιοι, ἐπὶ σκοπῷ νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου, διὰ νὰ παραδώσωσιν
- 10 κόχῃ. Εἰδὲ νὰς κόχῃετ τε πέμεβετ δεργῶι νῆ σερβετῆαρ τε βῆϊκίτε, κα τ' ἐπίνε πρέι πέμεσε βῆϊτιτ: πό βῆϊκίτ' ἐ ράχνε, εδέ ε δεργῆανε σβράζετε.
- 11 Ζετς. Εἰδέ περσερῖ δεργῶι νῆ τιᾶτρε σερβετῆαρ: πό ατά εδέ ατέ ε ράχνε, εδέ ε τερπερῆανε, εδέ ε δεργῆανε σβράζετε.
- 12 Εἰδέ περσερῖ δεργῶι νῆ τε τρέτε, πο ατά, εδέ κετέ ε βῆνε με πλάγε εδέ ε ἀβῆανε.
- 13 Εἰδέ ἰ ζότι βῆϊτιτ θά, Τῶ' τε βῆν; λετε δεργόν τεμ-βῖρ τε ἀάσθρινε: μβάσε, κερ τε ὄχνε κετέ δοτε κένε τῆρπ.
- 14 Πό βῆϊκίτε κερ πάνε ατέ, μενδόνεσινε με βέτε, τκε θῆνε, Κύι ἔστε τρασεγιμτᾶρι: ἔβανι, λέτα βράσμε κα τε να μδέσε τρασεγιμι.
- 15 Εἰδέ ε νασῆαρνε γάστε βῆϊτιτ, εδέ ε βράνε. Τῶ' δοτ' 8 βῆνε ατύρε ἰ ζότι βῆϊτιτ; Δοτε βῆνε ε δοτ' ἰ πρίσνε κετά βῆϊκίτε, εδέ βῆϊτινε δοτ' 8α ἀπε τε τίερεβε.
- 16 Πό ατά κερ ναιγῆανε, θάνε, Κόφτε λάρκ!
- 17 Εἰδέ αὐ ὅτυρι, σῦτε, ε 8 θά ατύρε, Τῶ' ἔστε πρᾶ κεζό κα ἔστε σκῆαρνε, Ατέ γῆρ κα ν8κ' ε πελκῶεν' ατά κα νδερτόνενε, κύι 8βῆ περ κρύε τσέπι; Γίθεκῆσ τε διέρε μβι ατέ γῆρ δοτε τσοπετόνετε: εδέ μβι ατέ κα τε διέρε, δοτ' ε δερμόνε.
- 18 Εἰδέ κρουεπρίφτεριτ' ε σκρόνεσιτε κερκῆανε τε βῆνε ἀκαρτε μβι ατέ νᾶ' ατέ ὄρε, πό πάννε φρίκε νγα λα8ζι: σεπσέ ε μῆαρνε βῆσ σε περ ατά ε θά κετέ παραβολῖ.
- 19 Εἰδέ ατά σι ρῆαῖνε, δεργῆανε περγόνε, κα ὅτιχεσινε σε γάνε τε ἀρέιτε, κα τα ζῖνε με φιάλε περ τε δῆνε

- αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνος.
- 21 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ὀρθῶς ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. Εἶναι συγχωρημένον εἰς ἡμᾶς νὰ δώσωμεν φόρον εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; Ἐννοήσας δὲ τὴν πανουργίαν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί με πειράζετε; Δείξατέ μοι δηνᾶριον· τίνος εἰκόνα ἔχει καὶ ἐπιγραφήν; Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον, Τοῦ Καίσαρος. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες διὰ τὴν ἀποκρισιν αὐτοῦ, ἐσιώπησαν.
- 27 Προσελθόντες δὲ τινὲς τῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἀνάστασις, ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, Ἐάν τις ὁ ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀποθάνῃ ἄτεκνος, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος λαβῶν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος. Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ· καὶ δὲν ἀφῆκαν τέκνα καὶ ἀπέθανον. Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; διότι καὶ οἱ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου νομφεύουσι καὶ νομφεύονται· οἱ δὲ καταξιωθέντες
- νὰε δόρεε τε ἄρδεριτ, ἐδέ νὰε π8- ὄτέτ τε χιβερνιτᾶριτ.
- 21 Εδέ ε πύετνε, τ8κε θένε, Μεσό- νες, ε δίμε σε φλέτ, ἐδέ μεσόν ἀρείτε, ἐδέ ν8κ' ι μβᾶν άνε νδο- νέι, πό μεσόν ἄδεν' ε Περενδίσε
- 22 με τε βερτέτε. Ἐστ' ε ἄδεσε τ' ι ἀπεμε νάβε Κέσαριτ πάγε, ἀπό jό;
- 23 Εδέ αὐ σι μόρι βέσ δυνακερίν' ε ατύρεβε, 8 θά ατύρεβε, περσέ με
- 24 γ8τσιτνι; Δεφτέμενι νέε διναρ: φυ- τύρεν' ε κ8ίτ, ἐδέ περμυδισκρόνεν' ε κ8ίτ κᾶ κ8jό; Εδέ ατά 8περγέκνε, ε θάνε, Τε Κέσαριτ. Εδέ αὐ 8 θά ατύρε, Ἐπνι πρᾶ Κέσαριτ ατό κ8
- 25 jάνε τε Κέσαριτ, ἐδέ Περενδίσε ατό κ8 jάνε τε Περενδίσε. Εδέ ν8κε μ8ν- τνε τ' ε ζίγνε με φιάλε περπάρα λαζίτ: ἐδέ 8τ88δίνε περ τε περ- γέγ8ριτ' ε ατί, ἐδέ π8σ8ανε.
- 27 Ὑαφερ8αν' ἐδέ δισά πρέι Σαδ8κέ- νετ, κ8 φλάσενε κ8νδρε σε σ'κᾶ τε
- 28 νγάλ8ρε, ἐδέ ε πύετνε, τ8κε θένε Μεσόνες, Μοϊσί8 νᾶ κᾶ ὄκρ8αρε, Νδε ι βδέκτε νδονέιτ βελᾶι κ8 κᾶ γρ8α, ἐδέ κύι τε βδέσε πᾶ λάνε
- 29 βελᾶν ε τί. Ἰσινε πρᾶ ὄτάτε βε- λέζερε: ἐδέ ι πάρι μόρι γρ8α, ἐδέ βδίκ πα δjέμ: Εδέ ι αύτι μόρι
- 30 γρ8ανε, ἐδέ κύι βδίκ πα δjέμ. Εδέ ι τρέτι μόρι ατέ: κ8τ8 ἐδέ τε ὄτάτε: ἐδέ ν8κε λάνε δjέμ, ἐδέ
- 31 βδίκνε. Εδέ πας τε γίθεβε βδίκ
- 32 ἐδέ γρ8αjα. Νδε τε νγάλ8ριτ πρᾶ τσίλιτ νᾶ κ8τά δοτε jέτε γρ8αjα; σεπσέ τε ὄτάτε ε πάτνε ατέ γρ8α.
- 34 Εδέ Jισ8ί 8περγέκ ε 8 θά ατύρε,
- 35 Τε δjίτ' ε κ8σᾶι jέτε μαρτόνεν' ἐδέ

- νά ἀπολαύσωσιν ἐκεῖνον τὸν αἰῶνα
καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε
- 36 νυμφεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται· διότι
οὔτε νά ἀποθάνωσι πλέον δύνανται·
ἐπειδὴ εἶναι ἰσάγγελοι καὶ εἶναι υἱοὶ
τοῦ Θεοῦ, ὄντες υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως.
- 37 Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ ὁ
Μωϋσῆς ἐφανέρωσεν ἐπὶ τῆς βάρου,
ὅτε λέγει Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ Ἀ-
βραάμ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσαάκ καὶ
- 38 τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν
εἶναι νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· διότι πάν-
τες ζῶσιν ἐν αὐτῷ. Ἀποκριθέντες δέ
39 τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδά-
40 σκαλε, καλῶς εἶπας. Καὶ δὲν ἐτόλμων
πλέον νά ἐρωτῶσιν αὐτὸν οὐδέν.
- 41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Πῶς λέγουσι
τὸν Χριστὸν ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Δα-
42 βίδ; Καὶ αὐτὸς ὁ Δαβίδ λέγει ἐν τῇ
βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν, Εἶπεν ὁ Κύριος
πρὸς τὸν Κύριόν μου, κάθου ἐκ δεξιῶν
43 μου ἕωσὺ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑ-
44 ποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Ὁ Δαβίδ
λοιπὸν ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον, καὶ
45 πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ ἐνῶ ἤκουε
πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς
46 αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμμα-
τέων, οἵτινες θέλουσι νά περιπατῶσιν
ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσιν ἀσπασμοὺς
ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας
ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρῶ-
47 τος τόπους ἐν τοῖς δείπνοις. Οἵτινες
κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν,
καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι
μακρὰς προσευχάς. Οὔτοι θέλουσι λά-
βει μεγαλητέραν καταδίκην.
- μαρτόνευε: πό ατά ἕε βένεγε τε
ζότριτε τε φυτόνευ' ατέ ἵετε εδέ τε
νγάλδριτε πρέι σε βδέκτριε, ας
36 μαρτόνευε ας μαρτόνευε: σεπσέ ας
τε βδέσενε νσκε μδντνευε με:
σεπσέ ἵανε ποσί ἐνγέj εδέ ἵανε τε
δῆjt' ε Περενδῖσε κερ ἵανε τε
37 δῆjt' ε τε νγάλδριτ. Εδέ σε νγά-
λενε τε βδέκτριτε, εδέ Μοῖσίε ε
δεφτέε νδε φέρετ, κερ θότε Ζότ
Περενδῖν' ε Αβραάμιτ εδέ Περεν-
δῖν' ε Ἰσαάκστ εδέ Περενδῖν' ε
38 Ιακόβιτ. Σεπσέ αὐ νσκ' ἐστε Πε-
ρενδῖ τε βδέκτριε, πό τε γάλεε:
39 σεπσέ τε γίθε ρόνεγε νδ' ατέ. Εδέ
δισά νγα σκρόνεσιτ' σπεργένε ε
40 θάνε, Μεσόνεε, μίρε θε. Εδέ νσκε
κδδσόνεγε τ' ε πύετινε με περ νδόνε
τιάτρε γε.
- 41 Εδέ αὐ ε θά ατύρε, Κύε θόνε
42 σε Κρίετι ἐστ' ι δῆr' ι Δαβίδιτ; εδέ
αὐ Δαβίδι βέτε θότε νδε βιβλίτ τε
πσάλμεβετ, Ι θά Ζότι Ζότιτ τ' ἱμ,
43 Ρί πρέι σε διάθτεσε σ' ἱμε, γερσα
τε βε αρεμίκτ' ε τδ νδενεκέμβεje
44 τε κέμβεβετ τδα. Δαβίδι πρᾶ
κῆσαν ατέ Ζότ, ε κύε' ἐστ' ι δῆr' ι
45 ατί; Εδέ γίθε λαέζι κερ πο νδι-
46 γόντε, ε θά νδσένεσετ τί, Ρέχι
νγα σκρόνεσιτε ἕε δδανε τε ἐτσε-
νεγε τε στολίσερε, εδέ δδανε τε
περσενδέτδρα νδεπερ τρέγετ, εδέ
βένδετ ε πάρε νδεπερ σιναγογίτ,
εδέ κρύε-μεσάλα νδεπερ δάρκατ.
- 47 Τε τσίλετε χάνε στεπίτ' ε τε βᾶ-
βετ, τσκε στύρε σκάικ σε φάλνε
σδμε. Κετά δοτε μάρνε με τέπερε
μδνδῖμ.

Κεφ. κα'.

- 1 **ΑΝΑΒΛΕΨΑΣ** δὲ εἶδε τοὺς πλου-
σίους τοὺς βάζοντας τὰ δῶρα αὐτῶν
2 εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. Εἶδε δὲ καὶ χή-
ραν τινὰ πτωχὴν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο
3 λεπτὰ, καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω,
ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔβαλε πε-
4 ρισσότερον πάντων· διότι ἅπαντες οὗ-
τοι ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν ἔβα-
λον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη ὅμως
ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλεν ὅλην
τὴν περιουσίαν ὅσην εἶχε.
- 5 Καὶ ἐνῶ τινες ἔλεγον περὶ τοῦ ἱε-
ροῦ, ὅτι εἶναι ἐστολισμένον μὲ λίθους
6 ὠραίους καὶ ἀφιερώματα, εἶπε, Ταῦτα
τὰ ὁποῖα θεωρεῖτε, θέλουσιν ἔλθεῖ ἡ-
μέραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει ἀφεθῆ
λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κα-
τακημνησθῆ.
- 7 Ἠρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, Δι-
δάσκαλε, πότε λοιπὸν θέλουσι γείνει
ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλ-
λωσι ταῦτα νὰ γείνωσιν;
- 8 Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆ-
τε· διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθεῖ ἐν
τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ
εἶμαι· καὶ, Ὁ καιρὸς ἐπλησίασε. Μὴ
9 ὑπάγητε λοιπὸν ὀπίσω αὐτῶν. Ὅταν
ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας,
μὴ φοβηθῆτε· διότι πρέπει ταῦτα νὰ
γείνωσι πρῶτον· ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐθύς
τὸ τέλος.
- 10 Τότε ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Θέλει ἐ-
γερθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία
11 ἐπὶ βασιλείαν. Καὶ θέλουσι γείνει
κατὰ τόπους σεισμοὶ μεγάλοι, καὶ
πεῖναι καὶ λοιμοὶ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι

Κρεῖ 21.

- 1 Εδέ ὄτύρι σῦτ' ε πᾶ τε πάσθ-
ριτε κε χίιδνε δδράτατ' ε τύρε νδε
2 κστῖτ τε ελεῖμοσίναβετ. Πά εδέ νῆ
γρῶα τε βῆ εδέ τε βοδέκτε τῆκε χέδδρ'
3 ατιέ δῦ τε ἱμετα, εδέ θά, Περ τε
βεργτέτε πο 8 θέμ jῶβε, σε κεjό
γρῶαja ε βῆ εδέ ε βοδέκτε χόδι μῆ
4 σῆμε σε τε γίθε: σεπσέ γίθε κετά
χόθνε τε δδράτατ' ε Περενδίσε
πρέι σε τέπρεσε τύρε: πό κεjό χό-
δι γίθε γένε κε πάτ πρέι σε μβα-
ρῶαρεσε.
- 5 Εδέ δισά κερ θόσινε περ χιερό-
ρενε, σε ἔστε στολίσσε με γῶρε
6 τε ὄκκρ' ε με δδράτα, θά, Κετό
κε βίρι ρῆ, δοτε βίνενε δίτ, κε νδε
ατό ν8κε δοτε μβέτετε γῶρ μβι
γῶρ κε τε μος ρεζόνετε.
- 7 Εδέ ε πύετνε, τῆκε θένε, Με-
σόνε, κερ πρᾶ δοτε βένενε κετό;
εδέ τῶ' σένε δοτε jέτε κερ τε βένενε
κετό;
- 8 Εδέ αὐ θά, Σικόνι τε μος γε-
νέχι: σεπσέ ὄσμε βέτε δοτε βίνενε
μβ' ἔμεριτ τ' ἱμ, τῆκε θένε, Σε
δνε jάμ: εδέ, Κόχα σαφερῶα. Μος
9 ὄκονι πρᾶ πράπα ατύρεβε. Εδέ κερ
τε ναιγόνι λῶφτερα ε τραζύρα, μος
σφρικεσόνι: σεπσέ κετό δῶχτετε τε
βένενε μῆ περπάρα: πό ν8κ' ἔστε
περνεχέρε τε μβαρῶαρετε.
- 10 Ατεχέρε 8 θόστε ατύρε, Δοτε
νγρίχτετε κόμπ κῆνῶρε κόμβι, εδέ
11 μβερετερεῖ κῆνῶρε μβερετερεῖε. Εδέ
δοτε βένενε τερμέτετε τε μεδέν βέν-
δε μβε βένδε, εδέ ζίρα ε μδρτάja,

- φόβητρα καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.
- 12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων θέλουσιν ἐπιβάλλει ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ θέλουσι σᾶς καταδιώξει, παραδίδοντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, φερομένους ἔμπροσθεν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.
- 13 Καὶ τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἑσᾶς πρὸς 14 μαρτυρίαν. Βάλετε λοιπὸν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, νὰ μὴ προμελετᾶτε, τί 15 νὰ ἀπολογηθῆτε· διότι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσει στόμα καὶ σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ ἀντιλογησῶσιν, οὐδὲ νὰ ἀντισταθῶσι πάντες 16 οἱ ἐναντίοι σας. Θέλετε δὲ παραδοθῆ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θέλουσι θανατώσει τινὰς ἐξ ὑμῶν· καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ 18 ὄνομά μου· πλὴν θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν δὲν θέλει χαθῆ. Διὰ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν ἀποκτήσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.
- 20 Ὅταν δὲ ἴδητε τὴν Ἱερουσαλὴμ περικυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, τότε γνωρίσατε ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. Τότε οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἄς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἄς ἀναχωρῶσιν ἔξω· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἄς μὴ 22 ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτήν. Διότι ἡμέραι ἐκδικήσεως εἶναι αὗται, διὰ νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· διότι θέλει εἶσθαι μεγάλη στενοχωρία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργη κατὰ τοῦ λαοῦ 24 τούτου. Καὶ θέλουσι πέσει ἐν στόματι
- εδέ δοτεῖς ἵενε φρίκα ε σένε τε μεδᾶ πρέϊ χιέλιτ.
- 12 Πό πάρα γίθε κετύρεβε δοτεῖς βένε δᾶρτ' ε τύρε μδι ἵδ, εδέ δοτ' 8 νδιέκενε, ε δοτ' 8 ἀπενε νδερ δᾶρ νδεπερ σιναγογί ε νδεπερ ὄβργε, τσχε πδρε ἵδβε νδεπερ μδερέτερ' ε νδεπερ χιβερνιτᾶρε, περ πένετ τ' ἕμεριτ' τ' ἴμ. Εδέ κεῖό 14 δοτ' 8 γάνε ἵδβε περ μαρτιρι. Βίρι πρᾶ νδε ζέμερατ τᾶα, μος βίρι νδερ μέντ περπᾶρα τᾶ φιάλε τε 15 ἐπνι: σεπσέ ἕνε δοτ' 8 ἀπ ἵδβε γόξε ε διτδρί, κε νδκε δοτεῖς μδντ-ἕνε τε φλάσενε κδνδρε, ας τε δάλενε κδνδρε γίθ' ἀρεμίχτε τᾶα.
- 16 Εδέ δοτεῖς ἐπι νδε δόρε εδέ πρέϊ περίντᾶ ε πρέϊ θελέξερισᾶ ε πρέϊ νέρεξιᾶ τᾶα ε πρέϊ μίχᾶ: εδέ δοτεῖς 17 βράσενε δισᾶ πρέϊ ἵδᾶ: εδέ τε γίθε δοτ' 8 κένε μερι περ ἕμρινε τ' ἴμ: 18 πό ασέ χίμε φλόκ8 πρέϊ κρέσε τᾶα 19 νδκε δοτεῖς χδμδετε. Με δδριμνε τᾶα δοτεῖς φιτόνι σπίρτετε τᾶα.
- 20 Εδέ κρο τε σίχνι Ιερδσαλίμενε ρεθδρε πρέϊ σδτερίδε, ατεχέρε μέρνι βέᾶ σε σαφερδᾶ σκρετίμ' ι 21 ασᾶι. Ατεχέρε ατά κε τε ἵενε νδε Ιδδᾶ, λέτε ἱκενενε νδεπερ μάλετ: εδέ ατά κε τε ἵενε βρένδα νδ' ατέ, λέτε δάλενε ἵδᾶ: εδέ ατά κε τε ἵενε νδεπερ ἀρα λέτε μος χύ- 22 νενε βρένδα νδ' ατέ. Σεπσέ ἀτό ἵανε δίτ σπαγίμι, κε τε μδδσενε 23 γίθ' ἀτό κε ἵανε σκρδρε. Εδέ μιέρ ἀτό γρᾶ κε ἵανε με δᾶρε, ε κε κάνε φδσνε μδε γί νδ' ἀτό δίτ! σεπσέ δοτεῖς ἵετε στρενγίμ ι μάθ νδε δέτ, εδέ ζεμερίμ μδε 24 κετέ λαδς. Εδέ δοτεῖς βίενε νδεπερ

- μαχαίρας, καὶ θέλουσι φερθῆ αἰχμάλωτοι εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ θέλει εἶσθαι πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἕωσού ἐκπληρωθῶσιν οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν.
- 25 Καὶ θέλουσιν εἶσθαι σημεῖα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἄστροις· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς στενοχωρία ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ· καὶ θέλει ἡγεῖ ἡ θάλασσα καὶ τὰ κύματα· οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχεῖ ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων δεινῶν εἰς τὴν οἰκουμένην· διότι αἱ δυνάμεις
- 26 τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῆ. Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. Ὅταν δὲ ταῦτα ἀρχίσωσι νὰ γίνωνται, ἀνακύψατε καὶ σηκώσατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.
- 27 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, Ἴδέτε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα· ὅταν ἤδη ἀνοίξωσι, βλέποντες γνωρίζετε ἀφ' ἑαυτῶν ὅτι ἤδη τὸ θέρος εἶναι πλησίον. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι εἶναι πλησίον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
- 28 Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕωσού γείνωσι πάντα ταῦτα. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.
- 29 Προσέχετε δὲ εἰς ἑαυτοὺς, μήποτε βαρυνθῶσιν αἱ καρδίαι σας ἀπὸ κραιπάλης καὶ μέθης καὶ μεριμνῶν βιωτικῶν, καὶ ἐπέλθῃ αἰφνῆδιος ἐφ' ὑμᾶς
- 30 ἡ ἡμέρα ἐκείνη· διότι ὡς παγὶς θέλει ἐπέλθει ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους
- 31 ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν δεόμενοι ἐν παντὶ και-
- γόνε τε θίκεσθε, ἐδὲ δοτε σκλαβόσενε νδεπερ γίθη κόμβετ: ἐδέ Ἰερουσαλίμα δοτε ἄκέλετε πρέι κόμβεσ, γερσα τε μβσσενε κόχερατ' ε κόμβεβετ.
- 25 Ἐδέ δοτε ἰένε σένε νδε διέλ ε νδε χένε ε νδε ὕε: ἐδέ μβι δέτ ὄτρηνγίμ κόμβεσ τσκε βράρε μένδεγενε: ἐδέ δοτε γεμόνε δέτι ἐδέ
- 26 βάλετε: νέρεζετ δοτ' 8 δάλε σπῖρτι νγα φρίκα ε νγα τε πρίτδριτ τε βεστίραβετ ἄε βίνε σίπερε βότεσε: σεπσέ φσχίαιτ' ε κίεζεβετ δοτε τδνδενε. Ἐδέ ατεχέρε δοτε ὄχενε τε Βίριν' ε ἰερίστ τσκε ἀρδδρε νδε ρέτ με φσχί ε με λαβδί τε μάδε.
- 28 Ἐδέ κετό κσρ τε ζένε τε βένενε, νγρίνι κρέρετε τσαῖ ε σίχνι: σεπσέ πό αφερόνετε ὄπερδλίμι ἰσαῖ.
- 29 Ἐδέ 8 θά ατύρε νε παραβολί, Σίχνι ἀρδριν' ε φίκστ ἐδέ γίθη ἀρδντε: ταστί κσρ τε τσέλενε, σίχνι ε μέρνι βέσ με βετεβέτεχενε σε ταστί
- 30 βέρα ἔστ' ἀφερε. Κεστίσ ἐδέ ἰδ, κσρ τε σίχνι κετό σε βένενε, τα δίνι σε μβερετερία ε Περενδίσε ἔστ' ἀφερε.
- 3 Βερετέτ πο 8 θέμ ἰδβε, σε κύι βρέσ σ' δοτε ὄκόνε, γερσα τε βένενε
- 33 τε γίθα κετό. Κιέλι ἐδέ δέσ δοτε ὄκόνενε, πό φιάλετ' ε μία σ' δοτε ὄκόνενε.
- 34 Ἐδέ βίρι ρε βέτεχενε τσαῖ, σε μος 8 ρενδόνενε ζέμρατε τσαῖα πρέι κρέσε ρένδε ε πρέι τε δέιτδριτ ε πρέι κσρδέσεσ ἰέτεσε, ε τε βίνε περσίπερε ἰδσ πα πρίτδρε ἀἰό
- 35 δίτε: σεπσέ ποσί λάκ δοτε βίνε σίπερε γίθ' ατύρε ἄε ρίνε μβι φάκεν' ε γίθη δέστ. Ρίνι ὄκσαρε πρᾶ τσκε λδτδρε μβε τσ' δό κόχε, ἄε

ρῶ, διὰ νὰ καταξιωθῆτε νὰ ἐκφύγητε πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γείνωσι, καὶ νὰ σταθῆτε ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

- 37 Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἱερῷ· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος διενυκτέρευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Ἐλαιῶν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ ὄρθρου συνήρχετο πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ διὰ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

Κεφ. κβ'.

- 1 ΕΠΑΗΣΙΑΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα. Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν.
- 3 Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰούδαν, τὸν ἐπονομαζόμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτόν εἰς αὐτούς. Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνεφώνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτόν ἀργύριον. Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἐζήτηε εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτόν εἰς αὐτούς χωρὶς θορύβου.
- 7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσι τὸ πάσχα· καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν, Ἵπάγετε καὶ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς τὸ πάσχα, διὰ νὰ φάγωμεν. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμεν; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἴδου, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, θέλει σᾶς συναπαντήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου εἰσέρχεται· καὶ θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς

τε βένενοι τε ζότεριτε τε ἱκενι πρέϊ γίθ' ατύρεβε κῆ δοτε βένενε εδέ τε ρίνι περπάρα τε Βίριτ νερίστ.

- 37 Εδέ δίτεν' αὐ μεσόντε νδε χιερόρετ: εδέ νάτενε δίλτε jáστῃ, ε σκόντε νάτενε νδε μάλ κῆ κῆχῆτε 38 ι θλίνιετ. Εδέ γίθῃ λαζζι βίντε κῆ με νάτε τεκ αὐ νδε χιερόρετ περ τε νδιγδαρ ατέ.

Κρεῖ 22.

- 1 Πο ἀφερόνεϊ εδέ ε κρέμπετῃ ε τε παβρόμπεδετ, κῆ κῆχῆτε Πάσχε.
- 2 Εδέ κρουεπρίφτεριτ' ε σκρόνεσιτε κερκόνινε σε κύσ τα βρίσινε: σεπσέ ι κίσινε φρίκε λαζζιτ.
- 3 Εδέ Σαταναῖ χύρι τε Ἰδδα κῆ κῆχῆει Ἰσκαριότ, ι τσίλι ἴστε νγα 4 νδμερι ι τε δυ-μβε-δίετετ: εδέ βάτε ε φόλι βάσκε με κρούεπρίφτεριτ ε με τε πάρετ ε σῶτετόρεβετ, 5 σε κύσ τ' σα ἀπε νδερ δδαρ. Εδέ ατά βγεζδανε εδέ βένε φιάλε τ' ι 6 ἀπεν' ἀργέντ. Εδέ αὐ σζοτδα, εδέ κερκόντε κόχε τ' σα ἀπε νδερ δδαρ κερ τε μος ἵετε γένδεπε.
- 7 Εδέ ἐρδι δίτ' ε τε παβρόμπεδετ κῆ νδ' ατέ δίτε δέχῆει τε θέρει 8 πάσχα: εδέ Ἰισδι δεργόι Πιέτριν' εδέ Ἰοάννινε, εδέ θά, Ἐτσενι ε νά βένι γατί πάσκενε, κῆ τε χάμε.
- 9 Εδέ ατά ι θάνε, Κδ δό τα βέιμε 10 γατί; Εδέ αὐ σ θά ατύρε, Κερ τε χύνι ἵδ νδε κυτέτ, νά τε δοτε περπίκνι με νέ νερί τεκε μδάρτερε νέ στέμβε ςγι: χίκνι πασ ατί νδε 11 στεπί κ8 τε χύνε: εδέ δοτ' ι θόνι τε ζότιτ στεπίσε, Μεσόνεσι τε θότε

- οικίας, Ὁ διδάσκαλος σοι λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου;
- 12 Καὶ ἐκεῖνος θέλει σᾶς δεῖξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε.
- 13 Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγον, εὗρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.
- 14 Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστο-
- 15 λοι μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πολὺ ἐπεθύμησα νὰ φάγω τὸ
- 16 πάσχα τοῦτο μὲ σᾶς προτοῦ νὰ πάθω· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω φάγει πλέον ἐξ αὐτοῦ, ἕωσοῦ ἐκπληρωθῇ ἐν
- 17 τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε καὶ εἶπε, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμοιράσατε εἰς ἀλ-
- 18 λήλους· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πῖει ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕωσοῦ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
- 19 Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, λέγων, Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς
- 20 τὴν ἰδικὴν μου ἀνάμνησιν. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδείπνησαν, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ
- 21 ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. Πλὴν, ἰδοὺ, ἡ χεὶρ ἐκείνου ὅστις μὲ παραδίδει εἶναι μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει κατὰ τὸ ὠρισμένον· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δι' οὗ παραδίδεται.
- 22 Καὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ συζητῶσι πρὸς ἀλλήλους, τὸ, ποῖος τάχα ἦτο ἐξ αὐτῶν ὅστις ἔμελλε νὰ κάμῃ τοῦτο.
- 24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία μεταξὺ αὐτῶν περὶ τοῦ, τίς ἐξ αὐτῶν νομί-
- 20 τῷ, Κὶ ἔσθε βένδι κε κάμ. περ τε νγρένε πάσκενε βάσχε με νδσένε-
 12 σιτ' ε μί; Εδέ αὐ dot' 8 δεφτένε
 13 j8βε νξ δόμε τε μάδε στρδαρα: ατιέ βέني γατί. Εδέ ατά σι θάνε γέτνε σικδντρε 8 θά ατύρε: εδέ βένε γατί πάσκενε.
 14 Εδέ κ8ρ έρδι όρα, νδένι νδε με-
 15 σάλε, εδέ τε du-μβε-διετ' αποστό-
 16 τε βάσχε με ατέ. Εδέ 8 θά ατύρε, Με δεξεριμ δεξερόβα τε χᾶ κετῆ πάσχε βάσχε με j8, πάρα σε τε
 16 πεσόν: σεπσέ πο 8 θέμ. j8βε, σε σ' κάμ περ τε νγρένε με πρέι ασᾶι, γερσᾶ τε μδ8σετε νδε μβε-
 17 ρετρερίτ τε Περενδίσε. Εδέ σι μόρι ποτίρινε, σφᾶλ νδέρσε, ε θά, Μέρνι κετῆ, εδέ νδᾶγενι νδερμέστ j8σ:
 18 σεπσέ πο 8 θέμ. j8βε, σε σ' κάμ περ τε πίρε πρέι πέμσε κε πίελ χαρδία γερσᾶ τε βίνε μβερετρερί' ε Περενδίσε.
 19 Παστάι μόρι δ8κε, ε σφᾶλ νδέρ-
 19 σε, εδέ ε θέ8, ε 8α δά ατύρε, τ8κε θένε, Κύι ἔσθε τρ8πι ίμ, κε έπετε περ j8: κετῆ βένι περ τε περμέν-
 20 δ8ρε μ8α. Κε8τ8 μόρι εδέ ποτίρινε, πασί δαρχᾶνε, τ8κε θένε, Κύι ποτίρ έσθε διάτα ε ρέ νδε γᾶκτ τ' ίμ, κε δέρδετε περ j8. Πό νά δόρ' ε ατί κε με τραθτόν, κ8 έσθε βάσχε
 22 με μ8α μδι τρ8βέζετ. Εδέ ι Βίρ' ι νερίστ θέτε σικδνδρε, έστ' 8ρδερδαρα: πό μίερ αὐ νερί, κε τραθτό-
 23 νετε πρέι ατί. Εδέ ατά ζ8νε τε χᾶχεσινε νέρι με jάτρινε, σε βά-
 23 λε τσίλι πρέι ατύρε dotε jέτ' αὐ κε dotε βένε κετῆ.
 24 Εδέ 8χένγρε νέρι με jάτρινε, βάλε τσίλι πρέι ατύρε δ8κετε σε

- 25 ζεται ὅτι εἶναι μεγαλύτερος. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ ὀνομάζονται εὐεργέται. Σεῖς ὁμῶς οὐχὶ οὕτως· ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος μεταξύ σας, ὡς γείνη ὡς ὁ μικρότερος καὶ ὁ προϊστάμενος ὡς
- 26 ὁ ὑπηρετῶν. Διότι τίς εἶναι μεγαλύτερος, ὁ καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ ὁ ὑπηρετῶν; οὐχὶ ὁ καθήμενος; ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ
- 27 ὑπηρετῶν. Σεῖς δὲ εἴσθε οἱ διαμειναντες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· ὅθεν ἐγὼ ἐτοιμάζω εἰς ἐσᾶς βασιλείαν, ὡς ὁ Πατὴρ μου ἠτοίμασεν
- 28 εἰς ἐμὲ, διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ νὰ καθίσητε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ.
- 29 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς σᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ
- 30 σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸν σῖτον. Πλὴν ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ, ὅταν ποτὲ ἐπιστρέψῃς στηρίξον τοὺς ἀδελφούς σου. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν,
- 31 Κύριε, ἔτοιμος εἶμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον. Ὁ δὲ εἶπε, Σοὶ λέγω, Πέτρε, δὲν θέλει φωνάζει σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀπαρνηθῆς τρίς, ὅτι δὲν με γνωρίζεις.
- 32 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅτε σᾶς ἀπέστειλα χωρὶς βαλαντίου καὶ σακκίου καὶ ὑποδημάτων, μήπως ἐστερη-
- 33 θητέ τινος; Οἱ δὲ εἶπον, Οὐδενός. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτούς, Ἀλλὰ τώρα ὅστις ἔχει βαλάντιον, ὡς λάβῃ αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ· ὁμοίως καὶ σακκίον· καὶ
- 34 ἔστω μετὰ ἑαυτοῦ. Εἰ δὲ ἔστω ἄνευ τούτων, ἔστω ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ἄνευ τῆς κλεψύρας· ὅπως ἔσται ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ἄνευ τῆς κλεψύρας· ὅπως ἔσται ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ἄνευ τῆς κλεψύρας.
- 35 ἔστω μετὰ ἑαυτοῦ. Εἰ δὲ ἔστω ἄνευ τούτων, ἔστω ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ἄνευ τῆς κλεψύρας· ὅπως ἔσται ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ἄνευ τῆς κλεψύρας.
- 36 ἔστω μετὰ ἑαυτοῦ. Εἰ δὲ ἔστω ἄνευ τούτων, ἔστω ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ἄνευ τῆς κλεψύρας· ὅπως ἔσται ὡς ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως ἄνευ τῆς κλεψύρας.

- 37 ὅστις δὲν ἔχει, ἄς πωλήσῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἄς ἀγοράσῃ μάχαιραν. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς ἐμὲ, τὸ, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· διότι τὰ περὶ ἐμοῦ γεγραμμένα
- 38 λαμβάνουσι τέλος. Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοὺ ἐδῶ δύο μάχαιραι. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰκανὸν εἶναι.
- 39 Καὶ ἐξεληθὼν ὑπῆγε κατὰ τὴν συνθήθειαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ μαθηταὶ
- 40 αὐτοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσεύχεσθε διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.
- 41 Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς λίθου βολήν, καὶ γονατίσας προσήχετο, λέγων, Πάτερ, ἂν θέλῃς ν' ἀπομακρύνῃς τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν οὐχὶ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ
- 42 τὸ σὸν ἄς γένη. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν.
- 43 Καὶ ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν προσήχετο θερμότερον. Ἐγεινε δὲ ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν.
- 44 Καὶ σηκωθείς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς
- 45 λύπης. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί κοιμάσθε; σηκώθητε καὶ προσεύχεσθε διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.
- 46 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἤρχετο πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ φιλῆσῃ αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;
- 47 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τί ἔμελλε νὰ γείνη, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, νὰ κτυπήσωμεν μὲ τὴν μάχαιραν; Καὶ
- 48 λέτε ὅσες ρόβεν' εἰ τί, ἐδέ λέτε ὀλέξε θίκε. Σεπσέ πο 8 θέμ. ἰδθε, σε ἐδέ κεῖο ε ἄκρδαρε δέχεται τε μδαρόνετε μδι μδα, σε, Εδέ 8ν8-μερδα δάσκει με τε πανόμετ: σεπ-σέ από κε ἰάνε ἄκρδαρε περ μδα
- 49 Παστάι δόλι ε βάτε νδε μάλτ τε ὀλίνετ, σικένδαρε ε κίστε ζακόν: ἐδέ νασένεσιτ' ε ατί ι βάνε πας.
- 50 μδαρόνετε. Εδέ ατά θάνε, Ζότ, νά τε ἰάνε κετῶ δῦ θίκα. Εδέ αῦ 8 θά ατύρε, Μιάφτ ἔστε.
- 40 Εδέ σι ἐρδι νδε βέντ 8 θά ατύρε, Φάλι περ τε μος χύρε νδε γστσίμ.
- 41 Εδέ αῦ 8νδᾶ νγα ατά σᾶ νῆ τε χέδδρε γῆρι, ἐδέ ρᾶ μβε γῆνε
- 42 ε φάλει τσκε θένε, ο Ἄτε, νδε δάτῶ τε λαργόντῶ κετῆ ποτίρ πρέι μέγε: περβέτῶ ἰό δαῶδρίμι ἰμ, πό
- 43 ὅτι 8δῆφτε. Εδέ ι 8δ8κ νῆ ἔνγε-λε πρέι κίελι τσκε δένε φ8κί ατί.
- 44 Εδέ σι ἐρδι νδε ἄτρηνγίμ, φάλει μῆ τέπερε. Εδέ διέρσα ε ατί 8δῆ ποσί πίκα γάκ8 τσκε ρένε περ δε.
- 45 Εδέ σι 8νγρίτ νγα τε φάλδριτε, ἐρδι τε νασένεσιτ' ε τί, ε ι γέτι
- 46 φῆτέρε νγα χιδερίμι. Εδέ 8 θά ατύρε, Τῶ φλίρι; νγρέ8νι ε φάλι, κε τε μος χύνι νδε γστσίμ.
- 47 Εδέ αῦ τε πο φλίστε, νά γένδεῖα, ἐδέ αῦ κε θῆχέι ἰδθε, νῆ νγα τε δυ-μβε-διέτετε, τε πο βίντε περπάρα ατύρεβε, 8αφερδα τε ἰ-
- 48 σῆι κε τ' ε πῆθτε. Εδέ ἰσῆι ι θά, ἰδθε, με τε πῆθδρε τραθτόν τε Βίρ' ε νερίδτ.
- 44 Εδέ ατά κε ἰσινε ρέθ ατί κ8ρ πάνε σε τῶ δοτε βένει ι θάνε,
- 50 Ζότ, τ' 8 βίεμε με θίκε; Εδέ νῆ

ἐκτύπησεν εἰς ἕξ αὐτῶν τὸν δοῦλον
 τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ
 51 ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
 Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε ἕως τούτου·
 καὶ πιάσας τὸ ὠτίον αὐτοῦ, ἰάτρευσεν
 αὐτόν.
 52 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἐλ-
 θόντας ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρα-
 τηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους,
 Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μα-
 53 χαιρῶν καὶ ξύλων; καθ' ἡμέραν ἤμην
 μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν ἠπλώ-
 σατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἄλλ' αὕτη
 εἶναι ἡ ὥρα σας καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ
 σκότους.
 54 Συλλαβόντες δὲ αὐτόν, ἔφεραν καὶ
 εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
 ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει
 μακρόθεν.
 55 Ἀφοῦ δὲ ἀνάψαντες πῦρ ἐν τῷ μέ-
 σῳ τῆς αὐλῆς συνεκάθισαν, ἐκάθητο
 56 ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. Ἰδοῦσα δὲ
 αὐτόν μία τις δούλη καθήμενον πρὸς
 τὸ φῶς, καὶ ἐνατενίσασα εἰς αὐτόν
 57 εἶπε, Καὶ οὗτος ἦτο μετ' αὐτοῦ. Ὁ
 δὲ ἠρνήθη αὐτόν, λέγων, Γύναι, δὲν
 58 γνωρίζω αὐτόν. Καὶ μετ' ὀλίγον ἄλ-
 λος τις ἰδὼν αὐτόν, εἶπε, Καὶ σὺ ἐξ
 αὐτῶν εἶσαι. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν,
 59 Ἄνθρωπε, δὲν εἶμαι. Καὶ ἀφοῦ ἐπέ-
 ρασεν ὡς μία ὥρα, ἄλλος τις διίσχυ-
 ρίζετο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας, καὶ οὗ-
 τος μετ' αὐτοῦ ἦτο· διότι Γαλιλαῖος
 60 εἶναι. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἄνθρωπε,
 δὲν ἤξεύρω τί λέγεις. Καὶ παρευθὺς
 ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἐφώνησεν ὁ ἀ-
 61 λέκτωρ. Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἀνέ-
 βλεψεν εἰς τὸν Πέτρον· καὶ ἐνεθυμήθη
 ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι
 εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὅτι πρὶν φωνάξῃ
 ὁ ἀλέκτωρ θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ τρίς.

νγα ατά ι ρᾶ σερβετόριτ κρου-
 πρίφτιτ, εδέ ι πρέσ βέσν' ε διάθτε.
 51 Πό Γισδῖ σπεργέκ ε θά, Λέρνι γερ
 κετῶ: εδέ ζῶρι βέσν' ε ατί, εδέ ε
 σερῶι.
 52 Εδέ Γισδῖ σ θά κρουεπρίφτερετ ε
 τε πάρεβετ χιερόρεσε ε πλέκετ κε
 κίσν' ἀρδδρε μβι ατέ, Ποσί μβι
 κερσαρ κένι δάλε βάσκε με θίκα
 53 ε με αρῶ; Εδέ ἐνε κερ jέσε περ-
 δίτε με jδ νδε χιερόρετ, νσκε
 ὄτρίτε δσαρτε μβι μῶα. Πό κε jό
 ἔστ' ὄρα jῶαῖ, εδέ πσῶτέτι ι ερε-
 σίρεσε.
 54 Εδέ σι ε ζῶνε, ε ὄπῶνε, εδέ ε
 πρῶνε βρένδα νδε ὄτεπίτ τε κρουε-
 πρίφτιτ. Εδέ Πιέτρι ι βίντε πάσ
 περ σε λάργ8.
 55 Εδέ ατά σι νδέζε ζιάρ νδε μέστ
 τε χοβόριτ, εδέ νδέννε βάσκε, ρίντε
 εδέ Πιέτρι νδε μέστ' τ' ατύρεβε.
 56 Εδέ νε σερβετόρε, κερ πᾶ ατέ τσκε
 νδένδρε περάνε ἀρίτεσε, ὄτύρι σῦτε
 μδ' ατέ ε θά, Εδέ κύι ἴστε βάσκε
 57 με ατέ. Πό αῦ ε μοχῶι, τσκε θένε
 58 Ο γρῶα, νσκ' ε νόχ. Εδέ πασ τῶα
 πάκ κερ πᾶ ατέ νε τίετρε, θά, Εδέ
 τί jέ πρέι ατύρεῶ. Πό Πιέτρι θά,
 59 Ο νερί, νσκε jάμ. Εδέ πασσί ὄκῶι
 αφερό νε ὄρε, νε τίετρε κενδρόντε
 μβε φιάλετ, τσκε θένε, σε Με τε
 βερτέτε εδέ κύι ἴστε βάσκε με ατέ:
 60 σεπσέ ἔστε Γαλιλέας. Πό Πιέτρι
 θά, Ο νερί, νσκε δί σε τῶ' θῶα.
 Εδέ περνεχέρε, κερ ἴστε αῦ πο
 61 τσκε φόλε, κενδῶι κενδέσι. Εδέ
 Ζότι σκεθῶε, ε ὄτύρι σῦτε μβι
 Πιέτρινε: εδέ Πιέτριτ ι ρᾶ νδερ
 μέντ φιάλ' ε Ζότιτ σικῶνδρε ι πάτ
 θένε, Σε, πάρα σε τε κενδῶνε κε-

62 Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατοῦντες τὸν

64 Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτὸν δέροντες· καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐρράπιζον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς εἶναι ὅστις

65 σὲ ἐκτύπησε; Καὶ ἄλλα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγον-

67 τες, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός; εἶπε πρὸς ἡμᾶς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Ἐὰν σᾶς

68 εἶπω, δὲν θέλετε πιστεύσει· ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω δὲν θέλετε μοὶ ἀποκρι-

69 θῆ, οὐδὲ θέλετε μὲ ἀπολύσει. Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δε-

70 νάμειως τοῦ Θεοῦ. Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Σεῖς λέγετε.

71 ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Οἱ δὲ εἶπον, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτυρίας; διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

νδέσι, δοτε με μοχόντῳ τρι χέρε.

62 Εδέ Πιέτρι δόλι jáττε εδέ χιάσ χίδερε.

63 Εδέ ατά δέρατε χε μδάνινε Γι-σῶνε λόνσινε με ατέ, εδέ ε ρίχινε:

64 Εδέ ι μδελόνινε σῦτε ε ι βίινε φάχεσε, εδέ ε πύετινε, τσχε θένε, Προφιτέπο, τσίλι ἔστ' αὐ χε τε

65 ρᾶ; εδέ ι θόσινε ὄσμυε τε τίερα τσχε βλασφιμίσρε.

66 Εδέ σι σβε δίτε, σμβελόθ πλε-χεςία ε λαδζιτ, ε κρουεπρίφτεριτ' ε ὀκρόνεσιτε, εδέ ε πρῶνε λάρτ νδε βασκενδένεjet τε τύρε τσχε θένε,

67 Νδε jε τί Κρίστι; να θσαῖ. Εδέ αὐ σ θά ατύρε, Νδε σ θέντσα jέβε,

68 νσχε δοτε δεσόνι: εδέ νδε σ πύε-τῶα, νσχε δοτε με περγίγι, ας νσχε

69 δοτε με λεσόνι. Κε τασί ι Βίρ' ι νερίστ δοτε jέτε τσχε νδείνερε πρέϊ

70 σε διάθτασ φσχίσε Περενδίσε. Α-τεχέρε τε γίθε θάνε. Τί πρᾶ jε ι Βίρ' ι Περενδίσε; Εδέ αὐ σ θά ατύρε,

71 Jέ πο θόνι σε ὄνε jáμ. Εδέ ατά θάνε, Τῶ νεβόjε κέμι με περ μαρ-τιρί; σεπσέ νέβε βέτε ε νδιγδαμ

πρέϊ γόjεσ' ατί.

Κεφ. κγ'.

1 ΤΟΤΕ ἐσηκώθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

2 Καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Τοῦτον εὐρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ ἐμποδίζοντα τὸ νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα, λέγοντα ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Χριστὸς βα-

3 σιλεύς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτόν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν

Κρεῖ 23.

1 Ατεχέρε γίθε ὄσμίτσα ε ατύρεβε σνγρένε, εδέ ε πρῶνε τε Πιλάτι.

2 Εδέ ζῶνε τ' ε περφλάσνε, τσχε θένε, σε Κετέ ε γέτεμ τσχε κε-θύερε πράπε κόμδινε, εδέ τσχε περ-μβάιτρε τ' ι ἀπενε Κέσαριτ πάγα, τσχε θένε περ βέτεχεν' ε τί σε

3 ἔσττε Κρίστι μδερέτ. Εδέ Πιλάτι ε πύετι, τσχε θένε, Τί jε μδερέτι ι

- Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν, εἶπε, Σὺ λέγεις.
- 4 Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.
- 5 Οἱ δὲ ἐπέμενον, λέγοντες; Ὅτι ταραττει τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἐδῶ.
- 6 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν, ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶναι Γαλιλαῖος. Καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς ἐπικρατείας τοῦ Ἡρώδου, ἔπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδη, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταῦταις ταῖς ἡμέραις.
- 8 Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη πολὺ· διότι ἤθελε πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ αὐτὸν, ἐπειδὴ ἤκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἠλπίζε νὰ ἴδῃ τι θαῦμα γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ. Ἡρώτα δὲ αὐτὸν μὲ λόγους πολλούς· πλὴν αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδέν.
- 9 Ἰσταντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐντόνως.
- 10 Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης μετὰ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ ἐξουθένωσεν αὐτὸν, καὶ ἐνέπαιξεν, ἐνέδυσαν αὐτὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἔπεμψαν αὐτὸν πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἔγειναν φίλοι μετ' ἀλλήλων· διότι πρότερον ἦσαν εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους.
- 13 Ὁ δὲ Πιλάτος συγκαλέσας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐφέρατε πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς στασιάζοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιόν σας ἀνακρίνας, δὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ οὐδὲν ἔγκλημα
- 14 ἐξ ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἡρώδης· διότι σᾶς ἔπεμψα
- Ἰδένετ; Εδέ αὐ σπεργέε ε ι θά, Τί πο θθα.
- 4 Εδέ Πιλᾶτι 8 θά κρουεπρίφτερετ εδέ γένδερεσε, Ν8κε γέν νδονέ φαῖ
- 5 τε κύι νερί. Πό ατά κενδρόνινε μδε φιάλετ τ8κε θένε, Σε τραζόν λαζίνε, τ8κε μεσδανε νδεπερ γίθε
- 6 Ἰδένε, τ8κε ζένε κε νγα Γαλιλέα γερ κετ8. Εδέ Πιλᾶτι κερ νδιγῶι Γαλιλένε, πύετι νδε ἔστ' αὐ νερί
- 7 Γαλιλέας. Εδέ κερ ε μόρι βέσ σε ἴστε πρέι βένδιτ π8στέτιτ Ιρόδιτ, ε δεργῶι τε Ιρόδι, σεπσέ εδέ αὐ ἴστε νδε Ιερ8σαλίμ από δίτ.
- 8 Εδέ Ιρόδι κερ πᾶ Ιισένε, 8γεζ8α φόρτ: σε κίσ μιάφτ κόχε κε δόῖ τ' ε σίχτε, σεπσέ κίστε νδιγδανε ὄ8με π8νε περ ατέ: εδέ ὀπερέντε τε σίχτε νδονέ σένε τε
- 9 βένει πρέι ατί. Εδέ ε πύεστε με ὄ8με φιάλε: πό αὐ ν8κ' ι περγίγει ασγέ. Εδέ κρουεπρίφτεριτ' ε ὀκρόνεσιτε ρίνινε τ8κε περφόλ8ρ'
- 11 ατέ φόρτ ὄ8με. Εδέ Ιρόδι βά8κε με 8τέτερόρετ' ε τί ε βέρι περ ασγέ, εδέ ε περκέσι, εδέ ι βέσι νε ρόβε τε νδρίτ8ιμε, εδέ ε δεργῶι περσερί
- 12 τε Πιλᾶτι. Εδέ νδ' ατέ δίτε Πιλᾶτι εδέ Ιρόδι 8βένε μίκ νερί με ἰάτρινε: σεπσέ περπᾶρα ἴσινε νδ' αρεμικεσί νερί με ἰάτρινε.
- 13 Εδέ Πιλᾶτι σι θίρι βά8κε κρουεπρίφτεριτ' εδέ τε πάρετ' ε λαζίτ,
- 14 8 θά ατύρε, Πρ8τε κετέ νερί τεκ 8νε, σε τραζόν λαζέ: εδέ νά 8νε τεκ ε γυκόβα περπᾶρα ἰ8σ, εδέ ν8κε γέτα νδονέ φᾶῖ τε κύι νερί περ σᾶ τε περφόλ8ρα θόνι κένδρε
- 15 ατί: πό ας Ιρόδι: σεπσέ 8 δεργόβα ἰ8βε τεκ αὐ: εδέ νά τε σ' κᾶ βέρε

- πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου εἶναι πεπραγμένον ὑπ' αὐτοῦ.
- 16 Ἄφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτόν, θέλω ἀπολύσει.
- 17 Ἐπρεπε δὲ ἀναγκαίως νὰ ἀπολύῃ
- 18 εἰς αὐτοὺς ἓνα ἐν τῇ ἑορτῇ. Πάντες δὲ ὁμοῦ ἀνέκραξαν, λέγοντες, Σήκωσον τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ εἰς ἡμᾶς τὸν
- 19 Βαραβῶν, ὅστις διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ διὰ φόνον ἦτο βεβλημένος εἰς φυλακὴν.
- 20 Πάλιν λοιπὸν ὁ Πιλάτος ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, θέλων νὰ ἀπολύσῃ τὸν
- 21 Ἰησοῦν. Οἱ δὲ ἐφώναζον, λέγοντες,
- 22 Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ καὶ τρίτην φορὰν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν οὗτος; οὐδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτόν, θέλω
- 23 ἀπολύσει. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ· καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν
- 24 ἀρχιερέων ὑπερίσχυον. Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνη τὸ ζήτημα αὐτῶν. Καὶ ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν εἰς τὰ θέλημα αὐτῶν.
- 26 Καὶ καθὼς ἔφεραν αὐτόν ἔξω, ἐπίασαν Σίμωνά τινα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω αὐτοῦ τὸν σταυρὸν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτὸν ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.
- 27 Ἠκολούθει δὲ αὐτόν πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν, αἵτινες καὶ
- 28 ὠδύροντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτάς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ δι' ἑαυτάς κλαίετε
- 29 καὶ διὰ τὰ τέκνα σας. Διότι ἰδοὺ, νδονῆ πόνε με ὄδε περ βδέκεξε.
- 16 Πασσί τα μσνδόν πρᾶ δοτ' ε λῆσόν.
- 17 Εδέ ἴστε νεβόξε περ τε λῆσῶαρσ ατύρε νῆ νερτ' πρέι βδργ8τ περ τε
- 18 κρέμτε. Εδέ γίθε σ8μίτσα βερτίνε τ8κε θένε, Νγρέξε κετέ, εδέ να
- 19 λῆσό Βαραβάνε, ι τσίλι ἴστε χέδ8ρε ναε βδρκ περ νῆ τραζίμ. κε κίστε βέρε ναε κυτέτ, εδέ περ βράσεξε.
- 20 Περσερί πρᾶ Πιλᾶτι 8 φόλι ατύρε σεπσέ δόντε τ' ε λῆσόντε
- 21 Γι8νε. Πό ατά θερίτινε, τ8κε θένε,
- 22 Κρυκεζόξε, κρυκεζόξε. Εδέ αὐ περ σε τρέτι 8 θά ατύρε, Περσέ τσ' τε κέκε βέρι κύι; ν8κε γέτα ασνδονῆ φάξ τεκ αὐ περ βδέκεξε: πασσί τα
- 23 μσνδόν πρᾶ δοτ' ε λῆσόν. Πό ατά κενδρόννε με ζῆ τε μάθ, τ8κε κερκῶαρσ τε κρυκεζόνετε: εδέ ζέρετ' ε ατύρεβε εδέ τε κρυεπρίφτερετ ζίννε
- 24 βέντ. Εδέ Πιλᾶτι ε γυκοῖ με ὄδε
- 25 τε βένει τσ' κερκόνιν' ατά. Εδέ 8 λῆσῶι ατύρε ατέ κε ἴστε χέδ8ρε ναε βδρκ περ τραζίμ. ε περ βράσεξε, τε τσίλιν' ε κερκόννε, εδέ 8 δά ατύρε ναε8 δῶαρ Γι8νε τ' ι βέννε σι τε δόξνε.
- 26 Εδέ σι ε νασῶαρνε jáττε, ζίννε νῆ φάρε Σιμόν Κυρινέας τ8κε ἀρδε νγα ἀρα, εδέ ι βδνε κρύκνε μβε κράχε, κε τ' ε σίλτε πράπα Γι8ῖτ.
- 27 Εδέ ι βίννε πράπα σ8μ8 σ8μίτσε λαζῖ, ε γραῶσ, τε τσίλατε
- 28 νδῶκεσῖν' ε κῆάννε περ ατέ. Πό Γι8ῖ σκεθύε ε 8 θά ατύρε, Βίγᾶτ' ε Ιερ8σαλίμιτ, μος κῆάνι περ μῶα, πό κῆάνι περ βέτεχενε τῶαῖ εδέ
- 29 περ κῆέμτε τῶαῖ. Σεπσέ νά τε πο

- ἔρχονται ἡμέραι, καθ' ἃς θέλουσιν εἰ-
 πεῖ, Μακάριοι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοι-
 λίαί αἵτινες δὲν ἐγέννησαν, καὶ οἱ
 30 μαστοὶ οἵτινες δὲν ἐθήλασαν. Τότε
 θέλουσιν ἀρχίσαι νὰ λέγωσιν εἰς τὰ
 ὄρη, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ εἰς τὰ βου-
 31 νὰ, Σκεπάσατε ἡμᾶς. Διότι, ἂν εἰς τὸ
 ὑγρὸν ξύλον πράττωσι ταῦτα, τί θέ-
 λει γίνεαι εἰς τὸ ξηρὸν;
 32 Ἐφέροντο δὲ καὶ ἄλλοι δύο μετ'
 αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν κακοῦργοι διὰ νὰ
 θανατωθῶσι.
 33 Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τόπον τὸν
 ὀνομαζόμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρω-
 σαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, τὸν
 μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ ἀριστερῶν.
 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, συγχώ-
 ρησον αὐτούς· διότι δὲν ἐξεύρουσι τί
 πράττουσι.
 Διαμοιραζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐ-
 τοῦ, ἔβαλον κλῆρον.
 35 Καὶ ἴστατο ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐνέ-
 παιζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μετ' αὐ-
 τῶν, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν· ἃς
 σῶσθαι ἑαυτὸν, ἐὰν οὗτος ἦναι ὁ Χρι-
 36 στὸς, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐνέπαι-
 ζον δὲ αὐτὸν καὶ οἱ στρατιῶται, πλη-
 σιάζοντες καὶ προσφέροντες ὄξος εἰς
 37 αὐτὸν, καὶ λέγοντες, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ
 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.
 38 Ἦτο δὲ καὶ ἐπιγραφή γεγραμμένη
 ἐπάνωθεν αὐτοῦ μετὰ γράμματα ἱε-
 λληνικὰ καὶ ῥωμαϊκὰ καὶ ἑβραϊκὰ,
 ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
 ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
 39 Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούρ-
 γων, ἐβλασφήμη αὐτὸν, λέγων, Ἐὰν
 σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ
 40 ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος ἐπέ-
 πληττεν αὐτὸν, λέγων, Οὐδὲ τὸν
 Θεὸν δὲν φοβεῖσαι σὺ, ὅστις εἶσαι ἐν
 41 τῇ αὐτῇ καταδίκη; καὶ ἡμεῖς μὲν δι-
- βίνενε αἷτ, ἕτε τε θόνι, Ἄδμ στέρ-
 πατε, ἐδέ ατά βάρκε ἕτε νσκε πύ-
 αλνε, ἐδέ ατά γίγ ἕτε νσκε δάνε σί-
 30 σε. Ατεχέρε δότε ζένε τ' 8 θόνε
 μάλεβετ, Βίρι μβινέ: ἐδέ κόδραβετ,
 31 Νά μδθλόνι. Σεπσέ νδε κόφτε σε
 μδε δρδν' ε ντόμε βένενε κετό, μδε
 τε θάτενε τσ' δότε βένετε.
 32 Πό σίλεσιν' ἐδέ αύ τε τιέρε
 κεχ-βέρεε τε βρίτεσινε δάσκε με
 ατέ.
 33 Εδέ κερ ἐρδε νδε βέντ ἕτε κηθ-
 χετ' ι Κρέσε, ατιέ κρυκεζδαν' ατέ,
 ἐδέ ατά κεχ-βέρεεσιτε, νέρινε μδε
 τε διάθετε, ἐδέ τιάτρινε μδε τε
 34 μένγερε. Εδέ Ιισδι θόσπε, ο Ἄτε,
 νδε jé-ι ατά: σεπσέ νσκε δίνε σε
 τσ' βένενε.
 Εδέ ατά σι νδάνε ρόδατ' ε ατί,
 ὅτύνε ὄορτε.
 35 Εδέ λαδζι ρίγ ε πο βεστρόντε.
 Εδέ τε πάρετ' ε περχέσινε δάσκε
 με ατά, τσκε θένε, Τε τιέρε ὄπε-
 τοῖ: λετε ὄπετόνε, βέτεν' ε τί, νδε
 36 κόφτε κύι Κρίστι, ι ὄγέδδρι ι Πε-
 ρενδίσε. Εδέ ε περχέσιν' ατέ ἐδέ
 ὄτετόρετε, ἐδέ αφερόνεσιν' ε ι δίγνε
 37 ὄθλε, ἐδέ θόσινε, Νδε jé τί μδε-
 ρέτι ι Ιδδένετ, ὄπετό βέτενε τένδε.
 38 Εδέ ἰσπε ὄκρδαρε μβι ατέ ἐδέ
 νε περμδισκρόνε με ὄκρόνα Γρε-
 κίστε ε Ρομανίστε ε Εβραίστε, Κύ ι
 ἕσπε μδερέτι Ιδ δένετ.
 39 Εδέ νέ νγα ατά κεχ-βέρεεσιτε ἕτε
 ἰσινε βάρε, βλασφιμίστε ατέ, τσκε
 θένε, Νδε jé τί Κρίστι, ὄπετό βέ-
 40 τεχενε τένδε ἐδέ νέδε. Πό τιάτρι
 δπεργέχ, ἐδέ κερτοῖ ατέ, τσκε θένε,
 Λε πο σ' ι κέ φρίκε Περενδίσε τί
 41 σε jé νδε νέ μδνδίμ με ατέ; ἐδέ

καίως· διότι ἄξια τῶν ὅσα ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος ὁμως οὐδὲν ἄ-

42 τοπον ἔπραξε. Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, σήμερον θέλεις εἶσθαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 Ἦτο δὲ ὡς ἕκτη ὥρα, καὶ ἔγεινε σκότος ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἑνάτης. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ.

46 Καὶ φωνάξας μὲ φωνὴν μεγάλην ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων, Ὁντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος.

48 Καὶ πάντες οἱ ὄχλοι οἱ συνελθόντες εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην, βλέποντες τὰ γενόμενα, ὑπέστρεφον τύπτοντες

49 τὰ στήθη αὐτῶν. Ἴσταντο δὲ μακρόθεν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναῖκες αἵτινες συνηκολούθησαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἔβλεπον ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ τις Ἰωσήφ τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο βουλευτὴς ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ

51 δίκαιος, (οὗτος δὲν ἦτο σύμφωνος μὲ τὴν βουλήν καὶ τὴν πρᾶξιν αὐτῶν), ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασι-

52 λείαν τοῦ Θεοῦ· οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ

53 Ἰησοῦ. Καὶ καταβιβάσας ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα, καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν

νάβη με ἰδοὺ ἐβαίμε: σεπσέ μάρμε ὄπαγίμ σικόνδρε να βεζέν περ σᾶ πβνδάμ: ἰπό κύι ν8κε πβνδοῖ νδονῆ

42 γῆ πα βέντ. Παστάι 8 θόσπε Γι-σῆιτ, Κ8ητό-με, ο Ζότ, κ8ρ τε βίντῶ νδῆ μβερετερίτ τένδε. Εδέ Γι-σῆι ι θά, Με τε βερτέτε πο τε θέμ, Σότ δοτε jῆσ βάσκε με μδα νδῆ παραοῖς.

44 Εδέ ἰτε σινδονά γάσπε ὄρε, εδέ 8δῆ ἐρεσίρε μβε γίθε δένε γερ μβε

45 νέντε ὄρε. Εδέ διέλι 8έρ: εδέ κ8ρτίνα ε τέμπ8λιτ 8τῶκῦε περ μέσι.

46 Εδέ Γι-σῆι θίρι με ζῆ τε μάθ, ε θά, ο Ἄτε, νδερ δῆαρ τε τῶα ἀπ ὄπίρτινε τ' ἰμ. Εδέ σι θά κετό, δά ὄπίρτινε.

47 Εδέ κρουε-κίνδεσι, κ8ρ πᾶ σε τῶ' 8δῆ λαβδ8ροῖ Περενδίνε, τ8κε θένε, Με τε βερτέτε κύι νερι πά-σεκα ἕξνε ι ἀρείτε.

48 Εδέ γίθε γένδεja ἕε κίσιν' ἀρ-δ8ρε βάσκε περ τε βένε ρῆ, κ8ρ πάνε σε τῶ' 8δῆ, κεθέχεσινε τ8κε

49 ράχ8ρε κραχερόρετ' ε τύρε. Εδέ γίθ' ατά ἕε ε νίχιν' ατέ κίσινε νδέν8ρε περ σε λάρ88 εδέ ἀτό γρᾶ ἕε κίσιν' ἀρδ8ρε πασ ατί νγα Γαλιλέα τ8κε βεῶτρ8αρε κετό π8νε.

50 Εδέ νάβοκα νέ βῆρε ἕε κῆ8χῆι Γι-σῆι, ι τσίλι ἰσπε γυκάτες νερι ι

51 μίρε εδέ ι ἀρείτε, (κύι ν8κε πάτ νδέν8ρε βάσκε νδῆ κεσίλιετ ε νδῆ πένετ τ' ατύρεβε), νγα Αριμαθέα κῦτέτι ι J8δένετ, εδέ πρίστε μβε-

52 ρετερίν' ε Περενδίνε εδέ αύ: κύι ἐρδι περάνε Πιλάτιτ, εδέ λύπι τρῶ-

53 πιν' ε Γι-σῆιτ. Εδέ σι ε σῆρίτι ε πῶτόλι με πελχῆρε, εδέ ε βῆρι νδῆ

μνημείῳ λελατομημένῳ, ὅπου οὐδεὶς
54 ἔτι εἶχεν ἐνταφιασθῆ. Καὶ ἦτο ἡμέρα
παρασκευῆ, καὶ ἑξήμερονε σάββατον.

55 Ἐκολούθησαν δὲ καὶ γυναῖκες, αἵ-
τινες εἶχον ἔλθει μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας, καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον,

56 καὶ πῶς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. Καὶ
ἀφοῦ ὑπέστρεψαν, ἠτοίμασαν ἀρώματα
καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύ-
χασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

Κεφ. κδ'.

1 ΤΗΝ δὲ πρώτην ἡμέραν τῆς ἐβδο-
μάδος, ἐνῶ ἦτο ὄρθρος βαθύς, ἦλθον
εἰς τὸ μνημα, φέρουσαι τὰ ὅποια ἠ-
τοίμασαν ἀρώματα, καὶ ἄλλοι τινὲς
2 μετ' αὐτῶν. Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀπο-
3 κεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. Καὶ
εἰσελθοῦσαι δὲν εὗρον τὸ σῶμα τοῦ
4 Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐν ἀπο-
ρίᾳ περὶ τούτου, ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐ-
στάθησαν ἔμπροσθεν αὐτῶν μὲ ἱμάτια

5 ἀστράπτοντα. Καθὼς δὲ αὐταὶ ἐφοβή-
θησαν, καὶ ἔκλινον τὸ πρόσωπον εἰς
τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζη-
τεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;

6 Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀνέστη. Ἐνθυμή-
θητε πῶς ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς, ἐνῶ ἦτο
7 ἔτι ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, λέγων, Ὅτι
πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πα-
ραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτω-
λῶν, καὶ νὰ σταυρωθῆ, καὶ τὴν τρί-
8 τὴν ἡμέραν νὰ ἀναστηθῆ. Καὶ ἐνεθυ-
μήθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

9 Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ μνη-
μείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα πρὸς
τοὺς ἑνδεκα καὶ πάντας τοὺς λοιπούς.

10 Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ
Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰα-

νῆ βάρ τε γδένδρε, καὶ αὐτὸ ἀσνέ
54 σ' ἴστε βένε κάρε νδονέ χέρε. Εδέ
ἴστε δίτ' ε πρέμτε, εδέ γοίχεϊ ε
σρετνε.

55 Ε ι θάνε πράπα εδέ γρά, τε
τσιλάτε κίσιν' ἀρδδρε δάσκε με ατῆ
νγα Γαλιλέα, ε πάνε βάρινε, εδέ

56 σε σί σδῶ τρέπι ατί ατιέ. Εδέ σι
σκεθύν' ε βένε γατί έρερα τε μίρα
ε βάξερα έρε: εδέ τε σρετνε σπρέι-
τνε πας ποροσίσε νόμιτ.

Κρεῖ 24.

1 Εδέ αίτεν' ε πάρε τε jáβεσε,
φόρτ καὶ με νάτε, έρθνε μδι βάρτ,
ε πρδνε ατό έρερατ' ε μίρα καὶ κί-
σινε βέρε γατί, εδέ τσα βέτα δάσκε

2 με ατό. Εδέ γέτνε γδρε ρσκαλίσδρε
3 πρέϊ βάριτ. Εδέ σι χύνε βρένδα,

4 σ' γέτνε τρέπιν' ε Ζότιτ Γισδ. Εδέ
κετό κερ πο βρίσινε μένδεγενε
περ κετέ πδνε, νάβοκα τε κενάρδ-
ανε περπάρα ατύρε δύ δδρα με

5 ρόδα καὶ βετρετίννε. Εδέ ατό κερ
σφρικεσδανε, εδέ δλνε φάκενε μδε
δέ, σ θάνε ατύρε, Τσ' κερκόνι τε

6 γάλινε νδερ τε βδέκσριτ; Νσκ' έσττε
κετδ, πό σνγάλ. Κεστόχι σι σ πάτ
φόλε jδβε, κερ καὶ πο νδε Γαλι-

7 λέτ, τσκε θένε, Σε ι Βίρ' ι νερίστ
αδχετε τε έπετε νδε δδαρ νερεζισ
φαjtόρε, εδέ τε κρυκεζόνετε, εδέ
8 τε τρέτενε αίτε τε νγάλετε. Εδέ

8 ράνε νδερ μέντ ατύρε φιάλετ' ε
ατί.

9 Εδέ σι σκεθύνε νγα βάρι, σ
δάνε ζε περ γίθε κετό τε νε-μδε-
διεtet εδέ γίθε τε τιέρεβετ. Εδέ

10 ἴσινε Μαρί Μαγδαλίνα εδέ Ιοάννα

- κώδου, καὶ αἱ λοιπαὶ μετ' αὐτῶν, αἵ-
τινες ἔλεγον ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποστό-
11 λους. Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἐφάνησαν
ἐνώπιον αὐτῶν ὡς φλυαρία καὶ δὲν
ἐπίστευον εἰς αὐτάς.
- 12 Ὁ δὲ Πέτρος σηκωθείς ἔδραμεν εἰς
τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει
τὰ σάβανα κείμενα μόνα· καὶ ἀνε-
χώρησε θαυμάζων καθ' ἑαυτὸν τὸ γε-
γονός.
- 13 Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἐπορεύοντο
ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ὀνομα-
ζομένην Ἐμμαούς, ἀπέχουσαν ἐξήκον-
14 τα στάδια ἀπὸ Ἱερουσαλήμ· καὶ αὐ-
τοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάν-
15 των τῶν συμβεβηκότων τούτων. Καὶ
ἐνῶ ὠμίλουν καὶ συνδιελέγοντο πλη-
σιάσας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο
16 μετ' αὐτῶν. Ἄλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν
ἐκρατοῦντο διὰ νὰ μὴ γνωρίσωσιν
αὐτόν·
- 17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Τίνες εἶναι
οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους συνομι-
λεῖτε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες,
18 καὶ εἴσθε σκυθρωποὶ; Ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ εἷς, ὀνομαζόμενος Κλεόπας, εἶπε
πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν
Ἱερουσαλήμ, καὶ δὲν ἔμαθες τὰ γεγόν-
19 ομενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύ-
ταις; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ποῖα;
Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τὰ περὶ Ἰη-
σοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις ἐστάθη ἀ-
νήρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ
λόγῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς
20 τοῦ λαοῦ· καὶ πῶς παρέδωκαν αὐτόν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς
καταδίκην θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν
21 αὐτόν· ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς
- ἐδὲ Μαρία εἷμα Ἰακώβου, ἐδὲ τῆ
τιέρατε βάσκε με ατό, τῆ τσίλατ' 8
11 θόσιν' ἀποστόJET κετό φιάλε. Πό
φιάλετ' ε ατύρεβε 8αδκνε περπάρα
ατύρεβε ποσί μαρεζι, ἐδέ ν8κ' 8
ζιζνε βέσε ατύρε.
- 12 Εδέ Πιέτρι 8νγρε, ε βάτε με
βράπ νδε βάρτ: ἐδέ 88ν ε πᾶ
πελχόρατε κ8 ἰσινε περ δέ βέτεμε:
εδέ ἰκ8 τ8κε τῶ8δίτρε με βέτε
περ κετέ π8νε.
- 13 Εδέ νάβοκα αὐ βέτε πρέι ατύ-
ρεβε τεκ ἰσινε τ8κε βάτρε ατέ
δίτε νδε νῆ φῶατ κῆ κῆ8χει Εμ-
μαός, γαστε-δίετε στάδε λάρκ νγα
14 Ἰερ8σαλίμι: ἐδέ ατά φλίσινε,
νδε8μεστ τῆ τύρε περ γίθε κετό
15 π8νε κῆ κίσινε γάρε. Εδέ κ8ρ πο
φλίσιν' ε πο χάχεσινε νέρι με
ιάτερινε 8αφερῶα ἐδέ Ἰισῶι βέτε, ε
16 έτσεντε βάσκε με ατά. Πό σῦτ' ε
ατύρεβε μδάχεσινε περ τῆ μος νό-
χ8ρ' ατέ.
- 17 Εδέ αὐ 8 θά ατύρε, Τῶ' γάνε
κετό φιάλε κῆ φλίτνι νέρι με γά-
τερινε τ8κε έτ8ρε, ἐδέ γένι τῆ βρέ-
18 ρετῆ; Εδέ νῆ κῆ ε κίστε έμρινε
Κλεόπε, 8περγέκ ε θά, Βέτεμε τί
χένεκε ι χῶαζ νδε Ἰερ8σαλίμ, ἐδέ
σ' πάσεκε μάρε βέσ' σε τῶ' γάνε
βῆρε νδ' ατέ νδε8ρ κετό δίτ;
19 Εδέ αὐ 8 θά ατύρε, Τσίλατε; ἐδέ
ατά ι θάνε, Π8νετ' ε Ἰισῶ Ναζο-
ρέασιτ, ι τσίλι κῆ νέρι προφίτ, ἐδέ
ι φόρτε νδε π8νε ε νδε φιάλε
περπάρα Πε8ενάι8ε ἐδέ γίθε λαδ-
20 ζιτ: ἐδέ σε σί κρουεπρίφτεριτ' ἐδέ
τῆ πάρετε τάνε ε δάνε νδε8ρ δῶαρ
περ μ8νδίμ βδέκεγε, ἐδέ ε κρουε-
21 ζῶανε: ἐδέ νέβε ὀπε8ρένιμ σε αὐ

εἶναι ὁ μέλλων νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις πᾶσι, τρίτη ἡμέρα εἶναι σήμερον αὕτη, ἀφοῦ

22 ἔγειναν ταῦτα· ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν, ἐξέπληξαν ἡμᾶς, αἵτινες ὑπῆγον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι ὅτι εἶδον καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων, οἵτινες λέγουσιν

24 ὅτι αὐτὸς ζῆ. Καὶ τινες τῶν ἡμετέρων ὑπῆγον εἰς τὸ μνημεῖον καὶ εὔρον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν ὅμως δὲν εἶδον. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τὴν καρδίαν εἰς τὸ νὰ πιστεύητε εἰς πάντα ὅσα ἐλάλησαν οἱ

26 προφῆται. Δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ταῦτα ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; Καὶ ἀρχίσας ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς.

28 Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν κώμην ὅπου ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο

29 ὅτι ὑπάγει μακρότερα. Καὶ παρεβίασαν αὐτὸν, λέγοντες, Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, διότι πλησιάζει ἡ ἑσπέρα, καὶ ἔκλινεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε διὰ νὰ

30 μείνῃ μετ' αὐτῶν. Καὶ ἀφοῦ ἐκάθισε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κόψας ἔδιδεν εἰς αὐτούς. Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ

32 αὐτὸς ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' αὐτῶν. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Δὲν ἐκαίετο ἐν ἡμῖν ἡ καρδία ἡμῶν, ὅτε ἐλάλει πρὸς ἡμᾶς καθ' ὁδόν, καὶ μᾶς ἐξήγει τὰς γραφάς;

33 Καὶ σηκωθέντες τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὔρον

ἴστε αὐ καὶ κίστε περ τῆ ὀπερδλίερε Ἰσραήλινε. Πό μβι γίθε κετό, σὸτ ἔστ' ε τρέτα δίτε καὶ κερ σε σβένε

22 κετό: πό εδέ τσά γρᾶ πρέι νέσ να χαβίτινε, τε τσίλατε βάνε ὀπέιτ

23 καὶ με νάτε νδε βάρτ; εδέ πασσί νσκε γέτνε τρέπιν' ε ατί, ἐρθνε τσκε θένε, σε κίσινε πάρε εδέ νέ τε δδ-κερ' ἐνγέjσ, τε τσίλετε θάνε, σε

24 αὐ ρόν. Εδέ τσά πρέι νέσ βάνε νδε βάρτ, εδέ γέτνε κεστδ, σικδ-νδρε θάν' εδέ γρᾶτε; πό ατέ νκ'

25 ε πάνε. Ατεχέρε αὐ σ θά ατύρε, Ο τε μάρε, εδέ τε μενδρε νδε ζέμερε περ τε δεσδρε γίθ' ατό κα

26 φόλνε προφίτετε! Νσκε δδχέι τε πεσόντε κετό Κρίστι, εδέ τε χύντε

27 νδε λαβδί τε τί; Εδέ ζδρι κα νγα Μοϊσίου, εδέ κα νγα γίθε προφί-τετε, ε σ σγίθε ατύρε ατό κα ἴι-νε σκδρε περ ατέ νδεπερ γίθε σκρόνατ.

28 Εδέ σαφερδανε νδε φσάτ, ατιέ κσ πο βίjnε: εδέ αὐ βέρι σικδρ

29 κίστε περ τε βάτδρε με τέj. Πό ατά ε ὀτρηνγδανε τέπερ τσκε θένε, Μβέτδ δάσκε με νέ σεπσέ δδε μδρέμα εδέ σθύε δίτα. Εδέ αὐ χύρι

30 περ τε μδέτδρε δάσκε με ατά. Εδέ σι νδένι νδε μεσάλε δάσκε με ατά, μόρι δδκνε, ε δεκόι, εδέ ε

31 θέσ, εδέ σα νδᾶσ ατύρε. Ατεχέρε δχάπνε σῦτ' ατύρε, εδέ ε νόχνε: πό αὐ χδμβι πρέι σῦτ' ατύρεβε.

32 εδέ ατά ι θάνε νέρι jάτεριτ, Νσκε δίγει ζέμερα jόνε νδερ νέ, κερ να φλίστε μδ' δδε, εδέ να σγίθε σκρόνατε;

33 Εδέ σνγρένε νδ' ατέ ὀρε, εδέ σκεθύνε νδε Ἰερσσαλίμ, εδέ γέτνε

συνηθροισμένους τούς ένδεκα και τούς
 34 μετ' αὐτῶν, οἵτινες ἔλεγον, "Οτι ὄν-
 35 τως ἀνέστη ὁ Κύριος, και ἐφάνη εἰς
 36 τὸν Σίμωνα. Καὶ αὐτοὶ διηγοῦντο τὰ
 37 ἐν τῇ ὁδῷ, και πῶς ἐγνωρίσθη εἰς
 38 αὐτοὺς ἐνῶ ἔκοπτε τὸν ἄρτον.
 39 Ἐνῶ δὲ ἐλάλουν ταῦτα αὐτὸς ὁ
 40 Ἰησοῦς ἐστάθη ἐν μέσῳ αὐτῶν και λέ-
 41 γει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν. Ἐκεῖ-
 42 νοι δὲ ἐκπλαγέντες και ἐμφοβοὶ γε-
 43 νόμενοι ἐνόμιζον ὅτι ἔβλεπον πνεῦμα.
 44 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἴσθε
 45 τεταραγμένοι; και διὰ τί ἀναβαίνου-
 46 σιν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν διαλογισμοί;
 47 Ἰδέτε τὰς χεῖράς μου και τοὺς πόδας
 48 μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἶμαι. ψηλαφή-
 49 σατέ με και ἰδέτε· διότι πνεῦμα σάρ-
 50 κα και ὀστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμε
 51 θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν,
 52 ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας και
 53 τοὺς πόδας. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἠπίστουν
 54 ἔτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς και ἐθαύμαζον,
 55 εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχέτε τι φαγώσι-
 56 μον ἐνταῦθα; Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν
 57 μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, και ἀπὸ κρηθήραν
 58 μέλιτος. Καὶ λαθῶν ἐνώπιον αὐτῶν
 59 ἔφαγεν.
 60 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Οὔτοι εἶναι
 61 οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς
 62 ὑμᾶς ὅτε ἤμην ἔτι μεθ' ὑμῶν, ὅτι
 63 πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γε-
 64 γραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως
 65 και προφήταις και ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.
 66 Τότε διήνοιξεν κτύων τὸν νοῦν, διὰ
 67 νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς. Καὶ εἶ-
 68 πε πρὸς αὐτοὺς, "Οτι οὕτως εἶναι
 69 γεγραμμένον, και οὕτως ἔπρεπε νὰ
 70 πάθῃ ὁ Χριστὸς, και νὰ ἀναστηθῇ
 71 ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, και νὰ
 72 κηρυχθῇ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετὰ-

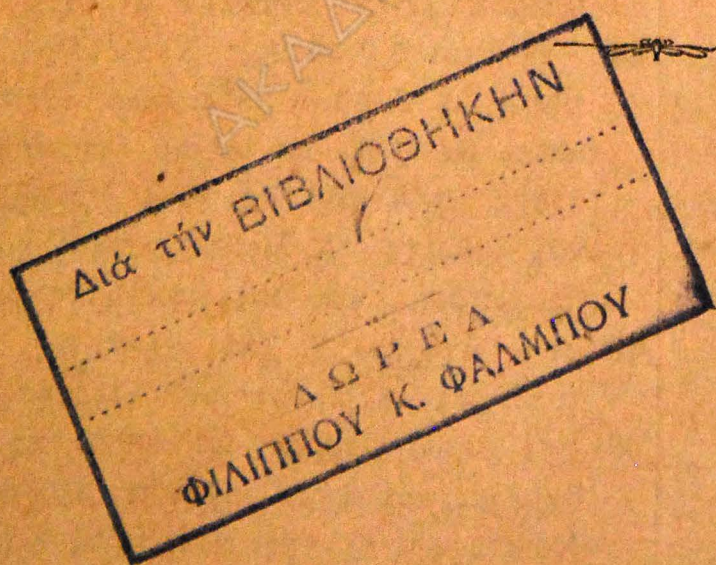
μδελέδδρε βάσχε τε νε-μδε-δίετετε,
 34 εδέ ατά κε ἰσινε βάσχε με ατά,
 35 τσχε θένε, Σε με τε βερτέτε Ζότι
 36 ενγάλ, εδέ δαδχ τε Σιμόνι. Εδέ
 37 ατά δεφτένινε, τῷ πένε γάνε μδ' ὀδε,
 38 εδέ σί ενόχ τεκ ατά μδε τε θύε-
 39 ρετ τε δδχεσε.
 40 Εδέ ατά κερ πό φλίσιννε κετό
 41 φιάλε, αὐ Γισδῖ βέτε κενάρῶι νδε
 42 μέστ τ' ατύρεβε, εδέ 8 θότε, Παχτίμ.
 43 μδε jδ. Πό ατά στρέμπνε ε σφρι-
 44 κεσάνε σεπσέ 8 δδκει σε πό σί-
 45 χινε νδονε φρύμνε. Εδέ αὐ 8 θά ατύρε,
 46 Περσέ jένι τε περζιερνε; εδέ περσέ
 47 χίπενενε μενδίμε νδε ζέμερατ
 48 τδαια; Σίχινι δδαρτ' ε μία εδέ
 49 κέμδετ' ε μία, σε ενε jάμ αὐ
 50 βέτε: ζέρμενι εδέ σίχινι: σε φρίμα
 51 σ' κᾶ μίσ ε ἐότερα, σικδνάρνε σίχινι
 52 μδα σε κάμ. Εδέ σι θά κετέ, 8
 53 δεφτέδ δδαρτ' εδέ κέμδετε. Πό ατά
 54 κερ νδχε πο δεσόνινε νγα γεζίμι,
 55 εδέ τδδάτεσινε, 8 θά ατύρε, Κένι
 56 νδονε γε περ τε νγρένε κετδ; Εδέ
 57 ατά ι δάνε νε τσόπε πέσχε τε
 58 πέκχερε, εδέ χόj μιάλτε. Εδέ αὐ
 59 μόρι, ε χένγρι περπάρα ατύρεβε.
 60 Παστάι 8 θά ατύρε, Κετό jάνε από
 61 φιάλε κε 8 φολα jδβε, κερ ἰσνάμ.
 62 βάσχε με jδ, σε δδχεῖ τε μδδ-
 63 σεσινε γίθ' από κε jάνε σκρδαρνε
 64 νδε νόμτ τε Μοῖσίστ, εδέ νδε
 65 προφίτερρι, εδέ νδε πσάλμετ περ
 66 μδα. Ατεχέρε 8 χάπι μένδεjεν' α-
 67 τύρε, κε τε μέρινε βέσ σκρόνατε.
 68 Εδέ 8 θά ατύρε, Σε κεστδ ἔστε
 69 σκρδαρνε, εδέ κεστδ δδχεῖ τε πεσόντε
 70 Κρίστι, εδέ τε νγάλει πρέι σε δδέ-
 71 κεριστ τε τρέτενε δίτε, εδέ τε λε-
 72 τσίτεῖ μδ' ἐμεριτ τ' ατί πενδίμ εδέ

νοια καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς πάντα
τὰ ἔθνη, γενομένης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερου-
48 σαλήμ. Σεῖς δὲ εἰσθε μάρτυρες τού-
49 των. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν
ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς·
σεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερου-
σαλήμ, ἕωσὺ ἐνδουθῆτε δύναμιν ἐξ
οὐρανοῦ.

50 Καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βη-
θανίαν· καὶ ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ,
51 εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐνῶ ἠυλόγει
αὐτοὺς ἀπεχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ
52 ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ
προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς
53 Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. Καὶ
ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦν-
τες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

νδε, jέσε φάjεσ μβε γίθε κόμβετ,
τjκε ζένε κs νγα Jερσαλίμ.
48 Εδέ jδ jένι μαρτίρε περ κετό.
49 Εδέ νά ενε τε πο δεργόν τε ζο-
τjαρετ' ε τ' ιμ-έτ μβι jδ: εδέ jδ
ρίνι νδε κυτέτ τε Jερσαλίμτ,
γερσα τe βίσι με φ8κί πρέι σε
λάρτι.

50 Παστάι ι νδσόρι jάστε γερ νδε
Βιθανί: εδέ νγρίτι δjαρτ' ε τία ε ι
51 δεκδι. Εδέ αύ τjκε δεκδαρ' ατά
8νδj νγα ατά, εδέ βίρεϊ λάρτ νδε
52 κιέλ. Εδέ ατά σι ι 8φάλνε ατί,
8κεθύενε νδε Jερσαλίμ με γεζίμ
53 τε μάθ. Εδέ ίσινε γιθενέ νδε χιε-
ρόρετ τjκε λαβδ8ρδαρ' ε τjκε δε-
κδαρε Περενδίνε. Αμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

